A. E. van Vogt

CARTEA LUI VAN VOGT

Web: http://www.virtual-project.eu/

Forum: http://virtual-project.org.es/

A.E. van Vogt

CARTEA LUI VAN VOGT

RAO International Publishing Company

A.E. VAN VOGT
The Book of van Vogt

CUPRINS

OROLOGIUL TIMPULUI / 7

MĂRTURISIREA / 26

ȘOBOLANUL ȘI ȘARPELE / 44

BARBARUL / 48

SUROGAT ETERN / 93

UN RÎS NEBUN / 99

PIERDUT : CINCIZECI DE SORI / 163

— Căsătoria este o instituție sacră, spunea Terry Maynard, ori de cîte ori era în vervă. Știu prea bine ce spun. Am fost căsătorit de două ori : prima dată, de mult, în 1905, și apoi în 1967. Un asemenea interval de timp între două căsătorii îți dă posibilitatea să judeci corect. Și spunînd aceste vorbe, se uita cu drag la nevasta lui, Joan. Numai că, în seara aceea, ca niciodată, ea oftă, își aprinse o țigară, se lăsă pe spătarul scaunului și murmură :

— Terry, copil fără minte ce ești, iar o iei de la capăt... Apoi sorbi din cocteil, privi roată, cu ochii ei de un albastru limpede, pe toți musafirii de față, și zise :

— Terry e pe punctul să vă spună povestea iubirii noastre. Dacă ați mai auzit-o, poftiți în sufragerie unde găsiți sandvișuri și tot ce vă mai poftește inima.

Doi bărbați și o femeie se ridicară și ieșiră din cameră. Terry strigă în urma lor :

— Oamenii au rîs de bomba atomică pînă în clipa cînd le-a căzut în cap. Mai devreme sau mai tîrziu, cineva o să descopere că povestea mea nu e doar o poveste și atît. Ceea ce am să vă spun s-a întîmplat în realitate și, la urma urmei, i s-ar putea întîmpla oricăruia dintre voi. Cînd mă gîndesc la ucigătoarea lume a posibilului, bomba atomică mi se pare un soi de feștilă fumegîndă...

Un bărbat din grupul care rămăsese de față întrebă, pe un ton nedumerit :

— E ceva ce eu nu înțeleg. Ce legătură este între prima ta căsătorie, cea din 1905, și bomba atomică ? Dacă lăsăm deoparte eventuala supărare pe care ar putea să o simtă fermecătoarea ta soție la gîndul că n-a avut cum să-și înfigă gheruțele în frumoasa piele a fostei ei rivale...

— Domnule — răspunse Terry — ia seama cum și ce vorbești despre fosta mea soție, odihnească-se în pace !

— Odihna n-o s-o cunoască niciodată ! Am eu grijă de asta, spuse Joan Maynard.

Se instală apoi mai confortabil în scaun și adăugă, cu vocea caldă :

— Povestește, dragul meu.

Și soțul ei începu să-și depene povestea :

— Cînd aveam zece ani, mă fascina pendula cea mare din hol. O s-o vedeți, la plecare. Într-o bună zi, am deschis ușița de jos și mă jucam cu pendulul. Atunci, am văzut că pe el erau scrise niște numere. Primul se afla la capătul de sus al tijei și era 1840. Și tot așa, cîte un număr, pînă jos. Ultimul era 1970. Eram în 1950 și îmi amintesc că am fost surprins de un lucru : micul indicator de pe greutatea transparentă era fixat în dreptul numărului 1950. Mi-am zis atunci, în gîndul meu, că tocmai descoperisem ceva esențial despre felul cum funcționa orologiul. După ce a trecut primul val de bucurie, am început, bineînțeles, să mișc greutatea de colo colo și îmi amintesc că am urcat-o pînă în dreptul cifrei 1891. În acel moment, m-a cuprins o vrajă ametitoare. Greutatea mi-a scăpat din mînă și am alunecat pe podea. Mă simțeam rău. Cînd am deschis ochii, am zărit o femeie tare ciudată, iar în jurul meu totul era schimbat. Vreau să spun mobila și aranjamentul lucrurilor în casă, căci, de fapt, mă aflam în același loc. Casa aparținea familiei noastre de o sută și mai bine de ani. Dar nu eram decît un biet copil de zece ani și m-a cuprins spaima, mai ales cînd am văzut-o pe femeia aceea. Avea cam la patruzeci de ani. Purta o fustă lungă și demodată iar buzele i se făcuseră subțiri ca ața, de mînioasă ce era. În mînă avea un băț. În

timp ce eu abia mă ridicam, încă nesigur pe picioare, ea începu să vorbească :

— Joe Maynard, de cîte ori ți-am spus să nu te apropii de ceasul ăsta ?

Cînd am auzit-o că-mi spune Joe, am înlemnit. Pe atunci, încă nu știam că numele bunicului meu fusese Joseph. Și mai era ceva ce m-a uimit peste măsură : accentul cu care vorbea femeia. Exprimarea era cît se poate de precisă, dar n-aș putea s-o redau exact și în amănunt. Al treilea lucru, care m-a paralizat, a fost constatarea că figura ei, pe măsură ce mă uitam mai bine, începea să mi se pară oarecum cunoscută. Era chipul străbunicii mele, al cărei portret atîrna pe un perete, în biroul tatălui meu.

„Pac !" și bățul m-a pocnit peste picior... Am tulit-o către ușă, trecînd ușor pe lîngă ea și țipînd ca din gură de șarpe. Am mai auzit-o cum striga după mine :

— Joe Maynard, o să vezi tu ce te așteaptă cînd s-o întoarce acasă taică-tu !

Ajuns afară, am pășit în plin tărîm al fanteziei : în lumea simplă a unui orășel de la sfîrșitul veacului trecut. Un cîine a început să latre și s-a luat după mine. Trotuarele erau de lemn iar pe străzi galopau cai. Eu crescusem înconjurat de automobile somptuoase și călătorisem cu autobuzul. Nu puteam accepta schimbarea. Următoarele ceasuri mi s-au șters complet din minte. Știu doar că, la un moment dat, s-a întunecat și m-am strecurat înapoi spre casa cea mare. Prin singura fereastră luminată, am tras cu ochiul în sufragerie. N-am să uit cît oi trăi scena pe care am văzut-o atunci. Străbunicul și străbunica mea stăteau la masă și alături de ei se afla un băiat de vîrsta mea. Copilul acela îmi semăna leit. Numai că părea atît de înfricoșat cum eu sper să nu fiu vreodată. Străbunicul tocmai vorbea. Era atît de furios încît auzeam limpede vorbă cu vorbă, prin geam :

— Asta-i prea de tot. Cu alte cuvinte o faci mincinoasă pe propria ta mamă. Am eu grijă de tine, după-masă.

Mi-am dat seama că Joe o pățise, din pricina mea. Pentru mine însă, singurul lucru cu adevărat important era faptul că nici unul din ei nu se afla în hol, lîngă pendulă. M-am furișat în casă, tremurînd, fără să știu exact ce am să fac în continuare. M-am apropiat de ceas, în vîrful picioarelor, am deschis ușița de jos și am reașezat greutatea în dreptul lui 1950. Am acționat ca un automat. Eram înmărmurit de spaimă.

Următorul lucru de care îmi amintesc este vocea cuiva, care țipa la mine. O voce cunoscută. Cînd m-am uitat, l-am văzut pe tata.

— Ticălos mic ce ești, — striga el — cred că ți-am spus foarte clar să nu te apropii de ceasul ăsta !

Pentru prima dată, bătaia a fost o adevărată ușurare. De atunci și pînă la sfîrșitul copilăriei mele nu m-am mai dus în preajma orologiului. E drept că am îndrăznit, la un moment dat, să pun cîteva întrebări prudente despre strămoșii mei. Tata s-a arătat foarte rezervat. Ori de cîte ori îl întrebam cîte ceva, se uita în gol și spunea :

— În anii copilăriei mele, s-au petrecut lucruri pe care nici eu nu le înțeleg, băiete. Într-o bună zi, o să-ți povestesc totul.

S-a prăpădit pe neașteptate, de pe urma unei pneumonii, cînd eu împlinisem treisprezece ani. A fost un mare șoc financiar și emoțional. Mama a fost nevoită să vîndă, printre alte lucruri, și vechea pendulă. Aveam intenția să transformăm casa într-o pensiune, ca să putem supraviețui, cînd, pe neașteptate, dezvoltarea industrială a orașului a sporit valoarea unui teren pe care-l aveam într-un alt cartier. Mă tot gîndisem la bătrînul orologiu și la experiența pe care o trăisem dar au intervenit altele : anii de colegiu, apoi șederea în Vietnam — acolo am fost ceva ce s-ar putea numi un funcționar glorios, cu gradul de căpitan — și n-am avut cum să caut ceasul mai devreme de începutul anului 1966. I-am dat de urmă cu ajutorul misitului care-l cumpărase de la noi și am plătit de trei ori mai mult decît luasem pe el. Dar știam că merită.

Greutatea alunecase pînă în dreptul numărului 1966. Coincidența m-a făcut să tresar. Apoi, a apărut ceva și mai interesant. În partea de jos a pendulei, am găsit o comoară, ascunsă sub tăblie : jurnalul bunicului meu. Prima însemnare era datată 18 mai 1904. Stînd în genunchi, cu jurnalul bunicului în mînă, m-am hotărît să fac o încercare. Oare experiența pe care o trăisem în copilărie fusese reală sau doar o simplă nălucire ? Nu m-am dus cu gîndul, atunci, chiar la data notată la începutul jurnalului. Cu toate astea, cu un gest firesc, am pus greutatea în dreptul lui 1904. În ultima clipă, ca măsură de precauție, am înșfăcat greutatea de cristal. La atingerea ei, m-a cuprins un val de căldură și am avut senzația clară că bucata aceea de cristal vibrează. De data asta, n-am mai simțit nici un fel de amețeală. Cu un ușor sentiment de umilință, tocmai eram pe punctul să renunț, cînd am privit mai atent în jur. Holul era aranjat altfel decît îl știam. Covoarele aveau culori mai stinse, grelele draperii demodate erau făcute dintr-o catifea de culoare întunecată. Inima îmi bătea cu putere. Mă îngrijora gîndul că am să fiu găsit acolo și n-am să fiu în stare să ofer nici o explicație. Totuși, după cîteva clipe, mi-am dat seama că, în casă, domnea o liniște deplină. Nu se auzeau decît bătăile ceasului. M-am ridicat. Vedeam totul cu ochii mei și, cu toate astea, nu-mi venea deloc să cred că minunea se petrecuse din nou.

Am ieșit apoi în oraș și am constatat că lucrurile evoluaseră, de la prima mea experiență. Nu foarte mult, ce-i drept... era, totuși, abia începutul veacului nostru. În curțile din spatele caselor se zăreau vaci și cotețe pentru păsări. Nu prea departe, se vedea întinderea preeriei. Adevărata dezvoltare încă nu începuse și nici un semn nu prevestea orașul de astăzi. După toate probabilitățile, era anul 1904. Plutind pe un nor de emoții contradictorii, am început să mă plimb de-a lungul trotuarului de lemn. Am trecut pe lîngă cîțiva oameni, mai întîi un bărbat, apoi o femeie... S-au uitat la mine cu o

privire plină de uimire. Acum sînt conștient de asta, dar atunci abia dacă i-am băgat în seamă. N-am coborît cu picioarele pe pămînt decît în clipa cînd m-am întîlnit cu două doamne care veneau din direcție opusă, pe același îngust trotuar de lemn. Abia atunci mi-am dat seama că aveam în fața ochilor, în carne și oase, persoane care trăiseră la începutul secolului. Purtau fuste lungi pînă în pămînt, care foșneau la fiecare pas. Era o zi caldă, dar se vede treaba că, mai devreme, plouase. Se zăreau urme de noroi pe tivul fustelor.

Cea mai în vîrstă dintre doamne m-a privit și a zis :

— Ia te uită ! Joseph Maynard ! Deci, pînă la urmă, ai sosit la timp ca să fii de față la înmormîntarea bietei tale mame... De pe ce meleaguri ți-ai luat hainele astea ciudate ?

Fata n-a rostit o vorbă. Se uita la mine și atît.

Eram pe punctul să spun că eu nu eram Joseph Maynard, dar mi-am dat seama că n-ar fi fost deloc înțelept. Pe urmă, mai era și însemnarea pe care bunicul o făcuse în jurnal, în ziua de 18 mai. Mi-o aduceam aminte perfect :

„M-am întîlnit cu doamna Caldwell și cu fiica ei, Marietta, pe stradă. Nu-i venea să creadă că m-am întors acasă, să asist la înmormîntare".

Un gînd mi-a străbătut mintea cu iuțeala fulgerului, lăsîndu-mă buimac și, totuși, indiferent. *Dacă asta era doamna Caldwell și cealaltă fata ei, dacă asta era întîlnirea cu pricina, atunci...*

Doamna Caldwell tocmai mi se adresa :

— Joseph Maynard, aș vrea să ți-o prezint pe fiica mea, Marietta. Tocmai vorbeam cu ea despre înmormîntare, nu-i așa, iubita mea ?

Fata continua să se uite la mine.

— Chiar așa, mamă ? zise ea.

— Bineînțeles că despre asta discutam. Nu-ți amintești ? Doamna Caldwell părea enervată. Marietta și cu mine o să venim mîine la înmormîntare, a continuat ea, grăbită.

— Parcă spuneai că urma să mergem la ferma familiei Jones, spuse Marietta, pe un ton foarte liniștit.

— Marietta, cum poți să spui așa ceva ? Era vorba de programul nostru de poimîine. Dacă am făcut, totuși, vreun aranjament de felul ăsta, va trebui să-l schimbăm.

Părea, din nou, stăpînă pe situație.

— Am fost întotdeauna în relații prietenești cu mama dumitale, domnule Maynard, nu-i așa, Marietta ? mai spuse ea, pe un ton plin de înțelesuri.

— Mie mi-a fost totdeauna dragă, răspunse Marietta, și abia dacă se simțise accentul pe care-l pusese pe cuvîntul *mie.*

— Atunci, ne vedem mîine la biserică, la ora două, zise iute doamna Caldwell. Hai să mergem, Marietta.

M-am dat la o parte, să le las să treacă, și am luat-o iar spre casă. Am cercetat toate camerele, neștiind dacă voi da sau nu peste trupul neînsuflețit, dar am constatat că fusese ridicat de acasă.

Începeam să am un sentiment de vinovăție. Propria mea mamă murise în 1963, cînd eu eram departe, în Vietnam. Avocatul familiei fusese cel care se ocupase de înmormîntare. Mi se întîmplase adesea, în nopțile fierbinți din junglă, să-mi imaginez casa pustie în care ea zăcuse. Mi se părea, atunci, că asta era tot ceea ce puteam face spre a mă apropia de realitate. Asemănarea dintre cele două situații mă deprima.

Am încuiat ușa, am tras ceasul, reașezînd greutatea în dreptul anului 1966, și m-am reîntors în secolul XX. Umbra întunecată a morții s-a îndepărtat încet și m-am trezit din nou față în față cu un gînd ce nu-mi dădea pace :

„Oare Joseph Maynard chiar se întorsese în orașul său natal, în ziua de 18 mai 1904 ? Și dacă nu, atunci la cine se

referea însemnarea pe care bunicul meu o făcuse, în jurnalul său, pe 19 mai ?"

Însemnarea spunea, pur și simplu :

„Am asistat la înmormîntare, în această după-amiază și am vorbit din nou cu Marietta".

Am vorbit din nou... așa scria acolo ! Și dacă eu fusesem cel care vorbisem cu ea, prima dată, atunci însemna că tot eu urma să asist la înmormîntare ?

Mi-am petrecut toată seara citind jurnalul, în căutarea unui cuvînt sau a unei fraze care să-mi arate că situația era exact așa cum începuse să mi se arate. N-am găsit nici o singură referire la perioada imediat următoare, dar — după ce m-am gîndit bine — lucrul mi s-a părut foarte firesc. Am presupus că jurnalul căzuse în mîinile cui nu trebuia.

Am ajuns la însemnarea în care Joseph Maynard și Marietta Caldwell își anunțau logodna. Și, puțin mai încolo, am ajuns și la ziua în dreptul căreia sta scris „Astăzi m-am căsătorit cu Marietta !" În momentul acela, m-au trecut toate sudorile și am pus jurnalul deoparte.

Întrebarea era următoarea : „Dacă eu făcusem toate astea, atunci ce se întîmplase cu adevăratul Joseph Maynard ? Nu cumva singurul fiu al străbunicilor mei murise, pe la vreo margine de Americă, neștiut de cei între care copilărise ?"

Mi s-a părut explicația cea mai verosimilă, de la bun început. M-am dus la înmormîntare și orice îndoială s-a risipit. Dintre toți cei prezenți acolo am fost singurul purtător al numelui Maynard, în afară de răposata mea bunică. După aceea, am discutat cu avocatul familiei și am devenit proprietarul formal al tuturor bunurilor.

Apoi, m-am așternut pe treabă, ca să mă asigur că tatăl meu avea să se nască. Pentru un bărbat care știa sigur că această căsătorie urma să aibă loc, Marietta era, totuși, o fată surprinzător de greu de abordat. Mai avea un admirator, un tînăr pe care îmi venea să-l stîng de gît, ori de cîte ori îl

vedeam. Băiat cu un temperament vulcanic, dar sărac. De aceea, părinții Mariettei nu-l prea aveau la suflet; ei însă se pare că nu-i prea păsa.

În cele din urmă, pentru că nu-mi puteam permite să pierd, am încălcat regula jocului. I-am spus doamnei Caldwell că aș dori să înceapă s-o îndemne pe Marietta să-l ia pe celălalt. Cît despre mine, trebuia să mă critice cît mai mult. I-am sugerat că ar putea să-i spună fetei că eu nu sînt genul de om pe care să te bizui. Într-o bună zi, de pildă, aș fi fost capabil să-mi fac bagajele și să plec în vreun colț uitat de lume, tîrînd-o după mine spre cine știe ce greutăți.

Așa cum începusem să bănuiesc, fata avea o fire aventuroasă. Nu știu exact în ce măsură a fost mama ei în stare să-i schimbe atitudinea, dar, dintr-o dată, Marietta a devenit mai prietenoasă. Pe viitor, eram atît de preocupat să o cunosc, încît jurnalul aproape că îmi ieșise din minte. După ce ne-am logodit, l-am căutat și am constatat că logodna avusese loc exact în ziua notată acolo. Atunci, m-a cuprins spaima. Iar cînd Marietta a fixat ziua cununiei exact în data din jurnal, m-am trezit și mai tare la realitate și am început să judec situația în modul cel mai serios. Dacă făceam jocul pînă la capăt, urma să devin propriul meu bunic. Dacă nu-l făceam, ce-ar fi urmat ?

Tot gîndindu-mă, îmi simțeam mintea din ce în ce mai pustie. Atunci, am căutat prin casă pînă am găsit un caiet îmbrăcat în piele, aproape identic cu cel pe care fusese scris jurnalul. Am copiat, cuvînt cu cuvînt, toate însemnările și am pus noul jurnal sub tăblia din partea de jos a pendulei. Presupun că, de fapt, este vorba de unul și același jurnal, pînă la urmă. Eu l-am pus în ascunzătoare, și tot eu l-am descoperit, mai tîrziu.

Marietta și cu mine ne-am căsătorit, așa cum stabilisem și, curînd, toate semnele ne-au ajutat să ghicim că tatăl meu

avea să se nască, la timpul cuvenit — firește, însă că Marietta nu vedea problema în aceiași termeni.

Povestirea suferi o mică întrerupere, cînd se făcu auzit glasul acru al unei femei :

— Domnule Maynard, cu alte cuvinte vrei să spui că ai mers pînă la capăt cu jocul de-a căsătoria și că acea biată ființă urmează să aibă un copil ?

Maynard îi răspunse cu blîndețe :

— Toate astea s-au întîmplat cîndva, la începutul veacului.

Femeia se înroși la față :

— Cred că e povestea cea mai îngrozitoare pe care am auzit- o vreodată !

Maynard se întoarse spre ceilalți, cu un aer întrebător :

— Voi ce părere aveți ? Nu considerați că un om are, totuși, dreptul moral să-și asigure propria naștere ?

— Deh... începu un bărbat cu o voce încărcată de îndoieli.

— Nu credeți că ar fi mai bine să-mi termin povestea, înainte de a discuta ? zise Maynard. Apoi continuă :

— Problemele au început să apară, aproape imediat. Marietta dorea să afle unde mă duceam, în zilele în care dispăream de acasă. Mă supunea unor adevărate interogatorii despre trecutul meu. Unde fusesem pînă atunci ? Ce locuri vizitasem ? Ce mă îndemnase să-mi părăsesc căminul părintesc, atunci, la început ? Și, pentru bunul motiv că nu eu eram Joseph Maynard, n-a durat mult pînă să încep să mă simt sub papuc. Avusesem intenția să stau cu ea măcar pînă la data nașterii copilului, făcînd doar incursiuni sporadice în lumea mea. Dar se ținea după mine prin toată casa. Aproape că m-a surprins cînd manevram ceasul, în vreo două rînduri. Eram din ce în ce mai alarmat. Apoi, mi-am dat seama că Joseph Maynard trebuia să-și părăsească din nou epoca, de data asta pentru totdeauna.

La urma urmei — mă gîndeam eu — ce sens avea să-mi asigur propria mea naștere, dacă tot nu puteam face mai mult de atît ? Aveam o viață de trăit, 1967 și anii de după aceea. Se mai punea și problema unei alte căsătorii și a unor copii care să ducă mai departe numele familiei.

În cele din urmă, mi-am luat inima în dinți. Nu aveam de ales.

Aici, Maynard fu din nou întrerupt de aceeași femeie care vorbise și prima dată :

— *Domnule Maynard,* cum poți să stai acolo atît de liniștit și să ne spui că ai părăsit-o pur și simplu pe acea biată fată cu pruncul în pîntec ?!

Maynard își ridică mîinile spre tavan, cu un aer neajutorat :

— Ce altceva puteam să fac ? La urma urmei, era înconjurată de familia ei, care îi purta de grijă. Am mers pînă acolo încît mi-am spus că Marietta s-ar putea, curînd, recăsători cu tînărul acela impetuos... Deși, să fiu sincer, ideea îmi displăcea.

— De ce n-ai adus-o aici, cu dumneata ?

— Pentru că eu aveam nevoie ca acel copil să se nască acolo și *atunci.*

Femeia deveni albă ca varul. Aproape că nu reușea să spună ce gîndea, din pricina furiei :

— Domnule Maynard, nu cred că mai doresc să rămîn sub acoperișul dumneavoastră.

Maynard rămase înlemnit.

— Doamnă, dumneavoastră *chiar credeți* povestea pe care v-o spun ?

Ea clipi de cîteva ori și spuse „Aha !" Apoi, se lăsă pe spătarul scaunului și încercă să rîdă, cu oarecare stînjeneală. Mai multe persoane se amuzară pe seama ei, dar nu erau prea convinse.

Maynard își continuă povestea :

— Nici nu vă puteți imagina cît de vinovat mă simțeam. De cîte ori întîlneam cîte o fată drăguță, imaginea Mariettei mi se arăta în fața ochilor, precum o stafie. Mi-a luat mult timp și mult efort să mă conving pe mine însumi că ea murise, probabil cîndva prin anii '40 sau poate chiar mai devreme. Și totuși, după numai patru luni, nu mai reușeam să-mi amintesc chipul ei, cu exactitate.

Apoi, într-o noapte, la o petrecere, am cunoscut-o pe Joan. De cum am văzut-o, mi-a amintit de Marietta. Și n-a fost nevoie de mai mult. Trebuie să recunosc că ea a fost cea care s-a năpustit asupra mea. Mi-a părut bine, totuși, pentru că — dacă n-aș fi avut de-a face cu o persoană ca Joan, care să mă împingă de la spate — nu sînt sigur că m-aș fi încumetat.

Ne-am căsătorit, și, conform obiceiului, am trecut-o peste pragul vechii noastre case. După ce i-am dat drumul din brațe, s-a uitat la mine lung de tot, cu o privire tare ciudată. În cele din urmă, mi-a spus încetișor :

— Terry, vreau să-ți fac o mărturisire.

— Da ?

Nu-mi trecea prin cap ce-ar fi putut spune.

— Terry, am un motiv foarte serios pentru care m-am grăbit să mă mărit cu tine.

Am simțit că se cască pămîntul sub mine. Mai auzisem eu de fete care se grăbeau să se mărite, din anumite motive.

— Terry, o să am un copil.

Și spunînd acestea, veni spre mine și îmi trase două palme, peste față. Cred că, în viața mea, n-am rămas mai încremenit de uimire.

Aici, Maynard făcu o pauză și își plimbă privirile prin încăpere. Musafirii se holbau unii la alții, stingheriți. În cele din urmă, femeia care se manifestase atît de critic spuse cu satisfacție :

— Bine ți-a făcut !

— Credeți că am meritat una ca asta ?

— Orice om care se ține de asemenea lucruri...

— Bine, doamnă, protestă Maynard, dar nu uitați că eu descoperisem că dacă nu devin propriul meu bunic, n-am să mă mai nasc niciodată. Dumneavoastră ce ați fi făcut, în situația mea ?

— Mie îmi sună a bigamie, spuse un bărbat. Evident, nu pot să fiu de acord cu o femeie care încearcă să vîre pe gîtul unui bărbat propriul ei copil nelegitim. Mă și mir de tine, Joan.

Era un vechi prieten al familiei Maynard care, acum, auzea povestea pentru prima oară.

— O femeie împinsă de disperare e în stare de orice, murmură Joan.

— Să fie oare bigamie, dacă prima soție a murit, după toate probabilitățile, de o generație și mai bine ? zise Maynard, pe gînduri. Apoi, izbucni :

— În plus, trebuia să iau în calcul soarta întregii omeniri.

— Ce vrei să spui ? se auzi din mai multe părți.

Maynard răspunse cu sinceritate neafectată :

— Încercați să vă imaginați ce forțe colosale se ascund în spatele acestei călătorii în timp. Eu nu sînt om de știință, dar văd, cu ochii minții, imaginea acestui univers alcătuit din materie mișcîndu-se prin timp, după legile stricte dictate de energie. În comparație cu o asemenea forță, bomba atomică nu e nimic mai mult decît o biată pîlpîire de lumină străpungînd un întuneric fără început și fără sfîrșit. Acum, închipuiți-vă că, într-un anumit moment al acestui proces progresiv spațiu-timp, un anumit copil care ar fi trebuit să apară, într-un anumit loc și la un anumit moment, n-ar mai apărea deloc. Și, deoarece acest copil despre care vă vorbesc a devenit, apoi, tatăl meu, vă întreb dacă el și eu am fi continuat să existăm, în cazul în care copilul care a fost el nu s-ar fi născut deloc. Și dacă noi n-am fi apărut pe lume, oare

brusca noastră dispariție ar fi afectat restul universului sau nu ?

Maynard se aplecă înainte și continuă, solemn :

— Eu cred că da. Cred că o asemenea întîmplare ar afecta toată alcătuirea universului. Ba mai mult : cred că întregul univers ar fi dispărut, uite-așa, ca un balon de săpun. Echilibrul vieții este, cu siguranță, extrem de sensibil. O cît de mică greutate pusă, în plus, pe unul din talerele balanței, o cît de slabă legătură ruptă, și gata, toată structura se prăbușește. Avînd în minte o asemenea posibilitate, puteam eu oare să procedez altfel decît am făcut-o ?

Dădu din umeri, își depărtă palmele a neputință întrebătoare și se lăsă pe speteaza scaunului.

Urmă un moment de tăcere. Apoi, un bărbat spuse :

— Ei bine, mie mi se pare că amîndoi ați căpătat exact ce-ați meritat.

Și continuă, privind încruntat spre Joan :

— Te cunosc de trei ani și ne-am văzut din cînd în cînd, dar nu știu nimic de existența vreunui copil. S-a prăpădit de mic sau ce s-a întîmplat ? Și, dacă a murit, de ce mai e nevoie să scoateți la vedere toate rufele murdare din familie ?

Maynard rîse :

Joan, ar fi bine să termini tu povestea.

Soția lui aruncă o privire spre ceas.

— Crezi că mai e vreme, dragule ? Mai sînt numai douăzeci de minute pînă la miezul nopții. Noaptea de Anul Nou e importantă, pentru fiecare din noi.

— Scurteaz-o, atunci.

Joan începu să vorbească :

— Vedeți, de fapt temerile lui Terry cum că mult prea curioasa Marietta l-ar putea vedea plecînd spre viitor sau revenind în trecut, erau întemeiate. Pînă la urmă, într-o bună zi, l-a văzut cum dispărea. E limpede că așa a fost, dacă vă gîndiți bine. Pentru că, dacă l-ar fi prins cînd se întorcea,

ar fi făcut, pe loc, o criză de isterie. În situația dată, însă, a avut răgazul să se frămînte din tot sufletul, și, apoi, să-și revină, încet, încet. Nu-i de mirare, deci, că îl urmărea pretutindeni prin casă, ca o cață arțăgoasă. O mulțime de cuvinte îi stăteau pe buze, dar nu îndrăznea să le rostească. Prin urmare, l-a văzut venind și plecînd în mai multe rînduri. Repetîndu-se, experiența părea din ce în ce mai puțin înspăimîntătoare și, în final, a început să devină curioasă. Într-una din zile, el s-a trezit înaintea ei și i-a lăsat un bilet, pe pernă, prin care îi spunea că va lipsi două zile. După ce a citit biletul, ea s-a pregătit de călătorie : s-a îmbrăcat, a luat toți banii care erau în casă și a coborît din dormitor spre locul unde se afla orologiul. Îl cercetase dinainte și își făcuse o idee despre felul cum ar trebui să funcționeze. Văzu că, și de data aceasta, anul fixat era 1967. Trase de greutatea din cristal, așa cum îl văzuse pe soțul ei făcînd și, curînd, o apucă un soi de amețeală puternică. Iat-o, deci, în plin secol XX, chiar dacă nu și-a dat seama de diferențe, de la bun început. Cînd a ieșit din casă, s-a trezit în miezul unui adevărat coșmar. Cînd a vrut să traverseze, un mecanism monstruos s-a năpustit asupra ei și, apoi, s-a oprit cu un scîrțîit puternic. Un bărbat furios a scos capul pe fereastră și a luat-o la zor.

Tremurînd din tot corpul, a ajuns iar pe trotuar, mai mult moartă decît vie de spaimă. A început să devină mai precaută și a învățat foarte repede să se descurce. După nici jumătate de ceas, a ajuns în dreptul unei vitrine pline de rochii. A intrat în magazinul cu pricina, a scos banii pe care îi avea și a întrebat-o pe vînzătoare dacă erau buni. Fata l-a chemat pe șeful ei. El a trimis una din bancnote la banca cea mai apropiată, să vadă dacă e autentică.

Apoi, Marietta și-a cumpărat o rochie, un costum, lenjerie de corp, accesorii și pantofi. Cînd a ieșit din magazin, deși tremura la gîndul că a îndrăznit să pună pe ea asemenea

haine nerușinate, era cît se poate de hotărîtă. Se simțea ostenită, așa încît s-a întors acasă și apoi, în vremea ei.

Zilele treceau și ea devenea din ce în ce mai îndrăzneață. Nu prea înțelegea exact care sînt intențiile soțului ei și, deci, era bănuitoare. Nu avea nici un punct de reper după care să judece cît de departe se putea merge în acest secol XX, cît de mult însemna „a fi modern" pentru o femeie a acestei vremi. A învățat să fumeze, deși, la început, simțea că se sufocă. A învățat să bea, deși, după primul pahar, a dormit neîntoarsă timp de o oră. Și-a găsit o slujbă, la un magazin. Patronii au fost de părere că accentul ei demodat le va face plăcere clienților. A fost concediată în mai puțin de o lună, motivul principal fiind acela că se apucase să imite accentul celei mai puțin educate dintre vînzătoare și, în parte, pentru că uneori nu venea deloc la serviciu.

Acum era foarte sigură că urma să aibă un copil. Și, pentru că soțul ei încă nu o abandonase de tot, i-a spus și lui. Cred că nutrea speranța că el îi va face mărturisiri complete, dar n-aș putea băga mîna în foc pentru asta. E greu să știi exact ce e în capul unei femei sau al unui bărbat. Oricum, n-a mers. La scurtă vreme, el a plecat și nu s-a mai întors.

Era furioasă, pentru că ghicise cam ce planuri își făcuse el. Și totuși, în ea se dădea o luptă. Pe de-o parte, se afla în situația femeii disprețuite de bărbatul ei. Pe de alta, se afla și în situația femeii care se simte în stare să lupte cu soarta, s-o schimbe.

Atunci, și-a încuiat casa. A anunțat că pleacă într-o călătorie. Ajunsă iar în 1967, și-a găsit o slujbă și a închiriat o cameră, folosindu-se de numele de fată al mamei ei : Joan Craig. A făcut ce a făcut și a fost invitată la o petrecere unde știa că îl va întîlni pe Terry Maynard. Coafura cea nouă și hainele moderne pe care le îmbrăcase au făcut ca asemănarea dintre ea și Marietta să fie destul de vagă.

S-a căsătorit cu individul și, drept pedeapsă pentru felul cum se gîndise el să scape de ea, i-a oferit cea mai mare surpriză și l-a lăsat să dea cu capul de pragul de sus. Și, dacă ne gîndim bine, ce-i mai rămînea de făcut Mariettei ? Cînd un bărbat se însoară cu o femeie de două ori, ba a doua oară chiar fără să știe cine e ea, nu poate fi decît dragostea la mijloc... Doamne, Dumnezeule, mai sînt trei minute pînă la miezul nopții. Trebuie să mă duc să hrănesc țîncul.

Și Joan sări în picioare și dispăru în direcția holului.

După vreun minut de la plecarea ei, un bărbat rupse tăcerea :

— Măi, să fie ! Deci, nu numai că ești propriul tău bunic... Pe deasupra, te-ai mai și căsătorit cu propria ta bunică, în 1970. Nu ți se pare că asta complică nițeluș lucrurile ?

Maynard dădu din cap.

— E singura soluție, nu înțelegeți ? Avem un copil, în trecut. El crește și devine tatăl meu. Toți ceilalți copii care se vor mai naște vor rămîne aici, să ducă mai departe numele familiei. Eu, unul, mă simt mult mai în largul meu, acum.

În depărtare, începură să se audă zgomotele obișnuite ale miezului de noapte de An Nou. Maynard își ridică paharul :

— Doamnelor și domnilor, ridic acest pahar pentru viitor, pentru anul 1971 și tot ce mai vine după el.

După ce toată lumea bău, se auzi o voce sfidătoare, de femeie :

— Și, acum, soția ta Joan s-a întors ?

Maynard făcu semn că da.

— Ce nu înțeleg eu, continuă ea, e un singur lucru : ai spus că cifrele scrise pe acel pendul mergeau pînă la 1970. Ei bine, 1970 tocmai s-a încheiat.

— Cum ? zise Terry Maynard. Brusc, îl cuprinse panica. Se ridică pe jumătate, vărsînd aproape tot din ce mai rămăsese în paharul pe care-l avea în față. Apoi, se lăsă la loc încetișor, mormăind :

— Sînt sigur că totul o să fie bine. Soarta nu poate fi chiar atît de ironică.

Femeia care se arătase atît de aspră se ridică deodată în picioare. Buzele i se subțiaseră.

— Domnule Maynard, n-ai de gînd să te duci să vezi ?

— Nu, nu, totul e bine. Sînt convins. Mai e loc și pentru alte cifre, sub greutatea ceasului. Pur și simplu trebuie să mai scrijelesc, acolo, și alte cifre. Sînt sigur că așa trebuie să fie.

Un bărbat porni, cu pași nehotărîți, spre ușa de la intrare. Se întoarse cu fruntea încrețită :

— Poate că e bine să știți că ceasul despre care vorbeați s-a oprit... exact la miezul nopții.

Maynard nu se clinti. Continua să mormăie :

— Sînt sigur că totul o să fie bine.

Două femei se ridicară.

— Ne ducem sus să o căutăm pe Joan, zise una dintre ele.

Se întoarseră aproape imediat.

— Nu e acolo. Nu-i nici urmă de ea.

Cei trei care plecaseră spre sufragerie înainte ca Terry să-și înceapă povestea, apărură și ei. Unul dintre ei, un bărbat, li se adresă tuturor, vesel nevoie mare.

— E trecut de miezul nopții, deci bănuiesc că ați ajuns la sfîrșit...

Și adăugă, privind iute spre Maynard :

— Le-ai spus că cifrele se termină cu 1970 ?

Musafirii începură să se foiască, smulgîndu-se din înlemnire. Bărbatul continuă să le vorbească, la fel de vesel :

— Cînd am auzit-o eu, era în 1968... și tocmai la miezul nopții ceasul se oprise.

Cineva a spus :

— Dispăruse Joan cu aproximativ trei minute înainte ?

— Da.

Mai mulți oaspeți ieșiră în hol ca să se uite la ceas. Cuvintele erau purtate înapoi...

— Pe legea mea, s-a încheiat în 1970... Mă întreb dacă Maynard are un nou număr gravat în fiecare an... Ei, Pete, ia greutatea... Nu, eu mă simt puțin cam prost de cînd am aflat de povestea asta... Maynard a fost întotdeauna un tip excentric... Am zis bine, nu-i așa ?

Mai tîrziu, pe măsură ce oaspeții plecau, o femeie spunea tînguitor :

— Dar dacă a fost doar o glumă, de ce nu s-a mai întors Joan ?

O voce ștearsă răsună din întuneric, de după ușă... Soții Maynard sînt un cuplu atît de interesant, nu-i așa ?

MĂRTURISIREA

Marriott se trezi, reamintindu-și de acel lucru de necrezut pe care îl zărise cu o seară înainte în camera de zi goală. Memoria, ageră și precisă ca o imagine vizuală, l-a smuls brusc din pat. Își îmbrăcase la iuțeală halatul și se îndrepta spre camera de zi cînd încetini pasul și se opri gîndindu-se. *E o prostie la mijloc. A fost doar un vis.* A dat din cap în semn de dezaprobare, zîmbind cu reproș. Înainte, dormitorul fusese o cămară a vechii case Marriott. O alesese fără a ține cont de frumusețea ei, doar pentru că se afla alături de bucătărie și se putea încălzi de la aragaz. Se îndreptă acum sprinten spre bucătărie, aprinse focul, încălzi apă, se spălă, se rase și se îmbrăcă. Își aminti zîmbind cum odată, cu mai mult de un an în urmă, sărise din pat ca un nebun și înșfăcase receptorul — ca să-și dea seama că de fapt nu sunase nimeni.

Își puse pardesiul și zăbovi un moment pentru a se cerceta atent în oglinda din hol. Era o oglindă ștearsă iar imaginea pe care o văzu era neclară. Cu toate acestea, izbutea să reflecte imaginea unui bărbat tînăr, cam pînă în patruzeci de ani, zvelt, cu o pălărie gri și pardesiu. Satisfăcut, își îndreptă privirea într-o parte în așa fel încît, pentru moment, holul mare intră în raza lui vizuală. Ca întotdeauna, pustietatea din jur îl șocă întrucîtva. Totuși, ceea ce îl neliniștea cel mai mult era că își dădea seama că privirea i se îndrepta automat spre ușa de la camera de zi. Marriott strîmbă din buze cu dispreț.

— Prostul naibii — spuse cu necaz către imaginea din oglindă. Ce încerci să faci ? Vrei să dovedești că ești idiot ?

Se simțea cît se poate de mulțumit văzînd că ușa camerei de zi era închisă. Își îndreptă privirea, înadins, în altă parte și deschise ușa de la intrare. Un vînt rece de aprilie îl izbi în față. Încuie ușa după el și se îndreptă spre poartă. Aceasta scîrțîi cînd o deschise, dar balamalele ruginite nu-l mai deranjau de mult. Închise poarta, apoi, conform obiceiului, zăbovi o clipă să arunce o privire spre capătul străzii.

Strada era lungă, iar casele mai îndepărtate se răzlețeau astfel încît era aproape imposibil să-ți dai seama unde începea cîmpul deschis. Paul Marriott oftă. Tatăl lui îi spusese, nu numai o dată, că la începutul veacului casa Marriott se întindea pe un sfert de milă dincolo de periferia localității Hampden, o casă frumoasă, cu aspect plăcut, dispunînd de douăzeci de acri de teren împădurit, punctul de atracție al satului. Treptat, satul trecuse în zona nouă a orașului, pînă cînd ajunsese înăuntrul sectorului comercial al acestuia.

Trei minute i-au trebuit lui Marriott ca să ajungă la braseria Mătușii Mary. Se instală comod la masă și, cînd veni chelnerița, o întrebă :

— A venit Judith ?

Fata clătină din cap încruntîndu-și puțin sprîncenele, ezită și apoi spuse :

— Scumpule, știi prea bine că domnișoara Judith nu mai mănîncă la noi.

Marriott zîmbi, dar era supărat pe el însuși. Întrebase de Judith pentru că, ei bine, nu putea să se hotărască pentru ce motiv. Chelnerița schimbă subiectul :

— Cum te simți după spectacolul de aseară ?

— Bine.

Fata se miră.

— Cu siguranță că te-a făcut să-ți dai aere pe aici. Chicoti. Pentru moment, am crezut că are de gînd să te facă să-ți dai jos pantalonii.

Marriott zîmbi, ceva mai evaziv de data asta, și îi dădu comanda. Rămase posac după ce ea plecă, rememorînd spectacolul ultimului supraviețuitor al familiei Marriott dîndu-se-n stambă în fața unui public despre care descoperise că apreciază mai mult decît el scăpătarea familiei Marriott. Se opusese să urce, dar un grup de tineri zgomotoși insistaseră. Tocmai i se aduse micul dejun cînd un bărbat intră în braserie și îl salută din cap, iar Marriott îl salută și el la rîndul lui prietenos, spunînd :

— Bună Greg.

Tînărul solid mormăi în timp ce se așeză în separeul de vizavi de Marriott. Își trîmbiță comanda către chelneriță și apoi se întoarse către Marriott.

— Sistemul nervos uman este negreșit un lucru ciudat, nu-i așa ?

Marriott dădu din cap afirmativ.

— Ai văzut cu adevărat cățelușul ăla pe care pretindeai că-l mîngîi ? stărui Greg.

Marriott ridică din umeri.

— Nu-mi aduc aminte.

— Chiar deloc ? întrebă Greg uimit.

— Mi-aduc aminte vag că Blandar m-a rugat să mă uit la ochiul lui drept și apoi el mi-a atins mîinile — cred.

— Exact. Și ți-a explicat că doar unul din cinci se poate scufunda atît pentru prima oară.

— Bănuiesc că sînt unul dintre ei — spuse Marriott.

Acum era dornic să plece. Bău dintr-o înghițitură cafeaua și mormăi ceva despre întîrzierea la serviciu. Ajunse la magazinul de galanterie bărbătească Clayton la nouă fără cinci, descuie ușa și începu să mătură. La nouă și zece sosi tînărul Pete Clayton, și atunci intrară cîțiva fermieri. La nouă și jumătate bătrînul Pete Clayton dădu buzna în biroul din spate și rămase acolo toată dimineața examinînd registrele. Absența bătrînului a fost o adevărată ușurare pentru Marriott ; era îngrijorat în privința lui Judith și nu dorea ca simpla prezență a lui Pete să-l deranjeze. Asta nu că i-ar plăcea —

își spunea — să-și facă griji. Totuși, simțea nevoia să poată reflecta la anumite lucruri.

Oare ce vroia să spună chelnerița de la braseria Mătușii Mary — se întreba el — *cînd susținea că știu că Judith nu mai mănîncă acolo ?* Pînă atunci nu-i trecuse prin minte că nu știe motivul. Se simțea la un pas de descoperire. Chiar înainte de ora unsprezece, neținînd seama de privirea tăioasă a tînărului Clayton, și-a luat o pauză de un minut ca să o sune pe Judith la librărie. A răspuns tatăl ei și Marriott a fost uimit cînd i s-a răspuns cu o tăcere neobișnuită, după care a auzit în receptor — A, tu ești, Paul ?

— Da, domnule Garson. Ciudat că am fost îngrijorat din pricina ei toată dimineața — este cumva plecată ?

Tăcere. În final — Uite ce e, Paul, ce-ar fi să treci pe la mine pe la librărie ? Aș vrea să-ți vorbesc.

Vocea bătrînului părea deosebit de gravă. Paul dădu din umeri și spuse :

— Desigur, domnule. Am să trec în pauza de prînz.

Restul dimineții a simțit un gol bizar în cap. Și-a mîncat prînzul fără nici o poftă, simțindu-se neașteptat de istovit. *Probabil că în dimineața asta am muncit mai mult decît mi-am dat seama* — a conchis el.

Toată după-amiaza a fost o adevărată forfotă de fermieri prin magazin. Marriott a cinat cu ceva mai multă poftă și s-a dus la un spectacol ca să se mai relaxeze. De abia în jurul orei zece seara, tocmai cînd urca treptele casei, și-a amintit că nu se dusese să-l vadă pe domnul Garson.

„Trebuie neapărat să-l vizitez mîine" — și-a spus în sinea lui.

Înăuntru, a aprins lumina din hol și întîmplător a aruncat o privire spre ușa de la camera de zi. Pe loc, gîndul i-a zburat la ceea ce văzuse cu o seară înainte. Marriott s-a scuturat supărat. Era într-adevăr timpul să arunce o privire în camera aceea.

Camera de zi era la fel ca și în seara trecută. De mai bine de patru ani fusese la fel de goală ca și restul casei. Acum,

era complet mobilată. Un om în vîrstă și o femeie în vîrstă stăteau nemișcați pe scaune, în capetele opuse ale camerei. Femeia ținea o carte, iar bărbatul ședea pur și simplu. Timp de un minut, Marriott a stat acolo uitîndu-se fix la ei. Iar ei nici măcar n-au mișcat un deget și nici nu s-au uitat la el. În cele din urmă, neștiind ce să mai facă, Marriott a închis ușa și s-a retras în bucătărie.

A aprins focul, s-a dezbrăcat și s-a întins în pat, spunîndu-și că s-ar cuveni să cheme poliția, dar avea senzația stranie că îi mai văzuse pe oamenii aceia din cameră. Dacă s-ar fi uitat mai bine, ar fi recunoscut în femeie pe Judith pe la patruzeci și cinci de ani, iar în ce privește bărbatul...

Mult după miezul nopții, Marriott s-a deșteptat deodată dîndu-și seama că adormise tocmai cînd se gîndea că bărbatul semăna izbitor de mult cu el, așa cum ar putea să arate peste vreo douăzeci de ani.

S-a dat jos din pat, a aprins luminile și s-a dus în camera de zi. Aproape că se aștepta s-o găsească goală, cînd colo, erau de față, neschimbați, bărbatul și femeia ocupau aceleași locuri ca mai înainte. Doar sentimentele lui nu mai erau aceleași. Pur și simplu, fără teamă, știa că trebuie să intre și să privească la cei doi.

Fără ezitare, trecu pragul.

Marriott se mișcă în scaun și privi spre Judith. Își amintea în mod bizar că intrase în cameră în acel moment, dar știa că stătuse lîngă fereastră aproape o oră. Alungă gîndul îndoielii ce-l încercă din nou.

— Ei bine, să fiu al naibii — explodă el cu voce tare.

Judith își ridică privirea din carte :

— Ce s-a întîmplat, dragă ?

Marriott ezită. Amintirea din mintea lui începea să-l deranjeze, iar gîndul la acea amintire semăna cu o tracasare personală.

— Ah, nimic — mormăi el. Cred că o să mă plimb înainte de culcare pînă la magazin — adăugă apoi. Vezi dacă totul e în regulă.

Judith părea că acceptă explicația și scopul ei ca pe ceva normal, din moment ce se întoarse la cartea ei. Marriott ieși în hol, își puse pălăria și apoi zăbovi în fața oglinzii. Imaginea din oglindă era a unui bărbat spilcuit, cam de cincizeci de ani. Găsi imaginea aceea mai interesantă ca de obicei, pentru că se studia cu o rîvnă care, pe neașteptate, îl sperie pînă în adîncul sufletului.

Ce dracu, se gîndi el, *un om bătrîn ca mine să mai caute frumusețea.*

Afară, constată cu uimire că transpira. Era o noapte caldă, așa că-și șterse sudoarea de pe față cu batista și dădu din cap întrebător. *Oare o să mi se facă rău ?* Dar se îndreptă spre poartă fără nici o senzație de greață și mult mai interesat față de cele din jur decît fusese în mulți ani. Vechea casă Marriott se afla acum într-adevăr în interiorul orașului. Pe ambele laturi ale străzii, în ambele direcții, vitrinele scînteiau cu o varietate de lumini profund strălucitoare. Strada strălucea de culori, iar cele două șiruri ale lampadarelor curbate înaintau departe, spre vest, țesute într-un abur de lumină.

Marriott era încîntat de efectul produs. Era plăcut să trăiești în centrul orașului, deși fusese un timp, își aminti, cînd îi era rușine de asta. Ideea lui Judith de a cultiva un gard viu, izolase casa de exterior, transformînd-o într-un refugiu extraordinar, chiar în inima sectorului comercial. Stînd acolo la poartă, Marriott încerca o senzație plăcută de recunoștință față de Judith. Ea decorase vechea casă Marriott, reconstruise o parte din ea și amenajase grădina. Era ciudat să te gîndești că, într-o vreme, el n-o considerase destul de bună drept nevastă pentru un Marriott. Zîmbi și dădu din cap ușor. Cîteodată oamenii au idei bizare despre propria lor valoare.

Închise poarta încet și se îndreptă spre centrul orașului. I se așternuse o liniște în suflet, un sentiment de bunăstare, de justețe a lucrurilor, așa cum erau ele atunci. Căsătoria lui cu Judith îndepărtase îndoiala pe care o avea față de ea de mult

timp, iar succesul deplin al căsătoriei îi dădu în seara aceea un sentiment extraordinar de plenitudine fizică și psihică.

Încă sub impresia acestui gînd, zăbovi la centrala atomică și privi atent prin ferestrele înalte de plexiglas. Centrala se afla într-o adîncitură sub nivelul străzii, și acum o privea de sus. Era un monstru cubic din oțel și plumb și, cu excepția dimensiunii lui, total lipsit de farmec. De departe, cele mai interesante elemente auxiliare ale centralei electrice erau turbinele, care iradiau, din cubul central al mașinii, în patru linii de demarcație separate, fiecare urmată de o serie mică de dinamuri. În acea lume a monștrilor gigantici, oamenii păreau niște păpuși.

Marriott își continuă plimbarea. Cînd ajunse la magazinul de galanterie bărbătească Clayton, acum o clădire de două etaje din sticlă profilată și cu iluminare fină, se opri brusc.

E ciudat — gîndi el. *O clipă am avut impresia că am lucrat acolo mai de mult.*

Noaptea și plimbarea erau asemănătoare. Amintirea lucrurilor pe jumătate uitate și închipuirile care pentru scurt timp păreau niște amintiri, se suprapuneau, pînă ce el le respingea cu uimire, ca neavînd absolut nici o legătură cu viața lui. Se căsătorise cu Judith în 1969, după întoarcerea lui din Vietnam, și duseseră o viață conjugală ideală. În 1974 tatăl ei murise și imediat ideile lui Judith despre librărie fuseseră puse în practică. Era acum un magazin mare, cu șase angajați, și un venit de 90 000 de dolari pe an. Înainte, magazinul avusese norocul să obțină un venit de 20 000 de dolari. Judith fusese un om de afaceri admirabil, o soție și o femeie minunate.

Se afla acum în curte. Zăbovi să închidă poarta după el cu degetele tremurînde și urcă în grabă scările pînă la ușă. Încă tremurînd, introduse cheia în broască. Îl mistuia graba, convingerea că trebuia să intre cît mai grabnic cu putință. Pe măsură ce ușa se închidea ușor în urma lui, văzu că ceasul

din hol arăta că trecuse de miezul nopții. Hoinărise mai mult decît avusese de gînd.

Luminile din camera de zi erau încă aprinse dar Judith se dusese la culcare. Marriott aruncă o privire prin cameră, zăpăcit de familiaritatea ei. Ce se aștepta să găsească, în clipa cînd îl cuprinsese înfrigurarea aceea ? Acum, cînd ajunsese la destinație, faptul era și mai puțin limpede. Fără tragere de inimă, stinse luminile și se duse sus. Cînd trecu pe lîngă camera lui Judith, care se afla în capul scării principale, ea îi strigă :

— Poți să intri și să-mi dai un sărut de noapte bună, dragă. Sînt încă trează.

Marriott ezită. „Ce se întîmplă cu mine ?" se întrebă ca într-un fel de coșmar. „Ce-ar trebui să fac ?"

Gîndul acela l-a frapat. Era o idee nouă, ca și cum ar fi urmărit un scop în seara aceea. Că era ceva... ceva în subconștient, de care își dădea seama. Dar nu putea descîlci despre ce anume era vorba.

Deschise ușa cu prudența omului care intră în dormitorul unei femei pentru prima oară. Judith avea obiceiul să doarmă fără cămașă de noapte și nu voi să o ia prin surprindere.

O privire spre pat îi calmă neliniștea înainte ca aceasta să-i inunde conștientul. Judith purta un negligé albastru. Marriott răsuflă ușurat, dar primele ei cuvinte îl alarmară.

— Întinde-te lîngă mine o clipă — spuse ea.

Marriott își scoase pantofii ca un automat și se întinse pe partea cealaltă a patului. Prin minte i se perindau frînturi de gînduri din care se închegă întrebarea : *De ce mă aflu aici — în această lume viitoare ?* Întrebarea era atît de tăioasă încît se înfipse în coridorul ascuns al memoriei. Ceva îl făcea nefericit. O cerceta pe Judith cu coada ochiului.

Fața își trăda vîrsta, dar corpul și silueta rămăseseră tinere. Pielea ei era netedă și bronzată, atît cît putea să se vadă ; era corpul unei fete tinere care se contura sub așternutul ce-o acoperea. Distrat, Marriott caută cicatricea de deasupra inimii

dar cămașa, deși îți îngăduia să ghicești formele de sub ea, nu era dintr-un material netransparent și ascundea acea parte a inimii.

Marriott era dezamăgit. Dorise să vadă cicatricea, dorise din răsputeri să o vadă. Cu degetele tremurînd, se întinse, făcu să alunece breteaua de pe umărul stîng și trase cămașa de noapte de pe porțiunea cu cicatricea.

Nu era nici o cicatrice.

Mintea îi fremăta de îndoieli. Intenționat se aplecă peste ea, și probabil că Judith aștepta un sărut, pentru că se ridică așteptînd. Dar el se trase înapoi, sări din pat și se îndreptă spre ușă.

— Sînt îngrozitor de obosit — spuse. Cred că am să mă duc la culcare.

În timp ce se îndrepta spre ușă să iasă din dormitorul ei, se împiedică de covor. Căzu cu un bubuit.

Paul Marriott, în vîrstă de treizeci și unu de ani, tresări și deschise ochii. Zăcea cu fața aplecată pe pragul dormitorului din capul scărilor. Era un frig aspru ce-l pătrunse prin halat și pijama. Își simțea corpul înțepenit.

Și cum stătea așa acolo, văzu că era în plină zi. *Oare am stat aici toată noaptea ?*

Pe cînd se ridică în picioare și privi la dormitorul mohorît și nemobilat, își aminti de vis. Coborî încet scările, înciudat de unele amănunte. *De ce oi fi vrut să văd dacă are o cicatrice deasupra inimii ?* Acum se afla jos și remarcă intrigat că ușa de la camera de zi era deschisă.

Savură cu ușurare pustietatea desăvîrșită a camerei, pînă ce aerul rece ca gheața îl conduse spre bucătărie, unde aprinse în grabă focul de la aragaz și se încălzi în sfîrșit. O privire aruncată pe fereastră îi aduse o nouă surpriză. Ninsese în timpul nopții.

La braseria Mătușii Mary, medită asupra problemei lui. În visul cu cei doi bătrîni, fusese conștient de existența unui scop. Probabil că scopul se împlinise căci cuplul și mobilele din vremea lor dispăruseră.

După ce mîncă, se plimbă pe străzile cu zloată încercînd să-și aducă aminte ce învățase la cursul de psihologie individuală de la universitate, ceva ce i-ar putea fi de folos acum. Era o amintire confuză. Cîteva cuvinte îi jucau prin minte: nevroză, schizofrenie, demență precoce — greu de imaginat că i s-ar potrivi ceva de acest fel. Fusese prost, dar în nici un caz nebun zîmbi el dezaprobator. Fusese prost atunci cînd descoperise că se construiau fabrici pe terenul de lîngă casa lui. El îl concesionase pe o sumă mică, pentru amenajarea unui spațiu verde. Această sumă se dovedise a fi sub nivelul pieții. O prostie ? Nu chiar. Mai degrabă o lipsă de experiență.

Marriott ajunse în locul unde văzuse centrala din vis. Totul îi era atît de viu în minte încît se opri și se zgîi la o duzină sau cam așa ceva de case amărîte ajunse în paragină, care acum ocupau zona — fiecare casă cu jumătatea sa de acru de teren. Era ușor să-ți imaginezi aceste semi-gherete dărîmate și în locul lor ridicîndu-se complexul atomic transparent de o strălucire orbitoare. Rememoră scena așa cum o observase: turbinele și dinamurile, ieșind ca spițele unei roți bătute în nestemate din cubul gigantic de plumb și oțel care era partea vizibilă a reactorului. Structura care se vedea părea deci un pic cam neobișnuită ; nutrea impresia confuză că toată materia atomică era ținută departe de așezările mari și mici. În vis, problemele de așezare fuseseră fie rezolvate, fie neglijate.

O privire aruncată la ceas îl smulse din reverie. Nouă fără trei minute. Ar face bine să se grăbească dacă intenționa să mătură magazinul înainte de sosirea tînărului Pete.

Făcuse cîțiva pași buni pe stradă cînd se gîndi: *Dacă avea de gînd să...* ce ? Ca un om bolnav, încetini pasul tîrîndu-și picioarele, năucit. Amintirea aceea îngrozitoare i se derula în minte: Paul Marriott care mătura magazinul Clayton de patru ani. *Dar de ce ? De ce ? Ce se întîmplase ?*

Marriott se poticni și se sprijini de stîlpul felinarului. Memoria, atît cît era, era necruțătoare. La sfîrșitul lui 1969,

Paul Marriott, ultimul vlăstar al importantei și prosperei familii Marriott de altădată, își pierduse brusc elanul și încrederea în viață; începuse degringolada spirituală și căzuse în abisul în care încă se mai afla, ca într-o ceață. În nebunia dăruirii de sine se lăsase escrocat de terenul valoros al familiei, își întinase numele și persoana devenind măturător și vînzător în magazinul de galanterie bărbătească al lui Clayton.

Dar ce se întîmplase cu Judith ? Marriott dădu din cap cu o senzație paralizantă de iminentă revelație. Își aminti că el și Judith se logodiseră. Apoi...

Creierul înregistra inegal, ca și cînd gîndul aflat la hotarul dintre conștient și inconștient ar fi făcut un efort prea mare pentru asta. Își aminti de întrebarea pe care i-o pusese în ajun tatăl lui Judith... „Ce te-a apucat să te gîndești la el, Paul ?"

Hipnotizatorul ! Marriott recunoscuse fără urmă de îndoială. Omul acela îl supusese unei ședințe și îi stimulase subconștientul... *Trebuie să-l văd...*

Căutarea era ca un vis, mintea îi zbura totdeauna mai repede decît picioarele și-l smulgea violent din conversațiile terminate pe jumătate. Avea amintiri în legătură cu agenți ai biroului de transporturi, șoferi de autobuz, impresari și slujbași de hotel care se uitau țintă la el cu ochi revoltați și chipuri întunecate. Omul nu avea timp de politeturi, dar memoria nebuniei lui era compătimitor de confuză, așa că nu mai conta. La ora două după-amiază, cînd cerul mohorît era mai luminos decît fusese mai devreme, intră într-un hotel, puse întrebarea și găsi omul.

În culise, Blandar magnificul nu era chiar așa cum și-l amintea Marriott. Arăta mai mic în costumul lui albastru clasic, modest. În alte împrejurări, Marriott ar fi putut să-l ia drept comis-voiajor.

— Nu vrei să-mi oferi ceva de băut ? — spuse Blandar.

Ideea asta nici nu-i trecuse prin cap lui Marriott, dar o luă acum drept a lui. Cum intră în bar, se pomeni explicînd greutățile cu care se luptase. Călătorise ușor, o sută de mile de cînd plecase din Hampden.

Văzu că Blandar nu avea de gînd să-și ceară scuze pentru că fusese evaziv. Aștepta cu nerăbdare să li se pregătească băuturile. Blandar goli paharul dintr-o înghițitură.

— Altul — îi spuse barmanului. Sorbi încă unul mai încet, iar Marriott, care începea să ghicească greutățile lui Blandar, lăsase cu discreție restul de la bancnota de zece dolari pe tejghea.

— Acum parcă îmi aduc aminte de tine — spuse Blandar cînd Marriott îi explică problema lui. Te-ai cam codit să vii, dar tinerii nu te-au slăbit deloc. Am surprins o reținere — ținea capul sus și ezita — din dorința inconștientă să te umilesc. Eram un psiholog practicant pînă ce am descoperit că aș putea face mai mulți bani ca hipnotizator ambulant așa că i-am lăsat baltă cu nevrozele lor — adăugă el.

Marriott încuviință, dînd din cap.

— În aparență, toți se poartă drăguț cu mine. Presupun că oamenilor le place întotdeauna să vadă cum e pus la punct cineva pe care ei îl invidiază. Dar ceea ce nu înțeleg este de ce am consimțit la degradare ?

— Vinovăție.

Marriott simțea cum face fețe-fețe.

— Ce vrei să spui ?

Părea că se afla într-un hău, privind fix în lumină, spre celălalt bărbat. Ochii hipnotizatorului erau vigilenți.

— Această fată, Judith — spuse el — cînd ai văzut-o ultima dată ?

— De ce ? — nu-mi aduc aminte.

Se legăna. *Ciudat, mă simt ca și cum aș fi gata să leșin.*

— Tipul halucinației tale — spuse Blandar — deschide noi orizonturi hipnotismului. Personal, trebuie încă să găsesc cheia mai multor posibilități. Majoritatea oamenilor

își găsesc scăparea în amnezie, sau în trecut, atunci cînd se confruntă cu o situație pe care nu pot s-o înfrunte. Prima ta manifestare a fost amnezia, dar cînd ai început să ieși din ea, te-ai confruntat cu altă problemă. În mintea ta, trecutul a fost important. Nu am putut să-ți rezolv sentimentul de vinovăție. Așa că ai căutat răspunsul în viitor — Blandar se încruntă. — Spune-mi încă o dată partea aceea. Sună ireal pentru mine. Dar tot nu pot descoperi punctul nevralgic.

Era ca și cum ar fi tras de o draperie într-o cameră secretă, ca și cum devenea îngrozitor de suspicios în sinea lui, iar acest sentiment se infiltra pînă în străfunduri. Blandar sorbi două înghițituri în timp ce asculta și apoi încă una, în timp ce reflecta asupra celor spuse.

— Am un obicei — vorbi în sfîrșit — să spun subiectului aflat în transă că, data viitoare cînd îmi va permite să-l hipnotizez, se va cufunda în somn cînd voi pocni din degete și voi spune — Dormi ! Nu-mi aduc aminte să-ți fi făcut și ție la fel, dar ar trebui. Pot să te hipnotizez ?

— Ce ai de gînd să faci ? Era o senzație de groază în vocea lui Marriott.

— Vreau să aflu ce s-a întîmplat.

— Poți să faci asta prin hipnoză ?

— Fiecare detaliu va ieși la iveală.

Marriott se lupta cu dorința de a fugi.

— Aici ? — spuse el cu sfială. Ședeau pe taburetele de la bar.

— Hai să mergem pînă la separeul din capăt — spuse Blandar. O clipă mai tîrziu Marriott spuse cu greu, amețit de somn :

— Da, poți să mă hipnotizezi.

— Dormi ! — spuse Blandar și pocni din degete.

Ochii lui Marriott se închiseră bine de tot și așteptă. În sfîrșit, încurcat, deschise ochii.

— Nu pare să fi mers — începu el. S-a oprit uimit. Nici urmă de Blandar. În fața lui, pe masă, era un bilet. L-a luat și a citit :

Dragă Marriott,

Respectul tău deosebit pentru Judith, din halucinația aceea „din viitor", m-a făcut să cred că ceva nu e în regulă. Se potrivește cu faptul că ai recunoscut (tot în acel vis) că ai considerat-o cîndva nedemnă de a fi o Marriott. Dintr-un anume motiv, erai nerăbdător să te împaci cu ea ; datorită acelui considerent chiar prea nerăbdător, socot că gîndul tău trebuie să fi fost totdeauna secret. Dar admirația ta vădită pentru ea m-a făcut să bănuiesc adevărul. De asemenea, interesant a fost și modul în care ai îndrăznit să cauți cicatricea, ceea ce te-a împins cu douăzeci de ani înainte, și nici atunci nu ai recunoscut existența acesteia.

Nu pretind să explic viziunea ta despre o lume atomică. Sună foarte real pentru mine și îți propun să-ți aduci aminte de cît de mai multe detalii posibile.

Și acum ceva despre final. Îți va reveni memoria cînd vei deschide poarta în seara asta. În clipa în care vei vedea ceea ce am vrut eu să vezi, du-te... și aici mă opresc. Rațiunea mea spune că te duci la șerif (presupun că a fost prieten cu tatăl tău). Din nefericire, nu există alt factor. Celălalt bărbat. Niciodată nu a fost găsit sau văzut. Dar cînd ai fost sub hipnoză, el mi-a vorbit mie din subconștientul tău. Vocea ta s-a schimbat, a devenit cîntec și acest străin a spus : „Blandar, lasă totul să se întîmple de la sine. În momentul în care își va da seama, promit să mă dezvălui lui Paul Marriott... ca să ne eliberăm amîndoi".

Ce zici de o sugestie ca asta de la un subiect sub hipnoză ? Am făcut cîteva eforturi să obțin o explicație. Dar nu am obținut nimic mai mult.

Ei bine, domnule Marriott, am făcut tot ce am putut pentru tine. Ca să mă protejez, ți-am ordonat să distrugi acest bilet, la zece minute după ce l-ai citit.

Noroc !

B.

Marriott s-a oprit în fața porții. Era aproape întuneric și umbrele frunzișului se întindeau lungi și negre peste strada

umedă. Casa se întrezărea ciudat în amurg. În zilele ei bune fusese frumoasă și (Marriott își spunea în sinea lui) va avea grijă să fie din nou la fel, dar mai întîi ar trebui să treacă prin purgatoriul unei pensiuni. Pentru asta îi trebuiau bani. Ceea ce vroia să cumpere era o proprietate unde, într-un viitor nu prea îndepărtat, avea să fie construită o centrală atomică. Și trebuia să încerce să-și amintească numai despre acele afaceri care prosperau în viziunea lui despre viitor.

De asemenea, i se părea că un bun avocat l-ar putea ajuta să obțină contravaloarea corespunzătoare pentru terenul pe care îl vînduse cu credința că doar îl concesiona. Cu siguranță că un om bolnav trebuie să aibă anumite drepturi.

Planurile îi clocoteau în minte, în ciuda spuselor lui Blandar. *Ce se poate întîmpla cînd voi deschide poarta ?* Așa gîndea.

Totuși, cu degetele pe poartă, încă mai ezită. Amurgul se adîncea treptat. Prinse curaj — și împinse. Poarta se deschise cu un scîrțîit. Marriott păși, în așteptare. *Orice ar fi,* — își spuse — *o să fie doar în mintea mea.*

Mai făcu vreo doisprezece pași spre treptele verandei, și atunci zăbovi dezamăgit. Oare nu-i de vină sugestia *post-hipnoză* pe care mi-a dat-o ?

Se întoarse pe jumătate ; și un picior se ridică ușor în aer. Și înțepeni în poziția aceea. Un corp gol de femeie zăcea sub tufe, lîngă poartă. Judith.

În semiîntuneric, silueta ei se profila ciudat, fiecare parte din corpul ei apărea clar. Fața îi scînteia de o lumină lăuntrică. Un obiect metalic, ieșind din inimă, sclipea vizibil.

Bărbatul care zăcuse lîngă ea se ridică brusc, cu o mișcare agilă, ca și cînd ar fi fost mai ușor decît greutatea corpului său. Mult mai ușor sau *mult* mai puternic. Sări către Marriott, părînd să se ridice brusc în picioare, ca o pisică. Se legănă pînă se opri cu grație pe vîrfuri. Apoi, Marriott întrezări ochii de un albastru luminos, strălucitor și chipul lui, lung și

îngust, asemeni corpului său. Toate astea dădeau impresia cuiva plin de însufleţire.

Felinarul din apropiere al străzii îşi revărsa lumina asupra străinului. Şi asta îi dădu posibilitatea lui Marriott să ştie că ceea ce se petrecea alături era... ireal.

Cuvintele veneau dinspre bărbat, dar gura lui nu se deschidea, iar buzele nu i se mişcau.

— Prin sinucidere, ea a creat un cîmp de energie care m-a afectat şi pe mine. Şi aşa am fost toţi trei — tu, ea şi eu — prinşi într-un timp suspendat.

Marriott nu zise nimic, nu putea. Întregul dialog părea fără sens. Mai rău, brusc îşi dădu seama că nu auzise nici un sunet. Noaptea era liniştită. Numai cîteva slabe ecouri veneau către el şi toate de la distanţă ; o maşină îndepărtată, ciripitul unei păsări de noapte ; o adiere stîrnită prin copaci în capătul îndepărtat al curţii.

— De obicei — spuneau gîndurile bărbatului în mintea lui — datorită marii capacităţi de control mental, o femeie mă accepta pe loc. E cu atît mai adevărat cu cît aceste tipuri umane străvechi nu sînt conştiente de procesele nervoase implicate. Judith începuse să mă accepte dar la momentul critic a avut o reacţie adversă profundă. Deodată, în mintea ei acest moment a căpătat imaginea unui viol. Mi-a smuls acul temporal şi s-a înjunghiat cu el. Firește că se gîndea la tine cînd a murit, şi astfel eu sînt prins în capcană de două ori. Am încercat să o salvez proiectînd-o înainte în timp, i-am recreat literalmente trupul într-o lume paralelă.

Gîndul din mintea lui Marriott era că *el* ştia de ce se sinucisese Judith. Atitudinea *lui.* Descoperise în el sentimentul unui Marriott mai bun. În consecinţă, îşi fixă un etalon special pentru ea, şi în momentul violului îşi dădu seama că valoarea ei decăzuse sub nivelul lui Marriott şi-şi dădu lovitura mortală într-o tresărire de disperare.

Intuiția lui se împlinise și dispăru. Ulterior și-a dat seama că n-a fost la înălțimea comunicării ce i se aruncase în față. Dar înțelesese un lucru : *Acesta era bărbatul vinovat de moartea lui Judith !*

În timp ce își dădu seama de asta, sări și înșfăcă.

Prinse un vîrtej !

Degetele se agățară de trupul gol pe care îl simțea tare, ca și cum mușchii de sub piele ar fi fost din metal. Cum încerca să-l țină, mîinile lui, care erau tari ca piatra, îl loviră la încheietură de parcă i-ar fi rupt oasele. Marriott scoase un urlet de durere dar impulsul îngrozitor de a lovi, distruge și schilodi, rămase ca un nod în el.

Violență dezlănțuită ! Se năpusti înainte și lovi cu toată forța la față ; își simți pumnul gol pocnind în ea. Străinul țipă și se retrase, făcînd un salt înapoi.

— Prostule ! Gîndul izbi puternic creierul lui Marriott. Am încercat să rămîn aici destul de mult pentru a te elibera de acea lume complementară. Acum e prea tîrziu.

Bărbatul se retrase în întunericul de lîngă casă. Se opri. Era puțin vizibil dar exista un reflex ce juca în fața ochilor lui Marriott. A strîns tare din ochi, iar cînd i-a deschis, celălalt bărbat dispăruse.

Marriott se îndrepta clătinîndu-se spre locul gol, refuzînd să creadă că nu era nimic acolo. Se agață de întuneric ca și cînd acesta ar fi avut consistență, își pierdu echilibrul și ajunse tîrîndu-se în genunchi și cu mîinile adînc înfipte în iarbă.

Încet, fără tragere de inimă, acceptînd plecarea și începutul unei vagi conștiințe încărcate de multe sensuri, care se treziseră în el, se ridică în picioare și se îndreptă nehotărît spre ușa din față.

Cum o deschise și păși înăuntru, vocea lui Judith se auzi din camera de zi.

— Tu ești, dragă ?

Marriott simți cum se relaxează... *Desigur,* gîndi el, *aici mă aflu* și aici voi fi de acum înainte, mulțumesc lui Dumnezeu.

— Da, draga mea, strigă. Eu sînt.

Păși înăuntru, închizînd ușa după el.

ȘOBOLANUL ȘI ȘARPELE

Unica plăcere în viața lui Mark Gray era să-i dea pitonului său favorit să mănînce șobolani. Ținea pitonul într-o cameră blocată, din vechea casă în care trăia singur. La fiecare masă, punea șobolanul într-un tunel îngust pe care îl construise. La capătul tunelului era o deschizătură. Șobolanul trecea prin spațiul strîmt în încăperea de dincolo, declanșînd automat o ușiță cu arc de-a curmezișul deschizăturii.

Șobolanul se trezea apoi în camera cu pitonul fără nici o șansă de scăpare.

Lui Mark îi plăcea să asculte chițăiturile șobolanului pe măsură ce devenea conștient de pericol și apoi îl auzea gonind nebunește să scape de redutabilul dușman. Cîteodată urmărea scena palpitantă prin ochiul unei ferestruici, dar de fapt prefera sunetul în locul luptei, evocîndu-și propriile imagini delectabile, totdeauna din punctul de vedere al pitonului.

În timpul celui de-al doilea război mondial, oficiul pentru controlul prețurilor uitase să fixeze un plafon pentru prețul șobolanilor. Prinderea șobolanilor nu căpătase nici o prioritate specială. Vînătorii de șobolani erau recrutați în forțele armate tot așa de repede ca și ceilalți. S-a micșorat numărul șobolanilor. Mark s-a văzut nevoit să prindă el singur șobolanii, dar trebuia să-și cîștige existența muncind în timpurile de lipsuri ale războiului, astfel că existau perioade de timp cînd pitonul era hrănit neregulat.

Apoi, într-o zi, Mark, căutînd mereu, a zărit prin fereastra unei clădiri vechi, în stil comercial, cîțiva șoareci albi. Privea lacom înăuntru și deși camera era slab luminată cu becuri după regulile camuflajului, putea distinge că era o cameră mare, cu sute de cuști în ea și fiecare din ele conținea șobolani.

O luă la sănătoasa spre partea din față a clădirii și ajunse acolo istovit. În timp ce zăbovea să-și tragă sufletul, observă cuvintele de pe ușă : LABORATOARELE CARON, Cercetare.

S-a trezit numaidecît într-un hol întunecos al unui birou comercial. Deoarece fiecare om de acolo lucra de două ori mai mult datorită războiului, i-a luat ceva timp pînă să atragă atenția uneia dintre angajate, căci puteai să aștepți mult și bine, de să ți se pară că ai fost uitat cu desăvîrșire. Dar după toate acele minute, de așteptare, îl duseră în sfîrșit în biroul unui bărbat mic cu fața înțepată, care îi fu prezentat drept Eric Plode și care îi ascultă ruga și motivul ei.

Atunci cînd Mark descrise sărmanul și înfometatul său piton, omulețul izbucni într-un rîs brusc și exploziv. Dar ochii îi rămaseră reci. Cîteva clipe mai tîrziu îi respingea cererea tăios, reacționînd ca la un afront personal.

— Și să nu-ți faci iluzii — mîrîi el. Nu te apropia de șobolanii noștri. Dacă te prindem șterpelind ceva de pe aici, o să te dăm pe mîna poliției.

Pînă la acele cuvinte, Mark nu s-ar fi gîndit defel să devină un hoț de șobolani. Cu excepția dragostei lui deosebite pentru pitonul său, era un om necertat cu legea care n-avea de dat socoteală nimănui.

În timp ce Mark pleca, Plode trimise în grabă un om ca să-l urmărească. Apoi, zîmbind macabru, păși într-un birou pe a cărui ușă scria : HENRY CARON, Cabinet particular.

— Ei bine, Hank, — spuse vesel — cred că avem un subiect.

Caron spuse :

— Ar fi de dorit să fie bun, din moment ce nu-i putem pune pe prizonierii de război să facă o asemenea treabă.

Remarca îl făcu pe Plode să se încrunte puțin. Avea tendința spre ironie și, în ultimul timp, se gîndea adesea: „Doamne, oficialitățile au de gînd să folosească metoda pe milioane de oameni din rîndurile dușmanului încrezător, după ce vom testa, dar n-o să ne dea ușor o policlinică pentru testări, datorită unei anume convenții referitoare la prizonierii de război".

Cu voce tare, spuse, îngîmfat:

— Presupun că printr-un efort de imaginație ai putea să-l numești uman.

— *Așa de rău ?*

Plode i-l descrise pe Mark și pasiunea lui apoi conchise:

— Presupun că-i o simplă chestiune de optică. Dar nu vreau să am vreo vină, în special dacă s-o furișa în noaptea asta cu intenții criminale, încercînd să fure cîțiva dintre șobolanii noștri. Rînji posac: — Te poți gîndi la ceva mai josnic decît la un hoț de șobolani ?

Henry Caron ezită, dar numai pentru cîteva clipe. Milioane de oameni muriseră, sau erau pe moarte, și trebuia neapărat să se facă un test pe o ființă umană. Fiindcă dacă ceva nu era în regulă pe cîmpul de bătălie, s-ar fi pierdut efectul de surpriză în ceea ce privește persoana care ar cunoaște repercusiunile.

— Un lucru e sigur — dădu din cap — nu există probe împotriva noastră. Așa că mergem înainte.

Lui Mark i se părea — pe cînd se strecura pe furiș în clădirea cea veche — că oamenii aceia, cu miile lor de șobolani, nu vor duce niciodată dorul unuia dintre animale timp de aproximativ o săptămînă. Fu mulțumit în mod deosebit cînd descoperi că fereastra era descuiată și cuștile nepăzite. Fără îndoială, se gîndi cu umor, că cei care aveau grijă de șobolani erau cam puțini datorită penuriei de forță de muncă din

timpul războiului. A doua zi se emoționă din nou la sunetul familiar al unui șobolan chițăind de frica pitonului. Către seară sună telefonul. Era Eric Plode.

— Te-am avertizat — spuse omulețul pe un ton ranchiunos. Acum trebuie să plătești prostia pe care ai făcut-o.

Plode se simțea mai bine, o dată ce-l avertizase.

— Să-i fie de suflet — spuse prefăcut — dacă era acolo.

Mark închise disprețuitor. N-au decît să încerce să dovedească.

În timpul somnului, în noaptea aceea, părea că se sufocă. Se trezi și, în loc să fie în pat, era jos, pe podea. Orbecăi după comutator, dar nu-l găsi. Un dreptunghi clar de lumină se afla cam la douăzeci de picioare mai încolo. Se îndreptă spre el.

O izbitură ! O ușă se închise, trîntindu-se în spatele lui de cum ieși.

Se afla într-o cameră mare, mai mare decît tot ce văzuse pînă atunci. Totuși camera îi era vag familiară. Cu excepția dimensiunii ei, semăna cu camera în care își ținea pitonul.

Pe podea, în fața lui, un obiect pe care îl observase și îl socotise un soi de covor din piele, mai gros decît era el de înalt, se mișca și se îndrepta spre el. Cu groază, își dădu limpede seama ce se întîmplă.

El avea mărimea unui șobolan. Iar acela era pitonul, tîrîndu-se pe podea cu fălcile umflate.

Scoțînd un țipăt strident, îngrozitor, Mark Gray încerca cei de pe urmă fiori ai unei metode ciudate, prin care se bucurase de viață atîția ani...

Trecu prin experiența asta singur și pentru ultima dată, din punctul de vedere al șobolanului.

În adresa inițială către patronat, după întoarcerea de pe Venus, Tews spusese printre altele : „E dificil pentru noi să ne dăm seama, dar orașul Linn a rămas acum fără un dușman redutabil. Adversarii noștri de pe Marte și Venus, fiind învinși decisiv de armatele noastre în ultimele două decenii, ne aflăm acum într-o poziție istorică unică : sîntem singura mare putere din lumea oamenilor. Pare inevitabilă o perioadă nelimitată de pace și reconstrucție creatoare".

S-a întors la palat avînd încă în urechi ovațiile patronilor și într-o dispoziție de profund triumf. Spionii lui îi raportaseră că patronii îi atribuiseră mari merite în victoria de pe Venus. La drept vorbind, războiul se desfășurase cu mult înainte de venirea lui. Și apoi, brusc, se sfîrșise aproape peste noapte.

Concluzia a fost că o contribuție hotărîtoare la aceasta avusese și conducerea lui ilustră. Tews nu avea nevoie de perspicacitate ca să-și dea seama că, în asemenea împrejurări, ar putea pune în mod generos triumful pe seama lui Jerrin, și nu s-ar știrbi cu nimic bunul renume al altora.

În ciuda propriilor cuvinte către patronat, se trezi, în timp ce săptămînile curgeau liniștit, din ce în ce mai uluit de realitatea celor spuse : nici un dușman. Nimic de care să se teamă. Chiar și acum, i se părea greu de crezut că universul aparținea orașului Linn ; și că, în calitate de lord consilier,

dispunea de propriul său domeniu, într-o funcție de mare autoritate asupra mai multor supuși decît orice alt om.

Era un conducător devotat, desigur, s-a liniștit el grăbit, renegînd mîndria de moment. Vedea în mod clar marile fapte bune care ar reflecta gloria Linn-ului și epoca de aur a lui Tews. Viziunea era atît de nobilă și inspirată încît, pentru mult timp, se mulțumi numai să se joace cu planurile măreție, nebuloase și nu întreprinse absolut nimic.

A fost informat imediat ce Clane s-a întors de pe Venus. Curînd a primit un mesaj de la el :

Excelenței sale,
Lord consilier Tews,
Stimate unchi,

Aș vrea să te vizitez și să-ți descriu rezultatul cîtorva convorbiri între fratele meu Jerrin și mine, legate de pericolele potențiale pentru imperiu. Ele nu par grave, dar noi sîntem deopotrivă de preocupați de preponderența sclavilor față de cetățenii de pe pămînt și sîntem supărați datorită nerecunoașterii situației prezente de către popoarele de pe lunile Jupiter și Saturn.

Din moment ce acestea sînt singurele pericole pe care le întrevedem, cu cît mai repede vom analiza fiecare aspect al problemei, cu atît mai siguri vom putea fi că soarta Linn-ului se va afla sub controlul unei acțiuni inteligente și că acesta nu va mai fi guvernat pe viitor de oportunism, care a fost pentru atît de multe generații principalul element de guvernare.

Nepotul tău ascultător,
Clane

Scrisoarea l-a iritat pe Tews. I s-a părut intrigantă. I-a adus aminte de controlul asupra orașului Linn și că viitorul glorios pe care îl preconiza pentru imperiu nu era împlinit, că de fapt nepoții lui ar putea să ceară compromisuri care ar umbri frumusețea unei victorii pe care numai el o putea bănui. Totuși, răspunsul lui a fost diplomatic.

Dragul meu Clane,

A fost o plăcere să primesc veşti de la tine şi, de îndată ce mă voi întoarce de la munte, voi fi încîntat să te primesc şi să discutăm toate aceste chestiuni, pînă la capăt, fără compromisuri. Am dat instrucţiuni diferitelor departamente să adune date, ca atunci cînd ne vom vedea să putem discuta pe baza faptelor.

Tews,
lord consilier

În realitate, dăduse instrucţiuni şi ascultase efectiv o prezentare sumară a unui înalt funcţionar care era expert în ce priveşte situaţia de pe lunile lui Jupiter şi Saturn. Acestea erau locuite de triburi în variate stadii de cultură primitivă. Rapoartele recente, spicuite din interogatoriile primitivilor (barbarilor) şi de la negustorii din Linn, care vizitaseră anumite porturi de intrare, indicau că vechiul joc al intrigii şi crimei printre şefii de trib care urmăreau puterea, continuau încă.

Liniştit, în ciuda convingerii sale anterioare, că situaţia era exact cum fusese descrisă, Tews plecă în vacanţă la munte cu o suită de trei sute de curteni şi cinci sute de sclavi. După o lună, era încă acolo cînd veni al doilea mesaj de la Clane.

Milostive lord consilier Tews,

Răspunsul la mesajul meu a fost o mare uşurare pentru mine. Mă întreb dacă aş putea şi în continuare să abuzez de bunele tale oficii şi să-i pun pe şefii de departament să determine cîţi sînt încă aici şi unde sînt concentraţi. Motivul pentru această anchetă este că am descoperit executarea subită a cîtorva dintre agenţii mei din Europa — marea lună a lui Jupiter, executaţi acum mai bine de un an, şi că de fapt informaţiile mele din teritoriu se bazează pe rapoarte, toate mai vechi de doi ani şi extrem de neclare. Se pare că acum aproape cinci ani un nou lider a început să unifice Europa; şi rapoartele agenţilor mei — acum cînd

analizez datele furnizate de ei — devin mai puțin clare pe lună ce trece. Bănuiesc că am căzut victimă unei propagande pregătite cu atenție. Dacă așa stau lucrurile, faptul că cineva a fost destul de perspicace să-mi intercepteze canalele de informație, mă îngrijorează.

Desigur, acestea sînt numai bănuieli, dar pare indicat să-i punem pe oamenii tăi să facă cercetări, ținînd cont permanent că este posibil ca sursele informațiilor actuale să fie îndoielnice.

Al dumitale servitor și nepot
credincios,
Clane

Referirile la agenții „mutației" i-au trezit amintiri neplăcute lui Tews, care trăia într-o lume de spioni. *Presupun* — se gîndea el posomorît — *că și acum se face propaganda împotriva mea, deoarece sînt în vacanță. Oamenii nu-și pot da seama ce planuri mărețe punem la cale pentru stat în timpul așa-numitei mele călătorii de plăcere.*

Se întrebă dacă, dînd publicitate seriei de declarații despre un viitor grandios, nu ar putea să le reteze criticele.

Iritarea lui dură o zi, apoi reciti scrisoarea lui Clane și se hotărî că era de dorit să abordeze totul în mod diplomatic și cu calm. Era necesar să se afle în situația de a spune că luase fără excepție măsurile de prevedere cele mai ferme, împotriva oricărei eventualități.

Dădu instrucțiunile necesare, îl informă pe Clane că făcuse întocmai și apoi începu să analizeze serios situația care ar apărea cînd Jarrin s-ar întoarce de pe Venus, după șase sau opt luni, pentru a-și primi triumful. Propria lui întoarcere de pe Venus nu-l mai mulțumea. Nepoții lui intenționau să se amestece în afacerile statului și, într-adevăr, ambii aveau dreptul legal să fie consilieri ai guvernului. Fiecare, în conformitate cu legea, avea un vot în consiliu în ce privește afacerile de pe Linn, deși nici unul nu putea să se amestece în mod direct în administrație.

Presupun — Tews recunoștea în sinea lui cu părere de rău — că *nepotul meu Clane se află în deplinătatea drepturilor sale; dar își aminti de-o vorbă de-a mamei lui: — Este un bărbat neînțelept acela care își exercită drepturile.* Rîse schimonosit.

În acea seară, exact înainte de a se duce la culcare, Tews avu o sclipire de fină intuiție: *Iar alunec pe panta suspiciunii — aceleași temeri care m-au tulburat cînd mă aflam pe Venus. Mă aflu sub influența atmosferei acestui palat detestabil.*

Personal se simțea incapabil de gînduri mîrșave și accepta prezența lor la alții — își spuse — cu cel mai mare dezgust, și numai datorită intereselor statului.

Sentimentul datoriei — iată adevăratul imperativ sub care acționa — era lucru cert. Recurgea la motivația aceasta — era nevoit s-o recunoască — în intrigi și comploturi, chiar dacă cel mai mărunt indiciu de intrigă îl revolta.

Conștiința propriei sale integrități îl liniști din nou pe Tews. *La urma urmei,* se gîndi el, *pot fi indus în eroare cîteodată, dar nu mă pot înșela dacă rămîn veșnic vigilent la pericolele din alte surse. Iar o mutație care se bazează pe cunoștințe și arme științifice este o chestiune despre care eu, ca apărător al statului, trebuie să iau act.*

Acordase o atenție considerabilă armelor de care văzuse că făcea uz Clane pe Venus. Și, în timpul zilelor care urmară, ajunse la concluzia că trebuie să treacă la acțiune. Continua să-și spună cît de revoltător era să facă asta, dar în final îl înștiință pe Clane:

Dragul meu nepot,

Deși nu te-ai simțit cu adevărat îndreptățit să ceri protecția la care rangul și valoarea activității tale îți dau dreptul, sînt sigur că vei fi fericit să auzi că statul este pregătit să asigure protecția materialului pe care l-ai recuperat din subteranele zeilor și din alte surse antice.

Locul cel mai sigur pentru tot acest material se află la reședința ta din Linn. În consecință, voi asigura fonduri

pentru a transporta în oraș orice asemenea echipamente de care dispui, de pe proprietatea ta de la țară. O unitate de pază va sosi acolo într-o săptămînă, cu transport adecvat, și o altă unitate de pază va începe serviciul chiar azi la reședința ta din oraș.

Căpitanul gărzii, răspunzător desigur în fața mea, îți va garanta bineînțeles toate facilitățile pentru desfășurarea muncii tale.

Este o plăcere pentru mine, dragul meu Clane, să-ți asigur această protecție prețioasă dar binemeritată.

Cîndva, dar într-un viitor nu prea îndepărtat, aș vrea să am privilegiul unui turneu personal, ca să pot vedea cu ochii mei ce bogății se află în colecția ta, cu scopul de a le găsi utilizări ulterioare, spre bunăstarea generală.

Cu cele mai cordiale urări,
Tews,
lord consilier

Cel puțin, se gîndi Tews, după ce expedie mesajul și dădu ordinele necesare forțelor armate, *pentru moment materialul va fi adunat într-un singur loc. Ulterior, un control mult mai riguros este oricînd posibil — nu că n-ar fi vreodată necesar, desigur.*

Pur și simplu conducătorul înțelept elabora planul pentru orice eventualitate. Pînă și acțiunile celor mai dragi rude pot fi examinate obiectiv.

Imediat află că nepotul său Clane nu se opusese planului său și că materialul fusese transportat la Linn fără incidente.

Se afla încă la palatul din munți al familiei Linn cînd sosi a treia scrisoare de la Clane. Deși scurtă, era un document social important. Introducerea preciza :

Unchiului nostru, lord consilier :

Ținînd seamă de opinia lordului Jerrin și a lui Clane Linn că există în Linn o preponderență periculoasă a sclavilor și că într-adevăr starea de sclavie este cu totul indezirabilă într-un stat sănătos, se propune prin urmare ca lordul consilier

Tews, în timpul guvernării sale, să stabilească, drept regulă de urmat pentru generația viitoare, următoarele principii :

1. Toate ființele umane care respectă legile au dreptul la un control neîngrădit al propriilor lor persoane.

2. Acolo unde nu se obține controlul neîngrădit, acesta va fi atribuit individului în mod progresiv, primele două măsuri intrînd în vigoare imediat.

3. Prima măsură prevede că nici un sclav nu va fi pedepsit fizic, pe viitor, decît printr-un ordin al tribunalului.

4. A doua măsură prevede ca pe viitor ziua de muncă a sclavului să nu depășească zece ore.

Celelalte măsuri schițau o metodă de eliberare treptată a sclavilor, urmînd ca pînă în douăzeci de ani numai incorigibilii să nu fie „liberi", și toți aceștia să fie controlați de statul însuși în conformitate cu legile prin care fiecare este tratat „ca individ".

Tews citi documentul cu uimire și amuzament. Își aminti de o altă vorbă de-a mamei lui : „Nu-ți face griji din cauza idealiștilor. Mulțimea le va tăia beregățile la momentul potrivit". Starea de amuzament dispăru repede. *Băieții ăștia se amestecă cu adevărat în afacerile statului chiar în Linn, care este izolat în provincia lor.* Fiindcă vara era pe sfîrșite, se pregăti să se întoarcă în oraș. Tews, încruntat, analiză amenințarea „pentru stat" care — i se părea — se înălța cu viteză alarmantă.

În cea de-a doua zi după întoarcerea lui în Linn, primi o altă scrisoare de la Clane. Acesta îi solicita o audiență pentru a discuta „acele probleme legate de apărarea imperiului, despre care departamentele tale au strîns informații".

Ce l-a înfuriat pe Tews în privința scrisorii a fost că mutația nu-i dădea nici măcar răgazul să se aranjeze după întoarcere. Era adevărat că activitatea de reculegere nu-l angaja — dar era o chestiune de politețe față de funcția pe care o deținea. Tews hotărî într-un acces de mînie rece că îndîrjirea lui Clane purta toate semnele unei insulte întreținute, intenționate.

Trimise o notă tăioasă, ca răspuns, ce declara pur și simplu :

Dragul meu Clane,

Te voi înștiința de îndată ce mă voi elibera de problemele presante ale administrației. Te rog așteaptă vești de la mine.

Tews

În noaptea aceea dormi convins că luase în sfîrșit o atitudine fermă și că sosise timpul pentru așa ceva.

Se trezi la știrea dezastrului.

Singurul avertisment a fost o licărire de metal oțelită pe cerul dimineții, devreme. Invadatorii se năpustiseră asupra orașului Linn în trei sute de navete spațiale. Trebuie să fi spionat dinainte locurile, pentru că au aterizat în forță, în părțile care erau înțesate cu gărzi și la principalele cazărmi ale escadroanelor de artilerie din interiorul orașului. Din fiecare navă debarcară două sute și ceva de bărbați.

— Șaizeci de mii de soldați ! — spuse lordul consilier Tews după ce studie rapoartele. Dădu instrucțiuni pentru apărarea palatului și trimise un porumbel voiajor la cele trei legiuni cantonate în taberele din afara orașului, ordonînd ca două dintre ele să atace cînd vor fi pregătite. Și apoi se așeză palid, dar potolit, urmărind spectacolul de la fereastra care dădea în întinderea începătoșată a orașului Linn propriu-zis.

Totul era confuz și ireal. Majoritatea navelor invadatoare dispăruseră în spatele marilor clădiri. Cîteva stăteau în cîmp, dar păreau moarte. Era greu să deslușești ce lupte aprige se dădeau în vecinătate. La ora nouă sosi un mesager din partea lady-ei Lydia :

Dragă fiule,

Ai vreo veste ? Cine ne atacă ? Este un atac restrîns, sau o invazie a imperiului ? L-ai contactat pe Clane ?

L.

A fost adus primul prizonier, în timp ce Tews privea încruntat la propunerea dezagreabilă de a cere sfatul rudei sale. Era ultima persoană pe care dorea să o vadă. Prizonierul, un uriaș cu barbă, a mărturisit cu mîndrie că era din Europa, una din lunile lui Jupiter, și că nu-i era teamă nici de oameni, nici de zei. Dimensiunile bărbatului și curajul fizic evident l-au înfiorat pe Tews. Dar concepția lui naivă despre viață l-a consolat. Următorii prizonieri aveau trăsături fizice și psihice asemănătoare. Și astfel, cu mult înainte de amiază, Tews avea o imagine rezonabil de clară asupra situației.

Era vorba despre o invazie barbară din Europa. Scopul ei era evident, numai jaful. Dar dacă nu acționa cu repeziciune, Linn ar fi fost în cîteva zile jefuit de bogățiile adunate de-a lungul veacurilor. Comenzi sîngeroase ieșeau de pe buzele lui Tews. Treceți pe toți prizonierii prin sabie. Distrugeți-le navele, armele și hainele. Nu lăsați nici o urmă a prezenței lor, ce a poluat orașul etern.

Dimineața își urma cursul ei lent. Tews se gîndi să facă un tur de orizont al orașului, escortat de cavaleria palatului. A abandonat planul cînd și-a dat seama că ar fi fost imposibil să trimită rapoarte, dacă erau în marș. Din același motiv nu-și putu transfera cartierul general într-o clădire mai puțin vizibilă. Chiar înainte de amiază ajunse raportul de ieșire din încercuire, care preciza că două din cele trei legiuni, cantonate în tabere, atacau în forță la porțile principale. Veștile l-au calmat.

Începu să gîndească în termenii unor informații mai largi și mai importante despre ceea ce se întîmpla. Și-a amintit cu neplăcere că departamentele lui erau probabil în posesia unor informații pe care — zorit de Clane — le solicitase cu cîteva luni în urmă. În grabă, chemă cîțiva experți și se așeză posomorît, în timp ce fiecare din oameni spunea ce aflase.

De fapt, existau o groază de date. Europa, marea lună a lui Jupiter, fusese locuită din timpuri legendare de triburi care se certau fioros. Atmosfera sa vastă se spune că a fost

creată artificial, cu ajutorul zeilor atomului de către oamenii de știință din epoca de aur. Ca orice atmosferă artificială, ea conține o mare proporție de gaz, teneol, care primește lumina solară dar nu permite degajarea unei cantități mari de căldură în spațiu.

Începînd cu aproximativ cinci ani în urmă, călătorii începuseră să întocmească rapoarte despre un conducător, numit Czinczar, care unifica, fără milă, toate fracțiunile rivale ale planetei într-o singură națiune. Pentru un timp a fost un teritoriu atît de periculos, că negustorii aterizau numai în porturile de intrare specificate. Informația pe care o primiseră era că încercarea lui Czinczar de unificare eșuase. După aceea, contactul devenise din ce în ce mai confuz, și era clar pentru Tews, care asculta, că noul conducător reușise de fapt în cuceririle lui și orice cuvînt care contrazicea acea afirmație era propagandă. Vicleanul Czinczar pusese stăpînire pe mijloacele de comunicație și manipulase, în timp ce își consolida poziția printre forțele barbare ale planetei.

Czinczar. Numele avea o cadență sinistră, un inel de violență dezlănțuită, un zăngănit aspru, metalic. Dacă un asemenea bărbat și adepții lui ar scăpa cu măcar o parte din averea care se putea strînge din Linn, sistemul solar locuit s-ar face ecoul acestei isprăvi. Guvernul lordului consilier Tews s-ar prăbuși ca un castel din cărți de joc.

Tews ezita. Avea un plan care ar fi avut mai mulți sorți de izbîndă dacă era aplicat în mijlocul nopții. Dar asta însemna să dea atacatorilor un răgaz suplimentar de cîteva ore, pentru jaf. Hotărît să nu mai aștepte, expedie un ordin către a treia legiune, încă neangajată în luptă, să pătrundă în tunelul care duce în centrul palatului.

Ca măsură de prevedere, și cu scopul de a distrage atenția conducătorului dușman, trimise un mesaj lui Czinczar printr-un ofițer barbar capturat. În el menționa despre nebunia unui atac care ar avea ca rezultat numai represalii sîngeroase asupra Europei însăși și sugera că încă mai era timp pentru o retragere onorabilă. Toate acele intrigi erau o

greșeală. Czinczar concentrase o armată mare în scopul capturării detașamentului imperial. Și așteptase, în speranța că va afla dacă lordul consilier se afla sau nu în interiorul palatului. Prizonierul eliberat, care transmisese mesajul lui Tews, îi confirmase prezența înăuntru.

Atacul în forță, care a urmat, a dus la capturarea palatului central și a tuturor celor dinăuntru și i-a surprins pe legionarii care începuseră să apară din coridorul secret. Oamenii lui Czinczar au turnat tot petrolul, din rezervoarele mari ale palatului, în coridorul înclinat și i-au dat foc.

Astfel a murit o întreagă legiune de oameni.

În noaptea aceea, o sută de nave de rezervă ale barbarilor au aterizat în spatele soldaților linneeni care asediau porțile. Și dimineața, cînd barbarii din interiorul orașului au lansat atacul, cele două legiuni rămase erau distruse.

Lordul consilier Tews nu știa nimic din toate astea. Craniul său fusese predat cu o zi înainte bijutierului favorit al lui Czinczar pentru a fi placat în aur linnean și transformat într-un pocal, slujind astfel la sărbătoarea celei mai mari victorii a secolului.

Vestea căderii orașului Linn fusese un adevărat șoc pentru lordul Clane Linn, care analiza registrele proprietății sale de la țară. Cu excepții nesemnificative, tot materialul său atomic era la Linn. Îi dădu drumul mesagerului care, nesăbuit, rostise cu voce tare vestea în timp ce intra pe ușa direcției de contabilitate. Apoi se așeză la birou și își dădu seama că ar fi mai bine să accepte pentru moment cifrele contabililor sclavi privind proprietatea.

În timp ce aruncă o privire prin cameră, după anunțarea amînării, i se păru că cel puțin unul din sclavi manifesta o ușurare vădită. Porunci ca omul să i se înfățișeze neîntîrziat. Avea un sistem fără greș de a se purta cu sclavii, un sistem moștenit odată cu proprietatea de la mentorul său Joquin, mort de mult.

Dacă sclavii se dovedeau a fi integri, harnici, loiali, manifestînd în general o atitudine pozitivă, aceasta le dădea dreptul la condiții mai bune, un program de lucru mai scurt, mai multă libertate de acțiune, după treizeci de ani dreptul de a se căsători, iar după patruzeci de ani libertatea legală. Lenea și alte atitudini negative, cum ar fi înșelăciunea, erau pedepsite prin pierderea unor drepturi. Lipsit de posibilitatea de a modifica legile pămîntului, Clane nu putea în momentul de față să imagineze un sistem mai bun în privința sclaviei. Și acum, în ciuda neliniștii lui personale, își dădea seama de valabilitatea preceptelor lui Joquin, așa cum se aplicau ele la o situație în care nu dispuneai de nici o dovadă imediată. Îi vorbi lui Oorag, bărbatul ce-i stîrnise suspiciunea, întrebîndu-l dacă aceasta era justificată.

— Dacă ești vinovat și mărturisești — spuse el — vei fi degradat cu o treaptă. Dacă nu recunoști și ulterior ești descoperit vinovat, vei fi degradat cu trei trepte, ceea ce înseamnă munca fizică, după cum bine știi.

Sclavul — un om masiv — dădu din umeri și spuse în batjocură :

— Din momentul în care Czinczar va fi terminat cu voi, linneenii, vei lucra pentru mine.

— La munca cîmpului — spuse tăios Clane — pentru trei luni, zece ore pe zi.

Nu era momentul să se arate milos. Un imperiu atacat nu se dă în lături de la cele mai aspre acțiuni. Orice slăbiciune se poate dovedi dezastruoasă.

În timp ce sclavul fu condus afară de către gărzi, acesta strigă o ultimă insultă peste umăr.

— Nenorocitule — spuse el — o să ajungi acolo unde îți este locul cînd Czinczar va veni aici.

Clane nu răspunse. Găsea drept îndoielnică ideea că noul cuceritor ar fi fost ales de soartă pentru a pedepsi pe toți răufăcătorii din Linn după cum merită. Ar dura prea mult. Și-a alungat gîndul și s-a îndreptat spre ușă. Acolo

zăbovi și dădu cu ochii de sclavii credincioși care stăteau la birourile lor.

— Nu vă grăbiți — spuse încet, pe un ton clar. Dacă nutriți emoții asemănătoare cu cele exprimate de Oorag, e bine să vă struniți. Căderea unui oraș, într-un atac prin surprindere, nu e semnificativă.

A ezitat. El apela, și-a dat seama, la prudență, dar rațiunea îi spunea că în situațiile de mare criză oamenii nu iau în considerație toate posibilitățile.

— Sînt conștient de asta — spuse în final — nu e o plăcere prea mare să fii sclav, deși situația prezintă și unele avantaje — securitate materială, calificare gratuită. Dar cuvintele dure ale lui Oorag sînt o dovadă că slavii tineri ar fi liberi să facă ce poftesc, iar asta ar constitui un motiv de discordie, dacă nu chiar un factor revoluționar pentru comunitate. Din nefericire, e adevărat că oamenii de rase diferite pot învăța treptat să trăiască împreună.

Ieși, mulțumit că făcuse tot ce-i stătuse în putință în împrejurările date. Nu avea nici o îndoială că în sfidarea lui Oorag, întreaga problemă a unui imperiu de sclavi ieșise la lumină. Dacă Czinczar ar cuceri orice poziție importantă pe pămînt, ar urma automat o revoltă a sclavilor. Erau prea mulți sclavi, mult prea mulți pentru securitatea imperiului linnean.

Afară văzu primii refugiați. Veneau lîngă principalele hambare într-o varietate de scutere aeriene colorate. Pentru moment Clane le urmărea, încercînd să-și imagineze plecarea lor din Linn. Era uluitor faptul că ei așteptaseră pînă în după amiaza celei de-a doua zile. Pur și simplu, oamenii vor fi refuzat să creadă că orașul era în pericol, deși, desigur, primii fugari ar fi putut pleca în toate direcțiile și nici să nu se mai apropie de proprietate.

Clane își reveni hotărît din reverie. Chemă un sclav și îl expedie la locul de sosire, cu ordine către gărzile personale.

— Spune-le acestor oameni, care au mijloace de transport rapid, să se miște iute. Aici, la optzeci de mile de Linn, vom avea grijă numai de cei care nu sînt sprinteni.

Pătrunse apoi grabnic în reședința oficială și-l chemă pe ofițerul comandant al trupelor sale.

— Vreau voluntari — explică el — mai ales bărbați profund credincioși, care în cea de-a doua noapte după invazie vor fi dispuși să zboare spre Linn și să aducă de acolo tot echipamentul transportabil din laboratorul meu.

Planul său, așa cum îl schițase singur în final în fața a patruzeci de voluntari, era simplitatea întruchipată. În confuzia inerentă cuceririi unui mare oraș, probabil că ar dura cîteva zile înainte ca armata barbară să ocupe într-adevăr toate reședințele importante. În primele zile mai ales, dușmanii n-ar putea nimeri o casă situată, cum era a lui, în spatele unei bariere de copaci.

Dacă printr-o întîmplare nefericită, casa era ocupată, probabil ar fi fost păzită atît de slab, încît niște oameni curajoși ar putea ucide cu ușurință orice străin din incintă și astfel și-ar atinge scopul.

— Vreau să vă dezvălui — a continuat Clane — importanța acestei sarcini. După cum știți cu toții, sînt membru al ierarhiei templului. Mi s-au încredințat metalele sacre ale zeilor și echipamentul sacru, inclusiv materialul luat chiar din casele zeilor. Ar fi un dezastru dacă aceste prețioase vestigii ar cădea pe mîini necurate. Deci, eu vă cer, de cumva printr-o întîmplare nefericită ați fi capturați, să nu dezvăluiți scopul adevărat al prezenței voastre acolo. Să spuneți că ați venit să salvați proprietatea particulară a proprietarului, chiar admițînd că ar fi o nesăbuință să vă sacrificați pentru o asemenea cauză.

Grijuliu față de gărzile lui Tews, își încheie instrucțiunile astfel :

— S-ar putea ca soldații linneeni să păzească echipamentul, în care caz, dați ofițerului care are comanda unității această scrisoare.

Înmînă documentul căpitanului voluntarilor. Era o autorizație semnată de Clane, cu pecetea rangului său. De la moartea lui Tews, o asemenea autorizație n-ar fi fost trecută cu vederea.

Cînd au plecat să se pregătească pentru misiune, Clane expedie una dintre navele particulare în orașul din preajmă, Goram, și-l întrebă pe comandantul de acolo, un prieten de-al lui, ce fel de contraacțiune se pregătea împotriva invadatorului.

— Se află oare autorități în oraș — a întrebat — care să indice că ele înțeleg acțiunile care sînt cerute din partea lor în caz de forță majoră ? Sau trebuie ca vechea lege să le fie aplicată pentru început ?

Răspunsul sosi în cel mai scurt timp posibil, în mai puțin de patruzeci de minute. Generalul își trecu forțele sub comanda lui Clane și-l înștiință că își expediase mesajul în fiecare oraș important de pe pămînt, în numele „excelenței sale" lord Clane Linn, supraviețuitorul, cel mai de vază de pe pămînt, al nobilului Tews, răposatul lord consilier care se prăpădise în fruntea trupelor sale, apărînd orașul Linn în fața mîrșavului și criminalului atac prin surprindere, lansat de o hoardă barbară de oameni bestiali care urmau să distrugă cea mai minunată civilizație care a existat vreodată.

Se înscria cu atît mai inspirat în aceeași notă, dar nu excesiva pălăvrăgeală, îl uimea pe Clane, ci oferta în sine și implicațiile ei. *În numele lui,* o armată se organiza.

După recitirea mesajului, se îndreptă spre oglinda în mărime naturală din baia vecină și se uită fix la propria imagine. Era îmbrăcat într-o robă prezentabilă, a unui om de știință al templului. Ca toate celelalte haine, stofa cădea pe umăr ascunzînd „deosebirile" neoficiale. Un observator ar fi trebuit să fie foarte perspicace ca să observe cît de atent era trasă pelerina în jurul gîtului, cît de bine era croită pentru a ascunde înclinarea corpului de la gît în jos și cît de strîns erau legate de încheieturi capetele mînecilor.

I-ar lua trei luni pentru a-l înștiința pe lord Jerrin de pe Venus și patru luni pentru a ajunge la lord Draid de pe Marte, ambele planete fiind de cealaltă parte a soarelui, față

de pămînt. I-ar trebui aproape de două ori pe atît, să primească mesajul de la ei. Numai un membru al familiei conducătoare ar putea obține sprijinul diverselor elemente ale imperiului. Nu se auzea încă nimic despre soarta rudelor apropiate ale lordului consilier. Pe lîngă asta, mai erau și femei. Rămînea lordul Clane, cel mai mic frate al lui Jerrin, nepotul răposatului conducător. În consecință, pentru cel puțin șase luni, va fi conducătorul în exercițiu în Linn.

După-amiaza celei de-a doua zile a invaziei era pe sfîrșite. Nave mari începură să vină aducînd soldați. Pe la apusul soarelui, peste o mie de oameni erau încartiruiți într-o tabără de-a lungul șoselei spre orașul Linn și pe malul rîului. Aviația mică lansatoare de săgeți și navetele spațiale de război pluteau pe deasupra capului iar patrulele de pedestrași erau în misiune, păzind orice încercare de a pătrunde pe proprietate.

Drumurile erau efectiv pustii. Era prea devreme pentru gloatele din Linn care, așa cum raportau scuterele aeriene cercetașe, fugeau din orașul capturat pe porțile care în plină după-amiază erau încă deschise.

În timpul ultimei zile dinaintea lăsării întunericului, patrulele aeriene au raportat că porțile se închideau una cîte una și că valul de refugiați se împuțina treptat în apropierea orașului care se întuneca. Pînă în ultimul moment, pe cer nu se mai zărea nici un scuter aerian care transporta refugiați. Părea clar că oamenii care puteau să-și permită mașinile costisitoare erau fie în siguranță, fie așteptaseră prea mult timp, poate în speranța de a ajuta un membru absent al familiei.

La miezul nopții voluntarii plecară în misiunea lor periculoasă, în zece scutere și o navetă spațială. Ca un prim gest al noii autorități, Clane le-a sporit efectivele cu încă o sută de soldați din armată. El supraveghe plecarea navetelor, apoi se grăbi să participe la întîlnirea cu ofițerii care avuseseră timp să sosească. O duzină de bărbați se ridică în picioare în timp ce el intra. Salutară, apoi luară poziție de drepți.

Clane se opri brusc. De fapt, intenționase să fie calm, spunîndu-și lui însuși că ceea ce se întîmpla era firesc. Senti-

mentele însă reacționau diferit. Surveni o emoție familiară, terifiantă. Putea simți cum emoția deștepta reflexe îndepărtate ale sistemului său nervos, ca pe un început vechi al unei panici periculoase copilărești, un produs al zilelor lui oribile anterioare, cînd era o ființă chinuită. I se zbăteau mușchii feței. De trei ori înghiți în sec. Apoi, cu un gest rigid, salută și el. Se așeză după ce se îndreptă în grabă spre capul mesei.

Clane așteptă pînă cînd se așezară și ei, apoi ceru rapoarte scurte despre trupele disponibile. Își notă cifrele date de fiecare bărbat pentru domeniul său și la sfîrșit adună coloanele.

— În afara celor patru provincii de la care nu avem date finale — anunță — dispunem de un total de optsprezece mii de soldați instruiți, șase mii de rezerve parțial instruite și cinci sute de mii de civili zdraveni.

— Excelența voastră, — spuse prietenul Morkid — imperiul linnean își menține, în mod normal, o armată permanentă de un milion de oameni. Pe pămînt, cele mai mari forțe erau staționate în sau în apropiere de orașul Linn, și ele au fost anihilate. Patru sute de mii de oameni sînt încă pe Venus și puțin mai mult de două sute de mii pe Marte.

Clane, care adunase în minte cifrele date, spuse rapid :

— Asta nu însumează un milion de oameni.

Morkid dădu din cap cu gravitate.

— Pentru prima dată în acești ani, armata se află sub număr. Cucerirea planetei Venus părea să elimine pe toți dușmanii potențiali ai orașului Linn, iar lordul consilier Tews a considerat asta un moment prielnic pentru a face economii.

— Înțeleg — spuse Clane. Se simți palid și sleit de puteri, ca un om care descoperă brusc că nu poate merge pe propriile picioare.

Lydia se ridică greoi din lectica ei, conștientă cît de bătrînă și neatrăgătoare trebuia să pară bărbaților care rînjeau în curte. Nu se lăsă prea mult copleșită din această cauză. Era de mult bătrînă, și imaginea din oglindă încetase

s-o mai șocheze. Lucrul cel mai important era că cererea ei de a i se acorda o întrevedere fusese satisfăcută de Czinczar după ce, la insistența lui, ea retrăsese clauza contractuală de a i se oferi un bilet de liberă trecere.

Bătrîna femeie zîmbi posomorît. Nu-și prea mai prețuia combinația de piele și oase care reprezentau propriul trup. Dar privea cu voioșie faptul că se îndrepta probabil spre moarte. În ciuda vîrstei și a dezgustului de sine, nu se simțea dispusă să accepte uitarea. Dar Clane o rugase să riște. O amuza vag pe Lydia că, acum, conducătorul nu o mai îngrozea. Avea propriile ei motive pentru a-l crede pe Clane un om capabil. Se plimba încet pe culoarele familiare, printre arcade strălucitoare și prin camere ce scînteiau de bogățiile familiei Linn. Peste tot erau bărbați masivi, cu barbă, care veneau din îndepărtata Europă pentru a cuceri un imperiu despre care aflaseră din auzite. Uitîndu-se la ei, se simțea îndreptățită în toate acțiunile necruțătoare pe care le întreprinsese la vremea ei. Erau, așa cum i se păreau unei bătrîne femei posace, personificările vii ale haosului, împotriva căruia luptase toată viața.

În timp ce intra în camera tronului, gîndurile negre îi dispărură din minte. Se uita în jur cu ochi ageri, pentru a-l zări pe conducătorul misterios. Nu era nici unul pe, sau lîngă tron. Grupuri de bărbați stăteau în jur vorbind. Într-unul din grupuri se afla un tînăr înalt, grațios, diferit de toți cei din încăpere. Ei aveau barbă. El era proaspăt ras.

A văzut-o și a încetat să asculte ceea ce spunea unul din însoțitorii săi, atît de vizibil că s-a așternut tăcerea. Tăcerea vorbea de la sine grupului. După mai bine de un minut, bărbații din camera plină s-au întors spre ea, privind-o fix, așteptîndu-și comandantul să vorbească. Și Lydia aștepta, examinîndu-l rapid. Czinczar nu era un bărbat frumos, dar emana forță și dădea impresia unui tip bine. Și totuși, nu era de ajuns. Această lume barbară era plină de bărbați cu aspect viguros. Lydia, care se așteptase la calități deosebite, era nedumerită.

Chipul lui Czinczar părea mai degrabă sensibil decît brutal, ceea ce era un fapt neobișnuit. Dar încă insuficient pentru a explica faptul că era stăpîn absolut al unei hoarde imense, indisciplinate.

Marele om făcu un pas în față.

— Doamnă, — spuse el — ai cerut să mă vezi.

Astfel ea îi cunoscu puterea. În întreaga și lunga ei viață, nu auzise nici o voce de bariton atît de vibrantă, atît de minunat de frumoasă, atît de sigură pe autoritatea ei. Și dintr-o dată l-a văzut într-o lumină diferită. Și-a dat seama că se înșelase în privința modului în care arăta. Căutase o distincție firească, bine definită. Bărbatul însă, era de-a dreptul frumos.

O cuprinse teama. O voce ca aceasta, o personalitate ca asta...

Și-l închipui convingînd imperiul linnean să-i împlinească voia. Mulțimile hipnotizate. Cei mai importanți bărbați vrăjiți. Rupse vraja cu un efort de voință. Spuse :

— Sînteți Czinczar ?

— Sînt Czinczar.

Identificarea aceea limpede i-a oferit Lydiei un alt răgaz, deși mai scurt. Dar de data asta și-a revenit mai repede. Și complet. Ochii i s-au îngustat. S-a uitat la marele bărbat cu o ostilitate care sporea.

— Înțeleg — spuse ea — că scopul venirii mele aici va eșua.

— Normal — Czinczar a înclinat din cap, dînd din umeri. Nu a întrebat-o de scop. Nu părea curios. Ci doar stătea politicos, așteptînd ca ea să termine ceea ce avea de spus.

— Pînă ce te-am văzut — a spus Lydia cumplit — am luat drept bun că ești un general ager. Acum văd că te consideri un bărbat al destinului. Te și văd cum te coboară în mormînt.

Un murmur supărat al celorlalți bărbați din încăpere îi întîmpină spusele. Czinczar îi potoli printr-un gest al mîinii.

— Doamnă, — spuse el — asemenea remarci stîrnesc mînia ofițerilor mei. Prezentați-vă cazul și voi decide ce voi face cu dumneavoastră.

Lydia a dat din cap dar observă că nu spusese că era ofensat. Răsuflă ușurată în sinea ei. În mintea ei se conturase acum imaginea acestui bărbat și asta a deprimat-o. De-a lungul întregii istorii, acești conducători naturali fuseseră scuipați de masele mute. Ei aveau voința să conducă sau să moară. Dar faptul că au murit tineri nu avea nici o importanță. Impactul asupra epocii lor era colosal. Un asemenea bărbat, ar putea, chiar, în agonia morții, tîrî după el dinastii de mult stabilite. Îl și ucisese pe conducătorul de drept al orașului Linn și dăduse imperiului o lovitură în inimă ce-l făcuse să se clatine. Dintr-un moft militar, ce-i drept, dar istoria accepta asemenea accidente fără crize.

Lydia spuse liniștit :

— Voi fi scurtă, din moment ce fără îndoială vă gîndiți la o politică înaltă și campanii militare viitoare. Am venit aici la cererea nepotului meu lord Clane Linn.

— Mutația — Czinczar dădu din cap. Remarca lui a fost evazivă, o identificare nu un comentariu.

Lydia simți un șoc la gîndul că cele știute de Czinczar despre fracțiunea conducătoare vor trebui să se extindă și asupra lui Clane, care încercase să se țină în umbra vieții linneene. Nu îndrăzni să se oprească pentru a analiza consecințele. Continuă încet.

— Lord Clane este un om de știință al templului și, ca atare, a fost angajat mulți ani în experiențe umanitare științifice. Majoritatea echipamentelor, din păcate, se află aici, în Linn. Lydia dădu din umeri. Este fără valoare pentru tine și pentru oamenii tăi, dar ar fi o mare pierdere pentru civilizație dacă acestea ar fi îndepărtate sau distruse accidental. Dacă lordul Clane ți-ar cere permisiunea să trimită sclavii în oraș, pentru a scoate instumentele științifice și a le transfera la proprietatea de la țară. În schimb...

— Da — răspunse ca un ecou Czinczar — în schimb... Tonul lui fusese ușor ironic și Lydia își dădu brusc seama că se juca cu ea. Trebuia să se prefacă a nu da atenție acestui fapt.

— În schimb — spuse ea — te va plăti în metale prețioase și bijuterii, la un preț rezonabil, pe care să-l indici chiar tu. După ce termină, respiră adînc.

Pe chipul conducătorului barbar se așternu o expresie gînditoare.

— Am auzit — spuse —, de experiențele lordului Clane cu așa-numitele — ezită — metale ale zeului din Linn. Povești foarte curioase, cîteva dintre ele ; și îndată ce mă voi fi eliberat de sarcinile militare, intenționez să examinez acest laborator cu ochii mei. Poți să-i spui nepotului tău — continuă pe un ton tranșant — că micul său plan de a răscumpăra cele mai mari bogății din întregul imperiu linnean a fost fără speranță de la bun început. Cinci nave au coborît în primele cîteva minute ale atacului, pe proprietatea lordului Clane, pentru a se asigura că armele misterioase nu erau utilizate împotriva flotei invadatoare, iar eu consider drept o adevărată nenorocire faptul că el însuși a lipsit din țară în acel moment. Poți să-i spui că nu am fost surprinși de încercarea de la miezul nopții, cu două zile în urmă, pentru a sustrage echipamentul și că temerile lui cele mai cumplite în ceea ce privește soarta acestuia sînt justificate. Conchise : — E o mare ușurare să știu că cea mai mare parte a echipamentului său se află cu siguranță în mîinile noastre.

Lydia nu spuse nimic. Propoziția „poți să-i spui" declanșă o adevărată reacție chimică în trupul ei.

Nu-și dăduse seama că era atît de încordată. I se părea că dacă ar vorbi, i-ar dezvălui propria sa ușurare, formidabilă. *Poți să-i spui* — ar putea exista o singură explicație. Urma să i se permită să plece. Dar mai aștepta.

Czinczar păși înainte pînă ce a ajuns chiar în fața ei. Ceva din originea lui barbară, atît de atent înăbușită pînă atunci, se strecură în comportamentul lui. Insinuarea unei

batjocuri, disprețul unui bărbat puternic fizic față de decrepitudine, o senzație de superioritate autentică față de o persoană atît de rafinată precum era Lydia. Cînd vorbi, dovedi că era perfect conștient că acordă milă.

— Bătrîno — spuse — te las să pleci pentru că mi-ai făcut o mare favoare cînd l-ai manevrat pe fiul tău, lord Tews, să devină — cum își spunea — lord consilier. Mișcarea aceea și numai ea singură mi-a dat șansa de care aveam nevoie ca să atac vastul imperiu linnean.

Zîmbi.

— Poți să pleci, luînd acest gînd cu tine.

De cîtva timp, Lydia condamnase acțiunea care-l propulsase pe Tews în funcția supremă. Dar era cu totul altceva să realizeze că, departe în spațiul interplanetar, un om receptase mișcarea aceea ca pe un adevărat dezastru linnean. Ieși fără a mai rosti vreun cuvînt.

Czinczar urcă încet dealul care ducea la gardul urît și scund ce se afla în fața casei lordului Clane din oraș. Zăbovi la gard, recunoscu materialul de construcție al templului și merse în continuare gînditor. Cu același interes, cîteva minute mai tîrziu, se uită fix la fîntînile țîșnitoare de apă fierbinte. Îi făcu un semn inginerului care se ocupase de construcția navelor ce aduseseră armata lui pe pămînt.

— Cum funcționează ? întrebă.

Proiectantul examină baza fîntînii. Nu se grăbea, era un om masiv, durduliu, cu reputația că spune glume atît de vulgare încît pînă și bărbații în toată firea se înfiorau de rușine cînd le auzeau. Tocmai își stabilise domiciliul într-unul din marile palate, cu trei fete linneene ca amante și o sută de bărbați și femei din Linn drept sclavi. Era un om fericit, cu prea puțină vanitate și mîndrie încît să-i poată îngrădi mișcările. Localiză deschiderea uneia din fîntîni și îngenunche în noroi ca orice muncitor. Totuși, nu era singurul care să facă acest lucru. Czinczar îngenunche lîngă el, dîndu-și seama cum acțiunile lui șocau pe linneenii de neam mare,

care făceau parte din suita lui personală de sclavi. Cei doi străpungeau bezna cu privirea.

— Material de construcție pentru templu, spuse Meewan, proiectantul.

Czinczar dădu din cap. Se ridică în picioare fără vreun alt comentariu, deoarece cele ce aveau de spus trebuiau discutate pe larg, pe o perioadă de ani întregi. La casă, cîteva minute mai tîrziu, conducătorul și scutierii ridicaseră draperiile grele care acopereau pereții coridorului ce ducea la laboratorul principal. Precum gardul din afară, pereții erau calzi, ca și cînd ar fi fost încălziți din interior.

Material de construcție pentru templu ! Încă o dată, nu făcură nici un comentariu. Intraseră în laboratorul propriu-zis și acum se uitau unul la altul cu uimire. Camera fusese mărită considerabil față de dimensiunile ei inițiale, deși ei nu știau aceasta. O porțiune mare din perete fusese decupată, iar breșa, deși complet înghițită, era încă nefinisată și crestată. Asta cît privește pereții. Pe aproape fiecare iard pătrat de pardosea, imensă și nouă, erau mașini opace și mașini transparente, mari și mici, cîteva părînd complete, iar altele neîndoios doar simple fragmente.

Pentru moment, totul i se părea prea încărcat. Czinczar înaintă gînditor, privi la cîteva dintre mecanismele transparente cu un ochi ce încerca să surprindă rapid elementele esențiale ale formei, ca și alcătuirea interioară. În primele momente nu avu intenția să se oprească pentru o examinare atentă. Și apoi, surprinse o mișcare cu coada ochiului.

O lumină. Se aplecă și se uită atent la o cutie lungă de metal, parțial transparentă, imitînd grosolan forma unui coșciug, pînă și în privința căptușelii colorate și aparent costisitoare. Interiorul era ușor curbat pentru a forma un canal îngust. De-a lungul canalului se rostogolea o bilă de lumină. Se răsturna încet, trecînd aproximativ un minut pînă să parcurgă distanța pînă în partea cealaltă. În același ritm lent zăbovea, părînd că meditează la ce va face mai apoi și, cu o enormă chibzuință, își începea călătoria înapoi.

Tocmai această mișcare fără noimă îl fascina pe Czinczar. Își apropie mîna grijuliu cam la un țol de bilă. Nu se întîmplă nimic. Se dădu înapoi și-și țuguie buzele. În ciuda atacului asupra orașului Linn, nu era el omul care să riște. Făcu un semn către gardian.

— Adu-mi un sclav — spuse. La indicația sa, un fost nobil linnean, transpirînd din toți porii, își întinse degetul și atinse bila care era în mișcare. Degetul îi pătrunse ca și cînd nu era nimic acolo.

Se dădu înapoi, uimit. Dar neînduplecatul Czinczar nu terminase cu el. Încă o dată degetul șovăitor, dar nu chiar așa de temător cum fusese, trecu prin bila în mișcare. Bila se rostogoli în el, prin el și peste el. Czinczar îl dădu la o parte pe sclav și stătu privind gînditor. Trebuie să i se fi citit, pe chip, ceva din scopurile lui, căci bărbatul scoase un țipăt înăbușit de groază.

— Stăpîne, eu nu înțeleg nimic din ceea ce am văzut. Nimic. Nimic.

— Ucideți-l — spuse Czinczar.

Se întoarse, uitîndu-se încruntat înapoi la mașină.

— Trebuie să fie — spuse, și era o notă încăpățînată în vocea lui admirabilă, — un motiv pentru mișcările și pentru existența ei.

O jumătate de oră mai tîrziu, încă o mai examina.

— Numai de aș putea... — își spuse Clane în gînd de mai multe ori. Și știa că nu îndrăznește. Nu încă.

Le permisese cu un anume cinism soldaților trimiși de lord Tews să mute echipamentul la Linn. Inclusiv premiul pentru toate descoperirile lui, o bilă care se rostogolea într-un du-te-vino neobosit într-un container ca un coșciug; o descoperire a epocii de aur care îi zdruncinase certitudinea pînă în adîncul ființei.

Datorită bilei de energie nu ezitase să-l lase pe Tews să preia controlul tuturor obiectelor de artă ale unei culturi vechi și minunate.

Trebuia doar să intre în posesia bilei și, datorită cunoașterii funcției acesteia, ar putea să se acordeze ritmului ei.

Ar putea fi apoi controlată mental de la distanță : toată ciudata ei putere disponibilă — timp de aproape trei zile. La un moment nedeterminat, în a treia zi, ar înceta „să vină" cînd o „chema" el.

Apoi ar trebui s-o viziteze în timp ce ea se va afla în container și, printr-un contact direct, să restabilească raportul.

Păruse evident, din acțiunile lui Tews, că lordul consilier nu intenționase să-l împiedice să ajungă la echipament. Așa că amplasarea bilei în propria sa reședință din Linn, sub pază, nu conta.

În ciuda îngrijorării, nu anticipase un atac major ce-ar fi putut cuceri Linn-ul printr-un asalt rapid.

Așa se face că arma ce-ar putea pune capăt războiului nu se afla la îndemînă, numai de n-ar putea ajunge la ea prin mijloace necinstite.

Încă nu se simțea atît de disperat.

De fapt, nici forțele de care dispunea nu erau destul de puternice pentru a profita de miracol.

Chiar dacă se întreba, ca într-o agonie, cum ar putea intra în Linn și în casă, începu să se dedice cu înverșunare instrucției de război a armatei.

Circula o veche zicală în armata linneană care spunea că în timpul primei luni, un recrut, dacă era aruncat în bătălie, putea provoca moartea camarazilor lui instruiți. În timpul celei de-a doua luni, soldatul împiedica retragerile, provocate de prezența sa. Iar în timpul celei de-a treia luni, era numai bun să se lase omorît, de cum se angaja în luptă.

Clane, urmărind un grup de recruți după cîteva săptămîni de exerciții, trecu prin toți fiorii spaimei, într-atît de adevărate erau vorbele din bătrîni. A învăța să arunci cu arcul cerea efectiv o mobilizare complexă a minții și corpului. Lupta cu spada trebuia să includă capacitatea de colaborare cu camarazii. Lupta cu sulița era o adevărată artă în sine.

Planul pe care îl schițase în noaptea aceea în fața plenului statului major fusese o încercare de a se feri de orice slăbiciuni. Era o hotărîre sinceră de a utiliza oameni nepotriviți pe linia de apărare. Puse o vorbă bună pentru cei necorespunzători.

— Nu-i suprasolicitați. Scoateți-i în aer liber și pur și simplu învățați-i primele elemente ale folosirii armelor. Întîi arcurile, săgețile, apoi sulițele și apoi spada.

După întîlnire, tîrziu în noapte, examină rapoartele privind orașele Nouris și Gulf care căzuseră, practic, fără luptă. Deoarece barbarii atacaseră, sclavii se ridicaseră pur și simplu și își omorîseră stăpînii. Un raport suplimentar al statului major recomanda execuția în masă pentru toți sclavii bărbați, apți de luptă.

Clane expedie mesagerii să adune șefii comerciali și industriali pentru o conferință matinală apoi, după ce se culcă, se gîndi la problema sclavilor, cu neplăcere.

La ora zece convocă ședința pentru ordine și le spuse celor o sută și ceva de negustori adunați că armata recomandase pedeapsa capitală pentru sclavii bărbați. Declarația sa stîrni tărăboi numaidecît.

— Excelența voastră, este imposibil. Nu putem distruge atîta proprietate valoroasă — spuse unul dintre bărbați.

Cu două excepții, aceasta părea să fie atitudinea generală. Ambele excepții le constituiau doi bărbați tineri, unul dintre ei argumentînd :

— Domnilor, este o acțiune necesară.

Celălalt zise :

— Senzația mea este că această criză face posibilă o acțiune radicală — sfîrșitul sclaviei în Linn.

Comercianții, scoși din sărite, țipau la cei doi bărbați.

Clane înaintă și ridică mîna. Cînd se făcu liniște, începu :

— Nu e timp pentru jumătăți de măsură. Trebuie să abordăm una sau alta dintre alternative.

Urmă o serie de discuții printre grupurile de negustori. În final, un vorbitor prietenos spuse :

— Excelență, negustorii prezenți aici sînt în favoarea eliberării sclavilor.

Un moment îndelung, Clane se uită la publicul care rînjea și deodată întoarse spatele și părăsi încăperea. În după-amiaza aceea pregăti un document special:

LIBERTATE SPECIALĂ PENTRU SERVITORII LOIALI

Din ordinul excelenței sale, lord Clane Linn, conducătorul orașului Linn, om de știință al templului, preaiubit de însuși zeii atomului, se dispune prin aceasta și așa va rămîne veșnic:

SALUTĂRI tuturor acelor bărbați și femei buni care au slujit în liniște și eficient imperiul pentru a ispăși păcatele conducătorilor care i-au condus în războaie fără speranță împotriva imperiului Linn protejat de zei — aceasta este șansa unei libertăți totale pe care ați cîștigat-o prin acțiunile și atitudinea voastră din timpul ultimilor ani.

Imperiul a fost atacat de un invadator barbar și crud. Domnia lui de teroare nu poate fi decît temporară, căci forțe invincibile se adună împotrivă-i. O armată de un milion de oameni se află pe drum dinspre Marte și Venus, și aici, pe pămînt, forțe invincibile totalizînd mai mult de două milioane de oameni se organizează pentru bătălie.

Numărul dușmanului este mai mic de șaizeci de mii de soldați. În această armată puțin numeroasă, care a cîștigat victoria inițială prin surprindere și atac, cîțiva bărbați și femei nesăbuiți s-au înrolat grabnic. Toate femeile, afară de cazul în care sînt condamnate pentru delicte majore, vor fi iertate. Pentru bărbații care au trecut la dușman, există o singură speranță. Scăpați imediat de dușmanul barbar și PRZENTAȚI-VĂ LA TABERELE DE CONCENTRARE indicate la sfîrșitul acestei proclamații. NU vor fi gărzi în aceste tabere dar se vor face apeluri de prezență săptămînal. Fiecărui bărbat al cărui nume apare regulat pe aceste liste de

prezență, i se va oferi libertate deplină atunci cînd dușmanul va fi învins.

Pentru recalcitranți pedeapsa este moartea.

Pentru bărbații și femeile care își îndeplinesc cu loialitate sarcinile încredințate, eu, lord Clane, lord conducător în exercițiu din Linn, dispun următoarele :

Toate femeile și copiii vor rămîne la reședințele prezente, continuînd să servească la fel ca în trecut.

Toți bărbații vor raporta stăpînilor lor, spunînd :

— Este în intenția mea să profit de oferta lordului Clane. Dați-mi rația de mîncare pe o săptămînă, ca să mă pot înscrie și eu într-o tabără de concentrare.

Acestea fiind realizate și după primirea mîncării, plecați imediat. NU ÎNTÎRZIAȚI NICI O SINGURĂ ORĂ.

Dacă din anumite motive stăpînul vostru nu este acasă, luați mîncare și plecați fără permisiunea lui. Nimeni nu vă va împiedica să părăsiți orașul.

Orice bărbat căruia i se aplică acest ordin și care este găsit ascunzîndu-se în orice oraș, douăzeci și patru de ore după ce această proclamație va fi trimisă prin poștă, va fi suspectat de intenție trădătoare.

Pedeapsa este moartea.

Orice bărbat care după o săptămînă este găsit pe raza de cincizeci de mile a unui oraș, va fi suspectat de intenții trădătoare.

Pedeapsa este moartea.

Pentru a te salva, mergi pînă la tabăra de concentrare și fă-ți regulat apariția pentru apel. Dacă barbarii atacă tabăra, răspîndiți-vă în păduri, pe dealuri și ascundeți-vă, sau mergeți la altă tabără. Se vor asigura rații potrivite de mîncare pentru toate taberele.

Toți cei a căror loialitate va fi dovedită, vor fi eliberați cînd războiul se va sfîrși. Ei vor avea imediat dreptul să se căsătorească. Se va institui colonizarea. După expirarea celor cinci ani de reședință, emigranților li se va acorda cetățenia pe bază de cerere.

Acesta este sfîrșitul sclaviei în imperiul linnean.

FIȚI ÎNȚELEPȚI — FIȚI PRUDENȚI — FIȚI LIBERI

Era un document care avea punctele lui slabe. Înainte de emitere, Clane petrecu nu puțin timp argumentîndu-i meritele în fața unui grup de ofițeri dubioși — pe negustori îi ignoră, erau prea venali pentru a fi luați în considerație. A scos în evidență că va fi imposibil să țină secretă o comandă generală pentru execuția în masă. Majoritatea sclavilor vor scăpa și apoi vor deveni periculoși. A recunoscut că proclamația, deși orice promisiune era adevărată, era plină de minciuni. Un milion de sclavi numai din Linn trecuseră la Czinczar, mulți dintre ei fiind soldați instruiți. Czinczar i-ar putea folosi la garnizoana fiecărui oraș ce-l putea captura, și astfel să pregătească armata pentru bătălie. Morkid, un tip sarcastic și caustic, pusese capăt certii tîrziu după-amiază.

— Domnilor — spuse el — nu pare să fim conștienți de faptul că comandantul șef a eliminat dintr-o dată toate iluziile și falsele noastre speranțe și a pătruns direct la rădăcina situației în care ne aflăm. Ce este clar prin chiar natura discuției noastre este că nu avem de ales. Ridică vocea : — În această perioadă cînd dezastrul s-a declanșat, sîntem fericiți să avem drept conducător un geniu, care ne-a îndreptat pe singura cale, cea militară, care să ne scoată la liman. — Domnilor — vocea răsuna cu omagiu — vi-l dăruiesc pe lordul Clane Linn, lordul conducător în exercițiu al Linn-ului.

Au bătut din palme timp de cinci minute.

Clane urmări bătălia pentru Goran de pe un avion patrulă care țîșnise de pe o poziție întărită. Escadroanele inamice încercară din nou să se apropie, să strîngă rîndurile în jurul lui, dar propria sa mașină era mai rapidă și mai ușor de manevrat.

Trucul cunoscut de a trece deasupra lui a fost încercat, era o stratagemă veche a avionului patrulă și se folosea în lupta navelor. Dar fluxul de energie așteptat, îndreptat în

sus, nu avu loc. Nava lui mică nici măcar nu se înclina, deși aceasta era reacția minimă atunci cînd două surse de energie atomică operau pe o linie de gravitație.

Eforturile apărătorilor îl îngrijorau pe Clane. Czinczar era, desigur, conștient, de data asta, că dușmanul lui știa mai mult despre metalele zeilor decît el sau tehnicienii lui. Dar ar fi fost regretabil dacă ar fi tras concluzia, din acțiunile acestei singure nave, că înăuntru se afla Clane. Dorise să vadă această bătălie. În ciuda a tot și toate, o văzuse minut cu minut.

Apărarea era dură, mai dură decît anticipase din faptul că patru orașe căzuseră în ultimele patru săptămîni. Neinstruiții luptară înverșunat pentru viețile lor. Săgețile au făcut o mulțime de victime printre atacatori. Lănci, manipulate stîngaci dar cu disperare, au provocat răni și chiar moartea. Momentul luptei cu lancea a fost cel mai greu. Barbarii, musculoși și puternici, o dată ce au penetrat armele care puteau să-i atace de la distanță, i-au împuținat pe adversarii mai slabi.

Prima linie era la pămînt, nimicită, învinsă. Începu bătălia din linia a doua. Rezervele de barbari înaintau și erau atinse de valuri de săgeți ce întunecau cerul și-și luau tributul cînd loveau grupurile de bărbați care înaintau. Țipete răgușite de durere, blesteme, țipetele stridente ale răniților disperați, groaza muribunzilor, a linneenilor osîndiți și răpuși brusc ajungeau la urechile celor din mica navă învingătoare. Apărătorii se chinuiau să stea laolaltă. Aceasta făcea parte din instrucțiunile lor. Să se retragă încet spre piețele centrale, care erau apărate împotriva unui atac surpriză pe la spate.

Să se retragă și, în ultimul moment, navele ar ateriza și ar salva armata încolțită, dar teoretic încă intactă, a celor care fuseseră cîndva niște civili zdraveni. După o lună și jumătate de instrucție, erau prea valoroși pentru a se sacrifica într-o luptă eroică.

Așa cum era, rezistența lor dîrză imprima caracterul bătăliei. Desigur, Czinczar, numărîndu-și oamenii în fiecare bătălie, avea propriile sale îndoieli. Armata lui, sporită prin sclavii care încă nu se căiau, creștea zilnic. Dar cu cît armata creștea, șansele de a o putea controla scădeau.

Totuși nu existau îndoieli asupra rezultatului acelei bătălii. Pe măsură ce noaptea se lăsa dinspre est, focurile victoriei începeau să ardă pe toate străzile importante. Fumul se ridica în rotocoale spre cer și flăcările roșii ca sîngele mistuiau întunericul. Linneenii de jos, chiar în acel moment îndurînd începutul ocupației barbare, nu ar fi fost dispuși să admită că înfrîngerea acceptată în silă reprezenta un posibil moment de cotitură al războiului.

Venise timpul să se decidă cînd, unde și în ce condiții principala forță linneană va fi aruncată în bătălia decisivă pentru controlul planetei. Și mai trebuia luată încă o decizie, ce implica, de asemeni, o încercare deosebit de riscantă: aceea de a se apropia de bila de lumină.

Clane se mișcă greu și-și strînse pelerina în jurul umerilor lui slabi.

Încă analiza mijloacele și căile de intervenție, cînd i se aduse un mesaj printr-un nobil linneen eliberat, care fusese capturat de barbari.

Mesajul era format dintr-o singură propoziție interogativă din partea lui Czinczar.

„Te-ai întrebat oare — dragul meu lord Clane, cum a fost distrusă complet civilizația vîrstei de aur ?"

Era o problemă asupra căreia Clane meditase de multe ori. Dar nu-i trecuse prin cap că răspunsul ar putea fi cunoscut unui barbar de pe luna îndepărtată a planetei Jupiter.

Îl întrebă pe nobilul eliberat, un cavaler în vîrstă al imperiului, despre condițiile din Linn. Răspunsurile nu erau plăcute. Mulți sclavi își luaseră revanșa asupra foștilor stăpîni. Numeroase femei de neam mare din Linn fuseseră reduse la statutul de prostituate.

Punîndu-i omului întrebări în legătură cu reședința din Linn, află că Czinczar i-a invitat public pe oamenii de știință

ai templului să aibă grijă de anumite vestigii care se aflaseră anterior în posesia lordului Clane.

În acest moment Clane spuse :

— El a menționat de fapt numele meu.

— Mesajul a fost expediat prin poștă — veni răspunsul, și omul înălță din umeri. — L-am citit în timpul uneia dintre misiunile mele pe terenurile palatului.

Mult după ce întrevederea luase sfîrșit, Clane analiză faptul. Bănuia că era o cursă, și totuși, Czinczar nu putea ști cît de valoroasă era acea sferă.

Dacă conducătorul barbar ar fi examinat-o prin tubul gol, ar fi fost uimit de ceea ce era în interior. Totuși, asta nu-l putea ajuta la nimic.

Cu toate acestea, presupunea că era o capcană.

Tot nu avea importanță. Pentru obiectivul lui, vecinătatea momentană a bilei reprezenta tot ceea ce ar fi fost necesar. Îndrăznea să riște ?

Încă cîntărea șansele cînd un alt nobil eliberat aduse un al doilea mesaj de la Czinczar :

„Aș vrea să am o conversație cu dumneata și să-ți arăt un obiect pe care — pariez — nu l-ai văzut niciodată. Te poți gîndi la un mod în care s-ar putea ajunge la o asemenea întîlnire ?“

Lord Clane arătă mesajul statului major la ședința de a doua zi dimineața. Interziseră cu toții o asemenea întîlnire dar fură de acord că aveau șansa să trimită un mesaj oficial conducătorului barbar.

Clane, care avea propriile sale motive de a se arăta ferm, scrisese deja comunicarea. O citise ofițerilor adunați :

Șefului barbar Czinczar !

Încercarea lașă de a cîștiga îndurare pentru crimele tale împotriva umanității, printr-un apel personal către mine, este zadarnică. Părăsește această planetă, împreună cu armata ta barbară. Numai o strictă supunere te poate salva pe tine și Europa de la distrugere. Ia seama !

Clane,
lord conducător în exercițiu

Mesajul a fost aprobat și expediat prin grija ofițerului barbar capturat. Clane începu imediat să finalizeze pregătirile pentru lansarea unui atac împotriva orașului Linn. Acesta a fost discutat de cîteva ori cu personalul militar și s-a căzut cu greu de acord să fie un atac simulat. Generalii simțeau că o debarcare ar putea provoca o confuzie în rîndul apărătorilor orașului și astfel să împiedice armata linneeană să captureze orașele periferice, care ar fi putut într-adevăr fi ținta adevărată a misiunii lor. Au convenit ca armata de asalt să se retragă din Linn în timpul nopții dinaintea atacului.

Clane era mulțumit de hotărîrea aceasta. Plecă spre orașul Linn în ziua dinaintea atacului, făcînd partea inițială a călătoriei într-un scuter aerian. De aici, într-un loc izolat, descărcă un măgar și o căruță cu legume și merse cu greu pe lîngă ea ultimele douăsprezece mile.

În veșminte mohorîte, de lucru, ale unui inițiat al templului, era unul din mulții căruțași, încît nu era nici o problemă. Atît de vastă era armata de sclavi ținută în Linn, că forțele lui Czinczar au căutat rapid să stabilească un flux normal de alimente din satele din împrejurimi către oraș pentru a preveni foamea.

Cercetașii linneeni raportaseră de mult că porțile erau deschise.

Clane intră fără intervenția forțelor sclavilor care păzeau poarta. Odată înăuntru, era încă și mai puțin suspectat, și nimeni nu i-a pus la îndoială dreptul de a merge pe stradă către reședința din oraș. Urcă dealul spre intrarea comercianților și i s-a îngăduit, să intre cu căruța prin deschizătura din gardul scund, de către un singur soldat barbar care păzea acea porțiune.

Supus, ca și cînd ar fi fost trimis cu o afacere juridică, se îndreptă spre intrarea casei comerciale și răsturnă legumele în fața a două femei, zicînd :

— Cine răspunde astăzi aici ?

I s-a dat un nume barbar : Gleedon !

— Și unde se află ? — întrebă Clane.

— În birou, desigur — pe acolo. Femeia mai bătrînă arătă spre holul principal, unde, ca să ajungi, trebuia să treci prin încăperea mare, centrală, în care erau depozitate majoritatea mașinăriilor și echipamentelor prețioase.

În timp ce intra în camera mare, observă că se aflau vreo duzină de soldați barbari pe la diverse intrări. Văzu că recipientul cu bila de lumină era în centrul camerei.

...O sferă nebuloasă, care scînteia nedeslușit, ca mistuită de o flacără interioară, rostogolindu-se încoace și încolo...

Putea să treacă pe lîngă ea și s-o atingă în trecere.

Fără să pară prea grăbit înaintă, puse degetul pe suprafața subțire a sferei și, fără să se oprească, a continuat să meargă spre birou.

În acest punct, era grozav de tentat să nu-și mai asume nici un risc. Dacă acționa imediat și captura casa, atunci ar fi deținut controlul și asupra cutiei.

Dar dacă își ducea pînă la capăt planul său inițial, apoi cutia era îndepărtată, astfel ca să nu poată fi găsită în timpul celor trei zile în care bila nu va fi activată ? Dădu din umeri și refuză să se gîndească la o asemenea eventualitate.

Fusese impresionat de mesajele lui Czinczar. Șeful barbar avea de dat o informație importantă. Într-un fel, undeva, făcuse rost de un obiect atît de valoros încît își riscase propria reputație, din dorința de-a intra în contact cu el.

Dacă se acționa pripit, cunoștințele acelea se puteau pierde.

Pe măsură ce se plimba prin cameră, Clane își reafirmă încet scopul. Un moment mai tîrziu intră în birou și-l informă pe ofițerul barbar de acolo că venise pentru a avea grijă de moaștele zeilor atomului.

Bărbatul masiv se ridică în picioare și se uită cu coada ochiului la el, îi dădu de înțeles că îl recunoscuse și chemă doi soldați de pe hol. Apoi spuse :

— Lord Clane Linn, sînteți arestat.

Ordonă unuia dintre soldați :

— Aduceți frînghii. Legați-l !

Cu umilință, Clane consimți să fie legat.

În momentul anunțării veștilor, Czinczar se îndrepta spre Linn. Meewan l-a întîlnit pe acoperișul palatului central. Bărbatul cel masiv avea întipărit un zîmbet pe fața lui dolofană de om cumsecade.

— Teoria ta a fost corectă — spuse admirativ. Ai crezut că ar putea risca într-o perioadă critică a invaziei. A venit azi dimineață.

— Spune-mi exact cum i-ai acceptat serviciile. Vocea sa, unică prin frumusețea ei, era liniștită. Chipul lui ciudat era gînditor, pe măsură ce celălalt povestea amănunțit. Manifesta un interes nețărmuit. Cînd povestea se termină, puse întrebare după întrebare. Fiecare răspuns părea mai degrabă să nască noi întrebări. Meewan spuse în cele din urmă, pe un ton plîngăreț:

— Excelența voastră, n-am nici o îndoială că oamenii noștri au dat o aparență cît se poate de bună capturii pentru a apărea mai buni în propriii lor ochi. Ei revendică dreptul de a-l fi capturat în timp ce intra în clădire, înainte de a putea face ceva sau să atingă ceva. Dar nu sînt decît o șleahtă slabă de pungași, așa că le pun dorința sub semnul întrebării. Dar ce importanță are ? Te îndoiești cumva ?

Cele aflate îi dădură un răgaz lui Czinczar ; nu-și dăduse seama cît de încordat era. În ultimă instanță, își spusese, situația era destul de simplă. Adresase o invitație deschisă oamenilor de știință ai templului să vină și să aibă grijă de „cîteva vestigii metalice ale zeilor", care căzuseră în mîna cuceritorilor. Fusese o cerere inteligent formulată, menită să cîștige aprobarea generală din partea înfrînților, chiar dacă atrăgea pe oamenii de știință ai templului spre propria lor ruină. Se stipula doar, formulat foarte precaut, că în schimbul privilegiului de a împărți paza vestigiilor, experiențele ar trebui continuate ca și cînd nu s-ar fi dus nici un război.

„ Zeii — spusese Czinczar cu fățărnicie în invitație — sînt deasupra unor certuri meschine ale omenirii."

Aparent, se realizase cel puțin unul din scopuri. Clane însuși făcuse cerere pentru slujbă. Czinczar medită prudent asupra tacticii.

— Adu-l aici — spuse în final. Nu putem risca să stabilească controlul asupra tuturor lucrurilor din casa lui. Știu prea puțin și el prea mult.

În timp ce aștepta, examină bagheta de forță, unul din puținele instrumente funcționabile care fuseseră găsite în casă. Nu era el omul care să accepte adevărurile trecute drept definitive. Faptul că bagheta funcționase cu o săptămînă în urmă nu însemna că funcționează și acum. O testă de la o fereastră mare, îndreptînd-o spre frunzișul de sus al copacului din preajmă.

Nici un sunet, nici o lumină vizibilă nu se revărsă, dar partea superioară a copacului se prăbuși la pămînt, pe poteca de jos.

Czinczar simți satisfacția unui om a cărui logică s-a dovedit corectă. Nu era o satisfacție neobișnuită. Din primele zile, cînd fusese un copist de mesaje dintr-un ținut îndepărtat, pînă în ziua cînd ajunsese la putere, riscase atît cît i se păruse necesar, nici mai mult nici mai puțin. Nici acum nu putea fi sigur că vrăjitorul atomic, lord Clane, nu l-ar putea înfrînge printr-un tertip bine pus la punct.

Medită o vreme apoi dădu ordin să i se aducă cutia din camera frigorifică a palatului. Indicase sclavilor unde să așeze cutia, cînd un ofițer dădu buzna, cu sufletul la gură, în încăperea tronului.

— Excelență — strigă el. Sute de nave. Un atac!

Stînd la fereastră o clipă mai tîrziu, urmărind aterizarea navelor, Czinczar își dădu seama că vagile sale bănuieli fuseseră corecte. Apariția lui Clane în oraș făcea parte dintr-o manevră planificată, care putea să-și urmeze cursul fatal. Era o plăcere să știi că lordul Clane însuși fusese prins în capcană.

Nu irosea nici un moment urmărind o bătălie pe care nici nu sperase s-o vadă, în detaliile ei, din palat. Nici nu

avea senzația pe care o avusese Tews, cu cîteva luni mai devreme, că era necesar pentru comandanți să știe unde se afla el, în primele momente ale luptei. Dădu instrucțiuni rapide, poruncind ca acea cutie împachetată în gheață să fie trimisă după el și-i scrise un bilet lui Meewan. Apoi porni călare, însoțit de o escortă puternică, la sediul armatei de rezervă din mijlocul orașului. Rezerva era formată dintr-un nucleu de barbari, dar apărarea principală a orașului era alcătuită, în proporție covîrșitoare, din sclavi. Sosirea lui Czinczar a fost întîmpinată cu urlete de izbîndă. Ovațiile nu conteniră mult timp după ce intrase în clădire.

Vorbi despre situație cu cîțiva dintre ofițerii sclavi și constată că erau calmi și încrezători. Conform estimărilor, șaizeci de mii de soldați linneeni aterizaseră în primul val. Faptul că acesta era exact numărul de barbari care invadaseră inițial orașul nu părea să aibă vreun sens simbolic. Această posibilitate îl făcu sardonic. Nu simbolurile, ci săbiile vorbeau limbajul victoriei.

Pe măsură ce trecea după-amiaza, atacul linnean se manifesta peste tot. Cutia, încă aburindă, a fost expediată din palat pe la trei. Din moment ce nu exista un pericol imediat, Czinczar trimise un mesager la Meewan. La trei jumătate Meewan veni rînjind cu gura pînă la urechi. Era urmat de sclavul linnean care purta lectica. În scaun, legat de mîini și de picioare, se afla lordul conducător al Linn-ului. S-a așternut o liniște deplină în momentul în care sclavii au pus jos lectica apoi s-au retras.

Clane îl cercetă pe conducătorul barbar cu un interes vădit. Opinia lui lady Lydia, despre barbar, îl impresionă mai mult decît i-ar fi plăcut s-o recunoască. Întrebarea era, putea oare acest geniu militar puternic, frumos, să intre în panică la gîndul că zeii atomului există ? Intra în panică în timpul următoarei jumătăți de oră ? Din fericire, pentru prima dată în cariera sa de om de știință în domeniul atomic, avea în

spate cea mai mare putere dezvoltată vreodată de vrăjitorii din glorioasele zile legendare. Vedea că expresia impersonală de pe chipul celuilalt se transformase într-un început de dispreț.

— Pe zei, — spuse Czinczar cu dezgust — voi linneenii sînteți cu toții la fel — niște oameni slabi.

Clane nu scoase o vorbă. Deseori se uitase cu regret la oglinzile care îl arătau exact așa cum îl vedea Czinczar. Un tînăr zvelt, cu un chip alb și efeminat și ei bine... nu avea ce-i face.

Czinczar se schimbă din nou la față. Brusc, i se putu citi ironia pe chip.

— Vorbesc — întrebă politicos — cu lord Clane Linn ? Nu e nici o greșeală ?

Clane nu putu ignora introducerea.

— Nu e nici o greșeală la mijloc — spuse liniștit. Am intrat în Linn pentru simplul motiv de a-ți vorbi, în timp ce se desfășoară bătălia. Și iată-mă.

Trebuie să fi părut ridicol faptul că replica venea din partea unui om legat așa, cum era el. Gărzile din apropiere izbucniră în hohote de rîs și Meewan chicoti. Numai Czinczar nu se manifestă prin nimic. Și vocea lui minunată era tare ca oțelul cînd spuse :

— Nu am timp să cochetez cu cuvintele și nici înclinația s-o fac. Văd că te bazezi pe ceva care să te salveze și presupun că are de-a face cu cunoștințele mele de energie atomică.

Arătă sugestiv cu degetul spre bara de forță.

— Din cîte pot să văd, te vom putea omorî în mai puțin de o secundă, cînd vom pofti.

Clane clătină din cap.

— Greșești. E de-a dreptul imposibil să mă omorîți.

Un sunet se auzi dinspre Meewan. Inginerul înainta.

— Czinczar, — spuse el amenințător — omul ăsta e insuportabil. Îngăduie-mi să-l pălmuiesc și vom vedea dacă zeii atomului îl vor proteja de infamie.

Czinczar îi făcu semn să treacă deoparte. Dar privi fix la prizonier, cu ochi anormal de strălucitori. Rapiditatea cu care tensiunea pătrunse în cameră, îl uimi. Și, incredibil, prizonierul profită de avantaj.

— Imposibil să mă ucideți — printr-o propoziție îndrăznise să-i pună la încercare.

Sprîncenele se încruntau pe fruntea lui Czinczar. Fusese atent la manevra lui Clane, ca la o chestiune de bun simț, anticipase de fapt dezastrul. Dar acum, foarte sincer, recunoscu în sinea lui că omul nu reacționa normal. Cuvintele pe care le spusese îi dădeau de gîndit — o convingere pe care nu o mai poți ignora. Scopul invaziei sale asupra imperiului linnean ar putea fi în pericol.

Spuse cu grabă :

— Am să-ți arăt ceva ce nu suferă amînare. Nu se vor face încercări de a te ucide pînă nu vei fi văzut. În ce te privește, nu întreprinde nimic pripit, nu acționa, de oricîtă putere ai dispune, pînă nu vei privi cu înțelegere.

Era conștient că Meewan îi aruncase o privire atentă.

— Putere ! exclamă proiectantul, și a fost ca un blestem. *El* are puterea.

Czinczar nu-i dădu atenție. Era vorba de propriul său secret și nu mai putea fi vorba de nici o întîrziere.

— Gărzi, — spuse el — aduceți cutia acolo.

Era udă leoarcă cînd au adus-o. Lăsa o dîră murdară de apă pe covorul neprețuit și începuse să se formeze o băltoacă în locul unde fusese pusă. Se vedea că avusese loc o întîrziere, în timp ce bărbații asudați forțau capacul. Pînă și gărzile de la ușile îndepărtate se uitau atent, să vadă conținutul. Un acces de groază întrerupse tensiunea așteptării.

Ceea ce se afla înăuntru era de opt picioare lungime. Lățimea era indeterminabilă, pentru că părea să aibă cute pe corp, care dădeau impresia unei dimensiuni mari. Evident, murise numai cu puțin timp înainte de a fi împachetat în gheață. Arăta proaspăt, aproape viu, acolo în învelișul de gheață, inuman, zgîindu-se cu ochi orbi la tavanul ornat.

— De unde l-ai luat ? întrebă Clane în fine.

— A fost găsit pe una din luni — cîteva ore după ce a fost reperată o navă ciudată.

— De cînd ? vorbi pe un ton calm Clane.

— De doi ani, timp terestru.

— S-ar părea că oricine a fost în navă va fi plecat pînă acum.

Czinczar dădu din cap.

— Minerii au găsit acum șapte luni pe un meteorit al doilea corp, exact ca acesta, îmbrăcat în costum de astronaut.

Clane privi fix, îndelung, la creatură. În cele din urmă înălță capul și ochii i-au întîlnit privirea întrebătoare a lui Czinczar. Spuse încet :

— Care e teoria ta ?

— O rasă neumană, capabilă de mari realizări științifice. Neîndurătoare, neprietenoasă — căci există rapoarte de distrugere instantanee în zonele periferice ale Europei, care m-au uimit, pînă ce a fost găsit corpul. Intenționez să-mi pun întrebarea dacă aceasta ar putea să fie o a doua vizitare a sistemului solar. Nu pot să-ți ofer pe scurt toate relațiile logice pe care le-am imaginat, dar senzația mea este că civilizația epocii de aur a fost distrusă în timpul primei vizitări.

Clane spuse.

— Mă bucur că mi-ai arătat asta, dar care e scopul unei asemenea acțiuni ?

Czinczar răsuflă adînc. Și făcu o a doua mișcare, pentru a para catastrofa sugerată de fiecare acțiune și purtare ale acestui prizonier neobișnuit.

Spuse :

— Ar fi o gravă eroare, pentru fiecare dintre noi, să ne distrugem armatele.

— Ceri îndurare ?

Asta era prea de tot. Barbarul își arătă dinții într-un rînjet :

— Îți cer bun simț — spuse el.

— Imposibil — răspunse Clane. Oamenii trebuie să se răzbune. În victorie, nu vor accepta nimic altceva decît moartea ta.

Cuvintele lui Meewan izbucniră ca un blestem obscen.

— Czinczar, — țipă el — ce-i prostia asta ? Nu te-am văzut niciodată așa. Nu urmez nici un om care acceptă înfrîngerea dinainte. O să-ți arăt eu ce vom face cu ăsta... Se întrerupse. Gărzi, străpungeți-l cu lancea !

Nimeni nu făcea nici o mișcare. Soldații se uitau alarmați la Czinczar, care dădu din cap cu răceală.

— Executați — spuse. Aș vrea să știu dacă poate fi ucis.

Tot nu se simțea nici o mișcare. Era pe cît se vede un ordin prea moale, sau ceva din tensiunea conducătorului se transmisese oamenilor. Aceștia se uitau unul la altul și stăteau acolo nehotărîți, cînd Meewan smulse sabia de la unul, îndreptînd-o spre bărbatul legat.

Doar acolo putea ajunge. Acolo unde fusese o bilă de lumină.

— Încearcă — se auzi vocea lui Clane — să utilizezi o baghetă de forță împotriva mea. O pauză profetică. Încearcă. Nu te va omorî.

Czinczar ridică bagheta de forță și apăsă pe activator. Nu se întîmplă nimic — Aștepta ! Bila de lumină se aprindea. Vocea lui Clane străpunse liniștea chinuitor :

— Încă nu crezi în zei ?

— Sînt uimit — spuse Czinczar — că nu ți-e teamă de răspîndirea superstiției mai mult decît de răspîndirea cunoș-

tinților. Noi, așa-numiții barbari, — spuse cu mîndrie — te disprețuim pentru încercarea ta de a îngrădi spiritul uman. Noi sîntem liber-cugetători și toată energia atomică nu ne va întemnița.

Dădu din umeri.

— În ce privește controlul asupra bilei, nu am pretenția că-l înțeleg.

În cele din urmă, îl impresionase pe Clane prin comportarea sa rece ca gheața.

— Tu de fapt — întrebă Clane neîncrezător — nu crezi în zeii atomului ?

— Gărzi, — țipă Czinczar ascuțit — atacați-l din ambele părți !

Bila de lumină sclipi dar nu părea să se miște. Nu existau gărzi.

— Acum mă crezi ? — întrebă Clane.

Barbarul părea tras la față și bătrîn. Dar încuviință din cap.

— Am pierdut războiul — murmură el. Numai că eu recunosc. Depinde de tine să iei mantaua care a căzut de pe umerii mei. Izbucni :

— Ce este bila aceea, în numele zeilor ?

— Conține întregul univers sideral.

Czinczar se încruntă și se înclină înainte, ca și cînd ar fi încercat să înțeleagă.

— Care univers ? — întrebă în sfîrșit.

— Atunci cînd te uiți în interior printr-un tub gol, explică cu răbdare Clane, vezi stelele. E ca o fereastră în spațiu — numai că nu e o fereastră. E universul însuși.

Șeful barbar arăta cu adevărat stînjenit.

— Acest univers ? spuse absent.

Clane dădu din cap, dar nu făcu nici un comentariu. Nu fusese ușor de înțeles o asemenea idee vastă, chiar cu explicațiile scrise pe care le găsise.

Czinczar încuviință.

— Vrei să spui că pămîntul este înăuntru ? Și îndreptă degetul spre sfera strălucitoare.

— E o idee în patru dimensiuni — spuse Clane și continuă să rămînă răbdător. Putea recunoaște un om năucit, mai ales cînd îl avea în fața ochilor. Nu era momentul să insiste asupra oricărei alte idei. Barbarul își îngustă ochii și a spus în sfîrșit :

— Cum se poate face dintr-un obiect mare unul mic ? Tonul lui impunea o explicație logică.

Clane înălță din umeri.

— Cînd mărimea este rezultatul unei iluzii a punctului de vedere, problema nu există.

Czinczar se încruntă și ridică privirea.

— Aș fi presupus — spuse el — că la acest punct din relațiile noastre n-o să spui decît adevărul. Evident, nu ești pregătit să-mi spui ceva valabil despre arma ta. Firește, resping această istorie fantezistă.

Clane dădu din cap, dar nu spuse nimic. Oferise singura explicație de care dispunea și întîlnise întîmplător realismul uimitor al celuilalt. Nu că l-ar fi învinuit pe barbar. El însuși numai treptat fusese în stare să accepte ideea că materia și energia erau diferite de ceea ce păreau pentru percepțiile și senzațiile corpului nostru.

Dar acum era momentul să acționeze, să forțeze, să convingă. Legăturile căzură, ca și cînd n-ar fi existat. Se ridică în picioare și coroana, cel mai desăvîrșit dintre toate giuvaerurile epocilor trecute, pluti deasupra capului său într-un ritm perfect, unic, cu mișcările lui.

Czinczar spuse cu încăpățînare :

— Ar fi o greșeală să ucizi un bărbat zdravăn, fie el sclav sau nu.

Clane răspunse :

— Zeii cer capitularea.

Czinczar continuă cu furie :

— Prostule, îți ofer sistemul solar ! Monstrul din cutie nu ți-a schimbat părerea cîtuși de puțin ?

— Mi-a schimbat-o.

— Dar atunci...

— Nu cred — spuse Clane — în aranjamentele de conducere comună.

Urmă o pauză. Apoi Czinczar spuse :

— Ai ajuns departe — tu care ai utilizat cîndva energia atomică numai pentru a rămîne în viață.

— Da — spuse Clane. Am ajuns departe.

Czinczar privi încruntat la lucrul din cutie.

— Adevărata amenințare pentru Linn este acolo. Îmi promiți că vei încerca pentru lordul conducător ?

— Eu — spuse Clane — nu-ți pot promite nimic.

Se uitară unul la altul, doi oameni care aproape se înțelegeau unul pe altul. Czinczar fu cel care rupse tăcerea :

— Capitulez — spuse cu ușurare — numai în fața ta, cu toate forțele, în credința că ai curajul și dreapta judecată să nu te eschivezi de la vreuna din noile sarcini în calitate de protector al sistemului solar. E un rol — conchise în mod inutil și dintr-o dată posomorît — pe care am intenționat inițial să mi-l atribui.

Într-o încăpere bine păzită, dintr-o suburbie îndepărtată din Linn, un miez de energie se rostogolea încoace și încolo de-a lungul unei poteci înguste. În tot sistemul solar nu exista nimic asemănător cu acel miez. Părea mic, dar asta era o iluzie a senzațiilor omului. Cărțile care îl descriau și oamenii care scriseseră cărțile știau doar o parte din secretele lui.

Ei știau că macrouniversul din interior pulsa cu o formă multiplă de forțe minus. Reacționa la razele cosmice și la energia atomică precum un burete nesățios. Nici o energie submoleculară descărcată în prezența lui nu-i putea scăpa. Și

în momentul cînd atingea propria sa variație, a masei critice, putea porni o reacție în lanț la orice atingere.

Avea o slăbiciune, și oamenii și-o însușiseră, în felul lor lacom. Imita gîndul. Sau așa părea. *Așa părea.*

Marea întrebare pe care Clane, și înaintea lui anticii, și-o puseseră observînd această remarcabilă caracteristică era: Să fi însemnat oare că omul controla universul sau că universul îl controla pe om ?

Grayson îndepărtă cătușele de la mîinile și picioarele celuilalt.

— Hart ! — spuse el tăios.

Tînărul de pe patul de campanie nu se mișcă. Grayson ezită și apoi îi dădu un șut cu bună-știință.

— Afurisit să fii, Hart, ascultă-mă ! Îți dau drumul, pentru cazul că nu mă întorc.

John Hart nici nu deschise ochii, nici nu arătă că e conștient de lovitura primită. Zăcea inert ; și singura dovadă că era în viață era faptul că nu înțepenise. Era moale. Nu avea nici un pic de culoare în obraji. Părul negru era umed și lipicios.

Grayson spuse cu toată seriozitatea :

— Hart, ies să-l caut pe Malkins. Ții minte, a plecat acum patru zile, cu intenția de a lipsi doar douăzeci și patru de ore.

Deoarece nu primi nici un răspuns, Grayson vru să-i întoarcă tînărului spatele, dar ezită și spuse :

— Hart, dacă nu mă întorc, trebuie să știi unde ne aflăm. Asta e o planetă nouă, înțelegi. Nu am mai fost pe aici pînă acum. Nava noastră a naufragiat și trei dintre noi am coborît într-o navă de salvare. Avem nevoie de combustibil. De aceea a ieșit Malkins, și acum plec să-l caut.

Silueta de pe pat rămase la fel de inertă. Grayson ieși pe ușă fără nici o tragere de inimă și se îndreptă spre dealuri. Nu avea nici o speranță.

Trei oameni se aflau pe o planetă — Dumnezeu știe unde — și unul dintre ei era dement. În timp ce se plimba, aruncă o privire în jur, plin de-o uimire neprevăzută. Peisajul era extrem de pămîntesc; copaci, arbuști, iarbă și munți în depărtare, învăluiți într-un abur albastru. Era totuși puțin cam ciudat, pentru că atunci cînd aterizaseră el și Malkins avuseseră impresia clară că debarcaseră într-o lume stearpă, fără atmosferă și viață. O briză ușoară îi atingea obrajii. Parfumul florilor se simțea în aer. Văzu păsări zburînd dintr-un loc într-altul, printre copaci și la un moment dat auzi un cîntec care semăna izbitor cu cel al unei ciocîrlii de fîneață.

Merse toată ziua și nu dădu de urma lui Malkins. Nici nu întîlni vreo așezare care să indice că există viață inteligentă pe planetă. Chiar înainte de apusul soarelui, auzi o femeie chemîndu-l pe nume.

Grayson se întoarse tresărind: era mama lui, care arăta mult mai tînără decît și-o amintea, în sicriu, cu opt ani în urmă. Veni spre el și-i spuse sever:

— Billie, nu-ți uita galoșii!

Grayson o privea fix, cu ochii clipind a neîncredere. Apoi, deliberat, merse spre ea și o atinse. Ea îl prinse de mînă; degetele ei erau calde și pline de viață.

Spuse:

— Vreau să te duci să-i spui tatălui tău că cina e gata.

Grayson se eliberă din strînsoarea ei, făcu un pas înapoi și privi în jur. Amîndoi stăteau pe un cîmp gol. Departe licărea un rîu argintiu.

Îi întoarse spatele și se îndepărtă de ea, cu pași mari, în lumina amurgului.

Cînd se uită înapoi, nu mai era nimeni. Peste scurt timp un băiat mergea alături, în pas cu el.

Grayson nu-i acordă nici o atenție la început, dar în curînd își privi pe furiș însoțitorul.

Era el însuși la vîrsta de cincisprezece ani.

Înainte ca noaptea să poată estompa orice șansă de recunoaștere, văzu că un al doilea băiat mergea alături de primul. El însuși la unsprezece ani.

Trei Bill Grayson — gîndea omul. Începu să rîdă frenetic. O luă la fugă. Cînd se uită în urmă, era singur. Gîfîind, încetini pasul și aproape imediat auzi rîsul copiilor în întunericul calm : sunete familiare, totuși efectul lor era năucitor. Grayson bolborosi :

— Toți,... eu la vîrste diferite. Pieriți din fața mea ! Știu că sînteți doar niște halucinații.

Istovise și nu mai rămăsese nimic din vocea lui decît o șoaptă discordantă ; se gîndi : *Numai halucinații ? Sînt oare sigur ?*

Se simți inexplicabil de deprimat și istovit.

— Eu și Hart — spuse dezgustat — sîntem la fel de nebuni.

Zorii veneau reci ; și speranța lui era ca răsăritul soarelui să pună capăt nebuniei din timpul nopții. Fiindcă lumina lentă se lungea peste pămînt, Grayson se uită zăpăcit în jur. Se afla pe un deal și jos, la poale, se întindea orașul lui natal, Calypso, din Ohio.

Se holba în jos la el, necrezîndu-și ochilor și, pentru că arăta exact ca în realitate, începu să fugă spre el.

Era Calypso, dar așa cum fusese în vremea copilăriei. Se uită după propria casă. El însuși se afla acolo ; cunoștea băiatul acela de zece ani oriunde s-ar fi aflat. Strigă la puștiul care-l privi și care apoi se întoarse și fugi în casă.

Grayson se întinse pe iarbă și-și acoperi ochii.

— Cineva — își spuse — *ceva* ia imagini din mintea mea și mă face să le văd.

Dacă voia să rămînă în toate mințile și în viață trebuia să păstreze gîndul acela.

Era a șasea zi de la plecarea lui Grayson. La bordul navei de salvare, John Hart se trezi și deschise ochii.

— Mi-e foame — spuse tare, nimănui anume.

Aşteptă, nu ştia de ce, apoi se ridică în şezut cu un aer obosit, se dădu jos din patul de campanie şi se îndreptă spre bucătărie. După ce termină de mîncat, porni spre uşă cu gîndul să iasă, dar se opri acolo privind îndelung scena pămîntească ce se desfăşura în faţa lui. Îl făcu să se simtă cumva, mai bine.

Brusc, sări pe pămînt şi se îndreptă spre cel mai apropiat deal. Se întuneca repede dar nu-i trecu prin minte să se întoarcă.

Curînd, nava se pierdu, în urma lui, în noapte.

O prietenă din tinereţe ieşi din negură venind spre el şi-i vorbi. Avură o lungă convorbire. În final au decis să se căsătorească.

Ceremonia a fost oficiată de un pastor care sosise la volanul unei maşini şi care găsise ambele familii reunite într-o casă frumoasă, la periferia oraşului Pittsburgh. Prelatul era un bătrîn pe care Hart îl cunoştea din copilărie.

Tînărul cuplu plecă să-şi petreacă luna de miere la New York şi la cascada Niagara, după care se îndreptă cu un aerotaxi spre California, pentru a-şi stabili gospodăria. Pe neaşteptate se aflau trei copii acolo, şi aceştia stăpîneau o fermă de o sută de mii de hectare cu un milion de vite ; şi mai erau acolo cowboys îmbrăcaţi ca vedetele de cinema.

Pentru Grayson, civilizaţia din jur, care atinsese un nivel de mare dezvoltare şi care fusese iniţial o planetă pustie, avea trăsături de coşmar. Oamenii pe care-i întîlnea aveau o durată de viaţă mai mică de şaptezeci de ani. Copiii se năşteau la nouă luni şi zece zile de la concepţie.

Grayson îngropă şase generaţii ale familiei pe care o fondase. Apoi, într-o zi, în timp ce traversa bulevardul Broadway, din New York, îndîrjirea, mersul şi comportamentul unui bărbat care venea din direcţie opusă îl făcu să se oprească.

— Henry — strigă el — Henry Malkins !

— Ei, să fiu... Bill Grayson !

Și-au strîns mîinile tăcuți, după primul salut emoționant. Malkins vorbi primul :

— E un bar după colț.

În mijlocul celei de-a doua înghițituri, apăru numele lui John Hart.

— O făptură în căutare de forță vitală i-a folosit mintea — spuse Grayson sec. Aparent nu are nici o expresie proprie. A încercat să se folosească și de mine. Aruncă o privire întrebătoare către Malkins.

Celălalt dădu din cap.

— Și de mine. Cred că noi am rezistat mai bine.

Malkins își șterse sudoarea de pe frunte și continuă :

— Bill, totul e ca într-un vis. Mă căsătoresc și divorțez la patruzeci de ani o dată. Mă căsătoresc cu o fată care pare de douăzeci de ani. În cîteva decenii arată ca de cinci sute de ani.

— Crezi că totul se petrece în mintea noastră ?

— Nu, nu — nimic din toate astea. Cred că toată această civilizație există — orice aș înțelege eu prin existență. Malkins gemu și continuă : — Hai să nu intrăm în amănunte. Cînd citesc ceva din filosofia explicativă a vieții, mă simt pe margine de prăpastie. Numai de-am putea scăpa de Hart, într-un fel.

Grayson zîmbi sinistru.

— Deci n-ai aflat încă ?

— Ce vrei să spui ?

— Ai vreo armă asupra ta ?

Tăcut, Malkins scoase un lansator de raze aciforme. Grayson îl luă, îl îndreptă spre tîmpla dreaptă și apăsă pe acul declanșator, în timp ce Malkins se repezi la el înnebunit ; era prea tîrziu.

Fasciculul alb, subțire, păru că pătrunse în capul lui Grayson. Lăsă o gaură arsă, rotundă și neagră. Grayson, nevătămat, îndreptă țeava triunghiulară către însoțitorul său.

— Vrei s-o încerc pe tine ? întrebă jovial.

Prietenul mai în vîrstă se înfioră și înșfăcă arma, spunînd :

— Dă-mi-o !

Se calmă pe loc și întrebă :

— Bill, ce ne facem ? Am observat că nu îmbătrînesc.

— Cred că sîntem ținuți în rezervă — răspunse Grayson.

Se ridică și-i întinse mîna, spunînd :

— Ei bine, Henry, mi-a părut bine că te-am văzut. Hai să ne întîlnim aici, în fiecare an, ca să schimbăm impresii.

— Dar...

Grayson zîmbi forțat și spuse :

— Fii tare, prietene ! Nu înțelegi ? E cea mai măreață realizare din univers. O să trăim veșnic. Noi sîntem eventualii înlocuitori, dacă ceva merge prost.

— Dar cine sau ce face acest lucru ?

— Întreabă-mă peste un milion de ani. Poate o să-ți răspund atunci.

Se întoarse și ieși din bar. Nu se mai uită înapoi.

UN RÎS NEBUN

I

Cînd a aflat despre accidentul soțului ei, mintea Mariei a fost străfulgerată de un aforism de-al lui, care o supărase întotdeauna cel puțin la fel de mult ca oricare din celelalte idei de-ale sale, la fel de nesuferite : „Prima reacție a soției unui bărbat modern, cînd află despre moartea lui, este ușurarea. În ziua de azi toate femeile consideră că s-au măritat cu bărbatul care nu trebuia și că acum or să găsească unul mai bun..."

Aforismul continua. Dar fusese întotdeauna convinsă că scriind această parte a aforismului și repetîndu-i-o mereu, Carl dorise să vadă ce ar fi simțit ea în cazul în care s-ar fi întîmplat așa de-adevărat.

În picioare lîngă telefon, în casa părinților ei, după ce pusese la loc receptorul, Mariei nu-i venea să creadă că el chiar fusese accidentat : Nu acest om cinic la superlativ !

Cîștigător, împreună cu ea, al Premiului Nobel pentru fizică anul trecut, șef al propriului său laborator de producție, președinte al Corporației Non-Pareil, amant (după spusele lui) al unor duzini întregi de femei, autor al unei extrem de mecanistice filozofii a comportamentului feminin (scrisese fiecare comentariu cu mîna lui într-o carte nepublicată, intitulată *Femeile sînt sortite pieirii* — Aforismele

doctorului Carl Hazzard)... practic nu păruse vreodată vulnerabil.

Mai tîrziu, pe cînd se pregătea să ia avionul spre New York înainte de a-și continua drumul spre coasta de vest, a mai primit un telefon : doctorul Angus MacKerrie, chirurg șef la Fundația de Studii ale Creierului, reușise să scoată creierul lui Carl din cutia craniană cu cîteva minute înainte ca moartea să-i cuprindă corpul zdrobit.

Cu o tresărire, Marie își aminti.

Carl și ea, și mulți alți savanți, semnaseră cu cîțiva ani în urmă un acord cu Fundația, prin care își donau creierele. Scopul era menținerea în funcțiune a capacității de a gîndi, după moarte.

Marie nu prea-și dădea seama ce ar trebui să simtă. Cu siguranță nu durere.

Un al treilea telefon — de la dr. Walter Drexel, care vorbea cu o voce ciudat de încordată — a fost scurt. Obținuse orarul avioanelor cu care călătorea ea. I-a spus : „Marie, știu că o să ți se pară ciudat, dar te aștept la New York. E foarte important."

Și într-adevăr l-a găsit acolo, pe aeroport, înalt, bine îmbrăcat, serios, un domn bine de patruzeci și ceva de ani.

A anunțat-o că i-a închiriat o cameră într-un mic hotel de lux pe East 48th Street și că rezervase o masă la un restaurant tot de lux în apropiere. Totul era foarte ciudat, într-adevăr, dar Walter fusese șeful compartimentului de fizică la Hazzard Laboratories, și, dacă lucrurile își urmau cursul firesc, ar fi trebuit să fie promovat acum pe postul lui Carl. Marie se sui în taxi împreună cu el, nedumerită dar nu și tulburată.

Au cinat în doi, într-un separeu. Imediat ce au ajuns la cocteiluri, Walter începu, cu voce joasă :

— După ce ai plecat — la sugestia lui Carl, după cum am înțeles...

Ea dădu din cap aprobator :

— Vroia să merg să-mi vizitez părinții.

— Pe mine m-a chemat în biroul lui. Mi-a spus că văzuse un schimb de priviri între tine și mine care-l făcuse să-și dea imediat seama că avem o legătură.

Ceva se strînse în Marie. Vechea rușine. Spuse, nefericită :

— Nu-ți face probleme, Walter, am mai trecut prin asta.

Walter continuă :

— Mi-a dat preaviz o săptămînă. A zis că m-ar da afară, dar că nu vrea să dea naștere la bănuieli că mă zboară din cauza ta. A zis că nu vrea ca reputația ta să fie știrbită. Mi-a spus să caut un motiv oarecare și suficient de plauzibil pentru plecarea mea.

Marie spuse :

— Din clipa asta ai postul înapoi.

— Mulțumesc, Marie — fizicianul era grav. Dar dacă n-ar fi fost decît asta aș fi stat la Los Angeles și ți-aș fi spus-o acolo. A crezut probabil că-mi bagă un cuțit în inimă spunîndu-mi că va vorbi presei despre numeroasele tale aventuri amoroase, că o să descrie lumii întregi existența lui de coșmar, ca soț al unei femei ușoare...

— A zis afemeiatul ăla *așa ceva !*

Pe moment, revoltătoarea inversare a adevărului o înfurie pe Marie dar n-o surprinse. În chiar primul an de căsnicie Carl o anunțase că are o amantă, sau două, sau trei. Ea se mutase imediat puțin mai departe, pe același palier, în apartamentul propriu. La scurt timp după aceea, Carl își manifestase primele bănuieli în ceea ce o privea pe *ea,* prin ceea ce avea să fie probabil primul lui aforism : „Termenul de femeie «bună» este incorect. Fiecare femelă umană s-a retras într-un colț sigur din punct de vedere psihologic. A fi «bună» nu este decît unul dintre aceste colțuri, deși este probabil unul dintre cele mai sigure din moment ce majoritatea femeilor americane îl folosesc ca bază de operații."

Carl argumentase că înfățișarea ei exterioară de frigiditate nu era decît un aspect al „încolțirii", „retragerii la colț".

Își regăsi vocea :

— Bineînțeles că l-ai anunțat că ești nevinovat.

Walter răspunse sincer :

— Marie, era ca și cum ai vorbi cu un dement. Cînd spunea lucrurile acelea despre tine, ochii lui negri îi luceau, buzele îi tremurau și avea picături de transpirație pe obraji...

Era descrierea vie a unui Carl pe care Marie îl cunoștea bine. Spuse :

— Fără îndoială că intra într-una din fazele lui periodice de gelozie. În trecut, angaja un detectiv și-l punea să mă urmărească. Cîteodată îl găseam în camera mea, adulmecînd. Îmi spunea că miroase prezența unui bărbat — o minciună, pentru că nu era niciodată vreunul. În momentele acelea îi veneau în minte cele mai răutăcioase aforisme...

Se opri. O cuprinse vechiul sentiment de dezgust.

Walter spuse :

— Marie, operația asta pe creier schimbă totul. Îți dai seama că Fundația de Studii ale Creierului așteaptă să comunice cu Carl imediat ce dispare efectul anesteziei ?

Marie nu se gîndise la asta deloc.

Se gîndi acum, dîndu-și seama, amintindu-și de lunile cînd undele ei cerebrale și ale lui Carl fuseseră înregistrate și corelate cu modul în care vorbeau. Fiecare silabă și sunet pe care-l produceau fuseseră transformate în informație analogică introdusă într-un calculator.

Walter continuă cu o voce ternă :

— Marie, dacă-și revine Carl și e tot în starea asta de gelozie și suspiciune extremă, s-ar putea să spună ceva împotriva noastră.

Marie îngheță de frică. Ar fi fost suficientă o singură acuzație pentru a distruge și reputația ei, și a lui Walter.

Walter încheie pe un ton disperat :

— Marie, ești soția lui. Trimite o telegramă Fundației să aștepte cu orice încercare de comunicare pînă ajungem acolo. Noi doi trebuie să fim primii care vorbim cu Carl. Folosește-ți toate drepturile legale, indiferent ce ar putea crede unii și alții.

— Dar am semnat niște convenții, șopti ea, care...

— Trebuie ! Vocea lui Walter era răgușită. N-ai de ales.

Cu o mînă tremurîndă, scoase două formulare de telegramă din buzunarul de la piept.

— Asta-i pentru avocatul tău — cum îl cheamă ?

— Bob Lindley. Apoi îl corectă : avocatul lui Carl.

— Acum e avocatul tău, spuse Walter. Și asta este adresată doctorului MacKerrie de la Fundație.

Îi citi mesajele. Erau practic la fel. Primul cerea avocatului să negocieze imediat cu Fundația și să le interzică orice comunicare cu Carl fără permisiunea ei expresă. Al doilea adresa aceeași cerere urgentă doctorului MacKerrie.

Menționarea numelui MacKerrie îi aminti Mariei că acesta era cel care făcuse numeroasele înregistrări encefalografice ale undelor ei cerebrale și ale lui Carl. Și își mai aminti ceva. Carl întotdeauna considerase că „Mac" stătuse lîngă ei mai mult decît era necesar, pentru că, după cum se exprimase el în maniera lui mecanicistă, „libidoul lui simte pe aici o femeie nefolosită — aceasta ești tu, dulceață".

O altă vorbă de-a lui Carl îi trecu prin minte : „Cînd o femeie descoperă că un bărbat o iubește, are un impuls foarte puternic să-l folosească. Nu întotdeauna e înțelept."

O speranță plină de tensiune încolți în ea : *Oare Carl a avut dreptate, dacă Mac într-adevăr mă place... îi va convinge pe ceilalți...*

Cu voce tare și sigură, spuse :

— Anunță-i cu ce avion sosim mîine. Și trimite telegramele !

Walter o corectă :

— Cu ce avion sosești mîine. Să nu ajungă cineva să mă suspecteze *pe mine !*

Și o luă la picior, nerăbdător să trimită telegramele.

II

Dimineața.

Marele avion cu reacție decolase de o oră din New York, cînd sosi prima telegramă de răspuns, care-i fu înmînată lui Marie. Citi :

PREA TÎRZIU CA SĂ OPRIM PRIMUL INTERVIU. DEJA DISTRIBUIT TV ȘI RADIO. FUNDAȚIA PROMITE COOPERARE DEPLINĂ PE VIITOR. CU DRAGOSTE, MAC.

Marie își dădu seama că Walter se chinuia să se aplece din scaunul alăturat ca să citească și el. Îi trînti telegrama în mînă, șoptind :

— Carl nu pare să fi făcut vreo acuzație.

Avea un sentiment puternic de ușurare, sentimentul că fusese evitată o criză.

Își dădu seama că Walter scria furios pe spatele telegramei. Cînd acesta îi băgă hîrtia în mînă, văzu că are pupilele dilatate și trăsăturile contorsionate. Îi șopti :

— Marie, trebuie să oprești chestia asta cu radio-TV. Fii atentă.

Îi înșfăcă telegrama din mîini și citi ce scrisese : „Dau în judecată Fundația, companiile de radio și TV și cer despăgubiri de milioane dacă se transmite programul fără permisiunea mea".

Marie se gîndi : *Or să creadă — Mac o să creadă — că sînt o isterică.*

Își aminti că unul din aforismele lui Carl descria reacția bărbaților superiori în fața unei femei isterice : „Se hotărăsc ori s-o plesnească ori să-i cînte în strună".

Spuse cu voce nesigură :

— E necesar, Walter ? E absolut necesar ?

Îi răspunse într-o șoaptă răgușită :

— Pur și simplu nu mai trebuie întîrziat nici o secundă.

— Ești sigur că nu-mi dai sfaturi aiurea din cauza fricii ?

— Marie, nu trebuie să-l lăsăm pe Carl să fie auzit în eter pînă nu știm ce are de spus.

Era o doză de adevăr în asta. Marie aprobă din cap și spuse :

— Bine, trimite-o !

Stewardesa luă telegrama și îndată se întoarse cu alta. Era de la avocat :

„Început negocierile cu Fundația. Situație legală neclară datorită circumstanței unice. Vizitați-mă la întoarcere. Multe aspecte urgente de discutat. Bob L."

Cu o oră înainte de aterizare, lui Marie i se înmînă o a treia telegramă. Era de la dr. MacKerrie :

„OK, OK. Te aștept la aeroport. Cu drag, Mac."

Marie citi mesajul, gîndindu-se : *S-au hotărît să-mi cînte-n strună.*

Se simțea teribil de rușinată.

„Mac" îi aștepta la piciorul scării de la avion : un bărbat de înălțime mijlocie, cu fața netedă, chipeș, de vreo patruzeci și ceva de ani, și tot atît de cumsecade și sensibil, pe cît și-l amintea.

Se părea că reporterii așteptau în clădirea aeroportului, iar el conspirase cu oficialii liniei aeriene pentru a-i păcăli. Îi conduse pe amîndoi la o limuzină pe care Marie o recunoscu ca aparținînd Laboratorului Hazzard. Șoferul era un funcționar-tehnician care o întîmpină cu o expresie de regret și înțelegere.

Află că planul lui Mac era ca ea să se ducă acasă și, mai tîrziu, în cursul zilei, să vină la Fundația de Studii ale Creierului ca să vadă primul interviu cu creierul lui Carl, după care avea să poată vorbi direct cu acesta.

Totul era aranjat atît de prevenitor și grijuliu, atît de lipsit de orice fel de amenințare, încît Marie rămase cu gura căscată cînd Walter se aplecă peste ea și spuse aspru :

— Imediat ce o conduc pe Dr. Marie acasă, mă întorc să stabilesc condițiile în care trebuie făcută toată treaba asta, e clar ?

Dacă MacKerrie fusese șocat de aceste cuvinte, nu o arătă deloc.

— Va fi așa cum stabiliți, Dr. Marie și dumneavoastră, spuse el liniștit.

Era trecut de trei cînd Marie opri mașina în fața ușii Fundației.

Walter o aștepta, și îi parcă mașina. Cînd se întoarse, îi povesti cu voce joasă :

— Sînt aici de la prînz și am aranjat să avem întîi vizionarea, apoi vom merge în sala calculatorului, și tu vei sta de vorbă cu Carl.

— Ai văzut filmul ?

El dădu din cap că nu. În liniște, o conduse în sala de proiecție.

Marie se așeză în sala semiobscură, simțindu-se puțin încordată, deconcertată și neștiind la ce să se aștepte.

Cînd se lumină ecranul, văzu o cupolă transparentă de plastic, cu un diametru cam de un metru și jumătate. Structura strălucea de nenumărate reflexe luminoase, astfel că trecură cîteva secunde înainte ca Marie să-și dea seama că înăuntru se afla o structură curbă, cu suprafața ca o oglindă, care conținea un lichid limpede. Parțial scufundat în acel lichid, se putea vedea un obiect roz și gri. De dedesubt veneau să se atașeze la acesta tuburi de diferite culori, dar aceste tuburi erau dificil de identificat.

Marie se tot uita la această încîlceală neobișnuită, fără să înțeleagă. Și apoi...

Icni, închise ochii și se lăsă să cadă pe scaun, simțindu-se în pragul leșinului.

Creierul lui Carl !

O voce începu să vorbească. Marie deschise ochii și văzu că imaginea creierului fusese înlocuită de silueta familiară a doctorului Angus MacKerrie. Acesta stătea în picioare lîngă

o mașină pe care ochii ei experimentați o recunoscură îndată ca fiind un coputer.

MacKerrie vorbi :

— Conversația pe care o veți auzi vă va surprinde prin rapiditatea ei. O asemenea viteză este posibilă datorită faptului că mecanisme electronice detectează diferențe de o sutime de milionime de unitate în înregistrarea grafică a undelor cerebrale și pentru că am făcut cu mult timp în urmă voci analoge ale dr. Hazzard, adaptate la folosirea pe acest computer.

Se aplecă și apăsă pe un buton.

— Dr. Carl, sînt dr. MacKerrie. Primiți mesajul ?

Dădu drumul butonului.

Răspunsul veni chiar prin vocea lui Carl. Fu un răspuns atît de firesc, atît de natural, încît Marie se ridică brusc, uimită. Vocea spuse :

— Da, întrebarea dumneavoastră este dacă vă pot înțelege.

— Corect. Vă înțelegeți situația, domnule doctor ?

— Chiar prea bine. Creierul meu a fost scos dintr-un corp acum mort și se află într-o soluție nutritivă.

— Și ce reacție vă produce aceasta ?

— Par să fiu destul de vesel. Evident, nu am nici un fel de feed-back de anxietate de la echipamentul mecanic care are grijă de mine.

— Puteți să vă descrieți exact percepțiile senzoriale ?

— E ca și cum m-aș afla într-o cameră cufundată în beznă, dar îmi amintesc cum arată camera. Ceea ce pare să mă satisfacă pe moment.

— În afară de faptul că nu aveți corp, vă simțiți ca fiind normal ?

— Aici e dificil de răspuns. Sentimentul *meu* este că da, mă simt normal, dar știm amîndoi cît de subtile sînt deficiențele care pot apărea în mecanismele cerebrale. Omul își primește informația din mediul înconjurător prin intermediul simțurilor. Eu acum nu am decît impulsuri cerebrale de-

clanșate printr-o mașină, și mai am o bază de date despre trecut. Va trebui pur și simplu să așteptăm și să vedem ce se întîmplă. Unde e soția mea ?

Marie tresări la brusca schimbare de direcție a conversației.

Dr. MacKerrie răspunse liniștit :

— Vine spre casă de la New Hampshire. Trebuie să ajungă în cîteva ore.

— Draga de Marie. Am avut o căsătorie atît de perfectă.

Marie inspiră și expiră zgomotos auzind din nou o remarcă pe care Carl o mai făcuse de multe ori în trecut. Își aminti un aforism de-a lui : „O căsătorie este perfectă atunci cînd o soție este legată de soțul ei prin legături emoționale pe care nici măcar nu încearcă să le înțeleagă".

Carl insistase întotdeauna că singurul lucru care lipsea mariajului lor era componenta sexuală, iar aceasta — explicase el — „se datorează ignoranței mele, de început, în privința naturii femeii. În condiții corecte, o soție va accepta alte prezențe feminine în viața soțului ei". Credința lui era că ea înțelesese prea lent care erau acele „circumstanțe corecte", dar o provocase de mai multe ori să-i răspundă : „Dacă-mi poți explica de ce ai stat cu mine toți anii aceștia, mă voi schimba instantaneu și voi deveni imaginea soțului pe care crezi că-l vrei".

Lui Marie îi fusese întotdeauna lehamite să răspundă. Dezastrul survenit atît de devreme în căsnicia ei o amorțise, îi întorsese gîndurile și sentimentele spre tărîmul pur al științei. Și pentru că nu apăruse niciodată alt bărbat, divorțul nu părea să aibă vreun sens.

În scaunul de lîngă ea, Walter înțepeni brusc. O apucă convulsiv de braț.

Cînd își întoarse privirea spre ecran, Marie își dădu seama că dr. MacKerrie tocmai pusese o întrebare foarte importantă :

— ...Doctore, persoana care v-a lovit cu mașina n-a fost încă prinsă. Ați putea să dați un indiciu poliției ?

Marie își ținu răsuflarea în timp ce Carl spunea :

— A fost un moment foarte confuz pentru mine. Am avut cîteva impresii, dar îmi trebuie timp ca să le pun în ordine. Pînă atunci, vă ocupați dumneavoastră de protecția mea ?

— Poliția a pus un paznic, așa că nu aveți nici un motiv de teamă.

Marie suspină și putu respira din nou. Walter îi dădu drumul la braț — iar dr. MacKerrie continuă :

— Care credeți că ar trebui să fie activitatea dumneavoastră viitoare, dr. Carl ?

— Științifică, bineînțeles. Capacitatea mea de raționament nu pare să fi fost afectată de ceea ce s-a întîmplat.

Discuția se încheie cu spusele dr. MacKerrie :

— Dr. Carl, vă mulțumesc. Aveți cîteva cuvinte de despărțire pentru publicul de dincolo ?

— Da, sper să vă mai vorbesc curînd.

— Aceasta se va întîmpla cu siguranță, spuse MacKerrie din toată inima.

III

Ecranul se stinse.

Se aprinse lumina.

Walter se ridică în picioare cu o mișcare rapidă, nervoasă, cu fața schimonosită :

— Întreaga parte despre „cine l-a lovit cu mașina" trebuie scoasă, spuse el aspru.

Marie se uită la el uimită. Dar cînd îi văzu expresia atît de concentrată, de absorbită, de serioasă, se gîndi îngrijorată : *Oare nu realizez pericolul situației ?*

De cîteva minute bune chiar începuse să simtă o emoție intensă în fața minunatei realizări științifice la care fuseseră martori. Ezită, apoi spuse :

— Ai grijă să elimine și referirea la întoarcerea mea spre casă. O datează, și nu trebuie.

Walter se repezi în camera de proiecție. Cînd se întoarse, spuse aproape vesel :

— Gata, s-a aranjat. O să mai verific o dată mai tîrziu. Ca să fiu sigur. Dar acum — o expresie de îngrijorare îi apăru pe față —, Marie, cred că va trebui să-ți aduni curajul.

— Pentru ce ? zise ea, surprinsă.

— Mergem să vedem creierul lui Carl.

Marie avu o mișcare de recul, amintindu-și ce reacție avusese la imaginea de pe ecran.

Walter continuă :

— MacKerrie s-a gîndit că e mai bine să te obișnuiești cu el de la bun început.

O conduse într-o încăpere care avea o cameră TV tipică în centru și, la un capăt, computerul pe care-l văzuse în film.

Walter îi făcu semn spre el :

— E un buton albastru, spuse.

În timp ce mergea spre calculator, Marie zări ceva dincolo de mașină : cupola de sticlă, cu creierul lui Carl dedesubt. Își luă privirea de la el iute și, după ce văzu butonul, stătu cu spatele la cupolă și privi direct în camera de luat vederi pe care acum Walter o îndrepta spre ea.

Walter explică degajat :

— Am fost de acord cu filmarea discuției, pentru că ar fi părut suspect dacă aș fi refuzat.

Marie, convinsă că întreaga afacere era deja suspectă în cel mai înalt grad, tăcu nemulțumită.

Walter continuă :

— Bineînțeles, mi-am dat acordul cu condiția ca eu să manevrez camera și să fim singuri cu Carl în timpul discuției. Au fost de acord. Poți observa că polițistul s-a retras afară, pe coridor.

Marie nu observase. Nu-și amintea să fi observat nimic pe hol.

— Gata ? întrebă Walter.

Marie ezită. Voia să-i atragă atenția asupra pericolului menținerii secretului. Oamenii aveau să-și pună întrebări.

Walter continuă :

— Amintește-ți, computerul nu are analogi decît pentru vocea ta și, bineînțeles, pentru cea a lui Carl, astfel încît Carl va primi mesajul cînd vei vorbi cu el, dar ceea ce voi spune eu nu va ajunge la el. Iar mesajul tău îl va primi cînd vei apăsa pe butonul de colo, nu înainte și nu după. Dacă ții minte aceste lucruri simple, putem spune sau face orice, și nu va ști nimic dacă nu-i spui tu. E ceva neclar ?

Marie spuse simplu :

— Pentru ce sîntem aici ?

Trupul suplu al lui Walter se aduse de spate. Vocea îi deveni brusc nesigură.

— Trebuie să știm ce are în cap în privința acuzației pe care a făcut-o. Ia-l în laboratorul tău unde îi putem controla toate comunicațiile.

Marie înghiți în sec, aprobă din cap. Dacă reușea asta, atunci coșmarul apăsător s-ar putea să ia sfîrșit la fel de brusc precum începuse.

Așteptă cu speranță semnalul.

Cînd se aprinse beculețul roșu de sub obiectivul camerei, apăsă ferm pe butonul albastru, îl ținu apăsat, și spuse :

— Carl, sînt eu, Marie.

Răspunsul sosi cu aceeași viteză care o surprinsese și cînd văzuse filmul.

— Marie, mă bucur așa de mult că ești aici. Am o nevoie acută să stau de vorbă cu tine.

— Ești bine, dragul meu ?

Termenul de afecțiune nu o costă nici un efort. Carl insistase întotdeauna ca ea să-i spună dragă sau iubitule, „de dragul formei, dulceața mea". Nu însemna nimic nici atunci, nici acum.

— Iubito, spuse Carl, mi s-a întîmplat un lucru îngrozitor. Am devenit un nimic, o minte suspendată într-o mare noapte. Nu trebuie să mă părăsești niciodată. Am nevoie de tine mai mult ca oricînd.

Marie nu răspunse la emoția din apelul lui. Spuse cu o voce fără intonații :

— Poate ar trebui să te iau acasă.

— De îndată ce e posibil, sosi răspunsul. Trebuie să fiu acolo cu tine.

— Am să vorbesc cu dr. MacKerrie, spuse Marie. Sînt sigură că se poate aranja, dacă vrei tu.

— Nici n-am cuvinte să-ți spun cît de tare o doresc. Își dădu probabil seama că ea era de acord, și continuă : Se pare că am dormit mult după operație, dar atunci cînd sînt treaz stau în bezna asta totală.

Marie făcu apel la tot curajul :

— Pot să fac ceva pentru tine acum, dragule ? întrebă ea.

Pauză.

— Marie, discuția asta se transmite ?

Ea se încordă brusc.

— Se înregistrează pe bandă și se va transmite mai tîrziu.

— Vreau să-ți spun ceva personal.

— Dă-i drumul.

— Poți să oprești camera și să trimiți operatorul afară ?

Se uită la Walter, care dădu aprobator din cap. Punctulețul roșu de pe cameră se stinse.

— Camera e oprită, Carl, și operatorul a ieșit la o țigară.

— Marie, totul e în regulă cu tine ?

— Atît cît se poate.

— Nu te-ai băgat în vreo situație imposibilă ?

Marie avu dintr-o dată un zîmbet chinuit. Recunoscu, în spatele întrebării, o veche atitudine de-a lui Carl, care o iritase întotdeauna : el avea convingerea că dacă era lăsată de capul ei, va intra imediat într-o încurcătură.

— Nu, nu mă aflu într-o situație imposibilă, spuse ea aspru.

— Nu fi supărată, draga mea. Dar mă deranjează să te știu acolo, singură, fără mine.

Marie descoperi, șocată, un fapt surprinzător : Carl avea aceeași capacitate, ca și altădată, de a o înfuria. Era gata să-i mai trîntească una cînd își dădu seama că Walter îi făcea semne disperate. Cu grijă, simțind sîngele cum îi urca în obraji, luă degetul de pe buton și-l privi întrebător.

Walter spuse :

— Întreabă-l ce fel de situație imposibilă ?

Marie făcu un efort pentru a-și reaminti ce încercau ea și Walter să facă. Puse întrebarea.

Carl răspunse :

— Marie, situația asta are mult mai multă energie în ea decît îți dai tu seama. Mă simt de parcă ar trebui să te salvez dintr-o situație în care ești forțată să te implici, ceva fantastic, asemeni situațiilor în care emoțiile tîrăsc o femeie. Îmi știi teoriile...

Le știa foarte bine și le ura.

Walter îi făcu cu mîna :

— Întreabă-l ce înțelege prin energie.

Avînd în vedere că era unul din vechii termeni ai lui Carl, Marie îi explică ea însăși.

Viziunea lui Carl asupra comportamentului uman era că acesta este în întregime mecanic. Oamenii făceau ceea ce erau obligați să facă de către procesele fizice și chimice ale structurii lor interne și de fluxurile electromagnetice din corp și creier. Viziunea aceea, credea el, era adevărată chiar și în circumstanțe normale, deși nu era evidentă.

Era în schimb foarte adevărată cînd o amenințare stimula sentimentul de frică...

Cînd factorii de amenințare și frică sporeau în intensitate, fluxurile de energie implicate erau atît de puternice încît dominau persoana. Treptat, această energie copleșea reținerile, normalitatea, toate calitățile umane. În acel moment situația își găsea soluția exactă, căreia toate părțile implicate i se supuneau, ca niște păpuși.

Marie trase concluzia, nerăbdătoare :

— Carl ținea mereu expuneri despre josnicia ființelor umane, în timp ce el însuși se comporta exact ca o ființă umană josnică.

Walter spuse cu o voce încordată :

— Întreabă-l ce energie crede că este implicată în această situație.

Cererea o scoase din nou pe Marie din sentimentele ei critice, subiective. Cu o voce potolită, transmise întrebarea.

Carl răspunse :

— Draga mea, gîndește-te ! Cineva m-a călcat cu mașina. L-au prins ? Îmi pare foarte rău că-ți spun asta, dar prima mea impresie este că a fost Walter. Evident, îmi dau seama cum poate să te afecteze o asemenea eventualitate avînd în vedere ceea ce este între voi. Bun, Marie, și dacă este vinovat, să presupunem că poliția îi dă de urmă. Marie, te rog mult, ai grijă ! Energia e aproape nelimitată în termeni umani.

Se întrerupse.

— Ai stat de vorbă cu Walter ?

Cuvintele lui aveau o încărcătură atît de mare încît Marie se uită neajutorată la Walter. Din spatele camerei, Walter spuse încet :

— Spune-i că da. Trebuie să știm, Marie. Spune-i că ți-am povestit despre cum m-a dat afară și de ce.

Repede, ea apăsă butonul și dădu răspunsul.

Carl răspunse :

— Cere-i lui Walter să rămînă la serviciu. Și, Marie, dacă ești încurcată cu el, rupe-o. Știi care este părerea mea în legătură cu crima. Este cea mai mare energie, exercită cea mai mare presiune.

Marie își recăpătase controlul. Spuse calm :

— Carl, îți amintești de geloziile tale trecute, cum vedeai lucruri care nu existau ? Sînt sigură că undeva în mintea ta știi foarte bine că și asta e tot o absurditate de același fel cu celelalte. Impresia ta, așa cum îi spui tu, că Walter este cel care te-a omorît, intră și ea în această categorie, nu-i așa ?

Ascultă ! Nu sînt încurcată cu el. Mai mult, nici nu voi fi încurcată cu el. M-ai distrus ca femeie, și dacă vrei să capeți bunăvoința mea în situația asta — și o poți căpăta — termină cu genul ăsta de gînduri și vezi-ți de tipul de raționamente și lucrări științifice care trebuie să-ți ocupe atenția de acum încolo.

După ce rosti toate acestea cît se poate de adevărate, dădu din cap întrebător spre Walter.

El îi făcu semn din nou să dea drumul la buton. După aceea, spuse înfrigurat :

— Marie, precis că are ceva de gînd cu treaba asta.

Marie nu-și dădea seama ce putea fi.

Walter continuă.

— Gîndește-te, a făcut ceva vreodată ce ar putea să ne dea vreo idee despre scopurile lui ? Furiile acelea de gelozie... ce mai făcea parte din tipic ? După cum le descrii, trebuie să-și fi ieșit din minți de fiecare dată.

Marie scutură din cap, încurcată.

Tipicul fusese întotdeauna gelozie fără motiv, urmată de remușcări imense.

De fiecare dată ea fusese total nevinovată, nu avusese de-a face cu nici un bărbat.

Spuse încet :

— Carl spunea mereu că fiecare om are propriul său fel de a face o depresiune nervoasă. Dar în afară de perioadele de gelozie nebună, nu l-am văzut niciodată în altă stare decît aceea de un cinism rece ca gheața, chiar și cînd era bine dispus.

— Marie, spuse Carl, vreau să-mi promiți că mă lași să rămîn cu tine. Dacă-mi promiți, am să fac tot ce-mi spui. Nu vreau să stau cu toți străinii ăștia. Ai să ții minte, nu-i așa, iubito ?

— Bineînțeles că o să stai cu mine, dragule, spuse Marie ușurată.

Mai tîrziu, cînd părăsea clădirea împreună cu Walter, acesta spuse :

— Ce e chestia aia cu crima care e cea mai mare energie ?

Marie îi explică. Crima și criminalii îl fascinaseră întotdeauna pe Carl. Era convins că o crimă trebuie să fie ceva ascuns.

— Un criminal, draga mea, spusese Carl nu o dată, se află într-un pericol foarte mare, chiar dacă nu știe decît el ce a făcut. Chiar și atunci presiunea asupra lui e colosală. Pe de altă parte, dacă secretul mai este deținut și de altcineva, el este condamnat sau trebuie să ucidă acea persoană.

Walter păru că se gîndește la asta, pentru că nu spuse nimic. Într-un tîrziu, zise :

— Mi-am tot stors creierii încercînd să găsesc un mod de a dovedi că nu a fost nimic între noi. De exemplu, eu am rămas impotent de cînd, la vîrsta de douăzeci și ceva de ani, am descoperit că nevastă-mea se culca cu toți bărbații din facultatea unde predam.

Marie se gîndi în acel moment, „ce destăinuire fantastică", dar asta explica multe despre el.

Walter continuă cu sinceritate :

— Dar cum pot să dovedesc vreodată ceva atît de subiectiv ? Dădu din cap. Nu, Marie mă tem că de-abia sîntem la începutul și nu la sfîrșitul acestei afaceri.

Gîndurile Mariei săriseră la altceva : comportamentul lui Walter. Și i-o spuse în față :

— Walter, e cazul să-ți vorbesc despre acțiunile tale, care trebuie să le fi părut foarte suspecte doctorului MacKerrie și celorlalți.

Walter scutură din cap, și-apoi, dintr-o dată, expresia întunecată și serioasă îi dispăru de pe chip. Zîmbi timid.

— Nu-ți face griji, spuse el plin de încredere, vor crede că tu ești în spatele acestor lucruri, și toată lumea știe că așa sînt femeile.

— Cum, adică ?

— Nechibzuite, irațională.

— Eu *nu* sînt irațională, spuse Marie.

— Eu știu, dar ei nu știu, zise Walter. Nu văd nimic rău în a profita de părerea generală.

— Dar mă faci de rîs, strigă ea.

O bătu ușor pe braț.

— Uite ce e, Marie, nici o femeie nu poate să scape de părerea bărbaților pe această temă. Ține minte, nimeni n-a obiectat vreodată.

Adăugă :

— Ai ceva împotrivă dacă-ți dau un sfat ?

Marie ezită. Își amintea un aforism de-al lui Carl : „Încercarea de a controla văduva începe chiar din timpul înmormîntării ; de obicei, controlul este în plină desfășurare pe cînd domnul și stăpînul ei încă se mai chinuie să-și tragă ultima răsuflare."

Trebui să recunoască, după un moment, că exista o diferență : controlul pe care-l exercita Walter era necesar datorită autorului aforismului.

Era pe cale să-i accepte sfatul, cînd Walter zise grăbit :

— Nimeni nu obiectează cînd o văduvă vrea să stea izolată cîteva zile. Profită de asta.

Sensul cuvîntului, spus cu voce tare, o sperie pe Marie.

— Dar nu sînt văduvă, protestă ea.

Walter clipi cu o expresie concentrată, copilăroasă.

— Dacă nu ești văduvă, ce ești ? întrebă el uimit.

Marie nu avea un răspuns la această întrebare, dar spuse repede :

— Voi sta acasă, dacă asta vrei, dar mă voi vedea, totuși, cu avocatul.

— Bun, zise Walter.

IV

Întîlnirea era programată pentru ora două.

La fix, un tînăr intră în biroul în care aștepta Marie. Radia de bună dispoziție și se prezentă ca fiind Robert Lindley, fiul acționarului principal al firmei.

Marie nu-l văzuse niciodată, dar își aminti că băiatul îi plăcuse lui Carl. „Genul meu !" spusese Carl laconic. Asta

nu era o recomandare pentru ea, dar după prima privire aruncată figurii radioase a tînărului, se hotărî să aştepte cu aprecierile.

Tînărul avocat ţinea în mînă un document. Marie presupuse că era testamentul. Bărbatul stătea acolo, în costumul său imaculat, impecabil călcat, la un birou strălucitor. În spate, se zărea o fereastră care dădea spre bulevard... Stătea acolo şi se uita la Marie, cu capul uşor înclinat şi ochii pe jumătate închişi, cîntărind-o.

— Soţul dumneavoastră a fost foarte nechibzuit. Dumneavoastră arătaţi mai bine decît ele...

Marie presupuse că „ele" erau amantele lui Carl. Folosirea pluralului o înmărmurise. Îşi închipuise totdeauna că soţul ei n-avea mai mult de o amantă o dată, şi nici una pentru foarte mult timp, după ce lăsase în urmă o cohortă de „foste", într-un deceniu şi jumătate de alergat după fuste.

Tînărul continuă :

— Din moment ce mi-aţi cerut să vă citesc conţinutul testamentului între patru ochi, presupun că aţi ajuns la concluzia că soţul dumneavoastră este mort, din punct de vedere legal.

Marie spuse :

— Nu vreau altceva decît să mă conformez legii.

— Nu există lege, spuse el cu o privire intensă. Aş vrea să stabilesc un precedent. Doctorul MacKerrie mi-a spus că numai creierul gîndeşte ; s-a stabilit că nici o altă parte a corpului nu joacă vreun rol important în comportament şi nu are nici un fel de contribuţie în procesul gîndirii.

Marie îşi dădu seama că, aproape fără preliminarii, intraseră în miezul problemei.

Lindley se aşeză şi puse degetul pe testament.

— Acesta, spuse el, vă lasă dumneavoastră cea mai mare parte a averii, însă acordă rente altor trei femei, în cazul morţii sale.

— Trei ! exclamă Marie, fără să vrea.

Închise ochii și i se strînse inima la gîndul uriașei publicități care avea să se stîrnească în jurul acelor dispoziții testamentare.

Cînd redeschise ochii, tînărul Lindley o privea serios, cu ochi strălucitori, spunînd încetișor :

— Sînt trei foste secretare care au colaborat la niște proiecte speciale. Dar de ce nu mergem să cerem unui tribunal să-l declare pe soțul dumneavoastră viu, din punct de vedere legal ?

— Dar...

Se opri. Îl auzi apoi ca prin ceață explicîndu-i calm că celelalte beneficiare menționate în testament nu se puteau aștepta să primească vreun ban înainte ca semnatarul testamentului să fie declarat mort, din punct de vedere legal.

— Dumneavoastră hotărîți, dr. Marie, zise avocatul.

Marie își dădu seama, cu surprindere, că tînărul se ridicase de la birou și se aplecase asupra ei, îngrijorat.

— Credeam că sînteți la curent, zise el. Soțul dumneavoastră m-a asigurat că nu v-a ascuns nimic. Evident, eu unul am fost uimit aflînd toate acestea.

Marie făcu semn că nu.

— Nu despre asta-i vorba.

Nici Marie n-ar fi putut spune cu exactitate ce anume o împiedica să-și dea acordul pe loc : vagi gînduri și simțăminte, o împotrivire la ideea de a mai fi legată ; nimic care să poată fi spus în cuvinte.

Cu voce tare, spuse :

— Rentele ! Eu trebuie să le administrez ? Adică eu semnez cecurile ?

— Rentele au prioritate, dar plățile se pot efectua prin intermediul biroului nostru. Este vorba de șase sute de dolari de persoană, adică un total de o mie opt sute de dolari pe lună.

— Deci ele au prioritate ?

— Mă tem că da.

Marie socoti în minte. Douăzeci și una de mii șase sute pe an. *Ehe !* se gîndi ea.

Se așeză mai bine pe scaun, spunîndu-și că e o femeie bine care știe ce vrea.

— Atunci, să ne luptăm să fie declarat în viață ! zise ea.

— Iată o femeie înțeleaptă ! răspunse avocatul radios. În felul ăsta, stabilim un precedent.

Fața lui, ca o reclamă la aparate de ras, redeveni serioasă.

— Vă dați seama că avem șanse mari să obținem o asemenea hotărîre legală, dacă nu sînt contestații.

Marie se puse imediat în gardă.

— Ce înseamnă asta ?

El făcu un gest larg cu brațele.

— Lăsați-mă să iau legătura cu aceste femei. Să le fac o ofertă de, să zicem, două sute de dolari pe lună, timp de trei ani. În liniște, fără nici un fel de publicitate. Cred că vor prefera să-i accepte, decît să riște să piardă totul.

Marie simți din nou neîncrederea inițială în acest tînăr spilcuit. Reușea s-o facă să încuviințeze totul, punct cu punct, cu o dexteritate de iluzionist. I-o spuse, pe un ton acuzator, adăugînd :

— Dacă sînt de acord și cu asta, ce mai aveți în mînecă ?

Tînărul Lindley zîmbi. Brusc, fața lui căpătă un aer strengăresc.

— Încă două lucruri, zise el. Unul se referă la afaceri și are legătură cu Corporația Non-Pareil și afacerile acesteia. De ea s-au ocupat întotdeauna cei de la Coster, Pierce & Drew, care sînt specializați în legislație economică.

Marie replică mușcător :

— Puteți fi sigur că soțul meu n-a îndrăznit să le propună *lor* ideea de a angaja un detectiv care să-i urmărească nevasta. Dar, sînt de acord, din punct de vedere legal, Non-Pareil este altceva.

— Și totuși, insistă Lindley, acțiunile de acolo vă revin. Va trebui să cerem tribunalului să vă acorde puterea de decizie aferentă.

Marie răspunse că înțelege și adăugă :

— Și altceva ce-mi mai pregătiți ? Înțeleg că nu-i vorba de afaceri.

— Nu, e ceva personal. Dar, dincolo de o oarecare stînjeneală firească, nu cred c-o să vă deranjeze prea mult.

Marie dori să afle despre ce-i vorba.

— Uitați ce e, se scuză el, sînt prea tînăr ca să-mi dau aere de bunic, nu-i așa ?

— Păi...

— Va trebui să vă închipuiți că ne aflăm în cabinetul unui doctor, că eu am o barbă albă și vă privesc lung, peste ochelari. Credeți că puteți ?

Marie rîse, încercînd să și-l imagineze într-o asemenea postură. Dar nu spuse nimic și se mulțumi să-l privească, așteptînd.

Nu bănui nimic.

Tînărul scoase o batistă albă, imaculată, dintr-un buzunar al costumului său gri-antracit și-și șterse transpirația care-i inundase brusc fața.

— Nu mă pricep să joc rolul unui bunic și sînt prea deștept pentru vîrsta pe care o am, mormăi el, așa că am s-o spun direct : soțul dumneavoastră e mort abia de cîteva zile — folosesc cuvîntul „mort" în sensul de neputincios. Dacă ați avea un copil în nouă luni și zece zile, plus vreo săptămînă, ar fi considerat tot al lui — asta dacă dumneavoastră ați susține că este al lui și dacă nu ați face nimic, între timp, care să stîrnească bănuieli.

Timpul se opri.

Încet, imaginea camerei reveni cît de cît la normal, deși Marie continua să fie prizonieră în ceea ce părea un fel de viziune-tunel, cu ziduri de negură de fiecare parte.

— Despre ce Dumnezeu vorbiți ? șopti ea.

Figura de la capătul îndepărtat al tunelului spuse cu voce găunoasă :

— Walter !

De data asta nu mai simți că se scufundă. Stătea pur și simplu acolo, simțindu-se golită, cu excepția fricii, cu un bolovan de gheață în stomac.

Auzi vocea avocatului spunînd că, cu două săptămîni în urmă, Carl venise chiar în acest birou și-i dăduse instrucțiuni lui Lindley să angajeze un detectiv care să-i urmărească pe Marie și pe Walter.

— Pînă la urmă nu s-a întîmplat nimic, spuse avocatul. Am redactat testamentul cel nou, dar n-a venit să-l semneze, a renunțat la detectiv înainte ca acesta să înceapă acțiunea și v-a trimis la părinți. Restul îl știți.

Marie își revenea. Spuse întunecată :

— Ați isprăvit ?

O privi cu o expresie ciudată în ochii lui cenușii.

— Evident, răspunse sobru.

— Bine. Acum să ne întoarcem la realitate.

— E un lucru greu de spus unei femei — se apără el — dar dacă a fost vreun grăunte de adevăr în bănuielile soțului dumneavoastră, luați ceea ce am spus drept o soluție care ar satisface toate nevoile și motivațiile umane. Vă doriți un copil cu adevărat, nu-i așa ?

Adăugă grăbit :

— Nu uitați, dacă este declarat viu, va fi îngrozitor de dificil să divorțați de un bărbat într-o asemenea condiție. Așa că decideți acum, ori niciodată.

— De ce nu-i cereți tatălui dumneavoastră, spuse Marie, să vă povestească de cîte ori s-a mai repetat povestea asta ? Amenințarea că schimbă testamentul, angajarea detectivului, decomandarea detectivului înainte ca acesta să poată descoperi că nu s-a întîmplat nimic... Să știți că am avut o situație maritală foarte greu de suportat, domnule Lindley.

Avocatul tăcu ; pînă la urmă zise :

— Nu cred că e cazul să mai spun ceva, în afară de întrebarea „care sînt instrucțiunile dumneavoastră ?".

— Nu mă credeți ? întrebă Marie fără speranță.

— Bineînțeles că vă cred, răspunse el pe un ton cordial; prea cordial.

— Presupun, adăugă Marie, că e greu de crezut că o femeie poate sta fără a avea pe cineva timp de paisprezece ani.

Tînărul Lindley păstră o tăcere discretă.

Marie se ridică.

— Cînd putem merge la tribunal? întrebă cu o voce lipsită de orice intonație.

Lindley răspunse grăbit:

— Cu cît mai repede, cu atît mai bine. Mă pun pe treabă chiar azi.

Părăsind biroul de avocatură și mergînd prin parcaj, în lumina plăcută a soarelui de după-amiază, Marie avea un sentiment de înfrîngere. *Nu pot să scap cu adevărat,* gîndea ea, *de ceea ce a făcut Carl. Oriunde mă întorc, minciuna se află acolo, înaintea mea.*

Mă rog, se gîndi, *aproape oriunde.*

V

Apropiindu-se de casă, Marie văzu un camion mare care intra încet pe drumul de acces spre laborator. Trase și ea în spatele lui, parcă mașina, apoi stătu să privească la camionul care se apropia cu precauție de platforma de descărcare a laboratorului. Ușile mari se deschiseră.

Dr. MacKerrie păși pe platforma de încărcare a camionului; pe cînd Marie se apropia, Walter împreună cu alți cîțiva membri ai personalului laboratorului ieșiseră și ei să privească. Chirurgul supraveghe și dirijă descărcarea creierului lui Carl și a echipamentului aferent. Fusese degajat un spațiu într-o cameră specială, unde temperatura se putea controla și menține constantă. Acolo urma să fie viitoarea casă a lui Carl.

MacKerrie intră într-una din căsuțe.

Walter veni la ea în casă ca să afle ce spusese avocatul.

Marie se împăcase cu ideile aiurite ale lui Lindley, în timp ce venea cu mașina spre casă. Așa că fu uimită cînd, explicînd ceea ce se întîmplase, văzu roșeața pierind din obrajii lui Walter. Acesta deveni, brusc, atît de încordat, încît Marie făcu ochii mari, uimită. Apoi obrajii lui Walter se umplură de pete roșii. O privi și mormăi, cu o voce rea :

— Spune-i idiotului să-și vadă, dracului, de treaba lui !

Făcu un pas înainte și o înșfăcă cu brutalitate de umeri. Adăugă cu o voce încordată, ca o strună gata să plesnească :

— Ce ai recunoscut în fața lui ?

— Nimic ! șopti ea.

Se simțea prea uluită, prea chinuită, prea copleșită și total vinovată văzîndu-l cît e de furios. Își dădea seama cam ce era în capul lui :

„Afurisitul ăla de puști, Lindley, a făcut-o să recunoască ceva." Reacția lui o făcu să-și dea seama ce se întîmpla, de fapt : *Orice* bănuială la adresa lui putea pune în mișcare forțe care aveau să-l doboare.

Dintr-o dată, durerea deveni de nesuportat. Începu să se zbată :

— Dă-mi drumul ! gîfîi ea. Mă doare.

Accesul lui de violență încetă tot atît de brusc cum începuse.

Îi dădu drumul, dar o prinse din nou văzînd că era în pragul leșinului.

— Te rog să mă ierți, Marie, bălmăji el încurcat.

Marie rămăsese, totuși, în picioare, frecîndu-și umerii, dar genunchii îi tremurau pentru că simțise toate emoțiile lui, îi ghicise toate gîndurile ca într-o adevărată *comuniune de idei.* Așa numise Carl, cîndva, fenomenul înțelegerii simultane ; spuse cu voce joasă :

— Nu e nimic de iertat. Am înțeles...

Se opri, pentru că, de fapt, simpla înțelegere nu însemna nimic. Continua să tremure, din cap pînă în picioare.

— Ajută-mă ! șopti ea.

Și se lăsă în voia lui Walter. Walter o ajută să se întindă pe o canapea. Marie stătea întinsă, iar dinții îi clănțăneau în gură. Nu se putea opri.

— Cheamă-l pe doctorul MacKerrie. Am nevoie de un sedativ, îngăimă ea.

Walter șovăia ; pentru o clipă, Marie se înfurie ; era clar că în mintea lui starea ei trecea pe planul al doilea. Walter, cu umerii din ce în ce mai gîrboviți, spuse încetișor :

— Alt doctor, nu Mac.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu înțelegi că e urgent ?

Walter porni spre ușă, mînat de vocea ei disperată. Se opri și se întoarse.

— Nu, puse el, și tonul era cît se poate de categoric. Nu, Mac. Refuz să-l implic în treaba asta.

Marie izbuti să se ridice și se repezi spre ușă, dînd-o de perete.

— Doamnă Gray ! strigă ea.

Menajera veni în grabă, de la bucătărie.

— Nu mă simt bine, suspină Marie. Cheamă-l pe doctorul MacKerrie îl găsești în cabana D.

Walter dădu la o parte.

— Mă duc eu după el, spuse cu voce înceată.

Marie îi zări în treacăt fața albă ca varul. Walter se grăbi să dispară.

MacKerrie îi dădu un sedativ. Se purtă cu o răceală de profesionist supercompetent. Marie începu să se simtă mai bine și îi spuse în chip de scuză :

— Cred că afacerea asta m-a cam dat peste cap.

Asta era explicația pe care o încropise în grabă, în timp ce zăcea în așteptare, detestîndu-se pentru slăbiciunea pe care o arăta.

Doctorul MacKerrie dădu din cap, o mîngîie pe creștet și ieși zicînd :

— Cheamă-mă dacă ai nevoie.

Acum erau din nou singuri. Walter stătea nemișcat, gîrbovit, cu o mînă la ochi. Părea că i se înecaseră toate corăbiile.

Marie se ridică și spuse :

— Îmi pare rău.

Încet, încet, Walter își îndreptă umerii și spuse :

— N-am nimic cu tine. Sper că mă crezi. Dar nu mă pot împiedica să spun cu voce tare ceea ce gîndesc : tot ce ne lipsește acuma e o criză de isterie.

La asta, Marie n-avea răspuns. În viața ei nu se simțise atît de zdruncinată.

— Pentru prima oară — spuse Walter — încep să înțeleg mai exact ce mi-ai spus în prima zi : că dacă despre o crimă știu doi oameni, atunci ucigașul e sortit pieirii. E adevărat, eu nu sînt un ucigaș, dar pot fi făcut să par un ucigaș. Și mi-e teamă. M-am gîndit în fel și chip la situația în care ne aflăm, dar niciodată nu mi-a trecut prin cap că s-ar putea să clachezi.

— De vină e furia ta și felul brutal în care te-ai repezit la mine. A fost un șoc teribil. Nici nu vreau să mă gîndesc că așa ceva s-ar mai putea repeta vreodată. Pur și simplu, nu vreau, zise Marie în șoaptă, după care adăugă :

— Și nu cred că am recunoscut ceva în fața domnului Lindley.

Îi repetă, cuvînt cu cuvînt, discuția pe care o avusese cu tînărul avocat. Walter se lumină la față. Se întunecă din nou, cînd ea ajunse la partea în care Lindley sugera că ei doi ar putea avea un copil. Se liniști însă treptat, cînd auzi care a fost reacția ei.

Marie căzu din nou pe gînduri.

— Zău, nu cred că Lindley vrea să pună ceva la cale împotriva mea, spuse ea cu convingere. La urma urmei, sînt un client de pe urma căruia va primi nu mai puțin de cinci mii pe an, ba chiar dublu din cînd în cînd.

— Așa de mult ? se miră Walter.

— Cineva trebuie să se ocupe de toate contractele alea migăloase. Carl mi-a dovedit, cu mult timp în urmă, că nu ne putem permite nici cea mai mică încurcătură sau scăpare.

— Înțeleg, spuse Walter ceva mai liniștit.

Adăugă șovăitor :

— Ce spun acum nu e urgent și, în plus, n-aș vrea deloc să mă bag în afacerile tale. Am un frate care este avocat și mă gîndesc că, puțin mai încolo, după ce Lindley aranjează totul cu femeile alea, și după ce reușește să-l declare viu pe Carl din punct de vedere legal, ai putea renunța la el în favoarea fratelui meu. Ai să te gîndești la asta ? *Știu sigur* că el ne va apăra interesele.

— Bineînțeles că am să mă gîndesc, zise Marie simțindu-se vinovată și dornică de a-și răscumpăra acest sentiment.

După plecarea lui Walter, se lăsă înapoi pe canapea și o cuprinse, brusc, tristețea că de acum încolo nu se mai putea bizui pe ea însăși.

Stătea acolo dîndu-și seama treptat că tremurul lăuntric n-o părăsise.

Stătea la pîndă.

A doua zi dimineață primiră un telefon interurban de la o universitate din est. Li se solicita o mare cantitate de echipament Hazzard pentru un nou proiect NASA. Cineva trebuia să meargă acolo, personal, ca să discute toate detaliile. Pînă atunci, Carl se ocupase de asemenea treburi. După convorbire, și-au dat seama că existau două posibilități : fie se ducea Marie împreună cu unul dintre ceilalți fizicieni, fie se ducea Walter singur. Nimeni altcineva nu era calificat pentru așa ceva.

Marie încercă să-l convingă pe Walter, dar el refuză.

— Nu e cazul să plec de aici într-o asemenea situație, zise el agitat. Cine știe ce se poate întîmpla cît sînt plecat. Oricum, e prea devreme să mă apuc de umblat pe drumuri.

— Va trebui să te apuci de treaba asta, dacă-ți păstrezi postul de fizician șef — replică ea ușor repezit. În plus, ce ai putea tu face aici, ce n-aș putea și eu ?

— Nimeni nu mă poate apăra mai bine decît mă apăr eu însumi, mormăi el privind-o întunecat. Cu atît mai puțin o femeie. Asta o știe oricine.

— Uite ce e, vrei, sau nu vrei postul de fizician șef ?

— Presupun că da.

Se vedea că gîndul lui e în altă parte.

— Atunci trebuie să te porți ca și cînd nu s-ar fi întîmplat nimic. Din moment ce eu pot comunica cu soțul meu, eu trebuie să rămîn pe loc. Doar nu vrei să-l las aici pe mîna lui Mac ?

După-amiază, tîrziu, îl luă pe Walter pe sus și-l duse la aeroport. Era atît de înspăimîntat încît nici măcar nu-i spuse la revedere ; pur și simplu se îndreptă spre avion fără a privi înapoi.

În drum spre casă, Marie își dădu seama ce ușurare era să iasă din atmosfera de teroare pe care Walter o iradia pur și simplu.

VI

Acasă.

Aceeași stare de veselie. În două rînduri se surprinse fredonînd un cîntecel. Cină de una singură, fericită, și după aceea se apucă să citească un roman. Redescoperi plăcerea de a citi de dragul cititului.

Puțin după ora nouă se auzi telefonul. Era doctorul MacKerrie.

— Mă întrebam dacă n-aș putea veni să-ți vorbesc, spuse el.

— Nu s-ar putea și mîine ? întrebă ea. Tocmai mă pregăteam de culcare.

În mod surprinzător, el insistă.

Iată că sosi : un bărbat în toată firea, arătos, de statură mijlocie, cu un zîmbet grav, cu un aer puțin cam prea blînd, care nu avea nimic din neînduplecarea lui Carl sau a lui

Walter. Marie îl pofti să ia loc pe un scaun, în fața ei. El se trase mai aproape și începu să vorbească încetișor :

— După cum știm, și după cum i-am spus și inspectorului de poliție alaltăieri, tu și cu mine sîntem singurii oameni care au stat de vorbă cu Carl.

Aducerea în discuție a poliției o făcu pe Marie să simtă un fior rece, aproape palpabil, pe șira spinării. Cu prețul unui efort, se simți totuși în stare să spună da. Ochii lui albaștri-cenușii o priveau liniștit.

— Așa că, în esență, tot ce a spus Carl a fost auzit numai de noi doi.

Poc ! Mariei îi trebuiră cîteva clipe bune să se smulgă din zăpăceala care pusese brusc stăpînire pe ea și să-și dea seama că scăpase scrumiera din mînă. Realiză că MacKerrie era în fața ei de-a bușilea, culegînd cioburile și zîmbind în colțul gurii.

— Încă nu ți-ai revenit, după cîte văd, spuse el degajat.

Marie îngenunche lîngă el și încercă stîngaci să-l ajute. Gîndurile i se învălmășeau, iar tremurul lăuntric se întețea din ce în ce.

Pentru o clipă, simți pornirea de-a încerca să-l înduioșeze, dimpreună cu dorința de a-l împiedica să spună mai mult decît spusese.

Era convinsă că el știe. Carl îi spusese cu siguranță totul. Începu să îngaime ceva, cum că versiunea lui Carl nu era întru totul demnă de crezare... cînd, deodată, se întîmplă. Era în brațele lui. Fața lui Mac se apropie de a ei, și buzele lui i se lipiră întîi de obraji, apoi de buze.

— Nu-ți face griji, șopti el. Sînt de partea ta, dacă și tu ești de a mea.

Abia în următoarele minute își dădu seama ce preț i se cerea, dar realiză, ca prin vis, că îl plăcea.

Acesta era simțămîntul predominant : o amorțeală din cap pînă în picioare.

După plecarea lui Mac, Marie se trezi la realitate, treptat. Corpul ei își revenea încet, ca după o paralizie parțială. Își

amintea căldura cuvintelor lui și emoția intensă ce emana din el. Nici urmă de amenințare, numai dragoste. Era oare cu putință ca frica pe care el i-o provocase să fi fost numai o proiecție a nebuniei ce încolțea în mintea ei ?

Oricare ar fi fost motivul, își trădase propriul ei adevăr, codul ei de o viață, întregul sens al rezistenței ei față de infidelitățile lui Carl. Stînd acolo în întuneric, pierdută în amintiri, se gîndea cu groază : n-am mai făcut niciodată așa ceva.

Fusese sex în culori, trăit de o femeie care pînă atunci nu funcționase decît în alb-negru. Se oferise ca cea mai primitivă dintre ființe. Prin vorbă și faptă aproape că-i cerșise dragostea, iar o dată cu ea, protecția și grija. Și, cu toată amorțeala, căpătase ceea ce ceruse, răspunzîndu-i cu o pasiune nestăpînită. Nici măcar la începutul căsătoriei cu Carl acesta nu reușise să o facă să simtă cu atîta intensitate. Vinovăția și rușinea o năpădiră din toate părțile, ca apa murdară curgînd dintr-un robinet stricat. Întunericul somnului veni să șteargă orice remușcare.

Dimineață, cînd se trezi, se simți din nou stăpînă pe ea și se gîndi la o soluție despre care își dădea seama că e urmarea unui sentiment de vinovăție. Totul se terminase. Totul trebuia să rămînă secret, adînc îngropat în conștiința ei vinovată. Nu trebuia să se mai întîmple. Încă nu știa foarte clar ce avea să-i spună doctorului MacKerrie. Dar avea să găsească ceva care să-l îndepărteze fără să stîrnească resentimente.

Avea conștiința încărcată.

Carl îi spusese de mai multe ori : „Draga mea, ești o mare maestră a celui mai josnic joc femeiesc. Jocul de-a nevoia de ocrotire. În fața mea te-ai baricadat într-o asemenea poziție inexpugnabilă din punct de vedere moral, încît am grijă de tine fără nici o răsplată. Dar într-o bună zi s-ar putea să descoperi că de fapt ești dispusă să faci orice ca să-ți satisfaci această nevoie."

Dacă era să judece după noaptea trecută, Marie nu mai avea nevoie să se apere de această sentință. Fusese femeie

pînă în vîrful unghiilor, cu o disperare pe care nu și-o bănuise vreodată.

Se îmbrăcă, temîndu-se de întîlnirea cu Mac, dar pregătindu-se pentru ea, conștientă că era inevitabilă.

Totuși, pînă la urmă teama învinse și rămase în casă, cu ușa încuiată și storurile trase. Telefonul sună de mai multe ori, dar nu răspunse. Îi spusese doamnei Gray că nu e acasă pentru nimeni.

Stînd întinsă în întunericul camerei, Marie încerca să-și golească mintea de gînduri. Încetase să-și mai analizeze pornirea de a rămîne ascunsă între patru pereți. Fusese o reacție pornită din străfundurile ființei ei. Toți mușchii și toate celulele ei se împotriviseră ideii de a pune brusc pe cineva în situația de a fi respins, contrar tuturor așteptărilor.

În felul acesta Mac putea să-și dea seama, treptat, că lucrurile nu mergeau chiar așa de bine. Deci, cînd avea să-i spună, în cele din urmă, el avea s-o ia mai ușor.

Rămase acasă și ziua care urmă. La ora șapte, cînd o telegramă de la Walter o anunță că avea să se întoarcă seara următoare, își dădu seama că, înainte de asta, trebuia să clarifice situația dintre ea și MacKerrie.

Așteptă să se întunece și ieși la plimbare prin grădină. Un minut mai tîrziu se auzi un zgomot de pași și MacKerrie apăru lîngă ea.

— Marie, ce se întîmplă ?

Forma nedeslușită a corpului lui se ghicea în întunericul nopții de vară. Avea o voce îngrijorată.

— Ce se întîmplă e numai din vina ta, zise ea. Eram atît de tulburată, și n-aveai nici un drept să profiți de situație. Cu atît mai mult cu cît ești doctor.

Se opriră față-n față, și Marie își dădu seama că el nu simțea nici părere de rău și nici vinovăție.

— Marie, spuse el încet, nu sînt doctorul tău. Cînd o femeie reacționează în fața unui bărbat așa cum ai reacționat tu, nu poate să se lepede de el pur și simplu.

— Te respect, dar nu te iubesc, zise Marie ferm. N-am plecat la vînătoare de iubiți sau de soți.

El păru să cadă pe gînduri. Apoi spuse :

— Aș putea să te mai vizitez ca să-ți spun povestea vieții mele și a primei mele căsătorii ?

Întrebarea o făcu să-și dea seama că nu știa mai nimic despre acest om.

— Povestește-mi acum, zise ea.

Povestea căsniciei lui Mac era scurtă. Soția sa fusese internată într-o clinică de boli nervoase. Nebunia ei era incurabilă. Tocmai din pricina bolii ei, începuse să studieze creierul uman și fiziologia lui.

— La urma urmei, spuse el, eu sînt chirurg și nu psihiatru. Orice ar fi Eu-ul, e clar că gîndește și funcționează printr-un mecanism organic ce poate fi disecat. La om, acest mecanism, — creierul —, este suficient de complex ca să rămînă, pe viitor, centrul preocupărilor mele în domeniul cercetării.

Marie nu spuse o vorbă. Măiestria lui MacKerrie, în specialitatea sa, era notorie, iar de cînd extrăsese creierul lui Carl devenise de-a dreptul proverbială. În același timp, dezinteresul lui față de aspectele fiziologice ale bolii nevestei sale ascundea ceva. Poate că era vorba de vinovăție, dar și de inconștiență.

Cîntări lucrurile la rece, făcînd abstracție de căldura care emana din el : era clar că doctorul MacKerrie nu vroia să știe ce simt cei din jurul lui, și nici din ce motive.

Povestea lui îi oferi argumente suplimentare :

— După cîte înțeleg — și asta n-are nici o legătură cu mine personal — tu te aștepți ca o femeie cumsecade să se împace cu situația în care te afli, să te consoleze și să trăiască alături de tine ducînd o existență ștearsă ; am înțeles bine ?

Dacă sperase să-l tulbure, se înșelase. El răspunse liniștit :

— Speram că mă vei iubi și mă vei lua așa cum sînt.

Marie răspunse cu hotărîre :

— Avînd în vedere poziția ta aici, cred că am tot dreptul să-ți cer să promiți că niciodată nu vei mai încerca să depășești o anumită limită în relațiile dintre noi. Promiți ?

— Nu.

Refuzul instantaneu îi aminti Mariei de o altă observație a redutabilului savant-filozof doctor Carl Hazzard : „Iubito, cînd cineva te refuză e clar că se consideră mai tare ca tine. Dacă n-are dreptate, dă-i un brînci și lasă-l să cadă. Dar dacă are, taci din gură. Cuvintele sînt inutile în fața unei poziții de forță".

Marie se întrebă : *În ce fel se simte Mac mai tare ?*

— De ce nu vrei să-mi promiți ? îl testă ea. Dă-mi un motiv.

MacKerrie spuse blînd :

— Dacă-mi spui ce te-a făcut să-mi cedezi noaptea trecută, îți spun.

Era, bineînțeles, imposibil să-i spună că-i era teamă ca nu cumva să creadă minciuna lui Carl și că, aflată în starea aceea de spaimă și confuzie, se dizolvase într-o substanță lipsită de consistență, care cerșea îndurare.

Așa că repetă :

— Ți-am mai spus. Ai profitat de o femeie aflată într-o stare de semidepresiune nervoasă.

Liniște.

— Ce ai de spus ? insistă ea.

— Marie, vocea lui MacKerrie era calmă, răbdătoare, fiecare bărbat s-a lovit de problema cu care se confruntă o femeie în societatea noastră. Cînd cedează unui impuls normal, se simte imediat vulnerabilă și trebuie să justifice faptul printr-o extremă oarecare. Eu înțeleg fiziologia reacției tale cînd ai fost cu mine, și asta e de ajuns ca să mă mulțumească o dată pentru totdeauna. Las nevoia ta de acum, de a te justifica, pe seama acelor elemente ale convențiilor sociale pe care, ca savant, am învățat să le ignor de multă vreme. Faptul că mi-ai răspuns fizic, într-un mod remarcabil, arată că ne potrivim bine. Tot restul e un soi de

perdea de fum feminină, genul de lucru pe care, așa cum am mai spus, femeile obișnuiesc să-l facă. Acum ți-am răspuns ?

Ea se întoarse brusc și-l lăsă acolo.

Cel puțin i-o spusese.

Restul depindea de cît de mult știa el.

Adormi cu ajutorul unui somnifer, dar avu parte de un somn agitat, plin de vise.

Nu reuși să-și amintească nimic din ce visase.

VII

Walter se întoarse cu avionul în seara următoare. Aduse cu el un teanc de comenzi. Ceea ce dorea, în special, era un întreg grup de utilaje de comandă pentru lucru la temperaturi foarte joase, create cu ajutorul heliului. Unele piese din echipament aveau să coste chiar și cincizeci de mii de dolari bucata, așa că totul se ridica la mai mult de un milion de dolari.

Marele succes al călătoriei sale părea să-i mai fi ridicat moralul.

— A fost chiar plăcut să plec, spuse el.

La puțin timp după ce se duse să-și despacheteze bagajele, sună telefonul. Marie răspunse și simți un șoc, auzind vocea lui Mac, încordată și tulburată, la celălalt capăt al firului.

— Marie, sînt foarte bolnav. Ai putea să-mi chemi un doctor ?

Imediat îi veniră în minte o serie de gînduri care nu-i mai veniseră niciodată pînă atunci. *Crede că Walter și cu mine sîntem amanți. Știe că acum Walter s-a întors și i s-a făcut rău gîndindu-se la asta. Mă rog, e depresiunea lui, prostia lui, nu mă privește.*

Își dădu seama că Mac trebuie să fi făcut dragoste cu ea cu gîndul că încalcă domeniul lui Walter.

Dintr-o dată, deveni extrem de nemiloasă și-i spuse aspru :

— Dacă mă poți suna pe mine, atunci poți să-l suni și pe doctorul tău.

Mac răspunse cu o voce încărcată de durere :

— Am să stau aici toată noaptea, bolnav. Să te gîndești la mine, da ?

— Bineînțeles, spuse Marie enervată și închise telefonul.

Realiză că Mac s-ar putea să o sune toată noaptea, crezînd că Walter e cu ea. Posibilitate ce-i stîrni toată frustrarea, neajutorarea și resentimentele pe care le simțise din cauza acestei situații.

...Toți oamenii aceștia credeau despre ea ceva ce nu era adevărat, și nu putea face, sau spune, nimic care să-i facă să-și schimbe părerea...

Scoase receptorul din furcă și-i dădu drumul pe podea, undeva pe sub masă.

Noaptea trecu fără alte complicații.

Pe cînd își lua micul dejun a doua zi dimineață, se gîndea că *de fapt bărbații sînt pierduți. Sînt prinși fără speranță de scăpare în problema sexului. În afară de asta, sînt probabil destul de umani.* I se părea că făcuse o observație importantă, și de data asta era a ei, nu a lui Carl.

Urmă o zi importantă.

La tribunal, cu puțin înainte de amiază, creierul lipsit de corp al doctorului Carl Hazzard fu declarat „persoană în viață".

Dr. Marie Hazzard fu desemnată custodele oficial al creierului, cu recomandarea să folosească toate resursele științei moderne, și în special capacitățile și competența Fundației pentru Studiul asupra Creierului „pentru a menține fragilul fir de viață care a mai rămas în faimosul dumneavoastră soț".

După ce termină pronunțarea, judecătorul, un bărbat solid, plăcut, îi zîmbi prietenos și spuse :

— Dr. Marie, permiteți-mi să vă felicit cu ocazia acestei pronunțări istorice. Hotărîrea dumneavoastră fermă de a-i conferi doctorului Carl calitatea de ființă vie se înscrie în cea

mai înaltă tradiție umanistă a elitei științifice de azi și este un triumf personal de etică și moralitate pentru o femeie.

Pe cînd ieșeau din sala de judecată, avocatul Lindley mergea alături de ea pe coridor și-i spuse cu o voce joasă :

— A fost un elogiu neașteptat din partea onoratului judecător. Va fi citat în toată lumea. O stea de cinema mai poate s-o întoarcă cumva ca să scape dintr-o asemenea situație, dar o cîștigătoare a Premiului Nobel pentru fizică, nu.

Marie știa la ce făcea aluzie. Nici vorbă de divorț : o viață publică exemplară, respectarea tuturor regulilor cu scrupulozitate.

Tînărul continuă :

— Și asta mă face să regret și mai mult lipsa dovezii că soția faimosului savant poartă în pîntece copilul lui, conceput doar cu cîteva zile înainte de accidentul lui prematur. Mai există oare vreo posibilitate să anunț, în acest sens, presa ?

Amintindu-și reacția lui Walter la cealaltă discuție a ei cu tînărul acesta, Marie zise nemulțumită :

— E evident că ați ajuns să credeți fanteziile erotice ale soțului meu. Îmi pare rău să vă anunț, avînd în vedere grija pe care ați exprimat-o, că lucrul pe care îl sugerați nu e cu putință.

— Păcat, dădu el din cap cu regret. Îmi pare rău că l-am speriat pe Walter.

Era o afirmație directă și arăta atîta încăpățînare, că Marie se gîndi, șocată : *Ce pune la cale ?*

Dar înainte ca ea să poată vorbi, tînărul Lindley continuă :

— Nu uitați, oricare ar fi emoțiile celorlalți, dosarele unui avocat sînt depozitarele pașnice ale multor lucruri de nepovestit din istoria diverselor familii. Avînd în vedere că nu e treaba mea să dovedesc vinovăția cuiva, ci numai să dau sfaturi asupra cursului de urmat, ceea ce știu nu e periculos pentru dumneavoastră sau Walter. Nu că aș ști mai mult decît mi-a spus soțul dumneavoastră.

— V-am spus, zise Marie repede, că soțul meu era un bărbat extrem de gelos. Trecea periodic prin asemenea crize și v-ați lămuri că este așa dacă v-ați consulta cu tatăl dumneavoastră.

Tînărul aprobă imparțial :

— O caracteristică răspîndită la unii masculi ; ajunge probabil pînă în epoca omului de Neanderthal.

Marie își adună curajul și spuse pe un ton ca de gheață :

— Nu reușesc să înțeleg de ce veniți cu o asemenea idee pentru a doua oară.

Bob Lindley spuse pe un ton indiferent :

— Un avocat îi spune clientului ceea ce consideră că este necesar. Sau doriți să fiți reprezentată de o altă firmă de avocați ?

Deci asta era ?

Marie oftă. Ceea ce-i spunea el, era că o are la mînă, deoarece știe un secret foarte periculos despre ea. Și asta însemna că, de acum înainte, numai firma lui avea s-o reprezinte din punct de vedere legal.

Trebuie să fi avut o intuiție. Poate că știa despre fratele avocat al lui Walter. Greu de crezut. Și totuși, cum altfel se putea explica acest șantaj aproape deschis ?

Marie își înfrînă teama :

— Nu fiți caraghios, spuse ea degajat. Sînt pe deplin satisfăcută de serviciile dumneavoastră. Să nu mai pomeniți de prostia asta.

— Dacă asta este dorința dumneavoastră, zise Bob Lindley, atunci să considerăm că nu s-a spus niciodată nimic.

Asta avea să fie cam greu, reflectă Marie, întunecată, cînd se despărțiră după scurt timp. Individul se făcuse înțeles cu atîta eficiență, încît ea își dădu seama că propriile ei idei din dimineața aceea erau nerealiste.

Carl are dreptate — se gîndi ea. *Femeile sînt cele care sînt pierdute. Toți bărbații ăștia își iau ceea ce le trebuie, în timp ce eu...*

Încă nu reușea să se decidă asupra ei însăși. Se *simțea* ca o victimă a circumstanțelor nemiloase.

VIII

La vremea primirii Premiului Nobel, un artist celebru îi pictase pe Carl și pe ea — portrete separate. La fel ca mulți moderni, se dovedise incapabil să redea o asemănare reală, dar la Carl reușise o față idealizată cu o tușă de diabolic în ochi.

Carl fusese încîntat. Totdeauna fusese convins că avea o înfățișare prozaică : corp slab, obraji scobiți, dar ochi intenși, arzători.

Acesta era portretul pe care Marie îl atîrnă în camera cu creierul.

Timp de cîteva zile se tot construise în jurul creierului. Carl își exprimase teama că ar putea cădea ceva pe cupola care-l adăpostea. Așa că se realizase o structură curbă, din oțel, așezată pe traverse tot de oțel, ce se arcuia protector deasupra lui. Marie era de părere că acum chiar și unui meteorit rătăcit i-ar fi fost greu să-l omoare.

Trecu o zi, apoi alte cîteva.

Marie începu să respire mai ușurată. Presupunea că întreaga agitație care urmase accidentului lui Carl continua — poliția, Mac, celelalte femei — dar cel puțin o lăsau pe ea în pace.

De-ar ține-o tot așa !

Într-o zi, la prînz, ușa se deschise deodată și intră Walter. Surprinzător era faptul că nu se obosise cu formula politicoasă de a-i da un telefon să o anunțe că vine.

Nici nu bătuse la ușă.

Avea buzele strînse și era încordat.

— Tocmai am stat de vorbă cu Mac, spuse el sumbru.

Marie deschidea gura ca să-l pună la punct pentru felul în care intrase. Acum simți un junghi.

— Mac ? făcu ea slab.

— Mi-a mărturisit că e îndrăgostit de tine și că are motive serioase să creadă că și tu îl iubești.

Marie se dădu înapoi în fața luminii sălbatice din ochii lui.

— Nu are nici un motiv, zise ea. Dar de ce e asta o problemă pentru tine ?

Walter făcu un pas spre ea, și înainte ca Marie să-și dea seama ce are de gînd, mîna lui se ridică. Cu intenția vădită de a o plesni peste față.

— Nu încerca să mă aiurești, spuse el brutal. Noi doi sîntem băgați în mizeria asta împreună.

Lovitura declanșă un spasm convulsiv în corpul ei și se lăsă să alunece pe podea, uluită, gîndindu-se : *chiar pot să-l las să-mi facă așa ceva ? Ar trebui să pun să-l aresteze.*

Știa, după slăbiciunea pe care o simțea în interiorul ei, că n- avea să îndrăznească.

— Spune-mi, porunci el, are *cel mai mic* motiv ?

Ca prin ceață, Marie privi în sus spre un bărbat a cărui față lucea de transpirație : ochii întunecați, mijiți, strălucitori, nenormali, trup prelung, slab și rigid. Șocată, realiză că Walter slăbise foarte mult în ultimele săptămîni.

Întregul lui aspect reflecta o subiectivitate extremă și absorbire în propriile lui simțăminte, iar ei îi transmitea în adîncul sufletului convingerea că se află într-un pericol grav.

Toate acestea îi veniră în minte în fascicule stroboscopice ; nu erau chiar gînduri adevărate, ci pur și simplu o succesiune de senzații care în răstimp de cîteva secunde îi erodară rezistența. Incapabilă să se controleze, dădu drumul, însoțită de lacrimi nestăvilite, poveștii legăturii ei de o noapte cu Mac.

Cînd termină, Walter se duse la o canapea și se trînti pe ea. Obraiii i se albiseră. Mormăi într-un tîrziu :

— Ei bine, *ăsta* e un preț pe care nu m-am așteptat niciodată că va trebui să-l plătesc.

— Un preț pe care să-l plătești tu!? zise Marie. Ai înnebunit?

Ridicîndu-se în picioare, îl văzu scuturînd încet din cap. Mușchii de pe fața lui erau atît de întinși că părea aproape un străin.

— Marie! îngăimă el. Sîntem rudimentari. Asta e presiunea maximă.

— Dar Mac nu te va da de gol niciodată! zise ea. Ai să vezi. E un om bun.

Walter făcu un lucru uimitor. Se lăsă într-o parte, ajunse pe podea și se încovrigă ca un copil. Alarma pe care o simțise Marie inițial se transformă în confuzie. Nesigură, păși spre el, se aplecă și spuse cu voce stridentă:

— Walter, ce faci?

Drept răspuns primi un sforăit ușor. Nevenindu-i să creadă, se aplecă și-l întoarse cu fața în sus.

Dormea dus.

Adevărul o izbi ca o nouă lovitură fizică. Asta era teroare în stare pură.

Se hotărî să nu-l sune pe Mac. Cam după o oră, cînd Walter dădu semne de trezire, se duse la el și-l scuturâ.

El se ridică în capul oaselor, stătu un timp cu ochii la ea, apoi o prinse de mînă, o trase jos lîngă el și începu preliminariile actului sexual.

La început fu pur și simplu o luptă surdă, fără alt sunet în afara gîfîielilor. Undeva, în mintea ei, în timp ce se lupta, se trezi un gînd: *„Dar e impotent! Cum vrea..."* După încă un minut, își mai dădu seama, la fel de vag, că forțele primitive dezlănțuite în acest bărbat rupseseră în mod evident toate barierele artificiale.

Cu un efort brusc, reuși să se elibereze și se ridică în picioare. Înainte să poată fugi, se ridicase și el și o prinsese din nou.

Marie reuși să articuleze:

— Walter, ascultă-mă ! Încetează cu prostia asta !

— Sîntem vîrîți amîndoi în crima asta, șopti el răgușit. Trebuie să te fac să înțelegi asta.

— Ești nebun ? N-a fost nici o crimă.

Cîteva clipe această remarcă păru să pătrundă pînă la creierul lui. Îi dădu drumul. Se uită la ea, cu ochi ficși și vag nedumeriți.

— Marie, zise el, într-o situație ca a noastră, o femeie nu poate fi lăsată cu bărbatul cu care nu trebuie.

Se întoarse și porni spre ușă. Marie ajunse acolo în același timp cu el.

— Ce vrei să faci ? întrebă ea.

O privi cu ochi ficși, cu o expresie ciudată, goală. Marie, care deschisese gura să spună ceva, o închise la loc. Își dădu seama pentru prima dată : *Asta e depresiunea lui nervoasă.*

Păru să fi uitat de ea. Deschise ușa și se îndepărtă.

Marie îl lăsă să plece, pentru că într-adevăr ajunseseră la un comportament rudimentar ; era clar că ceea ce avea să urmeze va depinde de ea.

De îndată ce Walter plecă, își scoase rochia boțită și-și puse una curată, apoi se îndreptă spre camera creierului. Sosise timpul să afle ce-i spusese Carl lui MacKerrie.

IX

Apăsînd butonul albastru cîteva minute după aceea, era foarte hotărîtă.

— Carl, mă auzi ?

— Marie, m-am gîndit la ce mi-ai spus, cum că ai fost bolnavă acum cîteva zile.

Îi trebui un moment să-și amintească despre ce vorbea : era pretextul pe care-l folosise ca să nu se ducă la el, cît stătuse în casă, evitîndu-l pe Mac.

Așteptă, împiedicată să-și ducă la capăt propriul scop de cuvintele lui neașteptate.

— Și ? — zise ea pînă la urmă.

— Îmi pare rău să ți-o spun : nu cred că ai fost bolnavă. Cred că pur și simplu ai uitat de mine.

— Nu, dragul meu, nu-i adevărat, zise Marie.

Se gîndea nerăbdătoare că acum o să-și mai piardă timpul și cu asta.

— E caracteristic pentru o femeie, spuse Carl, să-și piardă respectul pentru un mascul ineficient. Eu acum sînt cel mai ineficient mascul din toată istoria umană, iar tu ai și început să mă neglijezi. În curînd or să treacă zile întregi în care nici n-o să-ți mai aduci aminte că sînt aici.

Cuvintele lui se potriveau de data asta cu scopul ei, așa că reuși să spună :

— Comunicarea dintre tine și mine este exact subiectul despre care vroiam să stăm de vorbă. Așa că prima mea întrebare este dacă i-ai povestit doctorului MacKerrie despre sentimentele tale personale privitor la relația noastră intimă.

Liniște ; apoi Carl zise :

— Asta-i o întrebare cu substrat.

— Da sau nu ?

— Stai puțin. Stai să mă gîndesc ce-am zis.

Liniștea se prelungi. În timp ce aștepta, Marie se trezi privind absentă la creier. Stătea acolo în cutia lui transparentă, sprijinit parțial de o altă structură transparentă. De fapt, își dădu ea seama, creierul era așezat și susținut exact în poziția în care ar fi fost, dacă s-ar fi aflat în cutia craniană și el ar fi stat în picioare.

Cînd îi veni acest gînd, deveni conștientă că ea chiar se uita la creier. Tresări cu un suspin zgomotos și dădu să se întoarcă cu spatele, dar se opri. În mod deliberat, se uită la monstruozitate. Îl văzu : roz și gri, cu nenumărate mici volute care se învolburau în ele însele.

...Centrala decizională principală a unei ființe umane, poate chiar esența umanității se afla acolo, împreună cu toate acele mecanisme naturale care acum, sub stres, se mișcau în mod incontrolabil.

Trebuia să se obișnuiască cu ideea că asta era tot ce mai rămăsese din Carl. De mult, îl iubise suficient ca să se mărite cu el. Timp de aproape un an trăiseră ca soț și soție. După ce ea aflase adevărul, a fost totdeauna dispus s-o includă printre concubinele sale. Chiar așa, îi oferise odată toate serile lui de miercuri.

Șirul gîndurilor îi fu întrerupt atunci cînd Carl vorbi din nou :

— Da, spuse el.

Îi trebuiră cîteva momente ca să-și amintească la ce întrebare i se răspunsese. Zise :

— Ce i-ai spus ?

— Că tu și cu mine nu mai aveam relații intime de paisprezece ani.

— Oh !

Vocea lui Carl pledă grăbit :

— Draga mea, dar e doctor.

— Da, dar nu e doctorul *meu,* spuse Marie stăpînindu-și mînia. Și ce i-ai mai spus ?

— Păi...

— Spune-mi !

— Marie — ton implorator — te rog nu mă presa așa. Nu pot face față. Adu-ți aminte, sînt singur aici în întuneric. Am nevoie de simpatia și înțelegerea ta, nu de furie.

Marie se mai relaxă puțin.

— Bine, dragule. Dar de ce nu-mi spui pur și simplu totul, și după aceea să continuăm ?

— Mi-e rușine de o parte din ce-am povestit.

— Spune-mi, te rog. Viitorul comunicării noastre depinde de sinceritatea noastră totală.

— Bine, Marie. Cînd am analizat situația fără ieșire în care mă aflu, mi te-am închipuit acolo, afară, o femeie frumoasă, de numai treizeci și opt de ani, atrăgătoare, și eu prins aici în capcană, incapabil să fac sau să văd ceva altfel decît prin mașinăriile astea blestemate. O vreme am fost nebun de gelozie și de frică. I-am spus lui Mac că eu cred că Walter e cel care m-a ucis, și...

Deci temerile lor cele mai rele se adeveriseră. Marie simți o durere interioară teribilă.

— Continuu să fiu relativ sigur că el a făcut-o. Pentru că, după ce tu ai plecat în vizită la părinți, l-am amenințat într-un mod pe care nici un bărbat adevărat nu l-ar fi înghițit de la un alt bărbat. Tu nu poți înțelege asta, pentru că ești pierdută în mașinăria mintală a unei femei. L-am provocat și am căpătat ceea ce ar fi trebuit să știu că voi căpăta. Gelozia nu e un sentiment deștept. Ferește-te de Walter, Marie. E un om periculos.

Marie își aminti de silueta lui Walter dormind pe podea și ridică din umeri. Își dădu seama de disprețul din acest gest și avu un sentiment acut de vinovăție, Walter aștepta ca ea să-i rezolve problema. Numai că într-o asemenea situație sentimentul de vinovăție nu avea ce căuta.

Carl vorbea din nou :

— Marie, ești sigură că totul e în regulă ?

— Da, dragule, minți ea.

— Nu înțeleg, spuse pe un ton plîngăreț. După mintea mea, ar trebui să ai probleme din ce în ce mai mari pe oră ce trece, pînă ce — BUM ! — toată chestia sare în aer.

Nu explicase niciodată ce înțelegea prin acea explozie. Marie nu îndrăznise niciodată să întrebe, de teamă că cea mai măruntă întrebare asupra *acestui* subiect i-ar putea trezi suspiciunile.

Se gîndi : *Exact asta ne trebuie acum, să-l apuce o depresiune nervoasă pe Carl.*

Înainte de-a apuca ea să zică ceva, Carl spuse pe un ton de scuză :

— Marie, draga mea, mai am o mărturisire de făcut.

Pe moment, cuvîntul o ului ; apoi spuse calm :

— Mărturisire ?

— M-am tot chinuit cu o mie de gînduri despre inevitabilitatea că, pînă la urmă, cineva tot o să facă dragoste cu tine, în timp ce eu, mă rog, rămîn aici, neajutorat.

Marie nu îndrăznea să sufle o vorbă, de frică să nu spună vreo prostie.

— Așa că, zise Carl, mi te-am imaginat ca pe-o victimă a nebuniei masculine, care chiar există, Marie ; nu mă înțelege greșit. Văzîndu-te ca o inocentă prin definiție, mi te imaginam deja trăind o viață de prostituată. Ca să fiu cinstit — continuă Carl — m-am tot întrebat cum ar sfîrși totul. Nu dusesem niciodată gîndul mai departe de dilema feminină.

Marie aștepta, cu răsuflarea tăiată.

Carl continuă :

— Ceea ce mă îngrijorează este că singurul sfîrșit pe care mi-l pot imagina e un fel de criză în urma căreia vei fi omorîtă. Probabil că ar arăta ca o sinucidere.

Lacrimile țîșniră din ochii Mariei.

Pe tot parcursul acestor săptămîni, undeva în adîncurile minții ei, existase sentimentul că *era* sortită pieirii.

Acum o spusese și el.

Carl vorbea din nou :

— Îmi dau seama că m-am înșelat. Mi-am uitat propriile reguli. Fiecare femeie acționează de pe o poziție inatacabilă. Poate ai crede că o prostituată, de exemplu, nu are cum să-și justifice acțiunile. Te înșeli. Are cum. În același fel, dacă ai avea într-adevăr o legătură cu Walter, ai face-o așa fel încît el să nu poată găsi niciodată vreo hibă în motivele tale. Am uitat tot timpul că poziția ta inatacabilă a fost ciudata puritate a frigidității. În societatea noastră, o femeie frigidă are cel

mai inexpugnabil statut moral din toate. Dar trebuie să existe un motiv pentru care ai devenit astfel. Așa cum văd eu lucrurile acum, acel motiv nu se poate afla decît în faptul că, atunci cînd te-ai măritat cu mine, ai făcut-o pentru totdeauna. Ce alt motiv poate exista pentru faptul că mi-ai rămas fidelă chiar pînă în clipa asta ? Și uite, în sfîrșit, recunosc că mi-ești fidelă. Poftim, asta te face să te simți mai bine ?

Marie suspină.

Presupunea că acum, redevenind pură în mintea lui, avea să urmeze inevitabila ofertă a pactului de sinucidere în doi.

Difuzorul tăcu pentru un timp ; apoi se auzi : „Marie !"

— Da, dragule ?

— Lasă-mă să mă gîndesc la asta, și te rog să vii înapoi diseară. Da ? Am ceva foarte important să-ți spun.

Ceea ce o uimea, încă o dată pe Marie, era asemănarea cu trecutul. Invariabil, ciclul fusese același : gelozie, gelozie nebună, acceptare a purității ei și apoi o declarație solemnă, sau o comunicare importantă, care totdeauna se dovedise a fi o ofertă de sinucidere. Carl nu părea să-și fi dat vreodată seama ce stereotipe îi erau reacțiile în situațiile astea. De fiecare dată părea să uite că o mai făcuse și înainte.

Dar se gîndi ea : *O să vin înapoi ; am să-l ascult.*

Îi promise și apoi plecă.

X

Pe la mijlocul după-amiezii veni primul sentiment, ascuțit, de alarmă.

Sinucidere ! se gîndi ea. *Oare ăsta e modul lui de a face o depresiune nervoasă ?*

Lucrul se întîmplase de atîtea ori, încît căpătase în mintea ei un soi de normalitate, ceva cu care te puteai obișnui.

Dar nu era normal. Era incredibil de anormal.

Ceea ce o înspăimînta era propria ei inconștiență. Pînă și ceea ce-i spusese lui Carl — pentru a-l calma — acum produsese criza.

Marie se repezi înapoi în camera creierului și se uită după explozive. Nu găsi nimic.

Apoi cercetă îngrijorată lista de obiecte, substanțe chimice și materiale pe care Carl le comandase din timp în timp, apoi localiză și cercetă fiecare obiect în parte.

Nimic.

Adică nimic care să poată fi combinat în așa fel încît să ajute cuiva să se sinucidă.

Îl căută pe Mac și-l luă la întrebări fără să-i dea explicații. Figura lui blîndă deveni gînditoare, dar pînă la urmă dădu negativ din cap.

— Singurul lucru pe care mi-l amintesc este că mi-a cerut, acum vreo cîțiva ani, să-i spun ce vom face cu creierul lui după ce moare. I-am spus atunci, bineînțeles, așa cum ți-am spus și ție, că planul nostru este să ținem în viață cît mai multe creiere de savanți, cît mai mult timp. După cum știi, n-a fost posibil. Pur și simplu nu ajungem acolo la timp. Sînt sigur că Dr. Carl nu și-a imaginat niciodată că i se va întîmpla ceva, atît de repede. Așa că, nu cred să-și fi luat măsuri.

Marie, amintindu-și numeroasele oferte de pacte de sinucidere, spuse gînditoare :

— Era obsedat de întregul concept al morții. Moartea nu era niciodată departe de gîndurile lui. Există vreo modalitate în care s-ar putea sinucide ?

Mac nu era omul căruia să-i pui o asemenea întrebare. Spuse pe un ton condescendent :

— Așa cum stau lucrurile, Carl va trăi probabil o veșnicie.

Ezită, după care spuse serios :

— E o lume dură, Marie și, în anumite privințe, sînt un bărbat la fel de dur ca oricare altul. Cînd văd o femeie luînd-o

razna, așa cum faci tu acum, descopăr în mine hotărîrea de a face tot ce e necesar ca s-o opresc.

Marie avu o reacție de recul :

— Ce vrei să spui ?

— Îmi pare nespus de rău dacă sînt crud, dar sînt hotărît să fac în așa fel, încît să te oblig să alegi între mine și Walter.

Dintr-un motiv necunoscut, Marie nu reuși să se supere pe el. Trecu pe lîngă el fără o vorbă.

Se înseră.

Marie își aminti de cartea de aforisme.

Se îndreptă spre camera lui Carl. Mai întîi răvăși sertarele de la birou, care nu fuseseră atinse pînă atunci. Apoi se uită pe rafturile din șifonierul lui, și pînă la urmă ajunse la sertarele de la bufet.

Acolo găsi un carnețel de adrese. Nu era ceea ce căuta, dar se opri totuși să se uite prin el : o formidabilă listă de femei, cu nume și adrese. În total numără douăzeci și opt. Majoritatea aveau date vechi notate alături.

Erau probabil amante abandonate din vremuri de demult.

...Ann, Lil, Diane, Esther, Grace, June, Velvet... Marie se opri.

— Velvet ! — exclamă ea, pe un ton usturător.

Tocmai îndesa grăbită carnețelul înapoi, în sertar, cînd zări un colț roșu al obiectului după care venise.

Femeile sînt sortite pieirii.

Înșfăcînd volumul, fugi pe coridorul cufundat în liniște, spre propriul ei apartament. Se instală pe un fotoliu, deschise cartea și citi singurul paragraf de pe pagina întîi :

„Cel mai mare univers neexplorat nu este în spațiul cosmic, sau pe alte stele, sau în galaxii îndepărtate. Se află chiar aici, între urechile tale, draga mea Marie."

Buzele Mariei se strînseră. Închise cărțulia cu zgomot și, ridicînd din umeri, se uită curioasă la titlul scris pe copertă,

cu litere de tipar. Dedesubt, tot de mînă, cu aceleași caractere era scris : „A fi citit de soția mea, Dr. Marie Hazzard, numai în eventualitatea decesului meu. Vezi pagina 2."

Ea citise pagina unu. Redeschise cartea. Pagina doi conținea, de asemenea, un singur paragraf, ceva mai lung.

„Bineînțeles, nu ne putem prevedea viitorul în detaliu, dar mi-a dat prin cap că un om ca mine poate foarte bine să aibă un sfîrșit prematur, fie de mîna unui soț gelos, fie de a unei amante părăsite, fie, — Doamne ferește —, chiar de mîna Mariei, multîndurătoarea mea soție. Cine știe ce-o fi fost în tărtăcuța acestei femei, toți anii ăștia cît am tot trădat-o... în orice caz, numai ea ar putea avea vreo idee."

Marie se gîndi : *Același Carl dintotdeauna, scrie cînd e în toiul crizei lui destructive.*

Acestea fiind zise, citi toate grozăviile din cărțulie, aproape auzindu-l pe Carl cum le rostește cu voce tare ; știa pe dinafară fiecare rînd. Nu se afla în rîndurile acelea nici o surpriză. Toate fuseseră rostite de nenumărate ori de-a lungul anilor de vocea sardonică a lui Carl, deși pe cîteva le uitase.

Sperase să afle din cuvintele scrise de mîna lui cum să se descurce cu Carl. Așa că, înțelegerea faptului că nu poate găsi nimic nou și că trebuie să se descurce singură, fu o dezamăgire amară.

Cu moralul la pămînt, se duse în laboratorul gol și se apucă de acele pregătiri concrete, fizice, care de obicei ajută în domeniul pur fizic, dar nu au nici o valoare cînd e vorba să îndepărteze o criză morală și consecințele ei. Prima ei sarcină era să instaleze un sistem de televiziune cu circuit închis, între camera creierului și un anumit loc din apropierea ușii de la intrarea clădirii.

Era destul de ușor de făcut, avînd în vedere că nu trebuia decît să mute, de colo-colo, niște obiecte care erau puțin mai grele pentru ea. Monitoarele se aflau la îndemînă ; laboratorul

folosea sistemul de televiziune cu circuit închis atunci cînd avea de construit echipamente periculoase, făcînd treaba cu ajutorul instrumentelor telecomandate.

Instală un sistem de legătură pentru a putea apăsa de la distanță pe butonul albastru.

Această din urmă treabă nu fu pe-atît de dificilă, cît îi luă mult timp. Nu avea nimic în laborator, din ceea ce-i trebuia, ca să construiască instalația, așa că trebui să facă un sistem improvizat, în atelierul de alături, din cîteva piese de bază.

Puțin după ora zece și jumătate terminase.

Pe cînd stătea în ușă, respirînd aerul curat de afară și încercînd să se refacă puțin după efortul fizic prelungit, își aminti o promisiune pe care i-o făcuse lui Walter... la început : că n-avea să întreprindă niciodată nimic, în privința lui Carl, înainte de a-l consulta și pe el.

Avu un impuls de indignare și vru să igonore promisiunea.

După ce se gîndi o clipă, se îndreptă spre căsuța lui Walter. Apăsă soneria și o ținu așa un minut întreg, înainte de a-și folosi cheia master, pe care o avea, în calitate de proprietar.

Îl găsi dormind sus, în patul lui. Degeaba îl scutură în toate felurile ; îi fu imposibil să-l trezească.

Marie ieși, clătinînd din cap. Se gîndi că probabil ăsta era felul în care Walter „plătea prețul" : prin somn, prin uitare.

În timp ce se întorcea spre clădirea laboratorului, îi văzu în minte : Mac bolnav și neajutorat în căsuța lui, Walter practic în stare de inconștiență și Carl, ca un automat, dramatizînd încheierea apoteotică a geloziei sale ciclice. Oameni strălucitori în domeniile lor, competenți...

Nimic din toate astea nu-i era de folos.

Într-un fel ciudat, asta o liniștea. Însăși natura mecanică a reacțiilor lor le făcea previzibile ; indica un fel de soluție.

...Dacă frigida Marie s-ar fi dezghețat, bărbații cu trup ar fi încheiat un armistițiu suspicios, iar bărbatul fără trup ar fi continuat, evident, să facă planuri.

Oare putea Carl să întreprindă ceva ?

Asta era ceea ce trebuia să afle, înainte de a se confrunta cu acțiunile pe care trebuia să le întreprindă ; totul degenerase într-o bătălie indecentă a masculilor pentru dreptul de a o poseda pe ea.

Intră în laborator și porni sistemul de televiziune. Cu o mișcare fermă, puse în funcțiune sistemul de legătură care conecta butonul albastru din camera creierului, la o distanță de peste treizeci de metri.

Privind ecranul monitorului din fața ei, spuse :

— Carl, am venit.

— Sîntem singuri ?

— Da. E aproape unsprezece noaptea, adăugă ea.

— Bine. E important să fim singuri, draga mea. Ceea ce am de spus e numai pentru urechile tale.

Așa cum se așteptase, Carl îi propuse un pact de sinucidere în doi.

— Ne va duce, împreună, într-un alt plan al existenței, iubito, unde vom putea fi, pentru totdeauna, adevărații îndrăgostiți care am fost destinați să fim. Ceea ce face acest lucru urgent — continuă el —, draga mea, este tristul adevăr că puritatea nu durează, nici chiar la o femeie bună.

Marie era extrem de mirată : *O fi asta vreo chestie masculină, dorința de castitate la femeie ?*

Era clar, dintre toți bărbații, Carl era ultimul care ar fi avut dreptul să ceară puritate de la soția lui. Totuși, acum intrase în panică în privința asta... Trebuie să existe ceva în creierul masculin, poate un centru nervos, care cere în permanență ca femeia să-i aparțină numai lui.

Își dădu seama că simțise asta întotdeauna la Carl și fusese extrem de prudentă. Faptul că o acuza oricum, arăta cît de puternică, de irațională era această forță.

Era timpul să vorbească cu el.

— Nu e cazul să te îngrijorezi, zise ea. N-am de gînd să mă lepăd de frigiditate.

— Dar am dreptate. Nu-i așa că mă iubești ?

— Nu, dragule, te înșeli. Ai pierdut dragostea mea cu mult timp în urmă, îți amintești ?

— Nu-ți cunoști propriul adevăr, dulcea mea Marie. Așa că, mă văd obligat să hotărăsc pentru amîndoi.

— Așa cum ai făcut întotdeauna, zise ea.

Ceva din vocea lui declanșă o alarmă în mintea ei. Se gîndi îngrijorată : *Chiar că sună de parcă ar avea ceva pregătit.*

Ascultă cu teamă, în timp ce Carl continua :

— Marie, știi, probabil, că nici o ființă umană nu poate rămîne mult timp așa cum sînt eu, fără să ajungă la disperare. Așa că, atunci cînd Dr. MacKerrie îmi vorbea despre posibilitatea de a păstra creierul meu și al tău după moarte, — adu-ți aminte, cînd a venit prima oară... În sfîrșit, atunci mi-am dat seama că dacă așa ceva avea să se întîmple, o să fiu practic neajutorat. Cînd mi-a arătat cum aveau să-mi recreeze vocea, cu ajutorul celor analoage, am montat o serie de încărcături explozive care nu puteau fi declanșate decît de sunetul vocii mele. Am instalat cîte o încărcătură din asta în fiecare perete al camerelor din laborator. Crede-mă, iubito, ceea ce voi face acum ne va duce împreună într-un alt plan, adevărați îndrăgostiți pentru totdeauna. Sînt sigur că asta e ceea ce-ți dorești de fapt, iubito, așa că...

Se opri, după care continuă :

— Nu fugi, dragă. E prea tîrziu. N-ai să ajungi afară la timp. La revedere, iubito, ne vedem pe lumea cealaltă...

Pe cînd fugea de-a curmezișul grădinii, Marie auzi vocea lui Carl venind de la televizorul montat în spatele peretelui, strigînd ceva : semnalul, fără îndoială.

Mecanismul instalat de Carl funcționa probabil cu oarecare întîrziere, pentru că ea izbutise să ajungă în siguranță, lîngă casă, atunci cînd explozia zgudui capătul clădirii laboratorului, unde se afla camera creierului.

O pală de vînt trecu pe lîngă ea.

Marie rămase nemișcată, privind focul cum crește.

XI

La început, mintea îi era goală.

După o vreme începu să-și dea seama că se adună lume. Undeva, în depărtare, se auzea sunetul unei sirene de pompieri.

Doar o clipă mai tîrziu, — sau cel puțin așa i se păru —, nouă mașini mari intrară urlînd pe poartă, una după alta. Oameni în uniformă trecură în fugă pe lîngă ea.

De-abia dacă-i văzu.

Avea o viziune.

Cu ochii minții îi vedea pe Mac și pe Walter în căsuțele lor ; aveau valizele deschise și-și împachetau lucrurile.

Viziunea era atît de clară, încît se gîndi : *Gata, coșmarul s-a terminat și cei care l-au făcut să fie un coșmar știu și ei că jocul s-a terminat.*

Dintr-o dată avu o strîngere de inimă pentru Walter. Fusese și el o victimă, ca și ea ?

Nu putea fi sigură, dar credea că nu.

Toți cei implicați își dăduseră seama, la un nivel oarecare de percepție, că ea era vulnerabilă.

Puseseră mîna pe ea. O forțaseră fără milă.

Îi scrise, în minte, scrisoarea lui Bob Lindley, concediindu-l ca avocat personal. În timp ce pe buze îi veneau cuvin-

tele brutale pe care avea să le folosească vorbindu-le lui Mac şi Walter, se trezi cu MacKerrie lîngă ea.

— Draga mea Marie, spuse el plin de solicitudine, ţi-am adus un sedativ. Ce groaznic trebuie să fie pentru tine.

Marie se smulse violent la auzul vocii lui. Ca un şoc, îi reveniseră în minte cuvintele lui Carl : „Aparenţă de sinucidere..."

Parcă şi vedea anunţul mortuar : *Supradoză de somnifere !*

Cu voce tare, se răsti la el :

— N-ai decît să-l înghiţi chiar tu, sedativul !

Se feri cînd acesta încercă să o apuce şi o luă la fugă prin mulţime. Fugind, auzea vocea lui MacKerrie, ascuţită, încordată, disperată :

— Prindeţi-o pe femeia aceea ! Are o criză de isterie !

Cineva o prinse şi o ţinu. Ridică privirea şi dădu de ochii lui Walter.

— Marie, — spuse el trist — ce-i cu tine ?

În ochii lui era o expresie atît de ciudată, că Marie dădu să se ferească.

— Walter, — îl imploră ea, — pentru numele lui Dumnezeu, Walter, nu mă omorî !

Mîna lui se strînse mai tare şi cu cealaltă îi acoperi gura.

— E în ordine, draga mea, e numai un sedativ. Doctore Mac — strigă el — veniţi aici ! E într-o stare foarte proastă.

Marie se gîndi : *Oare nu-şi dă seama ? Dacă Mac mă omoară atunci vor fi tot doi inşi care ştiu despre uciderea mea !*

Adînc, în forul ei interior, Marie începu să rîdă. Se gîndea : *Carl, Carl, jos pălăria ! Chiar că ai reuşit să înţelegi fiinţele umane.*

Brusc, îl muşcă pe Walter de mînă cît putu de tare. Şi-i dădu brînci din toate puterile.

Era ca şi cum ar fi împins într-un perete. El continua s-o ţină bine.

— Marie — făcu el dojenitor — Marie !

În starea ei de inconștiență, auzi vocea rătăcită a doctorului MacKerrie întrebînd :

— Dar cum ați știut amîndoi ? Așa de repede ? Fiecare separat ? De ce ?

De ce devenise necesar să fie distrusă ? Prin ce logică o știuseră amîndoi ? Era un tip de înțelegere specific masculilor ?

Era groaznic să mori și să nu știi de ce.

Cu aceste gînduri alunecă în întuneric.

XII

Își reveni.

Bucurie.

Sînt vie, se gîndi. *O, Doamne, sînt încă în viață.*

Marie deschise ochii și privi fața blîndă a doctorului MacKerrie. Privirea îi alunecă pe lîngă el, văzu că se afla în propriul ei dormitor și că era ziuă. După doar cîteva clipe, îl privi pe Mac din nou, acum cu teamă.

— Marie, — zise MacKerrie, — ți-a apărut iar expresia aceea îngrozită pe față. Liniștește-te ! N-ai nimic de care să te temi. Walter și cu mine te-am acoperit complet.

Ea nu auzi decît prima parte din ceea ce spusese el ; din cuvintele lui de pe urmă nu pătrunse la ea decît liniștirea ; atît.

Începu să se simtă nu chiar la adăpost, dar mai în siguranță.

Dintr-o dată întrebă :

— Ce-ați acoperit ?

Se aplecă asemeni unui conspirator și spuse cu voce înceată :

— Walter și cu mine am ieșit la auzul exploziei și cred că amîndoi am realizat imediat ce făcuseși. Ar fi trebuit să-mi dau seama, atunci, după-masă, cînd m-ai chestionat, că toată treaba asta începe să te depășească.

Trebuie să fi apărut o expresie înspăimîntată pe fața ei, pentru că el spuse repede :

— Totul e în regulă. Ai să vezi.

Marie fusese pe punctul de a nega existența vreunui lucru care să trebuiască acoperit, și aproape-și mușcă buzele din pricina efortului de a păstra tăcerea.

Pînă la urmă, întrebă :

— Cum m-ați acoperit ?

Scoseseră mecanismul de telecomandă și circuitul de televiziune înainte ca pompierii să ajungă acolo.

— Monitorul din camera lui Carl era practic terminat — povesti Mac. Așa că l-am aruncat în camera cu vechituri. Cînd am vorbit cu Carl...

Marie se electriză.

— Carl ! — gîfîi ea.

— Ai uitat de acoperișul de metal pe care ne-a pus să-l instalăm, — zise Mac împăciuitor. A deviat unda de șoc a exploziei. A fost ca și cum ar fi prevăzut din ce direcție avea să vină. Oricum, a promis să nu spună nimic.

Marie, stînd întinsă acolo, făcu un aforism propriu : „Genul de bărbat care-i oferă iubitei lui un pact de sinucidere în doi, de obicei ochește foarte bine cînd trage spre ea și foarte prost cînd trage spre sine".

Se înfurie. *A, le-a promis, da ?* Dar nu o spuse tare.

În ea se amestecau prea multe sentimente și incertitudini ca să mai poată vorbi.

Acum era clar că Mac și Walter credeau că o salvaseră noaptea trecută, împiedicînd descoperirea faptului că ea încercase să comită o crimă.

Ceea ce era uimitor era că cei doi făcuseră echipă ca să o salveze. Să fi avut faptul ăsta o semnificație specială ?

Privi în sus, la Mac.

— Ce ai de gînd să faci ? întrebă ea cu voce răgușită.

— De la mine n-ai să mai auzi argumente egoiste, — răspunse el. M-ai convins.

Te-am convins că ce ? — se gîndi Marie. *Că ce ?*

Acum, știind despre Carl că e viu, se simțea vulnerabilă, dar pînă la ce punct, încă nu-și putea da seama. Mac nu dădea nici un semn că ar avea de gînd să se retragă.

— Unde-i Walter ? — șopti ea.

— Așteaptă afară. Am să-l trimit înăuntru.

Se aplecă și o sărută pe buze.

— Nu-ți face griji. Ai să capeți prăjitura, și poți s-o și mănînci.

Un minut după aceea ușa se deschise și intră Walter. Se trînti lîngă pat și pe fața lui apăru un zîmbet ușor.

— Trebuie să-ți fac o plecăciune, zise el. Asta chiar că ți-ar fi rezolvat problema, nu ?

Marie îl privi cu ostilitate infinită.

— Dar, continuă Walter, după ceea ce mi-a spus în noaptea în care m-a acuzat, aș fi preferat să rămînă în starea asta ; viu, incapabil să funcționeze. Așa că, deși era periculos pentru mine chiar și în starea asta, n-am mai avut de gînd să-i mai fac și altceva.

În ceea ce o privea pe Marie, resentimentul făcea loc neînțelegerii. Nu reușea să înțeleagă ce vroia el să spună.

— Cînd mi-am dat seama, zise, că impotența mea nu te ținea la adăpost de alți bărbați, pur și simplu am așteptat ocazia și am dat cu mașina peste el.

Marie simți cum se strînge sub cearșaf.

— De ce recunoști asta în fața mea ? — suflă ea.

— Acum sîntem în aceeași barcă, — explică Walter. E destul de greu să-ți imaginezi că unul dintre noi l-ar putea da de gol pe celălalt.

Deci nici el nu avea de gînd să se retragă.

— I-ai spus lui Mac ? — întrebă ea.

— Nu-ți face griji în privința lui. După ceea ce s-a întîmplat aseară, noi doi am ajuns la o înțelegere.

Scutură din cap, uimit.

— Ai fost teribilă cum ai forțat un deznodămînt rapid în chestia asta. Ai încredere în femeie...spuse el tolerant.

Marie, care fusese forțată de fiecare dată cînd făcuse o mișcare, simți acut inutilitatea cuvintelor.

— Gîndește-te, — continuă Walter, — ieri mă aflam în stadiul în care doar mă jucam cu ideea de a face dragoste cu nevasta lui Carl. Îți aduci aminte ?

Marie își aminti lupta disperată pe care o cîștigase.

— Simțeam că-mi va da o mare satisfacție, — zise Walter, — după ce Carl mă acuzase așa cum o făcuse. Dar după aceea m-am gîndit, în cursul după-amiezii, și am hotărît că nu vreau asta. Pe urmă...

Își desfăcu brațele, zîmbind larg.

— După cele întîmplate aseară, Mac a insistat să fiu de acord să te împărțim.

Pauză. Marie se făcu mică de tot :

— Mac a fost de acord să faceți *asta ?* — întrebă ea.

Walter o privi cu ochi strălucitori.

— Așa cum văd eu lucrurile, — spuse el încet, — tu simți ceva pentru bărbatul ăsta. Nu știu precis ce și cum, dar ceva este. Îmi închipui că ai putea să intri într-o relație cu el.

Marie începea să-și revină, să-și recapete rezistența. Walter probabil că îi văzu ochii, fiindcă ridică mîna repede :

— Stai ! — zise el. Mi-am dat seama imediat că Mac era teribil de agitat și, bineînțeles, că n-ai să fii de acord și, în afară de asta...

Se opri o clipă, apoi continuă :

— Mă tem că scumpa mea soție m-a scîrbit definitiv de femeile care au legături cu alți bărbați.

Se opri. Expresia i se înăspri.

— Nu-l pot lăsa pe Mac să afle asta. Deci, să ne-nțelegem — tu și cu mine. Poți să fii a lui, dar nu care cumva să lași să-ți scape, vreodată, că nu ai fost și a mea. Altfel...

— Ce-ai să faci ? — întrebă cu voce scăzută.

Privirea lui Walter deveni și mai dură.

— Voi spune că am fost amantul tău. Voi spune că am plănuit împreună asasinarea lui Carl. Voi jura că tu m-ai tîrît în toată povestea asta.

Se opri. Făcu un efort să înghită.

— Ai înțeles ? — întrebă printre dinții strînși.

Marie avea aerul că se află la mare distanță. Pe ochi i se așternuse o ceață, asemănătoare norilor care se interpun între privirea cuiva și obiectele îndepărtate. Îi era imposibil să rostească ceva, dar își amintea unul din aforismele pe care le citise în cartea lui Carl :

„Un bărbat are nevoie de multă energie pentru a-și aduce în pat o femeie frigidă și are nevoie de încă și mai multă energie pentru a o face să rămînă acolo. Totuși, din cînd în cînd, o astfel de femeie reușește să ajungă într-o fundătură sentimentală, așa încît nu mai are nici o alternativă. Mă tot întreb cum aș putea s-o aduc pe Marie într-o asemenea stare, dar nici măcar nu încerc să-mi imaginez de cîtă energie aș avea nevoie."

XIII

Trecuse o lună.

Se trezi în plină mînie. Marie rămase în pat nemișcată, conștientă că pielea i se inflamase și că, pe dinăuntru, avea un fel de corp străin și dur, un amestec de resentimente și emoții. Îi înțepeniseră mușchii, se afla într-o stare de tensiune. Avea sentimentul rezistenței și, totuși, se simțea neajutorată. Era cuprinsă de mînia unui prizonier, a unei forțe prinse în cursă și — ei, da, se gîndi ea — a unui sclav.

Un sclav nu trebuie să-și manifeste furia, nici chiar atunci cînd ceilalți își bat joc de el.

Marie se îmbrăcă, cu nerăbdare. Pe cînd se machia, încercă pentru prima dată să-și destindă mușchii înțepeniți din jurul gurii.

Se gîndi, neliniștită : *Trebuie să fiu atentă. Dacă mă neliniștesc, nu voi mai prezenta nici o atracție, iar Mac mă va părăsi. Și-atunci cine știe ce se va mai întîmpla ?*

Gîndul ăsta îi venise absolut întîmplător, astfel încît trecură cîteva clipe bune pînă cînd reuși să înțeleagă toate implicațiile situației. Apoi...

— O, Doamne !

Ironia sorții o obliga să folosească toate trucurile feminine binecunoscute, pentru a menține situația exact așa cum era : farduri, saloane de cosmetică, masaj.

Da, cursa era absolut perfectă.

După o analiză scurtă și amară a realității, răsfoi cartea de telefon, găsi numărul unui salon de cosmetică din Beverly Hills și stabili să se ducă acolo în dimineața următoare.

Pe urmă, își reîncepu cercetarea și analiza progresului făcut în anumite domenii. Fiecare parte a echipamentului comandat de clienți prezenta dificultăți speciale de construcție.

Walter veni lîngă ea. Spuse :

— Va trebui să-l întrebăm pe Carl în legătură cu asta.

Pe cînd Walter explica dificultățile în termeni tehnici, Marie îi urmărea cu atenție expresia feței. Era atît de calm, atît de obiectiv, părea să accepte atît de ușor întreaga situație.

Se gîndi, mirată : *Oare de ce continuu eu să fiu atît de tulburată de situația asta ? Nimănui altcuiva nu pare să-i pese.*

Îl asculta pe Walter cum expune problema, constata ce nu remarcase el în tot procesul pe care-l descria — de ce

cîmpul nu putea fi reversibil în condiții de superconductibilitate — și aproba liniștită din cap, spunînd :

— O să-l întreb pe Carl.

În zilele acelea, ea nu propunea niciodată soluții. Asta era o treabă de bărbat.

Bîzîitul surd, al activității din laborator, se întrerupse brusc în momentul în care Marie închise, în urma ei, ușa izolată fonic de la camera creierului.

Mac era acolo.

Se întoarse spre ea și-i spuse vesel :

— Pe-aici totul e grozav. Are cel mai sănătos creier din lume. Oricum, ne va supraviețui tuturor. Vrei să vorbești singură cu el ?

— Da.

Mac se îndreptă spre ușă, dar se opri în prag :

— Ne vedem diseară ? — întrebă el.

— Desigur.

Vocea ei era destul de tăioasă. Ce altceva putea face ? Pentru ea nu mai exista scăpare.

Se întoarse și-l privi plecînd, dintr-o dată curioasă. El ieși din cameră, privind înapoi, fiecare mișcare și fiecare mușchi al trupului său, puternic, de chirurg, părînd că exprimă un sentiment de acceptare.

Hotărîse să se întîlnească cu ea lunea, miercurea și vinerea. În celelalte seri, dispărea devreme și nu reapărea la amiaza zilei următoare.

Firește, Mac era convins că Marie își petrece nopțile de marți, joi, sîmbătă și duminică cu Walter, dar era interesant că nici măcar o singură dată nu rămăsese prin preajmă, pentru a constata că lucrurile nu se petreceau deloc așa.

Absența lui părea o dovadă permanentă că prezența lui Walter continua să fie, pentru Mac, ca un cuțit dureros, înfipt într-un punct vital.

Marie se gîndi : *Nu am decît o singură satisfacție în toată afacerea asta : faptul că, într-un fel, el fierbe la foc domol.*

În timp ce apăsa pe buton, simți din nou, bine înrădăcinată, furia aceea intensă, pe care nici un raționament nu o putea schimba.

Exact la fel ca ieri.

Ca alaltăieri și ca săptămîna trecută.

Se gîndi : *Sînt la fel de pierdută ca și Carl.*

La fel erau Walter și Mac.

Toți se mișcau împreună prin spațiu, undeva, dincolo de orbita planetei Marte, cel puțin.

Se îndreptau spre marea noapte a universului.

PIERDUT : CINCIZECI DE SORI

I

Difuzoarele din stradă se treziră la viață. O voce bărbătească răsunătoare spunea :

— Atențiune, cetățeni ai planetelor Fifty Suns[1]. Aici este *Star Cluster,* nava de război a Pământului. În cîteva momente, preaonorabila Gloria Cecily, lady Laurr, amiral al navei, va face un anunț.

Maltby, care tocmai se îndrepta către un aeroglisor, se opri cînd răsună vocea de la radio. Observă că nu era singurul.

Lant era o planetă nouă pentru el. Capitala ei avea un delicios aspect rural în comparație cu Cassidor, unde se afla baza principală a flotei spațiale de pe Fifty Suns. Maltby sosise cu nava sa cu o zi în urmă, la ordinul general, adresat tuturor navelor de război de a se refugia imediat pe cea mai apropiată planetă locuită.

Era un ordin de alarmă, din care răzbătea panica. Din ceea ce auzise la popota ofițerilor era clar că avea legătură cu nava pămînteană al cărei mesaj era transmis acum prin sistemul de alarmă generală.

La radio, glasul bărbătesc sună emoționat :

— Vă vorbește lady Laurr.

---

1 Civilizația Cincizeci de Sori.

Se făcu auzită vocea hotărîtă, vibrantă, a unei tinere femei :

— Locuitori de pe Fifty Suns, *știm* că sînteți acolo. De cîțiva ani nava mea, *Star Cluster*, cartografiază în Marele Nor Magelan. Din întîmplare, am dat peste una din stațiile voastre meteorologice și l-am făcut prizonier pe cel ce o deservea. Înainte de a reuși să se sinucidă, am aflat de la el că undeva în acest nor cu aproape o sută de milioane de stele, există cincizeci de sisteme solare locuite, cu un total de șaptezeci de planete populate cu ființe omenești.

Intenția noastră este să vă localizăm, deși la prima vedere ar părea imposibil. Într-adevăr, pare dificil să descoperi cincizeci de stele împrăștiate printre alte o sută de milioane, folosind doar mijloace tehnice : am găsit însă o soluție, doar în parte tehnică. Ascultați-mă cu atenție, locuitori de pe Fifty Suns. Știm cine sînteți. Știm că sînteți roboți dellieni și non-dellieni... Așa-zis roboți : nu chiar roboți, cu humanoizi în carne și oase. Studiind cărțile noastre de istorie, am aflat despre nebunia de acum cincisprezece mii de ani care v-a înspăimîntat, v-a făcut să părăsiți galaxia principală și să vă căutați refugiul cît mai departe de civilizația omenească.

Cincisprezece mii de ani înseamnă mult. Oamenii s-au schimbat. Incidente neplăcute precum cele trăite de strămoșii voștri nu mai sînt posibile. Vă spun asta pentru a vă alunga teama. Trebuie să vă întoarceți în colectivitate. Trebuie să vă alăturați uniunii galactice, să acceptați un minimum de reguli și să construiți porturi comerciale interstelare.

Avînd în vedere motivele speciale pentru care vă ascundeți, vă acord o săptămînă de gîndire, pentru a ne dezvălui poziția planetelor voastre. În acest răstimp nu vom întreprinde nimic. După ce se va scurge acest răgaz, pentru fiecare zi siderală ce trece fără a ne contacta, vă vom penaliza.

De un singur lucru puteți fi siguri. Vă vom găsi. Și încă foarte repede !

Difuzorul tăcu lăsînd parcă timp să fie pătruns înțelesul cuvintelor abia rostite. Lîngă Maltby, un bărbat spuse :

— O singură navă ! De ce să ne temem ? S-o distrugem înainte de a se întoarce în galaxie și de a raporta prezența noastră !

O femeie comentă neliniștită :

— Oare spune adevărul sau ne păcălește ? Chiar crede că ne poate găsi ?

Un al doilea bărbat îi răspunse cu o voce aspră :

— Imposibil. E vechea poveste a acului în carul cu fîn, dacă nu chiar mai rău.

Maltby nu mai spuse nimic, dar era înclinat să-i dea dreptate. I se părea că amiralul Laurr de pe nava pămîntească bîjbîia în cea mai neagră beznă ce a înconjurat vreodată vreo civilizație.

Radioul transmise din nou vocea preaonorabilei Gloria Cecily :

— În eventualitatea că nu măsurați timpul în stilul nostru, o zi siderală are douăzeci de ore a cîte o sută de minute. Într-un minut sînt o sută de secunde, iar o secundă este timpul în care lumina parcurge exact o sută de mii de mile. Ziua noastră este ceva mai lungă decît în stilul vechi, în care un minut avea șaizeci de secunde, iar viteza luminii era exprimată caraghios, cu o sută optzeci și șase de mii trei sute de mile pe secundă. Calculați-vă bine timpul, în consecință. Peste o săptămînă voi face din nou un apel.

Urmă o pauză, apoi vocea unui bărbat. Nu era cel care o prezentase pe lady Laurr.

— Cetățeni de pe Fifty Suns, acesta a fost un mesaj înregistrat. A fost recepționat în urmă cu o oră și retransmis conform deciziei consiliului de conducere de pe Fifty Suns, în concordanță cu dorința noastră de a menține populația la curent cu evoluția situației. Este cel mai mare pericol care ne-a amenințat vreodată. Continuați-vă activitățile zilnice în mod normal și fiți siguri că vom face tot ce ne stă în putință. Pe măsură ce vom mai avea informații, vă vom anunța. Atît deocamdată.

Maltby urcă în aeroglisorul ce se oprise în dreptul său. Se așeză pe un scaun. O femeie luă loc lîngă el. Imediat, avu o foarte ușoară senzație de șoc cerebral. Ochii i se măriră puțin, de uimire, dar nu făcu nici un alt gest care să trădeze că ar fi simțit tatonarea făcută de gîndul spioanei.

Femeia spuse după o vreme :

— Ai ascultat anunțul ?

— Șeful părea foarte hotărît.

— Ai remarcat că locuitorii de pe Fifty Suns au fost împărțiți în roboți dellieni și non-dellieni ? Nu-l mira faptul că sesizase și ea același lucru. Oamenii de pe Pămînt nu știau de existența unui al treilea grup în acest sistem, dellhibrizii. Multe mii de ani după migrație, căsătoriile dintre un dellian și un non-dellian nu produseseră urmași. Într-un tîrziu, prin ceea ce se numea un sistem de presurizare la rece, copiii au devenit un vis realizabil. Rezultatul a fost așa-numitul dellhibrid, un om cu două creiere, avînd forța fizică a dellianului și capacitatea creativă a non-dellianului. Cele două creiere, perfect coordonate, puteau domina pe oricine poseda un singur creier.

Maltby era un dellhibrid. La fel și femeia de lîngă el : o recunoscuse după felul cum îi stimulase creierul pentru o clipă. Diferența dintre ei era că el avea permisiunea legală de a se afla pe Lant sau pe orice altă planetă din Fifty Suns, ea nu. Dacă ar fi fost prinsă, putea fi trimisă la închisoare sau chiar condamnată la moarte.

— Te-am căutat, îi spuse ea, încercăm de mai bine de o oră să te contactăm, de cînd statul nostru major a recepționat mesajul. Ce crezi că trebuie să facem ?

Maltby ezită. Îi era greu să-și accepte rolul de lider ereditar al dellhibrizilor, el care mai era și căpitan în flotila spațială din Fifty Suns... În urmă cu douăzeci de ani, dellhibrizii încercaseră să preia conducerea absolută în Fifty Suns. Tentativa eșuase dezastruos și, ca urmare, fuseseră declarați în afara legii. Maltby, pe vremea aceea un copil, fusese capturat de o patrulă dellianâ. Fusese crescut la unitate. Era

un experiment. În general, se recunoștea că problema dellhibrizilor trebuia rezolvată. Se depusese un efort susținut pentru a-l învăța ce înseamnă loialitatea față de Fifty Suns ca entitate unică; și într-o considerabilă măsură reușiseră. Singurul lucru pe care nu-l cunoșteau profesorii era că-l aveau în puterea lor pe însuși conducătorul de drept al dellhibrizilor.

În mintea lui Maltby se născuse un conflict pe care nu-l rezolvase încă. Spuse încet:

— În clipa de față, senzația mea este că ar trebui să ne alăturăm necondiționat celorlalți. Să tratăm deschis cu Fifty Sunsienii și non-dellienii. În definitiv, locuim și noi pe Fifty Suns.

— S-a și discutat posibilitatea, spuse femeia, de a căpăta niște avantaje prin dezvăluirea coordonatelor uneia dintre planete.

În pofida antrenamentului său ambivalent, Maltby fu șocat pe moment. Înțelegea totuși ce voia să spună femeia. Gîndi cu amărăciune:

Se pare că, temperamental, nu sînt potrivit pentru intrigi...

Se calmă, deveni mai îngîndurat și, în același timp, mai pregătit să discute situația în mod preventiv.

— Dacă Pămîntul localizează această civilizație și-i recunoaște guvernul actual, înseamnă că nu vom putea schimba nimic. Orice plan am avea pentru a înclina balanța în favoarea noastră...

Femeia, o blondă subțirică, zîmbi aspru, o lumină sălbatică îi străluci în ochii albaștri:

— Dacă i-am preda, spuse ea, am putea pune condiția ca pe viitor să căpătăm statut de egalitate. În fond, asta-i tot ce dorim.

— Oare?

Maltby știa mai bine, și nu era încîntat.

— Din cîte-mi amintesc, războiul pe care l-am dus avea alte țeluri.

— Ei bine... Cine are cele mai multe drepturi la poziții înalte ? spuse sfidător femeia. Psihologic, le sîntem superiori atît dellienilor cît și non-dellienilor. Din cîte știu, sîntem singura superrasă din galaxie.

Înflăcărată, conchise :

— Și mai există încă o mare șansă : acești pămînteni nu au auzit de dellhibrizi. Dacă ne-am folosi de avantajul surprizei... Dacă am putea duce cît mai mulți oameni de-ai noștri la bordul acelei nave... Am putea captura noi arme, decisive. Înțelegi ?

Maltby înțelegea multe, inclusiv că în acest plan erau amestecate o mulțime de lucruri rîvnite.

— Draga mea, spuse el, sîntem un grup mic. Revolta noastră împotriva guvernului a dat greș cu toată surpriza inițială. În timp, s-ar putea să ajungem să realizăm toate aceste lucruri. Ideile noastre sînt mult mai surprinzătoare decît numărul nostru.

— Hunston consideră că trebuie să acționezi în momentele de criză.

— Hunston ! exclamă Maltby fără să vrea.

Alături de strălucitorul și revendicativul Hunston, Maltby se simțea neinteresant. Avea nepopulara sarcină de a ține în frîu patimile sălbatice ale tinerilor nedisciplinați. Susținut de cei apropiați, în mare parte bătrîni, foști prieteni ai răposatului său părinte, pleda pentru prudență. Se dovedise o sarcină ingrată. Hunston era comandant adjunct al organizației. Programul său de acțiune imediată făcea apel la cei mai tineri, care știau doar din auzite de dezastrul generației anterioare. Atitudinea lor era: „Conducătorii au făcut greșeli atunci. Noi nu vom mai greși."

Maltby nu avea nici o chemare de a domina asupra poporului din Fifty Suns. Ani în șir își pusese întrebarea : „Cum să canalizez ambițiile dellhibrizilor pe căi mai puțin belicoase?" Nu găsise însă răspuns pînă în acel moment. Rar, dar ferm, rosti :

— Cînd o colectivitate este amenințată, trebuie strînse rîndurile. Fie că ne place sau nu, ne aflăm în Fifty Suns. S-ar putea să fie tentant să trădăm această civilizație a Pămîntului, dar nu putem hotărî noi, acum, la o oră de la apariția unui prilej favorabil. Anunță Orașele ascunse că cer trei zile de dezbateri și discuții critice. În a patra vom organiza un plebiscit, care va da răspunsul: trădăm sau nu trădăm. Asta-i tot.

Cu coada ochiului văzu că femeia nu era mulțumită. Fața i se posomorîse subit, în atitudinea sa se putea desluși o furie înăbușită.

— Dragul meu, spuse ea drăgăstos, ești sigur că nu te vei împotrivi deciziei majorității?

Din schimbarea expresiei, Maltby trase concluzia că se declanșase în ea vechiul conflict democratic. Acesta era marele lui atu asupra poporului: consiliul dellhibrizilor, al cărui șef era, apela direct la comunitate pentru toate hotărîrile importante. Timpul demonstrase că referendumurile scot la iveală instinctele de conservare ale unui popor. Indivizi care propovăduiseră furioși, luni în șir, soluția decisivă, dură, deveneau precauți cînd erau confundați cu balotajul plebiscitului. Multe furtuni politice periculoase se stinseseră în cutia de vot.

— În patru zile, rosti încet femeia, o altă grupare ar putea lua decizia să trădeze, iar noi vom fi pierdut avantajul. Hunston consideră că guvernul trebuie să acționeze fără întîrziere într-un moment de criză. Mai tîrziu, acesta îi va putea întreba pe oameni dacă acțiunea i-a fost corectă.

Pentru asta, cel puțin, Maltby avea răspunsul pregătit:

— Soarta unei întregi civilizații este în joc. Poate oare un singur om, sau o grupare mică, să riște viața cîtorva sute de mii de oameni mai întîi, și apoi a tuturor celor șaisprezece miliarde de locuitori din Fifty Suns? Nu cred. Acum trebuie să cobor. Noroc.

Se ridică și sări din aeroglisor. Nu se uită înapoi. Se îndreptă spre bariera de oțel, în spatele căreia se afla una din

cele cîteva baze, de dimensiuni reduse, pe care Flota Spațială le avea pe planeta Lant.

Paznicul îi examină scrisorile de acreditare încruntat și apoi i se adresă pe un ton oficial:

— Căpitane, am ordin să vă escortez în clădirea Capitoliului, unde autoritățile locale se află în conferință cu comandanții militari. Veniți de bună voie?

— Desigur, spuse Maltby, aparent fără nici o ezitare.

Un minut mai tîrziu se afla într-un vehicul militar ce zbura înapoi către oraș.

Situația nu devenise încă fără scăpare, gîndi el. Oricînd ar fi putut să-și concentreze cele două creiere, astfel încît să-i anihileze întîi pe paznic și apoi pe pilot.

Se hotărî să nu acționeze încă. O conferință a guvernului local nu însemna neapărat un pericol iminent pentru căpitanul Peter Maltby. De fapt, se aștepta chiar să mai afle ceva.

Naveta ateriză într-o curte, între două clădiri acoperite cu iederă. Maltby, condus întîi printr-o ușă într-un coridor vast, puternic luminat, fu introdus într-o sală unde se aflau aproximativ douăzeci de oameni în jurul unei mese de conferințe. Evident, sosirea sa fusese anunțată, căci nimeni nu vorbea cînd păși înăuntru. Aruncă o privire scurtă șirului de fețe ce se întorseseră spre el. Cunoștea personal două dintre personajele prezente. Dădură din cap salutîndu-l. Confirmă că-i recunoscuse și el, înclinînd capul în direcția fiecăruia.

Pe ceilalți, inclusiv patru bărbați în uniformă, nu-i întîlnise direct. Recunoscu figurile cîtorva conducători guvernamentali și ale cîtorva ofițeri. Era ușor de deosebit dellienii de non-dellieni. Cei dintîi, erau rafinați, frumoși, puternici. Ceilalți se deosebeau mult de ei. În picioare în capul mesei, cu fața către ușă, stătea un bondoc non-dellian. Maltby îl recunoscu, din fotografiile din presă, pe Andrew Craig, un ministru de pe această planetă.

— Domnilor, începu Craig, să nu-l luăm pe căpitanul Maltby pe ocolite.

Apoi, adresîndu-se direct lui Maltby:

— Căpitane, tocmai discutam despre amenințarea așa-numitei nave de război pămîntene. Comandanta ei a făcut cu puțin timp în urmă un anunț pe care probabil l-ai auzit.

Maltby înclină capul:

— L-am auzit.

— Bun. Iată care este situația. S-a stabilit că nu vom deconspira nimic acestui intrus, cu toate ofertele făcute. Au fost cîțiva care au comentat că, dacă Pămîntul a ajuns la Marele Nor Magelan, descoperirea noastră este inevitabilă mai devreme sau mai tîrziu. Pînă atunci mai pot trece cîteva sute de mii de ani. În următorul deceniu vom trimite expediții în galaxia principală, să vedem exact cum stau lucrurile, apoi vom putea lua hotărîrea definitivă în privința stabilirii contactului. Înțelegeți deci că urmărirea va fi de lungă durată.

Se opri, uitîndu-se întrebător către Maltby. Era o doză de neliniște în privirea lui. Maltby spuse pe un ton neutru:

— Neîndoielnic, este de lungă durată.

Un oftat de ușurare traversă adunarea.

— Totuși, continuă Maltby, puteți fi siguri că localizarea noastră nu va fi dezvăluită navei pămîntene de vreun grup, sau de o planetă? Multe popoare, multe planete au interese personale.

— Sîntem foarte conștienți de acest lucru, spuse bondocul. De aceea te-am și invitat la această întrunire.

Maltby nu era convins că fusese chiar o invitație, dar nu comentă.

Vorbitorul continuă:

— Am primit mesaje de la toate guvernele de pe Fifty Suns. Toți sînt de acord că trebuie să rămînem ascunși. Dar tot la fel de convinși sînt că dacă nu realizăm o înțelegere cu dellhibrizii, pentru a nu se folosi de acest prilej, alianța noastră este zadarnică.

Maltby ghicise în cîteva minute unde voia bondocul să ajungă. Înțelesese criza în care se aflau relațiile dellhibrizilor

cu restul populației de pe Fifty Suns. Înțelesese că și el trecea printr-un moment de criză.

— Domnilor, spuse, am impresia că mi se cere să intru în legătură cu ceilalți dellhibrizi. Ca ofițer în armata civilizației Fifty Suns, orice contact mă va pune într-o situație foarte dificilă.

Viceamiralul Dreehan, comandant al navei de război *Atmion,* unde Maltby era asistent navigator și meteorolog șef, i se adresă :

— Căpitane, poți accepta de bunăvoie orice propunere ți se va face aici. Nu te teme, înțelegem perfect situația anormală în care te afli.

— Aș prefera să se consemneze cele ce se vor discuta în continuare, ripostă Maltby.

Craig făcu semn stenografilor :

— Notați, vă rog !

— Vă ascult, spuse Maltby.

— După cum ai bănuit, continuă Craig, am dori să transmiți propunerile noastre...

Se opri o clipă încruntîndu-se, vizibil încurcat că trebuia să folosească un termen care conferea o aură de legitimitate grupului de proscriși...

— ...Consiliului de conducere al dellhibrizilor. Sîntem încredințați că-ți va sta în putință să realizezi acest contact.

— În urmă cu cîțiva ani, răspunse Maltby, l-am informat pe superiorul meu că am fost abordat de către emisarii dellhibrizilor și că pe fiecare planetă de pe Fifty Suns există în permanență posibilități de stabilire a legăturii. S-a convenit atunci să nu arătăm că am avea cunoștință despre existența acestor agenții, pentru că activitatea lor ar intra într-o și mai strictă conspirativitate ; deci nu mi-ar mai indica unde se află.

De fapt, hotărîrea ca Maltby să informeze autoritățile despre existența acestor agenții fusese luată printr-un plebiscit

al dellhibrizilor. Simțise că un astfel de contact era suspectat și prin urmare ar fi putut fi chiar acceptat. Consiliul dellhibrizilor considerase că Fifty Suns nu va lovi în aceste agenții decît în situații extreme. Presupunerea se dovedise întemeiată. Dar acum se aflau într-o situație extremă.

— Sincer vorbind, spuse bondocul, sîntem convinși că dellhibrizii văd în situația nou-creată o ocazie perfectă să-și întărească pozițiile de pe care poartă tratativele.

Se gîndea la șantaj politic, dar faptul că nu se exprimase întocmai spunea multe.

— Sînt împuternicit, continuă Craig, să le ofer drepturi cetățenești limitate, accesul pe cîteva planete, eventual dreptul de a locui în orașe. Urmează ca întreaga problemă să fie rediscutată la fiecare zece ani, cu perspective ca de fiecare dată, în funcție de comportamentul anterior, să li se acorde alte privilegii.

Făcu o pauză. Maltby constată că-l priveau toți cu un soi de nerăbdare tensionată. Un politician dellian rupse tăcerea :

— Ce părere ai ?

Maltby oftă. Înainte de sosirea navei pămîntene, propunerea ar fi fost minunată. Se repeta vechea poveste a concesiilor făcute sub presiune, în momentul în care cei care le fac nu mai pot controla situația. Le spuse toate acestea, fără agresivitate, sincer și la obiect. În timp ce le vorbea își controla cuvintele și i se părea că sună logic și cinstit. Cunoscînd ambițiile unor grupuri de dellhibrizi, considera că orice concesii suplimentare ar fi tot atît de periculoase pentru ei, cît și pentru vecinii lor împăciuitori. Avînd în vedere trecutul, trebuiau menținute cîteva restricții și se impunea o perioadă de verificare. Astfel, tendința lui era să accepte propunerea, recunoscînd în același timp că în condițiile date i-ar fi greu s-o transmită. După ce-și expuse calm punctul de vedere, încheie :

— Vom trăi și vom vedea.

Se lăsă un scurt moment de liniște, apoi un non-dellian cu figură aspră spuse sever.

— Am sentimentul că pierdem vremea ca niște fricoși. Deși pe Fifty Suns pacea domnește de multă vreme, avem mai mult de o sută de nave de luptă în stare de funcționare, fără a ține cont de mulțimea de aparate de zbor mai mici. Acolo în spațiu nu-i decît o navă pămînteană. Eu vă propun să trimitem flotila să o distrugă. Astfel, vom elimina orice ființă omenească ce știe de existența noastră. Zece mii de ani se vor scurge pînă ne vor descoperi din nou, accidental.

Viceamiralul Dreehan luă cuvîntul :

— Am mai discutat acest aspect. Motivul pentru care nu e indicat să procedăm astfel este foarte simplu : e posibil ca pămîntenii să dispună de arme noi cu care ne pot înfrînge. Nu ne vom permite riscul.

— Nu mă interesează ce arme poate avea o navă solitară, zise celălalt, categoric. Dacă armata își face datoria, toate problemele noastre vor fi rezolvate printr-o mică acțiune decisivă.

Craig răspunse tăios :

— Aceasta va fi soluția de ultimă instanță. Se întoarse către Maltby :

— Poți spune dellhibrizilor că, dacă refuză oferta noastră, avem o imensă flotă de război pentru a o folosi împotriva intrusului. Cu alte cuvinte, dacă vor alege calea trădării, s-ar putea să nu cîștige nimic. Te poți retrage, căpitane.

II

La bordul navei pămîntene de război *Star Cluster*, amiralul stătea la biroul său aflat pe puntea principală, cu privirea pierdută în întunericul spațiului, și evalua situația. În față, se afla un ecran multiplan. În spatele lui bezna era ruptă ici colo de strălucirea stelelor. Magnitudinea ecranului era

zero, astfel încît erau vizibile doar cîteva stele, cu pete rare de lumină ce indicau intensitatea spectrală a fiecăreia. Cel mai mare, dar și cel mai voalat nor de ceață argintie, se afla în stînga navei: galaxia principală, în care Pămîntul era o planetă anonimă, aparținînd unui sistem solar anonim, un grăunte de nisip în deșertul cosmic.

Femeia îi dădea rareori atenție. Pe parcursul atîtor ani, modificarea fantasticului decor devenise parte din viața ei. Vedea și ignora în același timp. Pe ecranul din fața sa apăru un bărbat căruia i se adresă fără preambul:

— Am fost informată, căpitane, că oamenii au început să murmure din cauza deciziei noastre de a rămîne pe Marele Nor Magelan, în căutarea civilizației Fifty Suns.

Căpitanul ezită un moment, apoi răspunse cu precauție:

— Excelență, am auzit că hotărîrea voastră de a face această cercetare nu întrunește aprobarea unanimă.

Modificarea frazei, din „decizia noastră" în „hotărîrea voastră", nu-i scăpă femeii.

Căpitanul continuă:

— Bineînțeles, nu pot vorbi în numele întregului echipaj, sînt treizeci de mii de oameni la bord.

— Bineînțeles, spuse ea.

Tonul ei trăda o ironie ascunsă. Ofițerul păru că nu sesizează:

— Mi se pare, excelență, că balotajul ar fi o soluție în această problemă.

— Prostii. Toți ar vota să plece acasă. După zece ani în spațiu, au devenit niște cîrpe. Au minte puțină și nici un scop, căpitane...

Vocea îi era în continuare molcomă, dar în privire îi străluceau pumnale:

— Simt în tonul și comportamentul tău un fel de aprobare emotivă față de... acest copilăresc instinct de grup. Ține minte, cea mai veche lege a spațiului spune că trebuie să ai chemarea de a merge mereu înainte. Ofițerii sînt selecționați cu o grijă deosebită tocmai pentru a nu cădea în dorința asta

oarbă de-a se întoarce acasă. S-a constatat că cei ce se năpustesc înnebuniți către planeta lor, către căminul lor, încearcă o satisfacție de moment și apoi, fără preget, se alătură altei misiuni de lungă durată. Sîntem mult prea departe de galaxia noastră pentru a ne lăsa pradă unei infantile lipse de disciplină.

Ofițerul răspunse liniștit :

— Sînt obișnuit cu astfel de argumente.

— Mă bucur să aud asta, spuse acru amiralul Laurr, și întrerupse legătura.

Chemă cabina de navigație ; răspunse un ofițer tînăr, căruia îi ordonă :

— Vreau un plan de zbor cu un set de orbite, cu ajutorul cărora să traversăm Marele Nor Magelan în cel mai scurt timp. Vreau să trecem la o distanță de cel puțin cinci sute de ani lumină de fiecare stea din sistem.

Figura tînărului păli puțin :

— Excelență, murmură el, este cel mai uluitor ordin pe care l-am primit vreodată. Acest nor stelar are șase mii de ani lumină în diametru. Cu ce viteză intenționați să ne deplasăm, necunoscînd localizările furtunilor de aici ?

Reacția ofițerului o descumpăni. Pe moment simți îndoiala. Realiză imensitatea spațiului pe care intenționa să-l străbată.

Îndoiala trecu. Se îndîrji.

— Cred, spuse ea, că densitatea zonelor de turbulență ne-ar permite înaintarea cu un an-lumină într-o jumătate de oră.

Cu asprime, termină ordinul :

— Spune-i șefului tău să mă caute cînd vor fi pregătite traiectoriile.

— Preabine, excelență, spuse tînărul. Vocea-i devenise inflexibilă.

Lady Gloria întrerupse legătura, se lăsă pe spate și manevră un comutator care transformă ecranul din fața sa într-o suprafață reflectorizantă. Își fixă privirea asupra propriei imagini. Vedea o figură subțire, aspră, frumoasă, ce

aparținea unei femei de treizeci de ani. Imaginea îi zîmbea ușor ironică, indicînd satisfacția primilor pași făcuți. Vestea se va răspîndi; oamenii vor înțelege în sfîrșit la ce se gîndea. La început vor fi disperați, apoi se vor resemna. Nu simțea nici un regret. Procedase astfel, convinsă fiind că Fifty Suns nu va consimți să deconspire nici măcar o singură planetă.

Prînzi singură pe punte, copleșită de emoție. Bătălia pentru controlul navei era iminentă; știa că trebuie să fie pregătită pentru orice eventualitate. Între timp fu chemată de trei ori dar nu răspunse pînă nu-și termină masa. Își activase semnalul automat la „ocupat", ceea ce însemna „sînt aici, dar nu vreau să fiu deranjată decît pentru probleme foarte urgente". Fiecare apel încetase după cîteva secunde.

După-masă, se întinse o clipă; simțea nevoia să doarmă și să se concentreze. Se ridică brusc și se îndreptă către transmițătorul de materie. Îl reglă... și păși în laboratorul psihologic, aflat la jumătate de milă depărtare de cartierul ei general.

Locotenentul Neslor ieși dintr-o încăpere alăturată și o întîmpină cu căldură. Lady Gloria îi prezentă în linii mari situația.

Responsabila compartimentului psihologic dădu ușor din cap.

— Bănuiam că vei veni să mă vezi, spuse ea. Dacă ai răbdare, îmi plasez pacientul asistent și apoi putem sta de vorbă.

Cînd reveni în cameră, amiralul o întrebă curioasă:

— Cîți pacienți ai aici?

Femeia mai vîrstnică o studie gînditoare.

— Oamenii mei efectuează aproape opt sute de ore de terapie săptămînal.

— Pentru posibilitățile voastre, e enorm.

Șefa laboratorului fu de acord.

— Era vorba, de cîțiva ani, să ne extindem.

Lady Gloria ridică din umeri. Era gata să abandoneze subiectul cînd o izbi un alt gînd.

— Care-i problema ? Dorul de casă ?

— Da, i se poate spune și așa. Noi avem cîteva denumiri tehnice.

Se întrerupse, după care continuă :

— Ei hai, nu fi așa aspră. E greu pentru oamenii ăștia a căror muncă este doar rutină. Oricît de mare ar fi nava, cu fiecare an ce trece posibilitățile de a mulțumi individul scad.

Preaonorabila Gloria Cecily deschise gura ca să spună că și munca ei era tot rutină. Își dădu însă seama că remarca, deși binevoitoare, ar fi sunat fals. Dădu totuși din cap nerăbdătoare :

— Nu înțeleg. Avem la bord tot ce ne trebuie. Femei și bărbați în număr egal, activități multiple, mîncare din belșug și mai multe distracții decît și-ar dori cineva într-o viață de om. Te poți plimba pe sub copaci în floare, pe malul rîurilor ce curg cu adevărat. Te poți căsători și poți divorța, deși bineînțeles nu poți avea copii. Avem băieți veseli la bord, fete de distracție. Fiecare are propria cameră. Fiecare știe că acasă-i crește contul și se poate retrage la sfîrșitul fiecărei călătorii.

Se încruntă.

— Iar acum, descoperirea acestei civilizații de pe Fifty Suns ar trebui să-i stimuleze.

Cealaltă zîmbi :

— Gloria, draga mea, nu gîndești corect. O fi interesant pentru tine sau pentru mine, datorită pozițiilor speciale pe care le deținem. Eu cel puțin încerc să prevăd cum gîndesc și acționează acești oameni. Am studiat istoria acestor așa-ziși roboți dellieni și non-dellieni. E o întreagă lume nouă de descoperit aici, de cercetat... pentru mine, dar nu și pentru tipul care-mi gătește mîncarea.

Fizionomia amiralului exprimă din nou hotărîre.

— Se pare că nu va avea încotro. Va trebui să îndure. Și acum să trecem la treabă. Avem două probleme : menținerea

controlului navei și descoperirea civilizației Fifty Suns. Cred că aceasta este ordinea priorităților.

Discuția se prelungi mult timp în programul principal de somn (discutară pînă spre miezul nopții deși, evident, în spațiu nu se putea spune că există noapte). Într-un tîrziu, lady Laurr se întoarse pe puntea principală și trecu în apartamentul său, convinsă că ambele probleme erau, după cum bănuise, de natură predominant psihologică.

Săptămîna de îngăduință se scurse fără evenimente deosebite. Exact la ora fixată, Amiralul convocă un consiliu la care luară parte toți căpitanii de divizie ai giganticei nave. Lansă atacul de la primele cuvinte, intuind tensiunea ce-i stăpînea pe oamenii din echipaj și pe ofițeri în egală măsură:

— După cum văd, doamnelor și domnilor, sîntem nevoiți să rămînem aici pînă vom descoperi această civilizație, chiar de-ar fi să dureze încă zece ani.

Căpitanii se uitară lung unii la alții, foindu-se neliniștiți pe scaune. Erau treizeci de căpitani, din care majoritatea bărbați.

Preaonorabila Gloria Cecily continuă:

— Deci, ținînd cont de acest lucru și acceptînd că se impune o strategie pe termen lung, are cineva în vedere un plan de bătaie?

Căpitanul Wayless, șeful echipajului de comandă a zborului, spuse:

— Personal, mă opun ideii de a continua căutările.

Ochii comandantei se îngustară. Ghici din expresiile celorlalți că Wayless se făcuse purtătorul de cuvînt al unei opinii mult mai hotărîte decît bănuise ea. Vorbi la fel de liniștită ca și el:

— Căpitane, există proceduri de preluare a comenzii din mîna comandantului navei. De ce n-am urma aceste căi?

Căpitanul Wayless păli:

— Preabine, excelență. Invoc articolul 492 din regulament.

Deși se așteptase, promptitudinea cu care fusese acceptată provocarea o șocă. Cunoștea articolul cu pricina, de vreme ce constituia o limitare a puterilor sale. Nimeni n-ar fi putut avea cunoștință în amănunțime de toate regulile ce guvernau activitatea personalului. Le studiase pe cele care se refereau la funcția sa. Cînd era vorba de drepturile individului, fiecare era avocat în spațiu. Chiar și ea...

Acum îl asculta livid pe căpitanul Wayless citind clauza cu voce puternică :

— Limitări... circumstanțe justificate... majoritate... două treimi... scopul inițial al călătoriei...

Era scris într-adevăr totul acolo, își amintea... folosit pentru prima dată împotriva ei. Nava *Star Cluster* fusese trimisă într-o expediție de cartografiere. Misiunea fusese îndeplinită. Insistînd în schimbarea țintei, intrase sub incidența regulamentului. Așteptă pînă ce Wayless lăsă cartea jos, apoi spuse cu voce scăzută :

— Cum votăm ?

Erau douăzeci și unu împotrivă și cinci pentru. Patru ofițeri se abținuseră de la vot. Căpitanul Dorothy Sturdevant, care conducea departamentul feminin, spuse :

— Gloria, trebuia să se întîmple așa. Sîntem plecați de multă vreme. Lasă pe altcineva să găsească această civilizație.

Amiralul Laurr, lovea, nervos, încet, cu creionul în masa lungă și lucioasă. Cînd vorbi, vocea-i era stăpînită :

— Articolul 492 îmi dă dreptul să acționez, după cum cred de cuviință, pe o perioadă ce variază între cinci și zece la sută din durata totală a călătoriei în curs, cu condiția să nu depășească șase luni. Prin urmare, hotărăsc să rămînem încă șase luni în Marele Nor Magelan. Și acum, să discutăm căile

și mijloacele prin care putem localiza o planetă de pe Fifty Suns. Iată ce plan am...

Calmă, începu să prezinte.

III

Maltby citea în cabina sa de pe *Atmion*, nava de război din flota Fifty Suns, cînd se dădu alarma :

— Personalul la posturi !

Lipsea urletul sirenei, deci nu era alarmă de luptă. Lăsă cartea jos, își puse jacheta și se îndreptă către cabina de navigație. Cîțiva ofițeri, inclusiv cel de la navigație, erau deja pregătiți cînd sosi el. Dădură scurt din cap, conform uzanței. Maltby se așeză la pupitrul său și extrase din buzunar instrumentul de lucru : un fel de echer cu antenă radio, conectat la cel mai apropiat creier artificial, în acest caz cel al navei.

Tocmai își pregătea creioanele și hîrtia, cînd nava începu să se miște. Simultan fișîi un difuzor. Vocea inconfundabilă a ofițerului comandant, viceamiralul Dreehan, se făcu auzită :

— Acest mesaj se adresează numai ofițerilor. După cum știți, acum o săptămînă am fost contactați de *Star Cluster*, nava de război a Pămîntului... Ni s-a dat un ultimatum al cărui termen a expirat cu cinci ore în urmă. Pînă în prezent cîteva guverne au comunicat că nu au fost recepționate alte mesaje. În realitate, acum trei ore a fost primit un al doilea ultimatum, care conține o surprinzătoare amenințare. Considerăm că nu este cazul să alarmăm populația anunțînd natura pericolului. Oficial, acest al doilea mesaj nu a fost recepționat. Dar pentru informarea voastră personală, iată acest al doilea ultimatum. Urmă o pauză și apoi o voce bărbătească, adîncă, vibrantă și fermă spuse :

— Excelența sa, preaonorabila Gloria Cecily lady Laurr, amiral al navei *Star Cluster*, va transmite cel de-al doilea mesaj pentru populația de pe Fifty Suns.

Urmă o pauză. În continuare, în loc de vocea căpitanului Laurr, se făcu din nou auzită vocea viceamiralului Dreehan.

— Mi s-a spus să vă atrag atenția asupra acestei impunătoare liste de titluri. Se pare că o femeie de obîrșie aleasă comandă nava inamicului. Faptul că o femeie poate fi comandant pare foarte democratic, sugerînd egalitate între sexe. Dar cum și-a cîștigat postul ? Prin rang ? În plus, însăși existența rangurilor este o indicație a sistemului de guvernare existent în galaxia principală.

Maltby nu putea fi de acord cu această observație. Titlurile erau simple cuvinte de conveniență. În Fifty Suns existaseră perioade de totalitarism, cînd liderii se autointitulau „slujbași". Existaseră „președinți" ale căror capricii puteau aduce moartea indivizilor, „secretari" care controlau în mod absolut guvernul ; toți, persoane foarte periculoase ale căror ranguri, democratice cu numele, acopereau o realitate criminală. Mai mult chiar, atracția pentru simbolul verbal al realizării pe scară socială răzbătea din întreg efortul omenesc, în orice sistem politic. Chiar și acum cînd vorbea, „amiralul" Dreehan își exercita rangul. „Căpitanului" Maltby i se oferise un privilegiu special pentru rangul și poziția sa, acela de a fi lăsat să asculte înregistrarea.

„Conducătorul" unei afaceri, „posesorul" unei proprietăți, „expertul" superinstruit — fiecare în felul său reprezenta un titlu. Acesta oferea posesorului un sentiment de satisfacție similar celui obținut prin rangul social. Locuitorii celor cincizeci de sori disprețuiau dictatorii pomeniți în istorie. Această atitudine, fără discernămînt, era la fel de copilărească și condamnabilă ca și extrema sa, cultul conducătorului. În situația disperată în care se aflau, dellhibrizii și-au desemnat fără prea mult entuziasm un conducător ereditar, pentru a evita veninoasa rivalitate dintre cei mai ambițioși. Planul lor se lovise însă de un obstacol periculos, prin capturarea moștenitorului. Au fost obligați să reconfirme statutul acestuia pentru a pune capăt luptelor pentru putere care se dezlănțuiseră între timp. Maltby se gîndea cu tristețe că,

probabil, nici un alt om nu s-a simțit mai puțin lider ereditar decît el. Deși copleșit de povara rangului, înțelegea totuși necesitatea acestui rol. Înțelegea și cît de mare era sarcina ce-i revenea, de a acționa decisiv în momentele de criză. Șirul gîndurilor îi fu întrerupt de „excelența" sa care-și reluă mesajul. Amiralul, preaonorabila Gloria Cecily spunea :

— Noi, reprezentanții civilizației Pămîntului luăm act cu regret de atitudinea recalcitrantă a guvernelor de pe Fifty Suns. Avem ferma convingere că populația a fost indusă în eroare. Autoritatea pămînteană va oferi avantaje atît indivizilor cît și colectivităților de pe Marele Nor Magelan. Pămîntul are multe de oferit. Pămîntul garantează prin lege drepturile de bază ale individului ; în același timp garantează drepturile de bază ale grupurilor și prosperitatea economică ; solicită alegerea guvernanților prin vot secret.

Lady Gloria continuă :

— Pămîntul nu permite existența separată a unui stat suveran nicăieri în univers. O astfel de putere militară independentă ar putea lovi în centrul galaxiei stăpînite de om, ar putea bombarda planetele mai dens populate. S-a mai întîmplat. Vă puteți imagina care a fost soarta conducătorilor care au provocat astfel de incidente. Nu ne puteți scăpa. Dacă aveți noroc acum și nu veți putea fi localizați de singura noastră navă, în cîțiva ani vor fi aici zeci de mii de nave în căutarea voastră. În astfel de situații nu ezităm. Din punctul nostru de vedere, este mai sigur să distrugem o civilizație întreagă decît să o lăsăm să se dezvolte ca un cancer în trupul lumii din care a înflorit. Oricum, credem că nu vom da greș, vă vom găsi. Din acest moment, *Star Cluster* va urma un curs precis prin Marele Nor Magelan. Ne vor trebui cîțiva ani pentru a trece pe lîngă fiecare soare din sistem, la cel puțin cinci sute de ani-lumină. Pe măsură ce vom înainta, vom arunca bombe cu radiații către planetele din majoritatea sistemelor solare întîlnite.

Înțeleg că o astfel de amenințare v-ar putea stîrni neîncrederea în noi, de aceea am și explicat rostul acestei

atitudini neîndurătoare. Încă nu este prea tîrziu pentru a vă dezvălui poziția. Conducerea oricărei planete ne poate contacta oricînd prin radio, dacă este dispusă să comunice coordonatele Fifty Suns. Prima planetă care o va face va fi pentru totdeauna capitala sistemului. Primul individ sau grup care ne va da relații referitoare la poziția unei planete va primi o recompensă de un miliard de dolari de platină, valabili oriunde în galaxia principală sau, după dorință, suma echivalentă în moneda voastră.

Nu aveți de ce vă teme. Nava mea vă poate apăra împotriva oricărei armate oricît de puternice trimise de Fifty Suns. Și acum, ca dovadă a hotărîrii noastre, navigatorul șef al navei va da citire coordonatelor noastre care vă vor permite să ne urmăriți traiectoria prin Nor.

Mesajul se sfîrși brusc. Se auzi vocea amiralului Dreehan :

— Voi trimite deîndată datele la departamentul navigației, întrucît intenționăm să urmărim *Star Cluster* și să observăm datele programului anunțat. Mi s-a cerut, totuși, să vă atrag atenția asupra unei alte consecințe pe care o poate avea pentru noi mesajul transmis de lady Laurr. Felul de exprimare, tonul și cuvintele sale sugerează că este comandantul unei nave foarte mari...

Amiralul continuă grăbit :

— Mă rog, să nu vă închipuiți că vom trage vreo concluzie. Analizăm doar informațiile ei : pretinde că *Star Cluster* va lansa bombe cu radiații către majoritatea planetelor din Nor. Să presupunem, în limitele bunului simț, cîte o bombă pentru fiecare o sută de planete. Tot vor fi necesare cîteva milioane de bombe. Propriile noastre fabrici de bombe pot obține o bombă cu radiații doar la fiecare patru zile. O astfel de fabrică ar avea nevoie de o suprafață de cel puțin o milă pătrată. Pe de altă parte, femeia a afirmat că singură nava sa i-ar putea apăra pe trădători împotriva oricăror armate de pe Fifty Suns. În momentul de față avem mai mult de o sută de nave de război în dotare, la care se mai adaugă patru sute de nave de croazieră și sute de aparate mai mici. Să ne

gîndim și la scopul inițial al călătoriei navei *Star Cluster* în Marele Nor Magelan. După spusele lor, a fost o expediție de cartografiere. Or, navele noastre de acest fel sînt modele mici, învechite. E greu de crezut că Pămîntul trimite una din cele mai mari și mai puternice nave ale sale într-o călătorie de rutină.

Amiralul se opri brusc.

— Aș vrea ca toți ofițerii să-mi prezinte, în scris, părerea personală cu privire la cele arătate aici. Deocamdată atît, pentru majoritatea dintre voi. Voi difuza pentru Navigație și pentru Meteorologie datele furnizate de *Star Cluster*. Au fost necesare aproape cinci ore de muncă susținută, atentă, pentru a adapta harta trimisă de *Star Cluster* la sistemul de cartare a stelelor stabilit din vechime de pe Fifty Suns. A fost estimat că distanța dintre *Atmion* și nava pămînteană era la acel moment de o mie patru sute de ani lumină. Distanța nu conta. Pămîntenii cunoșteau localizarea tuturor tulburărilor meteorologice din Marele Nor Magelan. Au stabilit cu ușurință o traiectorie care le-a permis o viteză de aproape o jumătate de an-lumină pe minut.

Efortul prelungit îl obosi pe Maltby. Îndată ce-și îndeplini îndatoririle, se retrase în cabina sa și adormi pe loc.

Fu trezit de țipătul unei sirene de alarmă. Aprinse ecranul conectat la puntea principală; faptul că imaginea apăru imediat demonstra că ofițerilor li se permitea să urmărească evenimentele. Constată că obiectivul focaliza cu amplificare maximă un punct luminos îndepărtat. Lumina se deplasa, în timp ce imaginea de pe ecran era ajustată în permanență, în încercarea de a menține obiectivul în centru.

O voce spuse:

— După rezultatele oferite de computer, *Star Cluster* se află în acest moment la aproximativ o treime de an-lumină de noi.

Maltby se încruntă, nu avea ce răspunde. Posesorul vocii voia să spună de fapt că cele două nave se găseau la limita de rezonanță superioară a cîmpurilor, una față de cealaltă, un

fenomen secundar în subspațiul de radio, un fel de ecou înăbușit al domeniului, practic nelimitat, de rezonanță inferioară. Era imposibil de precizat cît de departe se află inamicul. Se știa doar că nu poate fi mai departe de o treime de an-lumină. Putea să se afle chiar la cîteva sute de mile, deși părea greu de crezut... Pentru detectarea obiectelor în spațiu aveau stațiile radar.

Vocea continuă :

— Am redus viteza de deplasare la zece zile lumină pe minut. Întrucît urmăm cursul transmis de pămînteni și nu i-am pierdut, putem presupune că navigăm cu aceeași viteză.

Nu, afirmația nu era exactă. Era posibil să aproximeze viteza navei pămîntene, dar nu puteau naviga cu aceeași viteză cînd se deplasau mai rapid decît lumina. Eroarea va deveni evidentă imediat ce se va pierde contactul dintre cele două cîmpuri de rezonanță superioară.

Abia-și termină Maltby gîndul, că spotul de pe ecran începu să clipească și apoi dispăru. După un minut de așteptare, vocea reveni, nefericită :

— Nu vă alarmați, vă rog. Mi s-a spus că, probabil, în cîteva minute contactul va fi restabilit.

Trecu o oră și punctul luminos nu mai apăru. Maltby încetase de mult să mai privească cu atenție ecranul. Îi arunca din cînd în cînd cîte o privire. Se gîndea la ce spusese viceamiralul Dreehan despre mărimea navei *Star Cluster*. Înțelese că ofițerul comandant le prezentase cinstit situația. O navă de dimensiunile celei descrise de amiralul Laurr părea imposibil să existe. Prin urmare pămîntenii îi păcăliseră. Una dintre dovezi ar fi numărul bombelor aflate la bordul navei.

Timp de șase zile, *Atmion* a tot intrat în rezonanță cu cîmpul navei pămîntene. A încercat să mențină contactul cît mai mult cu putință. Verificau și planetele din jurul stelelor învecinate. O singură dată au dat peste dovezi de distrugere. Părea că bomba fusese lansată greșit, lovise o planetă periferică din sistemul solar respectiv, mult prea rece și îndepărtată de

soarele său pentru a putea adăposti viața. Acum nu mai era rece, era un iad clocotind de energie nucleară, ce topise crusta de stîncă și pătrunsese pînă în miezul metalic. Strălucea ca un soare în miniatură. Posibilitatea ca o bombă dintr-o sută să lovească o planetă populată era, din punct de vedere matematic, atît de apropiată de zero, încît vederea planetei incandescente nu alarmă pe nimeni de pe *Atmion*.

În cea de-a șasea zi de căutare, ecranul lui Maltby se aprinse. Imediat apăru în imagine figura viceamiralului Dreehan :

— Căpitane Maltby, te rog, vino la mine în birou.

— Da, domnule.

Maltby se prezentă imediat. Adjutantul de serviciu îl salută și-l pofti în cabina lui Dreehan. Ofițerul comandant era așezat într-un fotoliu, studiind ceva ce părea a fi o radiogramă. Lăsă documentul din mînă, cu fața în jos și-l invită pe Maltby să ia loc pe scaunul din fața biroului său.

— Căpitane, ce statut ai printre dellhibrizi ?

Ajunseseră, în sfîrșit, la întrebarea capitală. Maltby nu se alarmă. Îl privi lung pe ofițer, afișînd o expresie de nedumerire. Dreehan era un dellian de vîrstă mijlocie, posedînd un fizic plăcut ; era o prezență agreabilă, ca toți cei din rasa sa.

Maltby spuse :

— Nu vă pot spune exact cum sînt privit de ei. Într-o oarecare măsură, ca un trădător, cred. De cîte ori mă contactează — iar eu am raportat de fiecare dată superiorilor mei cînd s-a întîmplat — îl somez pe omul de legătură să transmită superiorilor săi că eu recomand o politică de conciliere și menținerea integrității sistemului.

Dreehan păru că meditează la cele auzite, apoi spuse :

— Ce gîndesc ei despre povestea de față ?

— Nu sînt sigur. Contactele mele sînt destul de vagi.

— Totuși ai o idee, probabil...

— Din cîte am înțeles, spuse Maltby, un grup minoritar consideră că, mai devreme sau mai tîrziu, Pămîntul va descoperi Fifty Suns, deci, argumentează ei, în momentul de față

ar putea fi obținute cîteva avantaje. Ceilalți, majoritatea, obosiți să trăiască ascunzîndu-se, au votat categoric să ni se alăture.

— În ce proporție ?

— Mai mult de patru la unu.

Maltby trînti minciuna fără să clipească.

Dreehan ezită, apoi zise :

— Există vreo posibilitate ca minoritatea să acționeze unilateral ?

Răspunsul lui Maltby sosi repede :

— S-ar putea să dorească acest lucru, dar nu pot... așa mi s-a spus.

— De ce nu pot ?

— Pentru că nu au printre ei nici un meteorolog spațial calificat.

Și asta era o minciună. Problema era mult mai profundă decît existența specialiștilor în fiecare din cele două grupuri. Hunston dorea să capete puterea asupra dellhibrizilor prin mijloace legale. „Atîta vreme cît este convins că poate acționa în cadru legal, Hunston va fi corect", îl informaseră pe Maltby oamenii săi. Pe baza acestor informații țesea acum păienjenișul de minciună și adevăr.

Dreehan cîntărea spusele lui Maltby. Într-un tîrziu spuse :

— Conducătorii noștri sînt speriați că acest ultimatum, — pe care l-ai auzit —, ar putea oferi un prilej ideal dellhibrizilor. Ne-ar fi putut trăda în schimbul unor avantaje la fel de mari ca și cele pe care le-ar fi obținut dacă ar fi cîștigat războiul, cu o generație în urmă.

Maltby nu găsi nimic de răspuns decît să repete într-o altă formă minciuna anterioară :

— Există șanse de patru la unu să cîștige cei ce preferă să rămînă alături de Fifty Suns.

Se lăsă din nou o tăcere grea. Maltby se întreba ce se afla de fapt în spatele acestor întrebări. Era clar că nu se puteau baza pe asigurările venite din partea căpitanului Peter Maltby. Dreehan își drese glasul :

— Căpitane, am auzit multe despre așa-zisul creier dublu al dellhibridului, fără să obțin însă vreo explicație despre cum funcționează și ce face. Mă poți lămuri ?

— E absolut lipsit de interes.

Maltby trînti cea de-a treia minciună la fel de liniștit :

— Cred că frica de creierul dublu a determinat în mare măsură ferocitatea cu care s-au purtat ultimele lupte din războiul trecut. Știți cum este alcătuit un creier normal : nenumărate celule, fiecare în parte capabilă să se conecteze la cele învecinate. La acest nivel, creierul dellhibridului nu se deosebește de al vostru. Coborînd la un alt nivel, fiecare celulă a creierului conține o serie de molecule mari, proteine pereche. Ale voastre nu sînt pereche, ale lui da.

— Dar ce rol au ?

— Dellhibridul are abilitatea dellianului de a rezista la tentativele de forțare asupra creierului său și o parte a potențialului non-dellianului pentru munca de creație.

— Asta-i tot ?

— Asta-i tot ce știu eu, domnule, minți Maltby.

— Dar zdrobitoarea forță hipnotică ce li se atribuie ? Nu există date despre felul cum funcționează ?

— Am înțeles că folosesc *dispozitive* hipnotice, ceea ce e cu totul altceva. Generează o teroare confuză a necunoscutului.

Dreehan păru că ia o hotărîre. Ridică radiograma și i-o înmînă lui Maltby.

— A sosit pentru tine, spuse.

Apoi adăugă cu francheță :

— Dacă-i codificată, n-am reușit să descifrăm codul.

Bineînțeles că era codificată. Maltby constată acest lucru chiar de la prima vedere.

Mesajul de război spunea :

CĂTRE : CĂPITAN PETER MALTBY

NAVA DE RĂZBOI „ATMION"

Guvernul dellhibrizilor dorește să vă mulțumească pentru activitatea desfășurată ca mediator în negocierile cu

conducătorii de pe Fifty Suns. Vă rugăm să fiți convins că înțelegerile noastre vor fi respectate întocmai și că dellhibrizii sînt nerăbdători să obțină privilegiile promise.

Nu era semnat. Însemna că apelul de ajutor fusese trimis prin subspațiul radio și transmis direct către *Atmion.*

Maltby trebuia să se prefacă, desigur, că nu înțelege ce era cu acest mesaj, pînă nu se hotăra cum să procedeze. Spuse pe un ton nedumerit :

— Constat că nu-i semnat. Intenționat, oare ?

Viceamiralul Dreehan era dezamăgit :

— Nici eu nu știu.

Pentru o clipă, lui Maltby i se făcu milă de ofițer. Nici un dellian sau un non-dellian nu ar fi putut pătrunde codul acestui mesaj ! Aflarea secretului depindea de existența a două creiere antrenate să lucreze împreună. Antrenamentul era foarte important în educația unui dellhibrid. Maltby își desăvîrșise educația înainte de a fi capturat, cu mai bine de douăzeci de ani în urmă.

Ideea de bază a acestui mesaj era că minoritatea își anunțase intenția de a contacta nava *Star Cluster* și de o săptămînă începuse o campanie pentru a capta sprijinul celorlalți. Programul lor avertiza că numai cei ce-i vor susține vor beneficia de fructele trădării.

Era nevoit să se ducă la ei. Dar cum ? Ochii i se dilatară cînd își dădu seama că singurul mijloc de transport, aflat la îndemînă, era chiar nava sa, *Atmion.* Înțelese că trebuia s-o facă. Începu să-și încordeze mușchii în stil dellian. Simți excitarea electrică produsă prin această stimulare. Într-o clipă, cele două creiere ale sale deveniră suficient de puternice.

Percepu în imediata apropiere prezența unei alte minți. Așteptă pînă senzația păru că devine parte din propriul său corp și comandă în gînd : *„Vidare !"* Pentru moment alungă orice gînd conștient din minte. Se ridică. Viceamiralul Dreehan se ridică și el cu aceleași mișcări, ca și cum mușchii i-ar fi

fost controlați de creierul lui Maltby. Chiar așa și era. Se îndreptă către panoul instrumentelor și atinse un comutator.

— Dați-mi camera motoarelor, spuse.

Cu voce și mișcări controlate de voința lui Maltby, dădu ordinele necesare pentru a îndrepta nava pe traiectoria ce conducea spre capitala ascunsă a dellhibrizilor.

IV

Amiralul Laurr citi înștiințarea de contestare și rămase pentru cîteva minute neschimbată, cu pumnii strînși de furie. Își recăpătă stăpînirea de sine și făcu legătura cu căpitanul Wayless. Fața ofițerului se crispă cînd văzu cine-l chemase.

— Căpitane, intră direct în subiect lady Gloria, tocmai am citit documentul vostru, semnat de douăzeci și patru de persoane.

— E legal, după părerea mea, răspunse el pe un ton oficial.

— Da, sînt convinsă, i-o întoarse ea.

Se opri brusc și continuă :

— Căpitane, ce înseamnă fixația asta disperată de a vă întoarce imediat acasă ? Viața e mai de preț decît legalitatea. Am pornit într-o mare aventură. Sînt sigură că simțiți ceva asemănător.

— Doamnă, sosi distantă replica, nutresc deopotrivă admirație și afecțiune pentru dumneavoastră. Capacitatea organizatorică de care dispuneți este remarcabilă, dar aveți în vedere numai ideile personale și vă uimește, chiar vă rănește, cînd alții gîndesc diferit. Aveți dreptate atît de des încît uitați că s-ar putea cîndva să și greșiți. Acesta este și motivul pentru care pe o navă mare ca aceasta există treizeci de căpitani cu care să vă consultați și care în situații critice, de fapt oricînd, au putere de decizie, conform regulamentului. Credeți-mă, ținem foarte mult la dumneavoastră, dar ne cunoaștem datoria față de ceilalți oameni de la bord.

— Dar vă înșelați ! Putem obliga această civilizație să ni se supună.

Ezită puțin, apoi continuă :

— Căpitane, nu vreți să mergeți alături de mine, măcar de astă dată ?

Era o rugăminte personală și regretă aproape imediat că o făcuse. Cererea îl mai destinse pe Wayless. Îl pufni rîsul, încercă să se abțină dar izbucni din nou.

— Vă cer iertare, nobilă doamnă, spuse el într-un tîrziu. Vă rog să mă scuzați.

— Ce te-a amuzat ? întrebă ea gravă.

Căpitanul își recăpătase aerul sobru.

— Expresia „măcar de astă dată". Lady Laurr, de cîte ori ne-ați solicitat pînă acum să vă susținem în planurile dumneavoastră, mai țineți minte ?

— De două-trei ori, poate.

Tonul ei devenise brusc precaut, încerca să-și amintească...

— N-am ținut nici un fel de statistică, spuse Wayless, dar cu aproximație pot spune că ne-ați cerut sprijinul fie pe considerente personale, fie folosindu-vă de prerogativele legale ale comandantului, de cel puțin o sută de ori în această călătorie, pentru a vă impune părerile. Acum, pentru prima oară, legalitatea este utilizată împotriva dumneavoastră, și resimțiți acest lucru cu amărăciune...

— Nu sînt amărîtă, sînt...

Se întrerupse o clipă :

— Oh, înțeleg că nu pot discuta cu voi. Dintr-un motiv sau altul ați hotărît că șase luni înseamnă o eternitate.

— Nu e vorba de timp, ci de scop. Fără nici un indiciu, credeți că puteți găsi cincizeci de sori împrăștiați printre alți o sută de milioane. O navă uriașă ca a noastră nu-și poate permite să riște o șansă la două milioane. Dacă nu înțelegeți acest lucru, sîntem nevoiți să ne impunem punctul de vedere în situația dată, în pofida afecțiunii ce o avem pentru dumneavoastră.

Amiralul ezită. Argumentele erau împotriva ei. Simți nevoia să-și susțină cu mai multă grijă cauza. Începu să vorbească rar, cu voce scăzută :

— Căpitane, nu se pune problema posibilităților tehnice. Dacă ar fi să depindem doar de noroc, atitudinea voastră ar fi cît se poate de justificată. Speranța noastră este factorul psihologic.

— Lucrurile nu sînt chiar atît de simple, spuse liniștit Wayless. Noi, cei care am semnat „contestarea" deciziei dumneavoastră, am luat în discuție și aspectul psihologic.

— Și pe ce v-ați bazat respingerea planului meu ? Pe ignoranță ?

Era o remarcă usturătoare și văzu că-l iritase. Răspunsul veni protocolar :

— Doamnă, am remarcat tendința dumneavoastră de a vă baza deciziile, aproape exclusiv, pe sfaturile oferite de locotenent Neslor. Întîlnirile pe care le aveți cu ea între patru ochi... Nu ni se aduce la cunoștință ce discutați, în schimb luați brusc hotărîri în funcție de cele dezbătute împreună.

Fu uimită puțin de felul în care fusese pusă problema.

— Recunosc că nu m-am gîndit la asta. Am fost să discut cu ea în calitate de psiholog șef, numit oficial la bordul acestei nave.

Căpitanul Wayless continuă :

— De ce nu este avansată la gradul de căpitan, dacă sfatul ei este atît de valoros, permițîndu-i să-și expună opiniile în fața celorlalți căpitani.

Ridică din umeri ; aproape îi ghicise gîndurile. Înainte ca ea să poată rosti un cuvînt, continuă :

— Vă rog să nu-mi spuneți că veți semna imediat numirea. O astfel de promovare are nevoie de cel puțin o lună pînă la ieșirea deciziei, chiar dacă nu se opune nimeni ; apoi noul căpitan trebuie să asculte în tăcere dezbaterile timp de două luni, pentru a-și însuși procedura întrunirilor consiliului.

Lady Laurr spuse cu asprime :

— Și nu-mi veți acorda această întîrziere de trei luni ?

— Nu.

— Nu puteți renunța la procedura ordinară pentru astfel de numiri ?

— Ba da, dar numai în situații critice. Iar acum este vorba doar de ideea dumneavoastră de a găsi o civilizație rătăcită undeva prin spațiu. Va fi căutată și chiar găsită, eventual, de o expediție pregătită în acest scop.

— Deci susțineți în continuare „contestarea" ?

— Da.

— Foarte bine. Voi da ordin să se organizeze un plebiscit de azi în două săptămîni. Dacă votul va fi împotriva mea și nu va mai apare nimic nou între timp, vom pleca spre casă.

Întrerupse legătura.

Se gîndea la situația ei, conștientă că se angajase într-un război pe două fronturi. Pe de-o parte lupta împotriva lui Wayless și a celor trei pătrimi majoritare care-l susțineau pentru a impune plebiscitul, pe de altă parte ducea bătălia pentru a forța Fifty Suns să iasă la lumină... În ambele direcții, războiul tocmai se declanșase.

Chemă comunicațiile :

— Mai sîntem în legătură cu nava de pe Fifty Suns care ne urmărea ? întrebă lady Gloria.

— Nu, v-am raportat cînd am pierdut contactul. Nu s-a restabilit încă. Ne vor lua urma din nou, mîine, cînd vom trimite coordonatele noastre din momentul respectiv.

— Anunță-mă !

— Bineînțeles.

Întrerupse legătura și chemă compartimentul armament. Răspunse un soldat. Amiralul așteptă cu răbdare pînă cînd fu chemat căpitanul de serviciu și-l întrebă :

— Cîte bombe ați aruncat ?

— Șapte în total.

— Trimise toate la întîmplare ?

— E cea mai sigură metodă, doamnă. Probabilitatea ne împiedică să lovim planetele capabile să adăpostească viață.

Ea încuviință din cap, dar rămase încruntată, nerăbdătoare. După un timp spuse, simțind parcă nevoia să reevalueze situația.

— Din punct de vedere logic sînt de acord cu metoda. Dar emoțional...

Se opri.

— O singură greșeală, căpitane, și Curtea Marțială ne așteaptă pe amîndoi dacă se va afla vreodată.

Căpitanul zise aspru :

— Cunosc legea, excelență. Cînd ești de serviciu la armament, decide hazardul.

Ezită o clipă, apoi continuă :

— Am impresia că amenințarea făcută de dumneavoastră este periculoasă... pentru noi, asta e ! Oamenii n-ar trebui să fie supuși unei astfel de tensiuni.

— Asta e responsabilitatea mea, răspunse ea tăios și întrerupse legătura.

Se ridică și făcu cîțiva pași prin cameră. Două săptămîni ! Era imposibil să intervină ceva într-un timp așa de scurt. În două săptămîni, după planul ei, presiunea psihologică asupra dellienilor și non-dellienilor abia ar începe să se manifeste. Rămase cu gîndul la ei. Se îndreptă încet spre teleportor, îl reglă... și păși în biblioteca centrală, aflată la o treime de milă de cartierul său general.

Se afla în biroul personal al bibliotecarei șefe, care stătea la masă și scria. Lady Laurr i se adresă fără introducere :

— Jane, ai obținut informații despre afacerea Dell ?

Bibliotecara tresări, se ridică pe jumătate de pe scaun, apoi se așeză la loc. Oftă :

— Gloria, tu mă bagi în mormînt. Trebuie neapărat să dai buzna așa, aici ?

Lady Laurr spuse vinovată :

— Îmi pare rău. Eram preocupată. Dar ai... ?

— Da, am. Dacă ai fi așteptat încă zece minute ți-ar fi parvenit pe cale oficială. Ai cinat ?

— Să cinez ? Nu, bineînțeles că nu.

— Îmi place felul cum îmi spui asta. Cunoscîndu-te, știu exact ce înseamnă. Bun, vii cu mine să mîncăm. Nu vom vorbi despre dellieni și non-dellieni cît timp stăm la masă.

— Imposibil, Jane. Nu am timp acum...

Femeia mai în vîrstă se ridică de pe scaun. Ocoli biroul și o luă hotărît pe lady Laurr de braț.

— Nu poți ? Ia aminte : nu capeți nici o informație de la mine pînă nu mănînci. N-ai decît să invoci legile și regulamentele, să vezi dacă-mi pasă ! Haide !

O clipă opuse rezistență apoi gîndi, istovită :

Blestematul ăsta de factor uman ! E atît de greu să-i faci pe oameni să înțeleagă !

Încordarea i se spulberă deodată. Se văzu, severă și preocupată, de parcă soarta întregului univers îi apăsa pe umeri. Încet, se relaxă.

— Îți mulțumesc, Jane, spuse. Mi-aș dori un pahar cu vin și ceva de mîncare.

Nu uită însă că avea dreptate : chiar dacă se putea destinde pentru o oră, realitatea rămînea aceeași. Trebuia neapărat să găsească Fifty Suns pentru un motiv care se contura tot mai pregnant în mintea ei, cu toate potențialele lui fatale.

După-masă, discutară despre civilizația Fifty Suns pe un fundal discret de muzică. Rezumatul cronologic al istoriei fu prezentat de bibliotecară într-o manieră extrem de simplă și fără ascunzișuri.

În urmă cu cincisprezece mii de ani, Joseph Dell descoperise o deviație infimă a transmițătorului de materie. Mașina presupunea sinteza mecanică a unui anumit tip de țesut, în special al glandelor endocrine, care nu puteau fi controlate adecvat. Cînd o ființă umană a putut păși la un moment dat într-un capăt al acestei mașini și a apărut aproape instantaneu la o mie de mile distanță, sau chiar mai mult, nu au fost sesizate imediat modificările extrem de subtile ce avuseseră loc asupra acesteia.

Nu se putea spune că le lipsea ceva în mod special, deși, în timp, dellienii au pierdut mult din capacitatea creativă. În

anumite privințe se părea că avuseseră de cîștigat chiar. Dellianul se dovedi tot mai puțin supus stresului și dominației mintale exterioare. Forța sa depășea de departe orice vis al omului. Se putea concentra pentru a putea susține un efort supraomenesc, printr-un proces curios de mărire treptată a tensiunii musculare.

Normal, (cînd ajunse aici, tonul bibliotecarei deveni ironic), în aceste condiții au fost numiți „roboți" de către oamenii înspăimîntați. Numele nu-i deranja pe dellieni, dar îi tulbura pe oameni, a căror ură teribilă nu a fost sesizată imediat de către autorități.

Urmă o perioadă cumplită, în care bande furioase bîntuiau străzile, linșîndu-i pe dellieni. Prietenii-oameni ai dellienilor au reușit să convingă guvernul să-i lase să emigreze. Pînă acum nimeni nu aflase unde se stabiliseră.

Preaonorabila Gloria Cecily rămase gînditoare o vreme, după ce bibliotecara încheie prezentarea raportului. Într-un tîrziu rosti :

— Nu prea mi-ai fost de ajutor. Știam toate astea cu excepția cîtorva detalii.

Era conștientă de privirea pătrunzătoare, de gheață, cu care o studiau ochii albaștri ai femeii din fața ei.

— Gloria, ce urmărești de fapt ? De obicei cînd vorbești astfel încerci să susții o teorie personală.

Remarca țintise bine. Amiralul văzu că ar putea deveni periculos pentru ea să recunoască acest lucru. Persoanele care încearcă să forțeze faptele pentru a le adapta teoriilor personale, nu pot gîndi științific. Fusese de multe ori foarte aspră cu ofițerii care încercaseră să emită cea mai vagă opinie. Rosti rar :

— Pur și simplu am nevoie de toate informațiile pe care le putem obține. Cînd s-a produs o mutație, ca aceea a dellienilor, în urmă cu o sută cincizeci de secole, trebuie să fi fost luate în considerare toate posibilitățile de evoluție. Iar atitudinea mea înseamnă că nu putem rata ocazia de a afla, dacă ne stă la îndemînă.

Jane încuviință. Privind-o, lady Laurr înțelese că trecătoarea putere de pătrundere a bibliotecarei se topise în clipa confruntării cu agerimea celeilalte.

Se ridică. Nu putea risca o altă revelație. A doua n-ar fi fost prea ușor de revocat. Spuse un „noapte bună" nepăsător și se întoarse la cabina de comandă. După cîteva minute de gîndire, apelă la laboratorul de biologie :

— Doctore, ți-am trimis mai devreme date despre dellieni și non-dellieni, locuitorii de pe Fifty Suns. După părerea ta ar fi posibil ca un cuplu format dintr-un dellian și un non-dellian să aibă copii ?

Biologul nu se putea mîndri cu o minte ageră. Rosti cu voce tărăgănată :

— Istoria spune că nu.

— Dar tu ce crezi ?

— Eu aș putea s-o fac.

— Asta-i ceea ce voiam să aud, spuse amiralul cu glas triumfător.

Emoția produsă de această veste nu se risipi nici cînd se strecură în așternut, cîteva ore mai tîrziu. Stinse lumina și rămase o vreme fixînd întunericul spațiului. Peisajul exterior se schimbase puțin. Punctele de lumină erau aranjate altfel, dar fără amplificare nu avea dovada vizuală că se afla în Marele Nor Magelan. Se vedeau cel puțin o sută de stele indivizualizate. Ici-colo cîte o sclipire, ca un fulg de lumină, indica prezența altor sute de mii de stele, milioane, poate.

Se întinse către panoul de control vizual și mări amplificarea la maximum.

Splendoare !

Miliarde de sori sclipeau în fața ochilor. Privea apropiata strălucire a nenumăratelor stele din Nor, ampla spirală a galaxiei principale, marcată de puncte luminoase, mai mult decît ar fi putut fi socotite vreodată. Iar ceea ce vedea era abia o mică pată pe harta cosmică. De unde veneau ? Zeci de mii de generații omenești trăiseră și muriseră și nu fusese găsit un răspuns satisfăcător.

Reduse din nou amplificarea la zero și aduse iar universul la nivelul propriilor percepții. Cu ochii larg deschiși, se gîndi : „Presupunînd că ar fi reușit să încrucișeze dellieni cu non-dellieni... cu ce m-ar ajuta pe mine în două săptămîni ?"

Nu-și putea imagina. Adormi neliniștită.

Dimineață... În timp ce-și lua anemicul mic dejun, realiză brusc că mai are două săptămîni. Se ridică de la masă deprimată, conștientă că trăia într-o lume a visului. Dacă nu lua măsurile necesare, marea aventură în care se lansase semeața navă se va spulbera. Se îndreptă hotărîtă spre puntea de comandă și chemă comunicațiile.

— Căpitane, se adresă ea ofițerului care-i răspunse, am intrat în contact de rezonanță cu nava de pe Fifty Suns care ne însoțea pînă acum ?

— Nu, doamnă.

Fu dezamăgită. Acum cînd luase în sfîrșit o decizie, orice întîrziere o irita. Ezită, apoi oftă, acceptînd realitatea.

— În momentul în care realizați contactul, anunțați armamentul, spuse ea.

— Am înțeles, doamnă.

Tăie legătura și chemă armamentul. Trufașul ofițer, comandant al acestui compartiment, înghiți în sec cînd auzi ce i se cerea.

— Dar, doamnă, asta înseamnă să deconspirăm arma noastră cea mai puternică. Presupunînd că...

— Nu presupune nimic ! se înfurie ea brusc. În clipa asta nu mai avem nimic de pierdut. Am eșuat în ademenirea flotilei de pe Fifty Suns. Îți ordon să capturezi această navă izolată. Toți ofițerii de la bord vor primi, probabil, ordin să se sinucidă, dar ne vom descurca.

Ofițerul se încruntă, gînditor, apoi aprobă :

— Marele pericol este ca cineva din afara cîmpului să o detecteze și să o anihileze. Dar dacă credeți că ne putem asuma acest risc...

Preaonorabila Gloria își îndreptă imediat atenția către alte probleme, dar o parte din gîndurile ei nu puteau părăsi

comanda pe care tocmai o dăduse. Deveni tot mai neliniștită, timpul trecea și nu venea nici un apel. Chemă din nou comunicațiile, dar nu aveau nici ei vreo veste. Nava din Fifty Suns era prin preajmă.

Trecu astfel o zi, apoi încă una. În continuare, nici un semn.

În a patra zi, amiralul de pe *Star Cluster* devenise o persoană foarte irascibilă, cu care nu se mai putea înțelege nimeni. Ziua aceea trecu și ea fără vreun incident.

V

Planetă dedesubt ! anunță viceamiralul Dreehan.

Maltby, care dormea iepurește, se dezmetici tresărind, se ridică în picioare și se îndreptă spre panoul de control.

La comanda sa, nava se deplasă rapid de la zece mii de mile deasupra planetei la o mie și apoi la mai puțin de o sută de mile. Mări amplificarea și examină terenul. Deși nu mai văzuse locul acela pînă atunci, memoria lui sortă imediat hărți fotografiate ce-i fuseseră arătate în trecut.

Atmion se îndreptă cu cea mai mare iuțeală către cea mai largă gură de peșteră ce conducea în jos, spre capitala ascunsă a dellhibrizilor. Ca măsură de precauție finală, mai verifică o dată ca ofițerii mai mici în grad să nu poată vedea pe ecranele lor ce se întîmpla afară (toți cei paisprezece ofițeri superiori aflîndu-se sub controlul lui). Dirijă apoi nava cu îndrăzneală, prin deschidere.

Aștepta cu încordare. Liderii care-l susținuseră fuseseră anunțați că se îndreaptă spre ei. Îl chemaseră din nou să-l asigure că totul va fi în regulă. Era posibil însă să se fi întîmplat ceva neprevăzut, iar aici, la intrare, nava sa era la discreția apărării antiaeriene.

Tenebrele peșterii se închiseră în jurul lui. Stătea cu mîna pe comutatorul luminii de căutare ; privea noaptea din fața sa. Deodată, clipi o lumină de undeva, departe, sub el.

Maltby aşteptă puţin, se convinse că aceasta nu avea de gînd să dispară şi întoarse comutatorul.

Imediat izbucniră luminile de căutare, iluminînd peştera din tavan pînă la sol şi mult în faţă. Nava zbura înainte şi treptat se lăsa în jos. Trecu astfel o oră şi nu apăru nici un indiciu că se apropia de sfîrşitul călătoriei.

Peştera se ondula şi se răsucea, în jos şi lateral. De cîteva ori avu senzaţia că se întorcea pe drumul pe care veniseră. Ar fi putut urmări traseul pe monitorul automat, dar i se ceruse să n-o facă încă înainte ca *Atmion* să se apropie de planetă. I se spusese că nici o fiinţă vie nu ştia cu exactitate unde era localizată capitala sub crusta planetei. Alte oraşe ale dellhibrizilor, de pe alte plantele, erau ascunse în acelaşi fel.

Trecură douăsprezece ore. În două rînduri Maltby trecuse comanda viceamiralului, în timp ce el se odihnea. Acum era la comandă în timp ce Dreehan moţăia pe un pat de campanie într-un colţ.

Treizeci de ore ! Uimit şi extenuat în acelaşi timp, Maltby îl trezi pe viceamiral şi se întinse în locul lui. Abia închisese ochii, cînd ofiţerul îl trezi spunîndu-i :

— Clădiri în faţa noastră, căpitane ! Lumini...

Maltby făcu un salt către panoul de control ; cîteva minute mai tîrziu dirija nava spre un oraş cu o populaţie de aproape optzeci de mii de locuitori. I se spusese că nici o navă de dimensiunile lui *Atmion* nu pătrunsese vreodată în peşteri. Astfel că urma să devină centrul atenţiei tuturor. Deschise o staţie radio normală şi roti discul de acord pînă captă o voce.

— ...Şi Peter Maltby, spunea vocea, conducătorul nostru moştenitor, a luat cu împrumut nava de război *Atmion*, încercînd să discute personal cu cei care...

Maltby închise radioul. Locuitorii tocmai erau înştiinţaţi de venirea lui. Căută pe ecran cartierul general al lui Hunston. Recunoscu clădirea după descrierea pe care o primise prin radio şi opri nava chiar deasupra acesteia.

Lansă un paravan energetic în mijlocul străzii, la un bloc distanță. Apoi, ușor, coborî și alte paravane pînă ce zona fu blocată complet. Oamenii puteau pătrunde în zona îmbrăcată de ecranele energetice fără a observa că intră într-o capcană, dar nu o puteau părăsi. Invizibilă din exterior, bariera avea o tentă purpurie privită din interior. Producea un puternic șoc electric oricui ar fi atins-o dinăuntru.

Era foarte probabil ca Hunston să fi fost prins și el în această capcană, de vreme ce locuia chiar în cartierul general... Maltby nu se amăgea, știa că acțiunea nu putea fi decisivă. Lupta se dădea pentru controlul politic; putea fi influențată de forță, e drept, dar nu putea fi rezolvată numai cu ajutorul ei. În această bătălie, însăși metoda folosită pentru a ajunge aici, pe planetă, dădea dușmanilor săi un argument puternic împotriva lui. „Iată, ar fi putut spune ei, un singur dellhibrid a fost în stare să pună mîna pe o navă de război, dovada superiorității noastre." Era o momeală grasă pentru un popor a cărui ambiție era stimulată după un sfert de secol.

Zări pe ecran mica aeronavă ce se apropia. Îi contactă pe ocupanți prin radio, se convinse că fac parte din tabăra lui. Ofițerul comandant în persoană îi întîmpină prin trapa deschisă a navei. Cîteva minute mai tîrziu strîngea mîinile unor oameni pe care nu-i mai văzuse niciodată.

Imediat trecură la discuțiile despre tactica și strategiile ce trebuiau adoptate. O parte din oameni propusese ca Hunston să fie executat. Majoritatea era de părere că ar trebui întemnițat. Maltby asculta neliniștit ambele grupuri, conștient că și ei cunoșteau situația direct și erau cei mai buni judecători. Pe de altă parte însă, vecinătatea pericolului îl crispa. Era foarte posibil ca el, care urmărise lucrurile de la distanță, să aibă cea mai detașată și în consecință cea mai sănătoasă atitudine. Era o bănuială și nu-i acordă o prea mare atenție. Oricum, începu să creadă că juca rolul unui arbitru, cînd brusc, ambele grupuri începură să-i pună întrebări:

— Putem avea certitudinea că Fifty Suns va rămîne în continuare ferm în refuzul de a stabili contactul cu nava pămînteană ?

— Ai văzut sau ai auzit ceva care să pară o dovadă de slăbiciune din partea lor ?

— De ce au ținut ascuns al doilea mesaj față de populație ?

— *Atmion* era singura navă desemnată să urmărească nava *Star Cluster* ?

— Există cumva scopuri ascunse în spatele acestei urmăriri ?

— Ce poziție ar trebui să adoptăm în cazul în care Fifty Suns hotărăște brusc să se predea ?

Pentru scurtă vreme, Maltby fu copleșit. Apoi, constatînd că întrebările urmau un șablon în spatele căruia se ascundea o falsă implicație, ridică mîna și spuse :

— Domnilor, se pare că teoria voastră este : dacă un alt guvern își schimbă cumva hotărîrea, să dăm și noi năvală, poate obținem niște avantaje. Nu este așa. Vom rămîne fermi alături de Fifty Suns, indiferent ce decizii va lua. Vom acționa solidari cu ceilalți. Nu urmărim alte privilegii speciale în afara celor oferite în propunerea ce ni s-a făcut.

Încheie pe un ton mai personal și mai puțin sever :

— Înțeleg că asupra voastră s-au făcut presiuni uriașe. Vă rog să mă credeți că vă apreciez atitudinea, atît ca indivizi cît și ca grup, dar sîntem datori să ne menținem integritatea. Nu avem nevoie să devenim oportuniști în aceste momente de criză.

Oamenii se uitau unul la celălalt. Unii, mai ales cei tineri, păreau nemulțumiți, de parcă fuseseră obligați să înghită o pilulă amară, dar în cele din urmă acceptară cu toții să susțină acest plan de viitor.

Urmă întrebarea crucială :

— Ce facem cu Hunston ?

Maltby răspunse cu răceală :

— Aș vrea să stau de vorbă cu el.

Collis, cel mai bătrîn dintre prietenii intimi ai tatălui lui Maltby, îl privi pe căpitan cîteva secunde și se duse în cabina de transmisiuni radio. Era palid cînd se întoarse :

— Refuză să vină aici. Spune că dacă ai chef să-l vezi poți coborî la el. Peter, e jignitor !

— Spune-i, răspunse Maltby hotărît, că voi coborî imediat.

Aruncă un zîmbet către fețele întunecate ce-l înconjurau.

— Domnilor, spuse cu o voce răsunătoare, individul acela se află în mîinile noastre. Transmiteți-i că voi coborî de dragul unei înțelegeri, necesară acum în vreme de criză. Fără să exagerați, încercați să sugerați că ar fi posibil să se recurgă la violență.

Își încheie expunerea :

— Bineînțeles, nu se va întîmpla nimic, atîta vreme cît nava domină întreaga zonă. Totuși, dacă nu mă voi întoarce într-o oră și jumătate, încercați să luați legătura cu mine. Mai faceți apoi cîte un pas, începeți cu amenințări, pînă ajungeți să deschideți focul.

În pofida încrederii sale, din momentul în care-și opri nava deasupra acoperișului lui Hunston, avu un sentiment ciudat de deșertăciune și singurătate.

Hunston era un tip înalt, în jur de treizeci și cinci de ani, cu un aer sarcastic. Cînd îl văzu pe Maltby intrînd în biroul său, se ridică și-i ieși în întîmpinare cu mîna întinsă. I se adresă cu o voce plăcută, calmă :

— Am vrut să te scot din adunătura aceea de găini moarte de frică, ce domnesc peste cotețul din vale. Nu intenționam să comit o crimă de lezmaiestate. Voiam să-ți vorbesc, în speranța că te pot convinge.

Își susținu pledoaria cu voce scăzută, dar foarte aprins. Argumentele sale erau prăfuite, se bazau pe superioritatea demonstrată a dellhibridului. El credea cu toată tăria în propriile-i teorii. În final, Maltby ajunse la concluzia că cel mai mare defect al interlocutorului său era lipsa de infor-

mare generală și specifică asupra lucrurilor din afară. Trăise prea mult în spațiile înguste ale acestor orașe ascunse, risipise prea mulți ani vorbind și gîndind fără a cunoaște cu adevărat realitatea. În pofida inteligenței sale scînteietoare, Hunston gîndea ca un provincial.

Liderul rebel își încheie monologul cu o întrebare :

— Crezi că Fifty Suns va putea rămîne ascuns pămîntenilor ?

— Nu, răspunse Maltby cu sinceritate. Cred că este inevitabil să fie descoperit într-un tîrziu.

— Și totuși îi susții în amăgitoarea lor tentativă de a rămîne ascunși ?

— Eu susțin unitatea în rezolvarea acestor situații. Consider că ar fi înțelept să fim prudenți în acceptarea acestui contact. Există chiar posibilitatea de a întîrzia descoperirea noastră încă o sută de ani, dacă nu mai mult.

Hunston tăcea. Figura lui plăcută se întunecă.

— Constat, spuse el în cele din urmă, că punctele noastre de vedere sînt opuse.

Maltby spuse rar, fixîndu-l cu privirea :

— Intențiile noastre pe termen lung sînt probabil aceleași. Poate doar planurile pentru atingerea țelurilor propuse sînt diferite.

Fața lui Hunston se lumină, pupilele i se dilatară imperceptibil. Spuse cu înfocare :

— Excelență, dacă aș putea să cred acest lucru... Se opri, ochii i se îngustară brusc :

— Aș vrea să ascult părerea ta despre rolul în viitor al dellhibrizilor, în cadrul civilizației.

— Cînd se va ivi ocazia, folosind căi legale, spuse Maltby, vor fi propulsați inevitabil către înalte funcții de conducere. Vor domina pentru început Fifty Suns, și apoi întreaga galaxie, fără a profita, în mod neloial, de capacitatea lor de a controla gîndurile celorlalți. Dacă vreodată în drumul lor

către putere vor folosi forța, vor fi distruși pînă la ultimul bărbat, femeie sau copil. Ochii lui Hunston străluceau :

— Și cît va dura acest proces ?

— Ar putea începe curînd. Ne vor trebui cel puțin o sută de ani, în funcție de cît de rapid, dellieni și non-dellieni, vor începe să aibă copii... după cum știi, astfel de căsătorii nu au avut dreptul la moștenitori...

Hunston încuviință încruntat.

— Am fost informați greșit despre atitudinea ta, spuse el. Ești alături de noi cu-adevărat.

— Nu, zise ferm Maltby. Te rog, nu confunda un plan de viitor cu o atitudine pe termen scurt. În această situație, diferența este ca între moarte și viață. Dacă ne-am limita numai să așteptăm pentru a cîștiga în final puterea, i-am alarma pe ceilalți. Guvernele i-au și prevenit să manifeste față de noi o prietenie precaută. În schimb, dacă ne dovedim acum alături de ei, în această încercare, ar putea însemna un prim pas spre țelul propus. Dacă sîntem doar niște oportuniști, atunci această mică superrasă, din care facem parte amîndoi va fi distrusă mai devreme sau mai tîrziu.

Hunston se ridică.

— Excelență, sînt de acord. Merg alături de tine. Vom aștepta evoluția situației.

Era o victorie neașteptată pentru Maltby, care venise pregătit să folosească forța. Oricum, în pofida convingerii personale că Hunston era sincer, nu avea de gînd să se bazeze prea mult pe cuvîntul acestuia. Bărbatul din fața lui își putea schimba hotărîrea imediat ce amenințarea navei *Atmion* se va îndepărta. Îi aruncă în final cu franchețe :

— În condițiile date, sînt nevoit să-ți cer să accepți o întemnițare de șase luni, undeva unde să nu poți intra în legătură cu suporterii tăi. Va fi un soi de arest la domiciliu. Îți poți lua soția cu tine. Vei primi toate onorurile și vei fi eliberat imediat, dacă între timp se stabilește contactul între

nava pămînteană și Fifty Suns. Statutul tău va fi mai curînd de ostatic decît de prizonier. Îți dau douăzeci și patru de ore să te hotărăști.

Hunston se predă singur, cînd cele douăzeci și patru de ore se scurseră. Avu o singură pretenție : să fie difuzate prin radio condițiile acestui arest la domiciliu.

Astfel, Fifty Suns era protejat pentru moment de o descoperire iminentă. Era evident că o singură navă n-ar fi putut găsi, fără ajutor din afară, nici măcar o planetă a acestei civilizații atît de bine ascunse. Maltby era convins de acest lucru. Rămînea totuși inevitabilă problema descoperirii lor în cîțiva ani, cînd vor sosi și alte nave din galaxia principală. Era ciudat, începuse să se îngrijoreze după ce trecuse pericolul cel mare. În timp ce-și conducea nava înapoi spre traiectoria inițială, Maltby era preocupat cum să asigure și în viitor securitatea Marelui Nor Magelan.

Cineva trebuia să afle cît de mare era primejdia. Doar gîndul la ceea ce ar fi fost de făcut și îl cutremură. Cu ficare ceas, era tot mai convins și mai hotărît că el era persoana cea mai potrivită pentru această misiune.

Maltby, cufundat în gînduri, căuta o soluție ca nava sa să poată fi capturată. Brusc, alarma începu să urle.

— *Lady Laurr, am stabilit contactul de rezonanță cu o navă a acestui sistem.*

— *Prindeți-o !*

VI

Maltby nu avea o idee clară despre condițiile în care fusese capturat. La început își dorise chiar el să fie făcut prizonier. În timp ce razele tractoare înhățau nava *Atmion* era prea tîrziu să analizeze cum reușise nava invadatoare să-i absoarbă.

Ceva se întîmplase ; avea senzația că e supt de un vîrtej, percepea o tensionare și o răsucire a propriului său corp, de

parcă materia era supusă unui efort deosebit. Orice ar fi fost acel ceva, se întrerupse brusc cînd nava fu înșfăcată de ghearele invizibile ce începură s-o tîrască prin beznă către cealaltă navă, ascunsă încă în depărtare.

Nerăbdător, Maltby supraveghea instrumentele de măsură, de la care spera să obțină, măcar cu aproximație, dimensiunea celeilalte nave. Pe măsură ce minutele se scurgeau unul după altul, înțelese că de fapt era improbabil să vadă mașinăria dușmană. De jur împrejur noapte, cele mai apropiate stele păreau niște confuze puncte de lumină.

Caracteristicele oricărui obiect puteau fi determinate numai după un timp considerabil. Un lucru atît de mic cum era nava pămînteană era ca un fir de praf rătăcit în întunericul fără sfîrșit.

Bănuielile i se adeveriră. Cînd *Atmion* se afla la numai cîteva minute de răpitorul său, o durere feroce se înșurubă în mușchii lui Maltby. Avu timp doar să înțeleagă: raze paralizante. În momentul următor se zvîrcolea pe podea, în cabina de comandă, învăluită în beznă.

Cînd își reveni, era încordat, îngrijorat, hotărît să preia controlul situației cu orice preț. Bănuia că pămîntenii dețineau metode destule pentru a supune voința, forțîndu-l să le dea informații. Trebuia să presupună chiar că puternicul său creier dublu ar putea fi învins, dacă i-ar fi fost cunoscute capacitățile.

Deschise puțin ochii, își relaxă mușchii pleoapelor. Fusese ca un semnal. De undeva din apropiere cineva șopti într-o engleză ciudată, dar inteligibilă:

— Gata, ajutați-o să treacă prin trapă.

Maltby închise ochii, nu înainte de a-și da seama că se afla la bordul lui *Atmion* și că, aparent, răpirea acestei mașini de luptă era ținută secretă. Faptul că zăcea în același loc unde căzuse, în cabina de comandă, părea să indice că

nici ofițerii, nici echipajul de pe *Atmion* nu fuseseră încă interogați.

Îl străbătu un fior. Era oare chiar așa de simplu ? Era oare posibil ? I-ar fi fost de ajuns să testeze prudent, cu cele două creiere ale sale, lumea din jur, ca să poată pune sub control orice ființă omenească pe care ar fi contactat-o ? Și astfel să supună întregul echipaj de la bord ? Chiar era în stare de acest lucru ?

Era. Și-l înfăptui.

Maltby se alătură celorlalți membri ai echipajului de pe *Atmion*, înșiruiți deja pe coridor. Pământenii, bărbați sau femei, păseau înarmați de-a lungul și în fruntea șirului de captivi.

Era o iluzie. Adevărații prizonieri erau ofițerii însărcinați să-i păzească pe prizonieri. La momentul potrivit, comandantul, un tip viguros de vreo patruzeci de ani, ordonă calm grupului principal de captivi să-și continue înaintarea pe coridor. Maltby, însă, și ceilalți ofițeri de la navigație și meteo fură împinși într-un culoar lateral și apoi într-un vast apartament ce conținea șase dormitoare.

Ajunși aici, ofițerul de pe *Star Cluster* le comunică :

— Vă veți simți bine aici. Vă vom aduce uniforme adecvate și vă puteți plimba pe navă oricît doriți, cu condiția să nu vorbiți prea mult cu oamenii noștri. Avem la bord o mulțime de dialecte dar nici unul nu seamănă cu al vostru. Nu vrem să fiți remarcați, așa că aveți grijă !

Maltby nu era îngrijorat. Singura lui problemă era să se familiarizeze cu nava și cu obiceiurile ei.

Era deja evident că dimensiunile ei erau impresionante. Se aflau prea mulți oameni la bord pentru a fi controlați de o singură persoană. Bănuia de asemenea că existau capcane pentru intruși. Dar merita riscul. Îndată ce-și va forma o imagine generală despre navă și compartimentele ei funcționale, va trece la explorarea pericolelor.

Cînd „temnicerii" se îndepărtară, se alătură celorlalți ofițeri de la navigație, într-un raid prin bucătărie. După cum se aștepta, întîlni multe similitudini în alimentație. Descoperiră în încăpătoarele congelatoare friptură de vită, hălci de carne friptă de porc, sau de miel și o enormă diversitate de orătănii originare de pe Pămînt, păstrate fiecare în pungi vidate.

Oamenii săi mîncară pe săturate. Maltby discută foarte serios cu ei despre misterul acestui tratament special ce li se aplica. Era conștient că începuse un lucru foarte primejdios. Oamenii săi aveau mintea ascuțită, iar dacă vreunul dintre ei ar fi făcut legătura între aceste întîmplări neobișnuite și frica locuitorilor de pe Fifty Suns față de dellhibrizi, legătura aceasta i-ar fi înspăimîntat pe superiori, mult mai mult decît o făcuse nava pămînteană. Respiră ușurat cînd ofițerul asupra căruia își exercita deja controlul se întoarse cu un braț de uniforme.

În fața oamenilor de pe Fifty Suns, problema controlului asupra creierului cuiva era extrem de delicată. „Sclavul" era convins că acționa călăuzit de rațiuni personale. Motivul pentru care pămînteanul acceptase colaborarea era sentimentul acestuia că se supunea ordinelor de a cîștiga încrederea celor mai valoroși ofițeri de pe nava capturată. Mai mult chiar, avea impresia că n-ar fi înțelept să comunice imediat această informație superiorilor săi și, mai ales, să discute cu ceilalți ofițeri de pe navă. Prin urmare, era pregătit să furnizeze mijloacele care să le permită lui Maltby și colegilor lui să se miște, ce-i drept, limitat, la bordul navei *Star Cluster*. Pămînteanul nu era însă pregătit să le ofere prea multe date despre navă. Atîta vreme cît ceilalți se mai aflau prin preajmă, Maltby acceptă această piedică. Dar, mai tîrziu, cînd ofițerul plecă, — cu conștiința datoriei împlinite —, Maltby îl însoți. Spre dezamăgirea lui, creierul omului se dovedi inexpugnabil cînd ajunse la informațiile despre navă. Deși ar fi vrut, nu putea furniza aceste date. Ceva mai presus

de voința lui, de natură hipnotică poate, îl proteja. În final, i se contură clar, lui Maltby, concluzia că trebuia să afle ceea ce dorea de la un ofițer superior, cu posibilitate de decizie. Gradele inferioare, după cum constatase, nu aveau libertate de opțiune, iar el nu-și putea pierde timpul să analizeze și să deactiveze sistemul folosit pentru protejarea informațiilor.

Bănuia că autoritățile navei descoperiseră că de pe *Atmion* lipseau navigatorii și meteorologii. Probabil cineva se ocupa acum de acest lucru, în maniera severă și hotărîtă, specifică unei gîndiri militare. Dacă ar putea să-i vorbească direct femeii care comanda nava... Dar acest lucru îl obliga la alți pași importanți. Să evadeze ?

Deși era în criză de timp, mai pierdu două ore pentru a supune voinței sale pe ofițerii însărcinați cu paza echipajului de pe *Atmion* și a navei. Trebuia ca la semnalul său aceștia să-și coordoneze acțiunile pentru a le înlesni evadarea. Pentru fiecare dintre ei era necesar un ordin, real sau iluzoriu, venit de la un superior care să impună obediență automată individului. Ca măsură de precauție, Maltby pregăti explicația că eliberarea lui *Atmion* era un gest de amiciție față de autoritățile de pe Fifty Suns.

Odată planul pregătit, Maltby reuși să-i transmită unui ofițer de rang mai înalt că amiralul ținea neapărat să-i vorbească. Cum urmau să decurgă lucrurile, Maltby nu avea nici cea mai vagă idee.

Locotenentul Neslor sosi pe punte și-și depuse corpul subțire într-un fotoliu. Oftă :

— Ceva nu-i în regulă, spuse ea.

Amiralul se întoarse dinspre panoul de control și o studie pe femeie. Ridică apoi din umeri cu o izbucnire de furie și-i spuse iritată :

— Cîțiva dintre acești locuitori de pe Fifty Suns trebuie să știe unde se află planetele lor, sînt convinsă.

Cealaltă dădu din cap :

— N-am găsit nici un ofițer navigator la bord. Ceilalți prizonieri au fost la fel de mirați ca și mine.

Lady se încruntă.

— Nu înțeleg, spuse ea silabisind.

— Erau cinci ofițeri, îi explică Neslor. Toți au fost văzuți cu cîteva minute înainte ca *Atmion* să fi fost capturat. Acum nu mai sînt.

Tînăra femeie spuse imediat :

— Căutați peste tot ! Sună alarma generală !

Se întoarse pe jumătate către uriașul tablou de lîngă ea, dar se opri. Gînditoare, o privi pe psiholoagă.

— Înțeleg că nu ești de acord cu metoda asta.

— Avem experiența celuilalt dellian, sosi răspunsul.

Gloria se cutremură imperceptibil. Imaginea supraveghetorului de pe *Gisser*, capturat din stația de meteorit, nu-i dispăruse încă din minte. Într-un tîrziu, spuse :

— Ce propui ?

— Așteaptă ! Și-au făcut un plan pentru a scăpa de sub controlul nostru energetic. Aș vrea să văd încotro încearcă să fugă, ce au de gînd să facă.

— Înțeleg...

Comandanta navei nu mai făcu alt comentariu. Privea în gol, undeva, departe.

— Bineînțeles, continuă cealaltă, va trebui să fii protejată. Voi avea grijă personal.

Lady ridică din umeri.

— Nu-mi vine să cred că un nou-sosit la bordul acestei nave ar putea spera să-mi găsească vreodată apartamentul. Nu mi-aș dori să calculez cum să mă întorc aici, în cazul în care m-aș rătăci...

Se întrerupse :

— Asta-i tot ce-mi propui ? Să așteptăm și să vedem ce urmează ?

— Atît.

Tînăra femeie se împotrivi, clătinînd din cap.

— Pentru mine nu-i de ajuns, draga mea. Presupun că ordinele mele anterioare privitoare la siguranța navei au fost executate și sînt încă în vigoare.

Se întoarse brusc spre panoul de control. Puțin mai tîrziu, pe ecran apăru un chip.

— Ah, căpitane, spuse Gloria, ce-ți fac oamenii de gardă în acest moment ?

— Patrulează, veni răspunsul.

— Au găsit ceva ?

— Nava este perfect apărată împotriva exploziilor accidentale. Bombele au fost inventariate, iar la intrările depozitului există sisteme de supraveghere de la distanță. Nu putem avea vreo surpriză.

— Bine, spuse amiralul Laurr. Aveți grijă în continuare.

Tăie legătura și căscă.

— Cred că-i timpul să mergem la culcare. La revedere, draga mea.

Locotenent Neslor se ridică :

— Sînt ferm convinsă că vei dormi în siguranță.

Plecă. Tînăra femeie își petrecu următoarea jumătate de oră dictînd instrucțiuni cîtorva departamente, modifică planul de comunicare al fiecăruia. Apoi se băgă în pat îmbrăcată. Adormi aproape numaidecît.

Se trezi cu o senzație bizară de nemulțumire. Cu excepția strălucirii palide a tabloului de bord, puntea era în întuneric, dar după o clipă gîndi uimită : „E cineva aici în cameră".

Rămase în continuare întinsă, adulmecînd primejdia, amintindu-și ce spusese locotenentul Neslor. Părea incredibil ca cineva nefamiliarizat cu uriașa navă să-i poată descoperi reședința atît de repede. Ochii i se obișnuiră cu întunericul, putînd distinge silueta vagă a unui bărbat, ce stătea la cîțiva metri de patul ei.

Așteptase probabil ca ea să-l descopere. Știuse cumva că femeia se trezise, deoarece îi șopti :

— Nu aprinde lumina. Și ai grijă !

Vocea îi era foarte blîndă, aproape drăgăstoasă ; și totuși era convinsă că cel ce-i vorbea era un om extrem de periculos. Ordinul lui o țintui în pat, înțepenindu-i mîna pe loc, pe cearșaf, nemișcată. Simți chiar primul junghi de teamă și înțelese că putea muri înainte de a-i veni cineva în ajutor.

Spera doar că locotenentul Neslor o păzea.

Intrusul i se adresă din nou :

— Nu ți se va întîmpla nimic, dacă faci exact ce-ți spun eu.

— Cine ești ?

Din tonul ei răzbătea, puternică, dorința de a afla.

Maltby nu-i răspunse. Văzu un scaun, se așeză, dar situația nu-l mulțumi. Erau prea multe dispozitive tehnice pentru el, la bordul acestei nave de luptă, pentru a se simți cît de cît în siguranță în acțiunile sale. Putea fi amenințat, chiar distrus, fără a ști măcar ce i se întîmplă. Își dădea seama că în acel moment putea fi ținut sub observație de către o sursă îndepărtată, peste puterea lui de control. Vorbi cu glas scăzut :

— Doamnă, nu ți se va întîmpla nimic, dacă nu faci mișcări bruște. Mă aflu aici în speranța că voi găsi răspuns la cîteva întrebări. Pentru propria dumneavoastră lămurire, țin să vă spun că sînt unul dintre navigatorii de pe *Atmion*. Nu vreau să intru în detalii asupra felului în care am reușit să scăpăm din plasa voastră. Mă aflu aici din cauza propagandei voastre. Ați avut dreptate să bănuiți disensiuni printre locuitorii celor cincizeci de sori. Unii sînt gata să accepte asigurările voastre, alții se tem. Bineînțeles, cei prudenți au fost în majoritate și au avut cîștig de cauză. Întotdeauna pare mai sigur să aștepți și să speri.

Făcu o pauză, își ascultă din nou vorbele cu urechea minții: deși i se părea că ar fi putut să le formuleze mai bine, în esență sunau corect și cinstit. Dacă oamenii de pe navă ar fi putut fi convinși de ceea ce spunea el în acest moment, i-ar face să creadă că atît el cît și camarazii săi erau nehotărîți.

— Reprezint o colectivitate care are o poziție privilegiată. Doar navigatorii și meteorologii deferitelor planete și cei de pe nave pot cunoaște poziția lumilor locuite. Există probabil zeci de mii de trădători potențiali care și-ar vinde pe dată poporul pentru avantaje personale, dar nu și din cadrul personalului antrenat și disciplinat al administrației sau al armatei. Sînt convins că înțelegeți ce vreau să spun.

Făcu o pauză, lăsîndu-i parcă vreme să priceapă.

Pe măsură ce Maltby continua să vorbească, tînăra femeie se relaxă. Vorbele lui păreau corecte, iar intențiile, deși ciudate, plauzibile. O deranja în schimb un lucru minor: cum găsise drumul spre apartamentul ei ? Oricine, mai puțin familiarizat decît ea cu labirinturile navei și comenzile acesteia, ar fi putut accepta prezența lui acolo și n-ar fi dat importanță faptului. Era ca și cum ar fi pătruns într-un oraș străin, cu o populație de treizeci de mii de locuitori și, fără să fi fost îndrumat, s-ar fi îndreptat direct către casa celui căutat. Clătină din cap ușor, refuzînd explicația ce-i venea în minte. Aștepta, oricum nerăbdătoare, ca el să continue. Cuvintele lui îi garantaseră siguranța, iar cu fiecare minut ce trecea, era tot mai convinsă că locotenent Neslor se afla la datorie. Ar fi putut afla ceva interesant chiar din această discuție.

Maltby continuă:

— Era necesar să obținem cîteva informații. Încercăm să amînăm pe cît posibil hotărîrea pe care vreți să ne-o impuneți prin forță. Pentru noi ar fi mult mai simplu dacă v-ați întoarce în galaxia principală și ați trimite alte nave mai tîrziu. Am avea vreme să ne obișnuim cu inevitabilul și

nimeni n-ar trebui să-și asume rolul infam de a-și trăda poporul.

Gloria dădu din cap, în întuneric. Putea înțelege acest punct de vedere. Spuse :

— La ce întrebări ai vrea să-ți răspund ?

— De cît timp vă aflați în Marele Nor Magelan ?

— De zece ani.

— Cît intenționați să mai rămîneți ? continuă Maltby.

— Această informație nu este disponibilă, spuse cu voce hotărîtă amiralul.

O izbi faptul că afirmația era reală și în ceea ce-o privea pe ea. Peste două zile avea să aibă loc referendumul.

Maltby îi spuse :

— Te sfătuiesc sincer să-mi răspunzi la întrebare.

— Ce se va întîmpla dacă nu răspund ?

În timp ce vorbea, mîna ei, care se mișcase încetișor către un mic panou aflat la marginea patului, își atinse scopul. Triumfătoare, apăsă unul dintre butoane. Aproape instantaneu se relaxă și ea. Din întuneric, Maltby îi spuse :

— M-am gîndit să te las să faci asta. Sper că te face să te simți mai în siguranță.

Calmul lui o deconcertă, dar se întrebă dacă el înțelesese exact ce făcuse. Îi explică distantă că acționase un sistem cunoscut sub numele de lumină senzitivă. Din acel moment erau urmăriți de nenumărați ochi electronici. Orice încercare din partea lui de a folosi o armă energetică ar fi fost împiedicată. Era adevărat că nici ea n-ar fi fost lăsată să folosească vreo armă, dar nu consideră înțelept să-i comunice acest lucru.

Maltby îi spuse :

— N-am intenția să folosesc o armă energetică. Aș vrea să-mi mai răspunzi la cîteva întrebări.

— S-ar putea s-o fac.

Vorbise pe un ton potrivit, dar începuse să o enerveze locotenentul Neslor. Se impunea o inițiativă din partea acesteia.

— Cît de mare este această navă, continuă Maltby.

— Are o mie cinci sute de metri lungime și transportă un echipaj complet de trei mii de oameni, ofițeri și personal auxiliar.

Era impresionant. Se întreba cît de mult exagerase femeia.

Amiralul nu comentă. Dimensiunile erau de zece ori mai mari decît cele recunoscute de ea. Dar ceea ce conta cu adevărat nu era dimensiunea navei, ci calitatea conținutului acesteia. Era aproape sigură că interlocutorul ei nici nu bănuia măcar extraordinarul potențial ofensiv și defensiv al enormei mașinării pe care ea o comanda. Dintre ofițerii superiori aflați la bord, doar cîțiva erau în măsură să înțeleagă natura anumitor forțe ce puteau fi aruncate în joc. În acel moment ofițerii respectivi erau supravegheați în permanență prin camerele spion de luat vederi.

— Sînt nedumerit, cum ați reușit să ne capturați ?

Ajunsese și aici, în sfîrșit. Lady Laurr ridică glasul :

— Locotenent Neslor !

— Da, nobilă doamnă.

Replica sosi prompt de undeva din întuneric.

— Nu crezi că această comedie durează cam mult ?

— Ba da. Să-l omor ?

— Nu, vreau să-mi răspundă *el* la niște întrebări.

Maltby preluă controlul asupra creierului ei în timp ce se îndrepta spre teleportor. În spatele lui...

— Nu trage ! țipă Gloria. Lasă-l să plece !

Nici atunci, nici mai tîrziu nu-și puse problema comenzii sau impulsului ce-o determinase să reacționeze astfel. Explicația pe care și-o oferi singură după un timp era : de vreme ce intrusul n-o amenințase și, pe deasupra, mai era și unul

dintre multvînații navigatori, să-l distrugă pentru a nu-l lăsa să evadeze undeva tot în interiorul navei părea un act irațional.

Prin urmare, Maltby părăsi puntea nevătămat și gata să dea semnalul de eliberare a navei sale. Pe măsură ce *Atmion* se îndepărta de nava pămînteană, supunîndu-se ultimului ordin al lui Maltby, ofițerii de pe *Star Cluster* începură să uite contribuția personală, a fiecăruia, la evadare.

Asta fusese tot ce reușise Maltby. Să intre în vasul dușman și să iasă din nou. Părea cu adevărat o aventură periculoasă. Ce aflase însă, nu-l mulțumea deloc, știa doar că avea de-a face cu o navă foarte mare. Chiar dacă, la confruntarea cu o flotilă întreagă, *Star Cluster* ar fi fost obligată să acționeze prudent, Maltby era convins că existau la bordul său arme capabile să distrugă dintr-o dată cîteva nave de luptă de pe Fifty Suns.

Iar ceea ce-l preocupa în mod deosebit, era reacția ofițerilor săi, a echipajului de pe *Atmion*, a locuitorilor de pe Fifty Suns în general. Era un proces complicat pentru a putea fi evaluat de mintea unui om. Și mai greu de explicat era atitudinea lui de la bordul navei *Star Cluster*.

Bineînțeles că reacțiile nu vor apărea imediat. Maltby era la curent cu raportul făcut de viceamiralul Dreehan. Două zile nu se întîmplă nimic.

În cea de-a treia, comunicatul zilnic transmis de la bordul navei *Star Cluster* indică o modificare drastică de curs. Motivele acestei schimbări erau ascunse.

În ziua a patra, pe ecranul lui Maltby se aprinse imaginea lui Dreehan. Ofițerul comandant spuse cu gravitate :

— Acesta este un anunț general pentru toate gradele. Tocmai am primit un mesaj de la statul major al flotei noastre.

Liniștit, dădu citire mesajului : „Prin următoarele, declarăm că între locuitorii de pe Fifty Suns și nava terestră *Star Cluster* s-a declanșat războiul. Flotila noastră trebuie să

taie calea inamicului și să deschidă focul. Navele avariate sau în pericol de a fi capturate au obligația să distrugă hărțile stelare; iar ofițerilor navigatori și meteorologi aflați la bordul unor astfel de nave li se cere în mod patriotic să se sinucidă. Politica declarată a guvernului nostru este distrugerea totală și rapidă a invadatorilor."

Maltby asculta palid și încordat, cînd Dreehan schimbă tonul comunicatului, devenind mai confidențial: „Dețin o informație personală: autoritățile noastre au ajuns la concluzia că *Star Cluster* ne-a abandonat deoarece n-a îndrăznit să stîrnească mînia poporului nostru. De aici și din alte date obținute, șefii au hotărît că nava pămînteană poate fi distrusă de un atac concertat. Dacă urmăm exact instrucțiunile primite, inamicul n-ar avea nici un avantaj de pe urma capturării unor nave de-ale noastre. Am desemnat oameni care să asigure executarea ofițerilor din toate compartimentele de navigație și mateorologie, în cazul în care aceștia nu sînt în măsură să acționeze în momentele cruciale. Vă rog să notați."

Căpitanul Peter Maltby, meteorolog șef și navigator asistent pe *Atmion*, constată scîrbit că fusese și el trecut pe listă. Inițiase o politică de solidaritate în acțiuni cu guvernul de pe Fifty Suns și nici nu putea fi vorba ca el să abandoneze pripit, din motive personale, această atitudine. Singura lui speranță era ca lupii spațiului, cum erau numite navele de război, să termine repede cu nava pămînteană solitară, printr-o acțiune concertată.

Porniseră în urmărirea unui tigru.

VII

Pierduse referendumul cu o minoritate ce-i zdrobea inima: nouă voturi din zece. Ordonă sever modificarea cursului navei spre casă. Tîrziu, în aceeași „zi", fu chemată de compartimentul comunicații:

— Mai continuăm transmiterea coordonatelor ?

— Bineînțeles, spuse ea tăios.

În după-amiaza următoare, se deșteptă din moțăială în sunetul sirenei de alarmă.

— Avem în față mii de nave ! îi raportă căpitanul comandant al sectorului operativ.

— Încetiniți pentru acțiune ! comandă ea. Ocupați posturile de luptă !

Cînd ordinele-i fură îndeplinite, se adresă căpitanilor din consiliu :

— Ei bine, doamnelor și domnilor, spuse cu plăcere nedisimulată, aș avea nevoie de permisiunea de a începe lupta împotriva autorităților recalcitrante, care ne demonstrează că sînt capabile să întreprindă acțiunile cele mai ostile împotriva civilizației Pămîntului.

— Gloria, spuse una dintre femei, nu mai insista, te rog. Ai avut și de data asta dreptate.

Se votă în unanimitate pentru intrarea în luptă. Se puse întrebarea :

— Îi distrugem sau îi facem prizonieri ?

— Vor fi capturați.

— Toți ?

— Toți.

Flota de pe Fifty Suns era despărțită de nava pămînteană de aproximativ patru sute de milioane de mile, cînd *Star Cluster* generă un cîmp ce ocupă o felie groasă din spațiu.

Era un univers în miniatură, puternic curbat. Navele care urmaseră o traiectorie aparent rectilinie, se treziră întorcîndu-se în același punct. Încercările de a ieși din capcană folosind viteze mai mari decît aceea a luminii se dovediră zadarnice.

O ploaie de torpile îndreptate spre sursa cîmpului fură deviate puternic și explodate în spațiu, pentru a evita distrugerea propriilor nave.

Se dovedi imposibilă și comunicația cu orice planetă de pe Fifty Suns. Subspațiul radio era tăcut ca moartea.

După aproape patru ore, *Star Cluster* trimise o serie de raze tractoare. Inexorabil, una după alta, navele erau absorbite de către uriașa mașină de război. În acel moment sosi ordinul ca ofițerii meteorologi și navigatori să se sinucidă imediat.

La bordul lui *Atmion*, Maltby făcea parte din micul grup de bărbați care își strîngeau mîinile cu viceamiralul Dreehan; imediat, în prezența ofițerului comandant, își îndreptă distrugătorul la tîmplă.

În acest ultim moment ezită. „Aș putea să-l domin acum, chiar în clipa asta, și să-mi salvez viața." Își spuse furios că întreaga acțiune fusese zadarnică și inutilă. Descoperirea civilizației lor devenise inevitabilă. Se va întîmpla mai devreme sau mai tîrziu, indiferent de ce ar fi făcut el în clipa aceea.

Apoi se gîndi: „De fapt, asta am susținut eu printre dellhibrizi. Trebuie să fim alături de grup, și în moarte dacă este nevoie."

Momentul de ezitare se sfîrși. Apăsă butonul de activare a armei sale.

După ce fuseseră inspectate primele nave capturate de către echipele de tehnicieni, tînăra comandantă a celei mai mari nave ce pătrunsese vreodată în Marele Nor Magelan, care era în al nouălea cer de bucurie, fu anunțată despre sinucideri:

Fu cuprinsă de milă.

— Să fie regenerați toți! ordonă ea. Nu-i nevoie să moară cineva.

— Cîțiva sînt spulberați de-a binelea, i se răspunse. Au folosit detonatoare.

Se încruntă la auzul acestei vești. Asta însemna o muncă suplimentară imensă.

— Nebuni ! spuse ea. Aproape că-și merită moartea.

Se întrerupse.

— Aveți mare grijă ! Dacă e necesar, treceți toate navele prin teleportor, accentuînd sinteza țesuturilor avariate și a organelor.

Începuse de mult perioada de somn, dar ea continuă să rămînă în biroul său, primind rapoartele. Fuseseră aduși în fața ei cîțiva navigatori reînsuflețiți ; cu ajutorul locotenentului Neslor, de la compartimentul psihologic, îi interogă.

Se retrase mulțumită la culcare : Fusese descoperită o civilizație pierdută.

A.E. van Vogt

CARTEA LUI VAN VOGT

Personajul principal din Orologiul timpului se căsătorește de două ori la interval de șaizeci de ani și devine... propriul său bunic...

Creierul unui savant fizician este păstrat "viu" după moartea posesorului său, având posibilitatea nu doar să dea importante soluții științifice, ci mai ales să-și terorizeze soția cu gelozia lui, la fel ca în timpul vieții - Un râs nebun...

Amuzante, terifiante sau însufleţite de simpla dorinţă de aventură sau cunoaştere în spaţiu, nuvelele de faţă reprezintă un admirabil florilegiu de anticipaţie.

CARTEA LUI VAN VOGT constituie o lectură obligatorie pentru cei ce iubesc science-fiction-ul, pentru cei pasionaţi să parcurgă întreaga scală a unei imaginaţii cu adevărat cosmice !

RAO International Publishing Company

ISBN 973-9164-37-4